

FREDRIK NEUMEYER

PATENT I OMVANDLING

*En översikt över svenska och
internationella patentfrågor*

Patent i omvandling

Patent i omvandling

En översikt över svenska och
internationella patentfrågor

av FREDRIK NEUMEYER

Studieförbundet Näringsliv och Samhälle

SNS – STUDIEFÖRBUNDET NÄRINGSLIV OCH SAMHÄLLE är en ideell sammanslutning av enskilda personer inom svenskt näringsliv, fristående från politiska partier och intresseorganisationer. Genom vetenskaplig forskning, konferenser samt studier och debatt i lokala grupper vill SNS sprida kunskap om ekonomiska och sociala förhållanden, stimulera till positiva insatser i arbets- och samhällsliv och till individuella ställningstaganden i den allmänna debatten.

Adress: Sköldungagatan 2, 114 27 Stockholm

Telefon: 08-23 25 20

Postgiro: 35 62 60-0

© Fredrik Neumeyer och Studieförbundet Näringsliv och Samhälle
Omslag av Tommy Säflund

Tryckt hos Tre Ringar AB, Stockholm 1977
ISBN 91 7150 182 7

INNEHÅLL

Utgivarens förord	5
Författarens förord	6
1 Historik.	7
De äldre patentlagarna	7
Venedig.	7
Nederländerna	8
England.	8
USA.	9
Frankrike	10
Belgien, Nederländerna	10
Frihandelsdebatten	11
Skandinavien	12
2 De olika patentsystemen	16
Patentskyddets innebörd	16
De olika nyhetsgranskningssystemen	16
De verkställande organen.	19
Det svenska patentsystemet	20
3 Utnyttjande av patent genom licens	23
Frivillig licens	23
Tvångslicens.	28
Internationell licensbalans	31
4 Uppfinningars ursprung, fördelning och kostnader	36
Inledning	36
Svenskt statistikmaterial	36
Amerikansk ekonomisk forskning	40
Önskemål för framtida forskning	47
5 Patent som informationsmaterial	51
Tryckskrifter	51
Materialets omfång	51
Materialets klassifikation	52
INPADOC	53
Klassifikationshjälpmedel	54
6 Arbetstagare som uppfinnare	56
Allmän översikt	56
Olika typer av nationell lagstiftning	58
Internationella konventioner och konventionsförslag	60
Pariskonventionen	60
ILO	60
WIPO	60
Andinska pakten	61
EG	61
Svensk lagreglering och praxis	61

Förslag till lagändringar i Sverige	65
Förslagsverksamheten	67
7 Internationellt samarbete inom patentområdet	69
Inledning	69
Globala konventioner	69
Pariskonventionen 1883	69
Patent Cooperation Treaty 1970	72
Regionala konventioner	74
Haag-Institutet 1947	74
COMECON 1949	74
Europarådet 1951	75
OAMPI 1962	76
Nordisk patentlagstiftning 1968	76
Andinska pakten 1969	76
Den yttre europeiska patentkonventionen 1973	77
Den inre europeiska patentkonventionen 1975	80
8 Patent och utvecklingsländer	85
Inledning	85
Nationella patentlagar i utvecklingsländer	85
Tidig internationell utveckling	87
Senare internationell utveckling	89
OECD	90
EG	90
WIPO	91
UNCTAD	94
UNIDO	97
Internationell opinion om revision och förnyelse av patentsystemet	98
9 Patent och konkurrensbegränsning	101
Allmänna anmärkningar	101
Rättssituationen i Sverige	102
Utländsk lag och rätt	103
USA-rätt	103
Tysk rätt	107
EG-rätt	109
Skandinavisk rätt	111
Förkortningar	115
Bilaga 1: Arbeten av amerikanska nationalekonomer som speciellt behandlar uppfinningars roll i amerikanskt näringsliv ...	117
Bilaga 2: Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten	119
Bilaga 3: 1970 års konvention om patentsamarbete	144
Bilaga 4: Konvention om meddelande av europeiska patent	186

Utgivarens förord

Uppfinningar och innovationer har länge spelat en stor roll för den ekonomiska tillväxten och höjningen av industriländernas materiella välfärd. Möjligheten att genom patent skydda uppfinningar har haft, och har fortfarande, avgörande betydelse för denna utveckling. Patentskyddet möjliggör rimlig ekonomisk ersättning för de kostnader och risker som normalt är förenade med forskning och utvecklingsarbete i företag eller hos enskilda uppfinnare.

SNS publicerade 1958 en liten skrift, *Patent*, av Dring Fredrik Neumeyer, som informerade om patenträttens utveckling och ställning. Sedan dess har patenträtten runt om i världen genomgått stora förändringar, framför allt i riktning mot ökad internationalisering. Det är mot denna bakgrund som dr Neumeyer, framstående internationell patentexpert med omfattande utländska studier bakom sig, i denna bok gjort en sammanfattning av patenträttens ställning i Sverige och utlandet och av de viktigaste dragen i de senaste årtiondenas utveckling. Författaren diskuterar också några av de på senare år mer uppmärksammade problemområdena inom patenträtten, bl a arbetstagares rätt till uppfinningar och u-ländernas attityder till de multinationella företagens patentskydd.

Boken vänder sig inte enbart till dem som i olika sammanhang arbetar med patentfrågor. Den vill också informera övrig företagspersonal, studerande och andra intresserade lekmän om ett viktigt område i snabb förändring. Som vanligt i de arbeten som SNS ger ut svarar författaren för framförda synpunkter och värderingar.

Stockholm i april 1977

Bengt Rydén

Verkst dir i SNS

Författarens förord

Denna skrift är varken en handbok för patentsökande eller en kommentar till patentlagen. Den vill upplysa intresserade lekmän om några funktioner som patenträttigheter har i dagens samhälle och i den nationella och internationella ekonomin.

En historisk skiss i kapitel 1 visar att grundtanken att för en begränsad tid bevilja en uppfinnare ensamrätt att utnyttja sin nya tekniska idé är mer än 500 år gammal. Nationella patentsystem beskrivs i kapitel 2, licensgivning i kapitel 3, uppfinningars ursprung och fördelning i kapitel 4 och patentens roll som tekniskt informationsmaterial i kapitel 5. Kapitel 6 rör arbetstagaruppfinningar och lagstiftningen om dem.

En grupp av frågor som idag kräver stor uppmärksamhet är patentväsendets "internationalisering" genom överstatliga konventioner och dess reglerade relationer till omvärlden. Detta perspektiv beskrivs i kapitel 7, och kapitel 8 ägnas åt patent och u-länder. Den pågående revisionen, både av Pariskonventionen för industriellt rättsskydd och av en modellag för uppfinningar till hjälp för u-länderna, gör detta område även allmänt politiskt högaktuellt.

Slutligen behandlas patentens rättsliga begränsning som konkurrensmedel i kapitel 9.

För ett fördjupat studium hänvisas till anförd speciallitteratur i texten, som i sin tur ofta ger ytterligare ledtrådar.

För hjälp och värdefullt praktiskt stöd vid skriftens utarbetande tackar jag varmt patentverkets chef, generaldirektör Göran Borggård, och dess bibliotekarie Gunhild Hillbo samt riksdagsbibliotekets bibliotekarie Eva Eneblad.

Stockholm i april 1977

Fredrik Neumeyer

1 Historik

De äldre patentlagarna

Venedig

Patentinstitutionen är en skapelse av den italienska renässansen. När de driftiga norditalienska republikerna under senare hälften av 1400-talet stod i sin fulla blom och Genuas, Venedigs och Florens världsberömda hantverksprodukter begärligt köptes överallt, beslöt Venedigs högsta förvaltningsmyndighet att mot anmälan ge stadens hantverkare tio års ensamrätt för varje anordning som var ny, sinnrik och inte tidigare kommit till användning inom republiken. Intrång i denna rätt straffades med böter. Myndigheterna kunde dock bevilja tredje man tillstånd att utnyttja en sådan uppfinning under förutsättning att den tillverkades genom patenthavaren. Detta beslut fattades år 1474. Det venetianska dokumentet återges tillsammans med en svensk översättning på s 14.

Allt tyder på att det var norditalienska emigranter som senare i England främjade tanken på ett liknande skydd för upphovsmän av nya tekniska (och andra) uppfinningar. Påståendet i den äldre patentlitteraturen att den moderna patenträtten "föddes" 1624 i England genom utfärdandet av Statute of Monopolies är uppenbarligen oriktigt (se tex Heckscher, *Merkantilismen*, 1931, I, s 250 f).

Den venetianska patentlagen är "modern" såtillvida att den för första gången ger individen en allmän, inom republiken gällande

rätt till hans skapelse i motsats till en monarks eller annan överhets godtyckliga nådevedermäle. Rätten var tidsbegränsad, och intrång medförde straffpåföljd och beslag av alstren. Denna lag behöll sannolikt sin giltighet lika länge som republiken Venedig sin roll som europeisk storhamn och handels- och kulturcentrum, dvs till mitten av 1500-talet. Upptäckten av sjövägen till Indien liksom senare bildandet av det brittiska East India Company (privilegium beviljat av drottning Elisabet I år 1600) undergrävde Venedigs maktställning i Europa, och lagen föll sedan i glömska.¹

Nederländerna

Nederländerna hade på 1500-talet kommit ganska långt med beviljandet av privilegier för nya tekniska metoder. Framstegen var dock rent sporadiska och tog inte gestalt i någon enhetlig lagstiftning.

England

De häftiga politiska och statsfinansiella parlamentsstriderna under drottning Elisabet omkring 1600 utlöste förutom en rad andra åtgärder också ett ställningstagande till de av suveränen beviljade handels- och hantverksmonopolen. Lordkanslern Francis Bacon tvingade 1601 drottningen att återkalla flera patent som ansågs skadliga för riket, och år 1603 avgjorde domstolen The Queen's Bench ett rättsfall om intrång i monopolet för import av och handel med spelkort ("the Case of Monopolies"). I det klassiska utslaget framskymtar principerna för ett i lag tillåtet, tidsbegränsat patentmonopol för nya tekniska alster, hantverksmetoder och förfaranden, allt enligt den brittiska sedvanerättens uppfattning. Följande yttrande, som 1602 fälldes av en advokat i denna rättegång, accepterades av domstolen som en korrekt skildring av rättsläget:

"Where any man by his own charge and industry or by his own wit or invention doth bring any new trade' into the Realm or any Engine tending to the furtherance of a trade that never was used before: And that for the good of the Realm: That in such cases the King may grant to him a monopoly patent for some reasonable time until the subjects may learn the same, in consideration of the good that he doth

bring by his Invention to the Commonwealth, otherwise not.”

Konsekvenserna av detta utslag, som var ett grundskott mot kungamaktens rätt att förläna personliga privilegier på dessa områden (”Prerogative of the Crown”), blev att drottning Elisabets efterträdare Jakob I år 1624 i Statute of Monopolies stegvis begränsade kronans befogenhet att meddela ensamrätten till utövande av nya hantverk och tillämpning av nya tillverkningsmetoder. I stället skapades ett entydigt patentmonopol för införandet av nya och nyttiga tillverkningar (”new manufacture”). Monopolet var giltigt i högst 14 år. Samtidigt behöll man en rad äldre monopolrättigheter som låg i händerna på vissa engelska städer och enskilda personer som stod monarken nära. En grundläggande princip var att *endast* den verkliga uppfinnaren, ”the true and first inventor”, gavs ett lagligt skydd.

USA

I och med de brittiska koloniernas expansion på amerikansk mark vid 1600-talets mitt börjar bestämmelser om monopolrättigheter dyka upp i en rad amerikanska östkustprovinser. I Massachusetts antog domstolen redan 1641 en så kallad Body of Liberties, enligt vilken ”inga andra monopol skall beviljas eller tillåtas än sådana för nya uppfinningar, vilka äro vinstbringande för landet, och detta endast för kort tid”. Det självständiga USA tog sedan det märkliga steget att i sin första unionsförfattning 1787 uttryckligen inbegripa principen för patentskydd, liksom skydd för författarrätten. Bestämmelsen återfinns i den amerikanska författningens artikel I: 8, där det sägs att kongressen har fullmakt ”to promote the progress of science and useful arts, by securing for limited times to authors and inventors the exclusive right to their respective writings and discoveries”.

1790 godkände den amerikanska kongressen den första patentlagen. Denna tillät 14 års ensamrätt för varje ”useful art, manufacture, engine, machine or device or improvement therein”. Skyddsberättigad var endast den ”ursprunglige och förste uppfinnaren”. Denna princip hade övertagits från moderlandet England.’

Frankrike

Samma år (1790) lade den franska nationalförsamlingen fram en tryckt rapport, utarbetad av markis de Boufflers. Denna rapport var en komplett uppfinnarskyddslag för "auteurs de nouvelles découvertes et inventions en tout genre d'industrie". Lagförslaget trädde i kraft 1791, och det hade som tydlig förebild den nya amerikanska författningen, som Boufflers entusiastiskt skildrar som ett verk av "de stolta och visa amerikanerna, frihetens värdiga vänner". Den franska lagen fastslog den nya principen om att varje uppfinning är upphovsmannens personliga egendom, och lagen garanterar den fullständiga och oinskränkta nyttjanderätten. Förutom samhällsnyttiga tekniska uppfinningar kunde man också skydda sk importpatent, som för första gången införde en utländsk upptäckt till Frankrike. Beskrivningar, ritningar och modeller till uppfinningen måste deponeras. Ensamrätten beviljades alternativt för 5, 10 eller 15 år. Intrång i rätten kunde beivras; man kunde kräva skadestånd och yrka på att föremål som producerats olagligt skulle beslagtas.⁴

Belgien, Nederländerna

I jämförelse med de här skisserade urformerna av det moderna patentsystemet i Italien, England, USA och Frankrike tillkom patentinstitutionen i de flesta andra länder mycket sent. Napoleon I införde på 1810-talet den franska patentlagen i de av honom nybildade staterna Belgien och Nederländerna, och likadant gjorde han i det ockuperade Sardinien. För övrigt gjordes i början av 1800-talet enstaka försök till lagstiftning i merkantilistisk anda i tyska stater (Preussen 1815, Bayern 1825), och ströpatent beviljades i ett flertal europeiska länder.

Sitt genombrott i den övriga världen fick patentinstitutionen, som det vill synas, först i anslutning till världsutställningen i Wien 1873. Utställningens generalkommissarie sammankallade efter utställningens slut en rad sakkunniga från olika länder till en kongress om patentskyddsfrågan. Kongressen antog tre huvudresolutioner, vilka noggrant motiverade

- 1) *varför* skydd för uppfinningar borde garanteras i alla civiliserade nationers lagstiftning,
- 2) på vilka *grunder* en verksam och nyttig patentlag skall vila samt
- 3) *kravet* att ”med hänsyn till nutidens förändrade internationella samfärdsförhållanden” de olika nationella lagarna borde reformeras och en internationell överenskommelse på området avslutas.

Dessa beslut var mycket väl genomtänkta och så klart formulerade att de i dag – efter mer än 100 år – ännu har sin giltighet. De stimulerade också ett flertal länder att utarbeta en för den tiden modern patentlagstiftning.

Frihandelsdebatten

Den intensiva debatten om frihandelspolitik i Europa som sedan 1820-talet spred sig från Storbritannien till Frankrike, Tyskland och kontinentens andra industrinationer inbegrep också en omvärdering av patentinstitutionen. I parlament och handelskammrar, vid universitet och i yrkessammanslutningar gjordes hetsiga angrepp mot alla former av monopol. De nådde sin höjdpunkt i professor Böhmerts utfall 1869, där han ansåg att patenten ”mer och mer avslöjas som en rutten frukt vid den mänskliga kulturens träd”.⁵

I Frankrike fanns vid denna tid en omfattande litteratur till förmån för ”de eviga rättigheterna till intellektuella alster”, och tillfälliga monopol för uppfinningar ansågs vara en nödvändighet för samhället (Proudhon, 1868). Å andra sidan var det tyska frihandelspartiets grundare, John Prince-Smith (1809–1874), patentväsendets fiende nummer ett i det tyskspråkiga området. Han ville bevisa patentskyddets ringa värde för uppfinnaren och ännu mera för samhället.⁶ En exponent för motsatt riktning var artilleriofficeren och uppfinnaren Werner von Siemens (1816–1892) som på ett visionärt sätt utarbetade ett utkast till en allmän (rikstysk) patentlag vilken 1877 ledde till den första moderna tyska patentlagen.⁷

Även i mindre industriländer som Nederländerna och Schweiz

pågick vid denna tid en livlig principdebatt om patentväsendets existensberättigande och lämpliga utformning. De "patentlösa" tidsperioderna i Nederländerna (1869–1912) och Schweiz (1850–1907) är numera väl uppmärksammade.⁴

Skandinavien

I Norge infördes patentbestämmelserna i 1839 års Lov om Haandværksdriften som utbyggdes genom efterföljande förordningar. 1885 kodifierades patenträtten till en första egentlig patentlag, och 1910 skapades ett permanent ämbetsverk för det industriella rättskyddets alla områden.

I Danmark meddelades före 1857 på administrativ väg sk enerebetsbeviljningar på uppfinningar, och denna praxis stadfästes i Næringsloven 1857. Först 1894 utfärdades en patentlag i modern mening. Finland fick 1876 en patentlag, vars stadganden till större delen var ordagrant desamma som den svenska förordningens av 1856. De hade också samma rättskälla som i Sverige – hantverksprivilegierna.

Det första allmänna stadgandet om uppfinningsskydd i Sverige ingår i en förordning som 1668 utfärdades om *privilegia exclusiva* att driva sk hantverkshus. Denna uppfinningsrätt var emellertid bunden till tidens kollektiva arbetsorganisation, och det skulle undersökas med vilket hantverkshus "samma nje Manufactur kan bäst öfver eens komma, dijt Wij then samme sedan vijsa vele".

Den moderna patenträtten fick sitt genombrott i Sverige genom en kunglig förordning 1819. I denna förklarades att *uteslutande privilegium* kunde meddelas endast åt "den, som uppfunnit eller i riket först verkställt någon ny slöjdeinrättning, konst eller väsentlig konstförbättring". Ansökan skulle gå till Kommerskollegium som, om uppfinningen redan var känd och utövad här i riket, skulle avslå ansökan. Detaljerad beskrivning måste emellertid lämnas först sedan privilegiet beviljats. Bestämmelsen att undersökningen om uppfinningarnas nyhet skulle göras före privilegiets meddelande avskaffades egendomligt nog genom en kunglig förordning 1834. År 1856 moderniserades patentlagen, och då infördes bla

bestämmelsen att endast uppfinnare kan beviljas patent. Utländsk uppfinnare behövde inte längre flytta till Sverige eller överlåta patentet på svensk man. Vidare övergick klanderrätten till allmän domstol.

Denna lag gällde sedan med mindre modifikationer ända till 1884. Då utfärdades en kunglig förordning, som definitivt fastslog patentskydd i modern mening för nya uppfinningar av industriella alster eller förfaringssätt. Förarbetet till den nya lagen hade gjorts av en kommitté tillsatt av regeringen. Kommitténs arbete hade redovisats i ett betänkande 1878.

1968 utfärdades nu gällande patentlag som i allt väsentligt överensstämmer med samtidigt utfärdande nya patentlagar i Danmark, Finland och Norge.⁹

---

¹ Venedigs avgörande roll i denna del av rättshistorien har med rik dokumentation påvisats av Prager i hans pionjärbete "A History of Intellectual Property from 1545 to 1787", *Journal of the Patent Office Society*, Washington, November 1944, s 711 ff. Jfr även Frumkin, *Early History of Patents for Invention, Transactions of the Chartered Institute of Patents Agents*, London 1947–48, s 47 ff. En grundläggande analys finns numera i Sordelli, "Intérêt Social et Progrès Technique dans la 'Parte' Vénétienne du 19 Mars 1474 sur les Privilèges aux Inventeurs", *Venetian Patent Law* (AIPPI), Milano 1974 s 251 ff.

² Begreppet *trade* omfattade i 1600-talets England utövändet både av viss handelsverksamhet eller näringsgren och av tekniska hantverksyrken.

³ Närmare se Neumeyer, "A Contribution to the History of Modern Patent Legislation in the United States and in France", *Scandinavian Economic History Review*, Uppsala 1957, s 126 ff.

⁴ Om Frankrike se närmare Neumeyer, "Upplysningstiden upptäcker uppfinnaren", *Frihet och tvång inom det ekonomiska livet*, Stockholm 1956, samt närmare om den första amerikanska och franska patentlagens tillkomst, samme författare, "A Contribution to the History of Modern Patent Legislation in the United States and in France", *Scandinavian Economic History Review* 1957, s 126 ff.

⁵ *Vierteljahrsschrift für Volkswirtschaft und Kulturgeschichte*, Bd 25, Berlin 1869, s 28 ff.

⁶ *Vierteljahrsschrift für Volkswirtschaft und Kulturgeschichte*, Bd 3, Berlin 1863, s 150 ff.

⁷ För detaljer se, förutom tyska riksdagstryck och W von Siemens korrespondens, Fischer, *Werner Siemens und der Schutz der Erfindungen*, Berlin 1922.

⁸ Jfr Schiff, *Industrialization without National Patents, The Netherlands 1869–1912, Switzerland 1850–1907*, Princeton 1971.

⁹ Genom medlemskap i EG skall Danmark ansluta sig till den inre europapatentkonventionen ("marknadspatentkonventionen") av december 1975, se kapitel 7.

[illegible]

Cap Confilij. v. 3.

6. Adams Co. Ind.

Liberman Gipsy

Handwritten signature: *Handwritten signature*

11/12/24

1700

...

अप. ६२३३

Antoni Di. princi

7/10/1907

2. *Adiantum* *platyneuron* *W.*

सुविधा २. सुविधा २

—

13

1

10

—

2

Sono i questa Citta / et anche ala zomada p la grande et bona sia
Contra hominu da dineste bande / et assaiissimi frateri / apn ad exortare
ut nouar. Vnzi frateri artificij. Et el fesse promiso / che le opere et artificij
trouade da loro . altri vtre che le hanesse / no potesseno fare se noz honor
suo / Simel homerij exercitaziono linguetico / trouazino / et faziano de le cose /
che faciano de no pica la vtilita et beneficio al pado nro . pozo andare parte
che v autorita de questo ofero / chadany che fazi i questa Citta alquy mouno
et frateri artificij / no fatto puiati nel dno nro . Reduto che el faze a
pferon / Erche el se possi vfar / et exercitar / sia retinido dalo i nota al officio
di noz prouedadori de Commis. Quando proibito a chadany altro i alcuna terza
i luogo nro / sia alquy altro artificio / no iudicare et similitudine de quello senza
consentimeto et licentia del auctor / fino ad anni .x. Et tamen se alquy el fesse /
L auctor et tinentor proibito / habra liberta podello citare achadany officio de
questa Citta / dalqual officio el dicto / che hanesse corasfuto / sia astratto / apudale
dno / cento / et lastifico / subito sia deffuto . Sardo pp i liberta de la sua signor
ad ogni suo praxer / tuor et vfar nel suo bispni chadany di dno artificij / et .
Contra / Cum questa po condition / che altri cha pautoz no li possi exercitar

de paste	116	non fini	3
de hon	10		

19 mars 1474

I denna stad finnes personer, och på grund av stadens storhet och välvillighet kommer stundom hit från olika orter personer, vilka äger stor begåvning och förmår tänka ut och uppfinna sinnrika anordningar. Funnes den bestämmelsen att de arbeten och anordningar, som uppfunnits av dessa personer, icke finge tillverkas av andra, vilka ha sett dessa arbeten och anordningar, och dessa andra därigenom icke kunde taga äran ifrån dem, skulle dessa personer anstränga sitt förstånd och uppfinna och framställa alster som skulle vara till icke ringa nytta och välgärning för vår stat. Av denna anledning förordnas härmed i kraft av den rätt som tillkommer detta (stadens) råd, att varje person som i denna stad vill tillverka en ny och sinnrik anordning, vilken icke tidigare tillverkats inom området för vår myndighet, skall, så snart denna nya anordning så fullkomnats att den kan användas och utövas, lämna underrättelse om densamma till vårt ämbete för kommunal försörjning. För varje annan person inom våra områden och orter vare det under tio år förbjudet att tillverka någon annan anordning av denna form eller liknande denna utan upphovsmannens tillstånd och licens. Skulle någon trots detta tillverka anordningen skall nämnde upphovsman och uppfinnare ha frihet att instämma denne till vilket som helst av stadens kontor, genom vilket kontor den som gjort intrånget tvingas betala uppfinnaren hundra dukater, varjämte anordningen genast skall förstöras. Sålunda får vår regering frihet att efter eget gottfinnande för sitt behov taga i anspråk och använda varje sådan anordning eller sådant instrument, dock med villkoret att ingen annan än upphovsmannen får tillverka den resp. det.

För lagen 116; emot lagen 10; osäkra 3.

2 De olika patentsystemen

Patentskyddets innebörd

Patentskyddet är ett *idéskydd* för tekniska uppfinningar, en *sk immateriell* rätt i motsats till materiella rättigheter som t ex hyresrätt, jakträtt eller liknande. Om man bortser från visst enskilt bruk försäkras den innehavaren under ett begränsat antal år ensamrätten till den idé, eller rättare sagt den tekniska tillämpningen av den idé, som i ord noggrant är formulerad i de sk patentkraven, angivna i patentskriften, dvs det tryckta patentdokumentet. Patent är vidare *förmögenhetsrättigheter* och de kan som sådana överlåtas, säljas och gå i arv. Patent är *territoriellt begränsade*, dvs de gäller endast inom det land där de beviljats. De är i allmänhet *tidsbegränsade*, i Sverige till 17 år. Patent beviljas av särskilda myndigheter, *patentverk*, som arbetar på grundval av patentlagar. Dessa lagar varierar – tyvärr – från land till land, men som framgår av kapitel 7 finns idag underlag för vittgående internationella förenhetligheten av granskning av patentansökningar på regional och global basis och för giltighet av patent på regional basis.

De olika nyhetsgranskningssystemen

Patentsystemen brukar indelas i följande tre huvudgrupper:

- sådana *utan prövning* av uppfinningens nyhet genom patentverket
- sådana *med begränsad prövning* av nyheten och
- sådana *med fullständig (absolut) prövning* av nyheten

Nyheten prövas inte genom patentverket. Helt utan att patentmyndigheten granskar nyheten beviljas och publiceras patentsök-

ta uppfinningar exempelvis i Argentina, Belgien, Spanien och de flesta sydamerikanska och afrikanska länder.

Patentförfarandet innebär då i huvudsak endast ett uppfyllande av en rad formella föreskrifter och erläggande av officiella avgifter. Patent som beviljats i dessa länder ger inte någon upplysning om nyhetsvärdet. Risk att sådana patent ogiltigförklaras av domstol finns. I vissa u-länder godkänns patent utan nyhetsprövning under förutsättning att patent beviljats tidigare i ett annat land, främst i Storbritannien och Frankrike.

Begränsad prövning av nyheten. Nyhetsprövningen kan begränsas i olika avseenden, främst tid och rum.

Tidsbegränsning finns i den formen att skrifter offentliggjorda före viss tid icke är nyhetshindrande. Så är fallet t ex i Förbundsrepubliken Tyskland (Västtyskland) och Tyska Demokratiska Republiken (Östtyskland), där nyhetshindrande tryckskrifter inte får vara äldre än 100 år, och i Storbritannien, där de inte får vara äldre än 50 år. Nyhetsgranskning som begränsas till tryckskrifter utgivna i *det egna landet* tillämpas i Australien och Nya Zeeland.

En begränsning av nyhetskraven för en patentsökt uppfinning finns också i de flesta länder i ett annat avseende. I det generella nyhetsbegreppet i patenträtten ingår, förutom nyhet i förhållande till tryckskrift m m, också nyhet i förhållande till att en uppfinning tidigare så *öppet utövats* att en sakkunnig person med ledning av därigenom vunna upplysningar själv kunnat utöva den. Denna form av eventuellt nyhetshinder är exempelvis i Västtyskland och Storbritannien – men ej i Sverige – begränsad till händelser *inom det land* där patentskydd söks och gäller alltså inte internationellt. Det är uppenbart att en bärkraftig bevisföring för sådan utövning i utlandet är mycket osäker och dyrbar.

En begränsning av nyhetsprövningen i *tekniskt* avseende finns i Schweiz. Där nyhetsgranskas uppfinningar endast på områdena tidmätning och textilfiberteknik.

Fullständig (absolut) prövning av nyheten. En nyhetsprövning som – åtminstone teoretiskt – omfattar *alla* dokument eller hän-

delser som före patentansökans inlämnande har varit allmänt tillgängliga, oberoende av varifrån de kommer och vilken form de har, utgör den form av behandling som i framtiden skall väga tyngst och omfattas av världens flesta industrinationer. Ett stort antal länder inklusive Sverige och Danmark tillämpar redan denna stränga prövningsform. Till dessa länder hör dessutom bl a Frankrike, Nederländerna, Österrike, Spanien, USA, Kanada, Sovjetunionen, Tjeckoslovakien, Ungern samt Brasilien, Indien, Israel och Japan.

Praktiskt mycket viktigt för svenska patentsökande och patenthavare i utlandet blir i framtiden nyhetsbegreppet i den yttre europeiska patentkonventionen av 1973. Den påverkar också rättsutvecklingen i vårt land.¹ Konventionen stadgar angående patenterbarhet att europeiska patent beviljas om uppfinningen är ny, om den beror på uppfinnarverksamhet och är industriellt användbar (art 52/1). En uppfinning gäller som ny om den inte hör till teknikens standpunkt ("does not form part of the state of the art"). Teknikens standpunkt består av "allt som har gjorts tillgängligt offentligt före ansökningsdagen av en europeisk patentansökan genom skriftlig eller muntlig beskrivning, genom användning eller på annat sätt" (art 54/1, 2). Till teknikens standpunkt räknas också innehållet av europeiska patentansökningar i deras ursprungliga skick, om deras ansökningsdag ligger före respektive ansökans dag och publicerats på denna dag eller efter denna dag (art 54/3).²

"Uppfinnarverksamhet" föreligger enligt konventionen, om uppfinningen icke resulterar på ett för fackmannen närliggande sätt av teknikens standpunkt (art 56/1).

"Industriellt användbar" är en uppfinning om dess föremål kan produceras eller användas på något industriellt område inklusive jordbruket (art 57).

I vissa länder, däribland alla skandinaviska, kompletteras nyhetsprövningen genom den sk officialprincipen. Den innebär att allmänheten under viss tid genom *invändning* får möjlighet att göra gällande nyhetshindrande omständigheter mot en av patentverket slutgranskad patentansökan. Den yttre europeiska patentkonventionen av 1973 använder också invändningsinstitutet (art

99, 100). Tidpunkten är emellertid här helt avvikande från kända nationella regleringar på detta område. Invändning mot europeiskt patent kan inledas först nio månader efter meddelande om patentets beviljande (art 99) (jfr förklaringar härtill i Törnroth, *op cit*, s 84). Invändning kan endast stödjas på tre grunder:

att patentets föremål icke är patenterbart enligt konventionens patenterbarhets- och nyhetskrav enligt art 52–57 (se föregående uppgifter),

att patentet icke uppenbarar uppfinningen så tydligt och fullständigt att en fackman kan utföra den¹ eller

att patentets föremål överskrider ansökans innehåll i dess ursprungliga form (art 100).

De verkställande organen

Man bör vara medveten om att det finns stora skillnader mellan det som enligt föregående stadgas i patentlagar och -konventioner ("what is on the books") och hur nyhetsgranskning i realiteten verkställs i enstaka länder. En kvalificerad och tillförlitlig prövning kräver uppenbarligen institutioner både med välutbildade tekniska granskare och tillgång till miljoner klassificerade tryckskrifter (patentskrifter, tidskrifter och fackböcker). Så är fallet endast i ett begränsat antal länder. Till länder med högvärdig nyhetsgranskning kan räknas Sverige, Danmark, Nederländerna, Västtyskland, Österrike och USA. Många av de större utvecklingsländerna gör för närvarande ansträngningar att skapa förutsättningar för inhemsk nyhetsgranskning av patentsökta uppfinningar. Å andra sidan skall genom de nya internationella patentkonventionerna granskningen centraliseras till några få stora patentverk. Patent Cooperation Treaty (PCT-konventionen) lämnar nyhetsgranskningen enligt sökandens val till patentinstitutionerna i Japan, Sovjetunionen, USA eller Västtyskland (sekundärt eventuellt Sverige) och europapatentkonventionerna till Europapatentverket i Västtyskland med filial i Nederländerna (se kapitel 7).

Det svenska patentsystemet

Den svenska patentlagen av 1967 (SFS 837–849) ställer tre huvudkrav på en uppfinnings patenterbarhet. De återfinns i paragraferna 1 och 2. Uppfinningen måste kunna ”tillgodogöras industriellt” (§ 1) och den måste väsentligen skilja sig från vad som blivit känt före dagen för patentsökningen (§ 2, första meningen). Det senare kriteriet innebär dels krav på *nyhet*, dels krav på s k *uppfinningshöjd*. Till dessa tre kriterier kan i korthet lämnas följande förklaringar.

1. Uppfinningen skall kunna ”tillgodogöras industriellt”. Den måste därför ha *teknisk karaktär*, dvs problemets lösning skall ske genom lagbundet utnyttjande av naturens materia och energi, den måste ha teknisk effekt och vara reproducerbar. Ordet ”industriellt” har en mycket vid betydelse och den omfattar, förutom industri i egentlig mening, tex också jordbruk, gruvbrytning, skogsbruk, fiske, jakt, transport- och försvarsteknik. Vetenskapliga upptäckter är icke patenterbara men ligger mycket ofta till grund för patenterbara uppfinningar. Gränsdragningen är svår.

Utanför begreppet ”teknisk karaktär” faller exempelvis vad som kallas för ”anvisningar för det mänskliga intellektet” i form av bokförings-, undervisnings- eller reklammetoder, stadsplaner och spelregler, liksom växtsorter eller djurraser. Metoder för behandling av levande organismer, främst människokroppen, är i regel icke patenterbara. På nya mikrobiologiska förfaranden som åsyftar att framställa antibiotika beviljas dock patent (§ 1, andra stycket).

2. *Nyhetsbegreppet* definieras i § 2, första meningen genom kravet att uppfinningen måste väsentligen skilja sig från vad som blivit känt före ansökningsdagen. Lagen talar om i § 2, andra stycket, att med ”känt” menas ”allt som blivit allmänt tillgängligt, vare sig detta skett genom skrift, föredrag, utnyttjande eller på annat sätt”.

Detta är emellertid endast exempel på nyhetskinder; även andra former skall beaktas. Man kan tex tänka på visning i television, dataprogram m m. Nyhetskravet är absolut (generellt) och över-

ensstämmer bl a med den definition som den yttre europapatentkonventionen av 1973 ger (se bilaga 4).

Med "allmänt tillgängligt" menas när en större eller obestämd krets av personer haft tillfälle att få del av nyhetshindret eller möjlighet därtill har erbjudits. Många känsliga frågor finns här. Exempelvis doktorsavhandlingar, ansökningar om anslag och stipendier, offerter för statlig upphandling, korrespondens om exploatering av uppfinningar, anslag i fabriks- och andra arbetslokaler, ton- och bildinspelningar vid instruktions- och försäljningsarbete är allmänt tillgängliga nyhetshinder i lagens mening.

3. Patenterbar uppfinning skall ha *upppfinningshöjd*. Begreppet är en inte särskilt lyckad översättning av begreppet "Erfindungshöhe" i tysk patenträtt och åsyftar den kvalitativa värdering som en uppfinning skall uppfylla för att vara patenterbar. Lagen omnämner icke själva begreppet och hur det skall mätas. Den säger istället att uppfinningen skall *väsentligen skilja sig* från vad som är känt och i denna formulering inbegrips kravet på upppfinningshöjd. Man säger att upppfinningshöjden är "graderbar" och den varierar inom olika tekniska områden. På områden där utvecklingen stått stilla lång tid kan en relativt liten nyskapelse framträda som ett viktigt steg jämfört med tekniska grenar där en ständig flod av förbättringar produceras. Ett ur *teknisk* utvecklingssynpunkt objektivt *litet* steg kan också ha vittgående praktiska konsekvenser ur besparings-, säkerhets- eller miljösynpunkter och göra upppfinningshöjden mycket stor. Bedömningen genom patentverk och domstolar förblir dock nödvändigtvis subjektiv.

Man har i sammanhanget konstruerat ett juridiskt hjälpmedel genom att argumentera att upppfinningshöjd föreligger om uppfinningen icke var närliggande för en fackman på respektive tekniska område ("genomsnittsfackmannen"). Hur den personen är beskaffad bestämmer patentverket eller domstolen. Tyvärr synes en praxis ha utbildats, enligt vilken domstolar i regel ställer strängare krav på upppfinningshöjd än patentverket. Krav på bättre samordning av bedömningen genom att patentverken skärper fordringarna på upppfinningshöjd har redan 1964 framförts av de samarbetan-

de nordiska kommittéerna för förberedande av gemensam nordisk patentlagstiftning.⁴ Samma krav har också svensk industri ställt.

Patent som förmögenhetsrätt kan alltså ha mycket varierande rättsligt och ekonomiskt värde, beroende på dels i vilket land det beviljats, dels vilken ensamrätt som meddelats i patentkraven till respektive patent som anger ensamrättens sk skyddsomfång. Generella värderingar av patentsystemet och speciellt sammankoppling av patent i statistiska översikter såsom likvärdiga objekt är därför vanskliga och kan leda till förhastade slutsatser (jfr speciellt kapitel 4).⁵

---

⁴ Närmare om konventionen se kapitel 7.

⁵ Jfr Törnroth, *Europapatent*, Stockholm 1974, s 49 ff, 53 f.

⁶ Denna punkt är betydelsefull i debatten med utvecklingsländerna som anför kritik mot att industriländernas patent ofta är ofullständiga och icke möjliggör att i praktiken förverkliga den beskrivna uppfinningstanken utan know-how som icke ingår i patentbeskrivningar.

⁷ NU 1963: 6, *Betenkning angående Nordisk Patentlovgivning*, Oslo 1964 (§ 2 II. Opfindelsehøjde), s 125 ff, s 128.

⁸ För allmän information om den svenska patentlagen hänvisas till Hesser-Essén, *Patentlagen*, Stockholm 1968, och Reiland, *Patenthandboken*, Stockholm 1969.

Efter detta manuskripts slutförande utkom Lars Holmqvists bok *Patenträtt*, Stockholm 1976, som lärobok i svensk patenträtt, som även behandlar internationellt patentsamarbete och något om patenträtten ur konkurrensbegränsningssynpunkt.

3 Utnyttjande av patent genom licens

Frivillig licens

I många fall vill en patenthavare inte utnyttja värdefulla ensamrättigheter själv eller åtminstone inte enbart för egen verksamhet. Instrumentet för att ekonomiskt tillgodogöra sig denna förmögenhetsrätt är då att lämna licens till andra. Denna upplåtelse kan vara exklusiv eller som enkel licens utan ensamrätt. Patentlagen reglerar ej licensavtal. Dessa är i Sverige underkastade allmän avtalsrätt, i vissa avseenden också lagen mot konkurrensbegränsningar av år 1953. Patentlagen reglerar endast fallet att en licenstagare måste träffa avtal om han i sin tur överlåter sin rätt vidare, dvs när han lämnar en underlicens (§ 43), och vissa formföreskrifter rörande anteckning av licenser i patentregistret (§ 44).

Objekt för licensavtal kan förutom beviljade patent också vara löpande patentansökningar eller ur rättssynpunkt oskyddade interna drifts- och arbetserfarenheter i många olika former, ofta kallat know-how. Överlåtelse av detta senare industriella erfarenhetsmaterial synes idag dominera licensavtalen, och licenser för patent har i många fall övertagit en mera sekundär roll. Fördelen med patent som avtalsobjekt är dock uppenbarligen deras relativt entydiga rättsliga omfång (i form av beviljade patentkrav) och deras klart begränsade livslängd som ensamrätt. Ett eventuellt olagligt utnyttjande av patent kan därför fastställas och beivras på ett mera betryggande sätt för innehavaren än överlåtet know-how-material.

Patentlicensavtal innehåller mycket ofta även bestämmelser

som licens för rättigheter av annan art än patent, t ex mönster eller varumärken och rätt till hjälp av expertpersonal inom teknik och företagsledning. På forskningsbetonade licensområden inkluderas ofta visst tillstånd för motparten att på ett tidigt stadium ta del av och diskutera pågående forsknings- och experimentprojekt.

Ersättning för licensgivning kan betingas som *royalty* hänförligt t ex till omsättning (försäljning), tillverkningsmängd i antal, vikt-enhet eller per tidsenhet. *Engångsersättning* som kontant belopp, i varor eller tjänster kan betingas ensam eller i kombination med royalty. I vissa licensavtal, speciellt internationella patentlicensavtal, ingår ibland ingen betalning alls (eller obetydliga belopp). Ersättningen ligger i ömsesidigt *utbyte* av patentlicenser i respektive land för kostnadsfritt utnyttjande, s k cross licensing.

Variationsmöjligheter i licensavtals innehåll är dock praktiskt taget obegränsade beroende bl a på det teknologiska område på vilket patentet beviljats, parternas marknadsposition (nationell och internationell), gällande lagar i respektive land speciellt med avseende på valuta, skatter eller konkurrensbegränsningar, licenslandets allmänna tekniska utveckling och tillgången till inhemskt skolad personal.

Mycket stora problem bjuder numera de radikala föreskrifterna för allmänt tillstånd att överhuvudtaget få avsluta licensavtal som i ökad takt införts i utvecklingsländer som Argentina, Brasilien, Indien, Mexiko, men också i Kanada och Spanien. Även i de s k statshandelsländerna gäller en lång rad speciella föreskrifter som måste uppfyllas av utländska licensgivare för att de skall få avsluta licensavtal.

Någon allmängiltig standardform för licensavtal kan inte finnas. Icke desto mindre görs försök att skissera innehållet för ett "modell-licensavtal", främst mellan parter i olika länder. Ett intressant exempel är ORGALIMES patentlicensavtal, uppgjort första gången 1960 och omtryckt för fjärde gången 1974.¹ Modellavtalet skisserar i 36 paragrafer mycket av de viktigaste bestämmelser som enligt organisationens uppfattning borde ingå i ett patentlicensavtal. Huvudinnehållet av dessa paragrafer återges här i förkortad form som en illustration av ett patentlicensavtals möjliga beståndsdelar.

Avtalet borde omfatta följande punkter:

- 1) licensens tekniska användningsområden och uppfinningarnas användningsformer
- 2) licensens natur (exklusiv, enkel, rätt att lämna underlicenser) och dess principiella omfattning (att få tillverka, använda, sälja)
- 3) licensens avtalsterritorium för tillverkning och export med angivna begränsningar, ansvar för skadestånd vid avtalsbrott genom licenstagaren
- 4) rätt till registrering av licensen (t ex vid patentverk)
- 5) leverans av all existerande teknisk information som är nödvändigt för licensobjektets tillverkning
- 6) ansvars- och kostnadsfördelning i fall av krav för patentin-
trång på licenstagare
- 7) licensgivarens ansvarsfrihet rörande licenspatentens nyhet
- 8) licensgivarens ansvarsfrihet för att uppfinningen är indu-
striellt genomförbar
- 9) licensgivarens ansvarsfrihet för att uppfinningen är kommer-
siellt genomförbar
- 10) licenstagarens garanti för licenstillverkningens specificerade
kvalitet
- 11) licensgivarens rätt att kontrollera tillverkningskvalitet hos li-
censtagaren och hans rätt att säga upp avtalet vid licenstaga-
rens oförmåga att uppfylla överenskomna kvalitetsvillkor
- 12) licensgivarens plikt att meddela licenstagaren förändringar el-
ler förbättringar av licensprodukter (eller -förfaranden) med el-
ler utan ökad royalty²
- 13) licensgivarens förpliktelse till information och teknisk rådgiv-
ning som är nödvändig för kommande kommersiellt utnytt-
jande och/eller uppfinningens användning med tillhörande
kostnadsfördelning.
Assistens med fackfolk från licensgivaren på licenstagarens
bekostnad med beaktande av bl a antalet nödvändiga perso-
ner, deras "utlåningstid", grad av ansvar, garantier av bostad,
arbetsvillkor och försäkringar för dem m m
- 14) licensgivarens förpliktelse att utbilda licenstagarens personal i
egna anläggningar

- 15) villkor för modifikation av avtalet på någon parts begäran (kostnadsfritt eller till skäligena betalningsvillkor)
- 16) licensgivarens rätt att patentera licenstagarens förbättringar (överallt, i vissa länder)
- 17) förskottsbetalning genom licenstagaren för licensgivarens know-how
- 18) licenstagarens royaltybetalningar beräknade exempelvis på försäljningspris (på oförpackad vara, före eller efter skatt, direkt från fabrik, före eller efter rabatter etc), per styck, betalningsperioder
- 19) betalningsvillkor för royalty (hur ofta per år, i vilken valuta, till vilken kurs, räntor etc)
- 20) graderad årlig minimiroyalty-betalning oberoende av försäljning
- 21) tidpunkt för betalning av royalty (vid mottagande av betalning från köpare, vid leverans av patenterad vara m m)
- 22) fördelning av nationella inkomst- och omsättningsskatter på royalties
- 23) markering av licenstillverkade artiklar med uppgift om licens
- 24) bokföring av tillverkade och sålda licensartiklar hos licenstagare och licensgivarens rätt till insyn i respektive register
- 25) utövningsplikt för licenstagaren, förbud att tillverka eller sälja konkurrerande produkter
- 26) rätt för licenstagaren att säga upp avtalet, t ex i fall av marknadsförlust på grund av oförutsedd teknisk eller kommersiell utveckling
- 27) skyldighet för licenstagaren att inköpa vissa delar från licensgivaren till bestämda priser respektive rätt att tillverka dem själva
- 28) skyldighet för licensgivaren eller -tagaren att upprätthålla licenspatent (årsavgifter) och bestämmelser för rättsövertagande genom licenstagaren vid nedläggning av patent genom licensgivaren
- 29) skyldighet för licenstagaren att förhindra patentintrång i licenspatentet och samarbete med licensgivaren, rätt respektive skyldighet att stämma för intrång beroende på licensens natur

- (exklusiv eller enkel), kostnadsfördelning därvidlag
- 30) förbud för licenstagaren att angripa licenspatentens giltighet
  - 31) rätt för licensgivaren att behålla respektive erhålla förfallna royalties i fall av annullering av licenspatent genom tredje man
  - 32) avtalets giltighetstid och ikraftträdande
  - 33) förbud för licenstagaren att efter slutet på avtalets giltighet meddela tredje man licensgivarens affärshemligheter (och know-how), skyldighet att återlämna alla dokument rörande licenstillverkning
  - 34) licenstagarens rätt att fullfölja försäljningskontrakt som ingåtts före avtalets utgång
  - 35) val av rättsordning som skall tillämpas på avtalet
  - 36) biläggande av tvister genom domstol eller skiljedom i licensgivarens land, i licenstagarens land, i olika skiljedomsalternativ (enligt Internationella Handelskammarens regler, enligt ORGALIMES regler m m)

Flera av dessa bestämmelser torde dock enligt nationell lag vara otillåtna och utgöra ett lagbrott, tex enligt tysk och amerikansk konkurrensbegränsningsrätt liksom enligt Romfördragets art 85 och 86 för alla EG-medlemsländer. Det gäller tex utbyte av förbättringar (punkt 12), konkurrensförbud att tillverka eller sälja konkurrerande produkter (punkt 25), inköpstvång hos licensgivaren (punkt 27) eller förbud att angripa licenspatentens giltighet (punkt 30). Konflikten mellan patent eller patentlicenser och lagar mot konkurrensbegränsningar behandlas i kapitel 9.

Den svenska patentlagen innehåller icke några bestämmelser som möjliggör jämkning av avtalsvillkor i licensavtal om de skulle vara stridande mot god sed eller vara otilbörliga. Domstolarna är dock inte förhindrade att tillämpa jämkning även inom patenträtten.³

Advokat Bo Hedman har gjort en värdefull överblick över internationella licensavtals vanliga innehåll och form⁴. Arbetet kan användas som en komplettering av ORGALIMES här diskuterade modellavtal som av Hedman återges på engelska, tyska och franska.

Ett ambitiöst arbete framlades 1974 som akademisk avhandling vid Stockholms universitet av Claes Sandgren (*Patentlicenser, studier i licensavtal angående patent, patentansökningar och know-how med särskild hänsyn till amerikansk och tysk rätt*, Stockholm, 393 s). Författaren besvarar främst fundamentala frågor rörande de syften i vilka licensavtal sluts, patent och know-how som licensavtalens objekt, avtalspraxis på området samt problemen med licenspatents giltighet, allting med tyngdpunkten på internationell licensering både i samhällsekonomiskt perspektiv (kapitel 2) och svenska företags praxis på området (kapitel 3, 5–10). I samband med granskningen av typiska bestämmelser som finns i licensavtal mellan svenska och utländska kontrahenter lämnas en mycket värdefull klausulöversikt med kommenterande anmärkningar.⁵ Varianter till viktiga detaljbestämmelser i avtal lämnas under sammanfattande rubriker "licens", "patent", "varumärke, firma", "information, tekniskt bistånd", "förbättringar", "licensgivarens ansvar", "betalningen", "försäljning, reklam", "avtalets upphörande", "speciella bestämmelser" (tex angående underlicenser, legotillverkning, ändrade förhållanden, försäljning av komponenter och råvaror, uthyrning av utrustning och maskiner m m) och "allmänna avslutande bestämmelser" (tex om tidigare avtal, optionsavtal, biläggande av tvister, tillämplig lag, framtida samarbete m m). Sandgren inriktar också analysen på två grupper av licensavtal som han kallar utvecklingslicensavtal och tillverkningslicensavtal.⁶

Tvångslicens

Att bevilja en patentlicens åt andra är inte enbart resultatet av frivilliga förhandlingar mellan affärsparter. En patentlicens kan under vissa förhållanden också meddelas av domstol mot en patenthavares vilja. Sådana tvångslicenser är i svensk rätt reglerade genom §§ 40–50 patentlagen.

En tvångslicens för svenskt patent kan meddelas åt en sökande som vill utöva detta av fyra olika skäl:

- 1) om uppfinningen icke utövas inom riket i skäligt omfång (ute-

bliven utövning) sedan tre år gått sedan patent beviljats och fyra år sedan ansökning gjordes (§ 45)

- 2) om utnyttjande av patent är beroende av annan ägare tillhörigt (tidigare beviljat) patent och om sådan licens är skälig på grund av den förstnämnda uppfinningens betydelse eller "av andra särskilda skäl" (§ 46)
- 3) om hänsyn till allmänt intresse av synnerlig vikt kräver det (§ 47) eller
- 4) om någon utnyttjat patentsökt uppfinning yrkesmässigt här i riket före offentliggörandet av annan ansökning och om synnerliga skäl föreligger och vederbörande saknade kännedom om ansökningen och ej heller skäligen kunnat skaffa sig sådan kännedom (tidigare utnyttjade av samma uppfinning, § 48)

I internationell debatt, främst mellan i- och u-länder och i samband med pågående revision av Pariskonventionen (se kapitel 7) och av modellagen för patent i u-länder, spelar frågan om tvångslicens enligt punkt 1 (på grund av utebliven utövning inom landet) och enligt punkt 3 (ur allmänt eller samhällsintresse) en framträdande roll. Härvid hävdas bl a av u-länderna mycket bestämt att import av ett patenterat alster icke får utgöra utövning av patent. Å andra sidan kan enligt svensk rätt tillverkning och försäljning av alster begränsas till den inhemska marknaden och icke för export.⁹

Begäran om tvångslicenser och deras beviljande har i Sverige i stort sett begränsats till avspärrningstider under andra världskriget. Det gällde t ex radiomottagare enligt patent tillhörande firman Siemens & Halske AG (1935), för vissa mellanprodukter för tillverkning av C-vitamin enligt patent tillhörande firman Hoffman-La Roche AG, Basel (1943, se ovan), för torrbetning av utsäde enligt patent tillhörande I.G. Farbenindustrie (1945) eller patent för konstgjorda plasttänder tillhörande annan tysk firma. Tvångslicenserna beviljades mot skälig royalty till patenthavarna.

Tvångslicens "med hänsyn till allmänt intresse av synnerlig vikt" skall i Sverige endast beviljas med stor varsamhet.⁹ Här kommer endast allmänna intressen ifråga som ej har samband med rent affärsmässiga synpunkter. Som exempel kan nämnas statens

säkerhet, befolkningens försörjning med läkemedel och livsmedel, energiförsörjning, kommunikationsmedel, olika nationella välfärds- och beredskapsområden.¹⁰ Tvångslicenser av denna typ har icke meddelats i Sverige.

I u-länderna har man idag en mera extrem inställning och kräver i många industriella huvudbranscher omfattande rätt till tvångslicens på direkt regeringsorder (t o m utan ersättning)."

En begränsad användning av tvångslicensinstitutet synes dock idag vara karakteristisk för de flesta industriländerna med undantag av Storbritannien. Den brittiska patentlagen av 1949 (under revision 1976/77) ger möjlighet att söka tvångslicens med sju olika motiveringar (art 37) och dessutom för att till de lägsta priser som är förenliga med patenthavarens skäliga inkomst möjliggöra allmänhetens tillgång till livsmedel och läkemedel och deras tillverkning eller för medicinska instrument (art 41). Enbart mellan 1963 och 1972 söktes i Storbritannien 69 tvångslicenser under art 37, av vilka fyra beviljades, tre avvisades och nio återtogs. Under art 41 (läkemedelslicens) söktes under samma tioårsperiod 188 tvångslicenser, av vilka 19 beviljades, åtta avvisades och 23 återtogs (bland beviljade tvångslicenser: för Hoffman-la Roches berömda patent för librium- och valiummedicinerna).¹² I Västtyskland beviljades mellan 1928 och 1970 sammanlagt endast elva tvångslicenser.

Inom ramen för den nya inre europamarknadspatentkonventionen av 1975 har regleringen av tvångslicensen vållat stora svårigheter, och den är ännu icke helt definitiv. Trots EGs övergripande målsättning på detta område att skapa ett gemenskapspatentsystem, som tillåter fri rörelse av patenterade varor mellan alla nio medlemsländer, är omfång och verkan av en tvångslicens begränsade till territoriet av det land som utfärdar tvångslicensen (art 46). Tvångslicenspågrundavbristandeutövningfår inte utdömas i en marknadsstat om den av patentet skyddade produkten redan tillverkas i en annan marknadsstat eller importerats till den förstnämnda staten i sådan omfattning att behovet av produkten i den staten tillgodosätts (art 47). Enligt huvudregeln för *nationella* patent (art 82) gäller ovan nämnda bestämmelser om tvångslicens vid bristande utövning även nationella patent (i de nio medlemsstaterna).

På grund av Italiens motstånd infördes i konventionen ett förbehåll mot att tillämpa artiklarna 47 och 82 under en övergångstid av tio år räknat från konventionens ikraftträdande som av ministerrådet kan förlängas med ytterligare fem år (art 89/2). Någon tvångslicens som omfattar EGs totala territorium skall alltså icke finnas till inom överskådlig tid.¹³

Internationell licensbalans

På den totala licensgivning för patent som företag och enskilda uppfinnare åstadkommer till mottagare i andra länder kan också läggas ett *samhällsekonomiskt* perspektiv. Man talar i detta sammanhang om "licensbalans" mellan utflöde av till utlandet betald licensavgifter och royalties för användning av patent (know-how-material eller varumärken) i Sverige och omvänt från utlandet till Sverige inbetalda avgifter för användning av svenskägda patent i utlandet. Denna "osynliga export och import" av tekniska idéer och tekniskt kunnande har i olika länders officiella statistik beaktats i stort sett först sedan början av 1960-talet.¹⁴

Licensöverföring mellan två parter kan ske direkt eller indirekt via konsulter, utvecklingsbolag m m, enbart i en riktning eller ömsesidigt. Licenserna kan omfatta rätt att tillverka skyddade uppfinningar (produkter), rätt att använda sådana uppfinningar (patenterade förfaranden), att sälja licensprodukter eller kombinationer därav. Licenserna i royaltyform kan vara baserade på omsättning av tillverkade produkter (deras absoluta värde per enhet eller procentuella värde på försäljningsvärdet före eller efter nationell skatt), på inkomst eller vinst vid försäljningen. Ofta är royalties kombinerade med engångsbetalningar, t ex vid överlåtelse av ritningar, modeller, materiel, handböcker, dataprogram eller annat av bestämbar ekonomiskt värde. Licensbetalningar är i regel tidsbegränsade, ofta beroende av licenspatentens giltighetstid. Siffror rörande licensöverföring i officiell statistik är därför en grov förenkling av de verkliga förhållandena, men de kan sannolikt ange en *trend* som återspeglar viss betalningsström för licenser i olika riktningar.

Några exempel på licenshandelsbalans skall lämnas här för allmän orientering, närmast för Sverige. Med hjälp av Sveriges statistik över betalningsbalansen 1950–1969¹⁵ och riksbankens årliga statistik för penningtransfereringar¹⁶ har en tabell uppgjorts över ”licenser, royalties, patent”, dvs licensbetalningar till och från Sverige i miljoner kronor samt ”saldo” (nettoutflöde) under de elva åren 1964 till 1974. Uppgifterna börjar år 1964 därför att detta år en ny, mera detaljerad specifikation av rubriken ”övriga tjänster” infördes i statistiken, där bl a betalning för entreprenader uteslöts. Å andra sidan är det oklart om exempelvis betalningar för know-how och varumärkeslicenser, förlagsrättigheter, film- och TV-licenser är inbegripna i siffrorna eller inte.¹⁷

Ett sammandrag av officiell svensk licensbalans ser ut på följande sätt:

Licensbetalningar i miljoner kronor

år	till Sverige	från Sverige till utlandet	saldo
1964	51	123	– 72
1965	45	119	– 74
1966	44	155	– 111
1967	42	170	– 128
1968	57	192	– 135
1969	71	213	– 142
1970	79	228	– 149
1971	82	271	– 189
1972	100	298	– 198
1973	163	316	– 153
1974	137	477	– 340

Uppgifterna visar att i svensk licenshandel en allmän volymökning har inträffat under åren, men att betalningsutflödet ökat årligen (undantag 1973). Underskottet var 1974 nästan fem gånger större än 1964.

Framställningar av respektive siffror t o m 1968 (i 23 länder) av Wolf-Werth¹⁸ och t o m 1972 (i åtta länder) av Sandgren¹⁹ gör det klart att alla länder som publicerar licensuppgifter har en negativ balans med undantag av USA, Danmark och Schweiz. Schweiz in-

tar härvid en särställning (liksom Liechtenstein). Många patentexploaterings- och -holdingbolag med patentportfölj tillhörande utländska företag och uppfinnare har sitt säte i Schweiz, och licensinkomster från olika länder transfereras skattefritt till Schweiz på basis av så kallade dubbelbeskattningsavtal. Inkomsterna kommer endast i liten omfattning den schweiziska ekonomin tillgodo utan ägs av utländska företag.²⁰

Allmänt kan sägas att de största *licensgivarna* hittills varit USA, Storbritannien, Västtyskland, Frankrike, Nederländerna, Italien och Schweiz och de största *licenstagarna* Japan, Italien, Västtyskland, Frankrike, Storbritannien, Spanien – nästan alla utvecklade industriländer. Självfallet ökar idag licensöverföring till de utvecklingsländer som övergår till kraftig industrialisering såsom Indien, Israel, Mexiko, men licensgivningen är mest kombinerad med allmän teknisk och finansiell hjälp.²¹

Av grannländerna hade Danmark en positiv balans (1970: +39, 1971: +61, 1972: +23 miljoner danska kronor) och Norge och Finland en negativ balans, Norge 1970: -90, 1971: -86, 1972: -103 miljoner norska kronor), Finland 1970: -52 712, 1971: -57 184, 1972: -86 194 i 1000 finska mark.²² Sandgren understryker med rätta bristande uniformitet i ländernas redovisningssätt av licensbetalningar och ett flertal andra felkällor, tex utbyteslicenser utan penningbetalningar, licensbetalning till holdingbolag i tredje land (Schweiz!) osv.²³

Som ett exempel på internationell "licenshandel" av en storköpare av utländsk teknik kan nämnas Japan. Under budgetåret 1972 betalade japanska företag ut nära 3 miljarder kronor för löpande licensroyalties till utländska patenthavare. Den största säljaren av patent till Japan är USA som tex mellan 1950 och 1972 sålde omkring 7 000 licenser till Japan. Därefter följer Västtyskland, Storbritannien, Frankrike, Schweiz, Italien och Sverige. Licenser för speciella områden inom försvar, kärnkrafts- och datorteknik, flyg-, rymd- och oljeteknik granskas av japanska ministeriet för internationell handel och industri.

Det kraftiga inköpet av utländska licenser beror väsentligen på svårigheterna att i Japan etablera utländska företag i form av så kallade

joint ventures med japanska företag. Sverige har sedan kriget fram till 1974 sålt över 200 licenser till Japan. Royaltyns storlek ligger i genomsnitt på 5 procent av produktens försäljningspris.

Tidigare har nästan alltid patent varit basen för dessa licensavtal. Under 1972 ingicks emellertid 25 av 43 avtal utan del av sådant skydd. Beräkningar tyder på att till Sverige för löpande licensavtal inkommit cirka 40 miljoner kronor från japanska företag.

Den japanska licenserade teknikexporten gick främst till Sydöst-asien (48 procent), Västeuropa (24 procent) och Nordamerika (14 procent). Den fördelar sig på kemi med 39 procent, elektriska material med 13 procent samt järn och stål med 10 procent. Intäkterna till Japan för sålda licenser i förhållande till utgifter för inköpta licenser var 1972 endast 13 procent (licensbalans i Västtyskland eller Frankrike 50–60 procent). Japanskt ”grupptänkande” i affärsbeslut och tekniskt arbete och de anställdas hårda bindning till arbetsgivaren och hans företag gör sannolikt att icke så många individuella uppfinningar kommer till där för att licenseras.²⁴

¹ ORGALIME i Bryssel är en internationell sammanslutning av 15 europeiska industriförbund inom metallvaru- och elektrotekniska tillverkningsbranscher med medlemmar främst från EG-länder och Skandinavien (svensk medlem: Sveriges Mekanförbund).

² Utan uppgifter om omfång i teknik och tidsperiod är bestämmelsen mycket ofullständig.

³ Prop till ny patentlag 1966: 40, s 185.

⁴ Hedman, *Exporträtt I*, Stockholm 1968, *Internationella licensavtal*, s 13 ff.

⁵ Sandgren, *op cit*, s 39–57.

⁶ Sandgren, *op cit*, s 67–77.

⁷ Tvångslicenser i svensk patenträtt behandlas utförligt i Holmqvist, *Patenträtt (op cit)*, s 65 ff. (Jfr kapitel 2, not 5.)

⁸ NIR 1943/44/153: HD-dom rörande tillverkning av C-vitamin på basis av patent tillhörande Hoffmann-la Roche AG, Basel.

⁹ Hesser-Essén, *op cit*, s 125.

¹⁰ Hesser-Essén, *op cit*, s 125.

¹¹ Jfr Neumeyer, *Compulsory Licensing of Patents, a suitable Instrument to Develop Indigenous Technology in Developing Countries?*, UNIDO, Wien 1976.

¹² 90th Report of the Comptroller-General of Patents, London 1973, Appendix 12. För detaljer se Neumeyer, *op cit*, (not 11), Part IB, s 5 ff.

¹³ För detaljer se bl a Törnroth, *Marknadspatentet, en redogörelse för 1975 års konvention om ett patent för den europeiska gemenskapen EG*, Stockholm 1976, s 56 ff. De allvarliga störningar i EG-patentets enhetliga karaktär, som skapas genom konserverandet av den gamla territorialprincipen i detta avseende, presenteras i en omfattande analys av Greif i ett arbete, "Der Gemeinsame Markt und die Behinderung seiner Verwirklichung durch Patent-Zwangslizenzen", *Recht der Internationalen Wirtschaft* (Aussenwirtschaftsdienst des Betriebs-Beraters), Heidelberg, November 1975, s 605 ff.

¹⁴ Bouveng-Söderman, *Världsmarknaden*, 2 uppl, Stockholm 1976. s 76 ff.

¹⁵ SOU 1971: 31, *Den svenska betalningsbalansstatistiken, betänkande av betalningsbalansutredningen 1950–1969*, tabell 4, "Övriga tjänster" s 159.

¹⁶ Sveriges Riksbank, *Årsbok*, 1970–1974, tabell XXX, "Bruttoredovisning av övriga tjänster och transfereringar".

¹⁷ Ett nyligen väckt åtal mot ett svenskt företag tyder dessutom sannolikt på att inkomster av patentroyalties i utlandet icke alltid tas in till Sverige och därför icke kan omfattas av någon officiell statistik.

¹⁸ Wolf-Werth, *Der internationale technisch-industrielle Lizenzaustausch*, Düsseldorf 1972.

¹⁹ Sandgren, *op cit*, s 10 ff.

²⁰ Jfr tex Wolf-Werth, *op cit*, s 57 f, 147.

²¹ Intressanta detaljer angående Indien och Israel, i Wolf-Werth, *op cit*, s 77 ff, 86 ff.

²² Sandgren, *op cit*, s 10, 13.

²³ Sandgren, *op cit*, s 14 f.

²⁴ Japanpresentationen är till större delen byggd på Hornmarks artikel "Licenshandel Sverige-Japan", *IVAs tidskrift för teknisk-vetenskaplig forskning*, 1974, nr 3, s 6 ff.

4 Uppfinningars ursprung, fördelning och kostnader

Inledning

Att få svar på frågor av typen vem gör patenterbara uppfinningar?, vem söker patent?, vem äger patenten?, vem utnyttjar dem?, vad kostar uppfinningar? är av stort intresse i alla industriländer. Svaren har nationalekonomisk, teknologisk och social betydelse och behövs idag även ofta för internationellt materialutbyte myndigheter emellan. De nationella patentverken tillhandahåller i sina petita och årsberättelser i regel en del värdefull statistik om patentens och patentansökningarnas nationella ursprung och tekniska gruppering. Internationell inblick i patenteringsverksamhetens omfång och fördelning i Pariskonventionens 82 medlemsländer bjuder dessutom World Intellectual Property Organization (WIPO) varje år i sina tidskrifter (januarihäften).

Att utvärdera detta råmaterial och analysera uppfinningars betydelse för inkomstutveckling, ekonomisk tillväxt osv borde främst vara nationalekonomernas uppgift. Så har också skett, i varje fall i USA, vilket belyses i detta kapitels avsnitt rubricerat Amerikansk ekonomisk forskning.

Svenskt statistikmaterial

Ansträngningar görs att utvidga och "internationalisera" det svenska statistiska materialet på patentområdet. Kraven är mångsidiga, resurserna begränsade och felkällorna många. En del material som svenska patentverket publicerar i sin årsberättelse kan intressera företagsledare i industri och handel liksom forskare och tekniker av alla slag.

Här återges tre tabeller med utdrag ur siffermaterialet, två ur patentverkets årsberättelse 1975, en rörande patentansökningars geografiska (nationella) ursprung, tabell 4:1, en rörande patentens fördelning på tekniska områden, tabell 4:2, och en rörande patentansökningars fördelning på olika företag som patentanmälare, utförd av Industri-Matematik AB, tabell 4:3.

Tabell 4:1. *Antalet till det svenska patentverket inkomna patentansökningar fördelade efter sökandes nationalitet för åren 1974 och 1975 (endast de elva största länderna)*

Land	1974	1975
Sverige	4 460	4 042
USA	3 384	3 081
Västtyskland	2 894	2 434
Storbritannien	1 047	828
Schweiz	846	773
Frankrike	716	783
Japan	629	582
Övriga nordiska länder (Danmark, Finland, Island och Norge)	550	506
Totalt för <i>samtliga</i> i statistiken ingående länder	16 393	14 799

Tabell 4:2. *Antalet beviljade svenska patent för åren 1974 och 1975, uppdelade i tekniska grupper enligt den internationella patentklassifikationen IPC*

Teknisk grupp	1974	1975
<i>Grupp A:</i> "mänskliga behov" (jordbruk, livsmedel, beklädnad, medicin)	821	838
<i>Grupp B:</i> arbetsförfaranden (separering, blandning, formning, grafisk industri, transportväsende)	2 325	2 311
<i>Grupp C:</i> kemi och metallurgi	2 054	1 820
<i>Grupp D:</i> textil och papper	312	268
<i>Grupp E:</i> väg- och vattenbyggnad, husbyggnad, gruvbrytning	347	426
<i>Grupp F:</i> mekanik, belysning och uppvärmning	987	1 042
<i>Grupp G:</i> fysik (instrument, kärnteknik)	1 079	1 039
<i>Grupp H:</i> elektroteknik	1 501	1 356
Totalt	9 426	9 100

Tabell 4: 3. *Antalet under 1974 till svenska patentverket inkomna patentansökningar, fördelade efter svenska och utländska företag som sökande (de tio största)*

A Svenska företag		B Utländska företag	
ASEA	151	Siemens AG	379
LM Ericsson	57	Philips Gloeilampen	178
Bofors	36	Bayer AG	133
SKF	33	Bosch GmbH	120
Electrolux	31	Imperial Chemical	82
Saab-Scania	27	BASF AG	81
Atlas-Copco	26	General Electric	79
Alfa-Laval	24	RCA	79
Gränges	23	Du Pont de Nemours	70
Fläktfabriken	22	Ciba	67

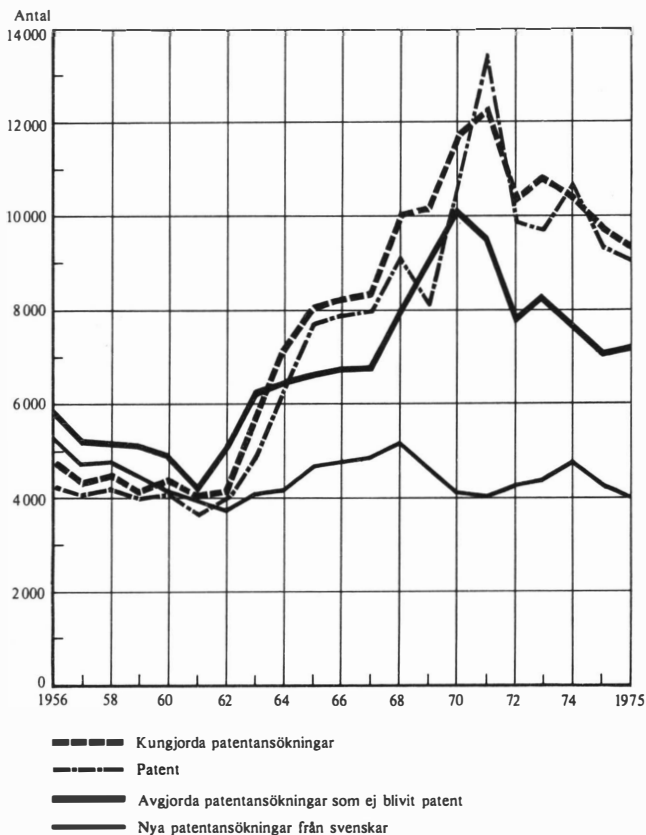
Källa: *Ny Teknik*, nr 11, 20 mars 1975 enligt Industri-Matematik AB.

Siffermaterialet talar i stort sett för sig självt. I tabell 4:1 är det – trots en minskning av ansökningar för 1975 med i genomsnitt 10 procent – uppenbart att USA, Västtyskland och Storbritannien är Sveriges ”storkunder”. Av tabell 4: 2 syns att mekanisk industri (grupp B), kemi och metallurgi (grupp C) samt elektroteknik (grupp H) är de största patentgrupperna. Tabell 4: 3 visar att de tio största utländska patentsökande bolagen per år söker fler patent i Sverige än svenska storföretag utom ASEA. Elektro- och kemiindustrierna dominerar. Största felkällan i tabell 4: 3 är att vissa företag låter sina anställda uppfinnare söka och erhålla patent i eget namn och företagets namn förekommer inte i patenthandlingarna.

Företaget Industri-Matematik AB i Stockholm utger varje månad ett register över i Sverige inlämnade patentansökningar kallat IMPAT. Materialet redovisas dels i ett klassregister i tre serier (elektronik, kemisk teknik och maskinteknik), dels i ett kumulativt alfabetiskt namnregister halvårsvis. Uppgifterna i klassregistret ger sökandens namn och hemort samt uppfinningens titel, uppfinnare, patentombud, prioritetsdatum, patentverkets rotelnummer, inlämningsdatum och -nummer. Samlingen gör det lättare att följa utvecklingen på ett visst ämnesområde liksom uppgifter om patentsökande (företag, individuell sökande).

Ett diagram över antalet kungjorda svenska patentansökningar, beviljade patent, avslagna ansökningar och ansökningar från svenska sökande under åren 1956–1975 som presenteras av patentverket ger en bild av svängningarna i patenteringsaktivitet från patentverkets och uppfinnarnas sida i Sverige.

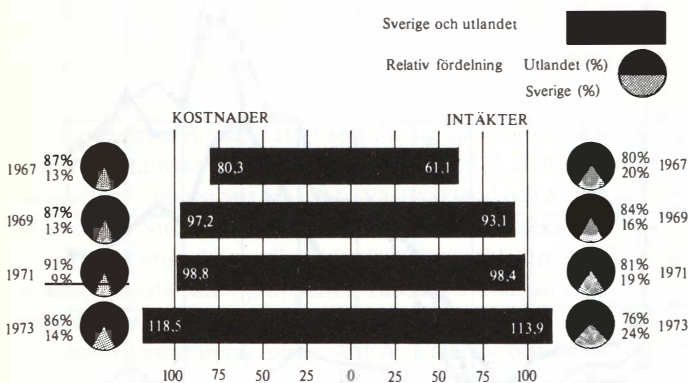
Figur 4: 1. *Patentansökningar, beviljade patent, avslagna ansökningar och ansökningar från svenska sökande 1956–1975*

Källa: *Patentverkets Årsberättelse 1975*

Sedan andra hälften av 1960-talet publicerar Statistiska Centralbyrån statistiska uppgifter om fördelningen av kostnader för och intäkter av "licenser, patent, royalties och know-how". Uppgifter lämnas bl a för olika svenska industribranscher i Sverige och utomlands i sin helhet.¹ Figur 4: 2 visar ett exempel på diagram med sådana uppgifter för Sverige från senare år.

Figur 4: 2. Fördelningen av kostnader för och intäkter av licenser, patent, royalties och know-how på Sverige och utlandet enligt undersökningarna avseende åren 1967, 1969, 1971 och 1973. Löpande priser. Mkr

Källa: Statistiska Meddelanden U 1975:19

Amerikansk ekonomisk forskning

I amerikansk ekonomisk och juridisk facklitteratur finner man att både regeringsutskott och vetenskapliga institutioner i USA har gjort ambitiösa försök att analysera patents och uppfinningars betydelse för ekonomisk tillväxt m m, att inringa många av de kvantitativa aspekterna rörande ursprung, fördelning och kostnader av patenterade uppfinningar samt deras kvalitativa roll i landets ekonomi.

Anledningarna till dessa talrika undersökningar är sannolikt flera. En anledning är de stränga antitrustlagarnas traditionella hot mot patenthavare att kränka lagen genom olika sätt att utnyttja patent för otillåten "restraint of trade" och därmed sammanhängande behov av analyserande bevisföring (se kapitel 9). En andra anledning är att den amerikanska regeringen genom olika departement årligen beviljar miljarder dollar för militär och civil teknisk och medicinsk forskning och genom kongressen regelbundet kräver noggrann räkenskap om de statliga forskningspengarnas "avkastning", bl a i form av nya tekniska uppfinningar. En tredje anledning är att amerikanska staten genom forskning i egen regi själv är en betydande patentägare.²

Av *statliga* utredningar om amerikanska patentsystemets omfång, patentens fördelning och deras sätt att fungera i näringslivet är två i särklass, båda utförda av kongresskommittéer. Utredningarna är, trots den långa tid som förflutit sedan deras verksamhet, ännu idag av väsentligt principiellt intresse. Den första tillsattes av president Roosevelt och resulterade 1939 i många volymer detaljerade "hearings" om koncentrationen av den ekonomiska makten i landet (Temporary National Economic Committee, TNEC). Ett helt band (nr 3) belyser patentsystemet. Där presenteras bl a statistik över antalet patentsökta uppfinningar per befolkningsenhet och per enhet av tekniska yrkesutövare, fördelningen mellan patent beviljade åt storföretag och åt andra företag i procent, vidare fördelningen av patent mellan amerikanska storföretag, småföretag, utländska företag och enskilda sökande, patent beviljade åt amerikanska storföretag i proportion till deras aktiva i miljarder dollar och sådana beviljade åt storföretag, småföretag och enskilda uppfinnare och utifrån uppköpta patent (i siffror).³

Den andra kommittén skapades 1955 som ett stort senatsutskott (Subcommittee on Patents, Trademarks and Copyrights) i syfte att förbereda en översyn av de amerikanska patent-, varumärkes- och upphovsrättslagarna, eliminera systemets nackdelar, stärka och förbättra patentverkets drift och hindra patentmissbruk. Utskottet har under åren 1957 till 1963 producerat 30 olika monografier, däribland en studie av patentverkets dåvarande

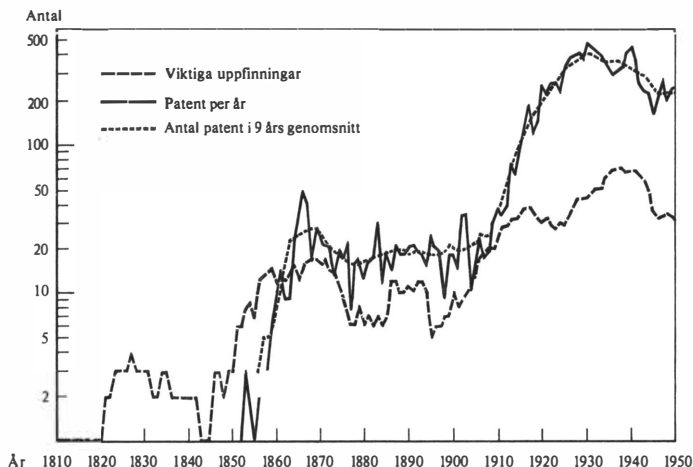
granskningschef Federico om fördelningen av amerikanska patent som beviljats åt företag mellan 1939 och 1955, vilket arbete hör direkt till här behandlade frågor.⁴ Federico skiljer mellan patent beviljade åt amerikanska företag, utländska företag, åt individuella sökande och åt den amerikanska regeringen. För nämnda 17-årsperiod (= ett amerikanskt patents livslängd) presenteras bl a en lista över 394 företag som ägde fler än 100 patent, en lista över företag som ägde 75–100 patent och en lista över företag som ägde mindre än 75 patent. Störst vid denna tid var General Electric (10 757 patent), American Telephone & Telegraph Co (8 539 patent), Radio Corporation of America (7 894 patent) och Westinghouse Electric Co (7 567 patent).

Ekonomisk vetenskap har under 1950- och 1960-talen upprepade gånger inriktat sitt intresse på uppfinningars roll i amerikansk ekonomi. Bl a har följande professorer tagit upp ämnet under olika aspekter: Kuznets, Machlup, Mansfield, Marquis, Melman, Nordhaus, Sanders, Scherer och Schmookler. Se bilaga 1.

Ekonomernas viktigaste arbetsmetoder förefaller abstrakta och något osäkra, men deras ansträngningar att framlägga konkreta siffermässiga värderingsresultat blottlägger många svårgripbara faktorer som är väsentliga för forskningen på området. Ekonomernas intresse är inriktat på uppfinningar ”i den mån de bidrar till tillväxten av ekonomisk produktion” och deras nytta som väsentligen består antingen i besparingar av produktionskostnader eller framställning av nya produkter, för vilka behovet är tillräckligt stort att täcka kostnaderna (se bilaga 1: Kuznets, *op cit*, s 22). Man försöker jämföra gjorda uppfinningars ekonomiska kostnader, dvs värdet av för deras tillkomst använda resurser såsom arbetstid, hjälp av medarbetare, material, provning och utveckling uppskattade vid gällande marknadspriser – sk input – med inkomst eller vinst antingen åt uppfinningens individuella användare eller säljare (licensgivare) och/eller samhällets nytta av den (”social benefits”) – sk output.

Många felkällor och omfattande osäkerhetsfaktorer avslöjas vid användning av dessa arbetsmetoder. De redovisas på olika sätt, främst av Kuznets, Machlup, Sanders och Schmookler. Utrymme

Figur 4: 3a. Antalet tekniskt och ekonomiskt viktiga uppfinningar 1810–1950 och beviljade US patent (per år och i nio års genomsnitt) 1852–1950 i amerikansk petroleumraffineringsindustri

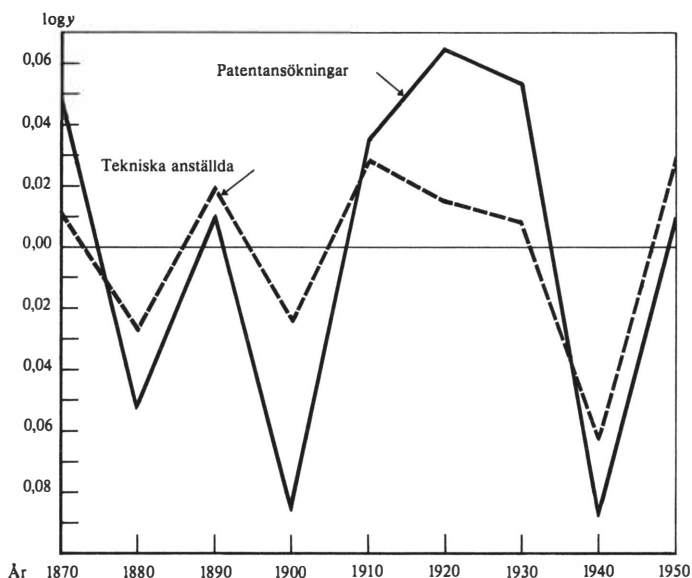
Källa: Schmookler, *Invention and Economic Growth*, Cambridge, Mass. 1966

för en fullständig presentation av detta material finns icke i föreliggande studie.

Vi hänvisar som första introduktion i ämnet till det ännu idag grundläggande samlingsverket av mer än 20 arbeten (med kritiska kommentarer) efter en konferens 1960 med titeln *The Rate and Direction of Inventive Activity: Economic and Social Factors*⁸ (Princeton 1962) och Schmooklers olika försök till kritisk värdering av arbetsmaterialen. En värdefull inblick i hur uppfinningar tillkommer och utnyttjas i praktiken i USA ger Donald A Schon i *Technology and Change*, New York 1967.⁹

Ett unikt och lyckat försök som bidrar till att besvara frågan vem som har gjort uppfinningar är boken *The Sources of Invention* av Jewkes, Sawers och Stillerman (London 1958). Där angrips bl a patentstatistikens kvantitativa bevisföring (s 104 f). Som en illustra-

Figur 4:3b. Antalet tekniska anställda i relation till amerikanska patentansökningar i logaritmisk skala för 1870–1950

Källa: Schmookler, *Invention and Economic Growth*, Cambridge, Mass. 1966

tion av den "frie" individuella uppfinnarens insats i skapandet av framgångsrika nya produkter och processer i vår tid presenteras 50 fall. I listan finner vi exempelvis en redogörelse för följande uppfinningar och deras upphovsmän:

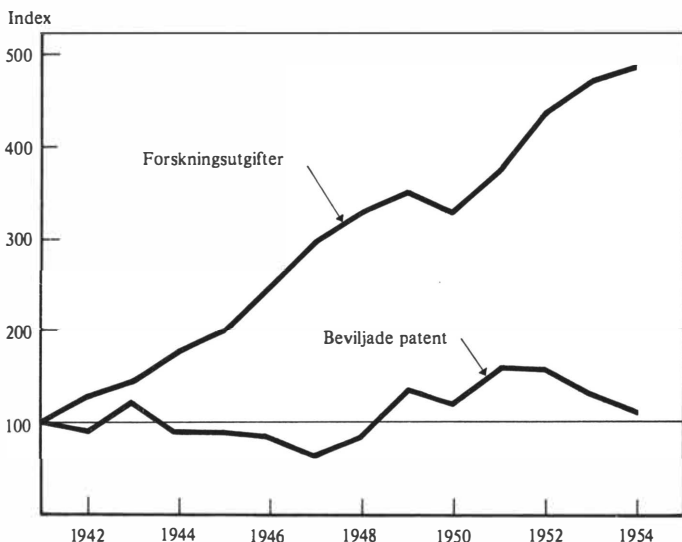
- DDT-pulvret (Müller)
- gyrokompassen (Anschütz-Kaempfe)
- insulinet (Banting)
- reaktionsmotorn (Whittle)
- LP-skivan (Goldmark)
- nylonfibern (Carothers)

penicillinet (Fleming)
rakbladet (Gillette)
transistorn (Shockley, Bardeen, Brattain)
rostfria stålet (Brearley, Haynes, Maurer, Strauss)
blytlåset (Judson, Sundbäck)
kulpennan (Biro, Seech)

Produktionen av tekniska kunskaper i den amerikanska industrins, universitetens och regeringens forskningslaboratorier (till vilka kunskaper räknas patent) undersöktes av Melman. Han kopplar ihop antalet anställda fackmän av olika kategorier med patenteringsverksamhet i dessa tre sektorer. Melmans resultat är ne-

Figur 4: 4. *Patentsystemets effekt på forskning. Beviljade patent och forskningsutgifter 1941–1954*

Källa: Melman, *The Impact of the Patent System on Research*, Study nr 11, Senate Subcommittee on Patents, Trademarks and Copyright, Washington 1958

gativa. Han finner bl a att industrins forskningsbehov har mötts tillfredsställande "utan proportionell ökning av patentering". Data visar att i de undersökta organisationerna och företagen "patentskydd icke nödvändigtvis är nära besläktat med industriell forskningsaktivitet".⁷ Det totala antalet beviljade patent har enligt Melman icke hållit takt med affärsinriktad teknisk forskning. Hemligt opatenterat know-how-material överväger. Huvuddrivkraften av "promotion of science and the useful arts" (den amerikanska författningens motivering av uppfinnar- och författarskydd i art I: 8) kommer enligt Melman icke från patentsystemet utan från krafter och faktorer som ligger utanför detta system.⁸

Samma negativa resultat når Machlup. Han finner att utbudet av uppfinningsarbete (supply of inventive labor) stiger varken med ökat antal anställda uppfinnare, ökad "uppfinningsarbetskapa-citet" eller ersättningar för uppfinningar. Ökningen av antalet patent är mindre än proportionell.⁹

En mera unik serie av undersökningar om kreativa tekniska resultat har gjorts av transistorns meduppfinnare, nobelpristagaren William Shockley. Han uppmätte statistiskt fördelningen av forskares produktion av antalet vetenskapliga publikationer och patent i logaritmisk skala i tre kända forskningslaboratorier (Los Alamos Scientific Laboratory, Brookhaven National Laboratory och en avdelning inom National Bureau of Standards) genom ett antal år. Shockley försöker även analysera kreativ produktion i relation till forskares ålder och lön. Shockley vill med sin analys bekräfta att en minoritet av individer producerar majoriteten av alla vetenskapligt tekniska resultat i form av publikationer och patent.¹⁰

Slutligen borde nämnas de grundläggande försöken till analys av framgångsrika tekniska innovationer i USA som framlagts av D G Marquis (M.I.T.) och S Myers (National Planning Association).¹¹ Undersökningen har för tiden 1963 till 1967 studerat 567 framgångsrika olika innovationer i 121 företag och bland dessa utvalt förhållandena i fem industrigrenar. Marquis går på djupet på väsentliga punkter nämligen 1) företagets utgifter för innovationerna (uppfinningarna), 2) anledningarna till att påbörja dessa innovationer, 3) uppfinningars källor ur informationssynpunkt och

4) uppfinningars lokala härkomst. Systematiken borde med framgång kunna överföras på svenska förhållanden.

Omfattande internationella studier av forskningsresurser har sedan 1968 gjorts av OECD i Paris liksom av National Science Foundation i Washington. Den senare institutionen har också samlat statistik rörande forskningspersonal och dess fördelning i USA. Detta material utgör en viktig bas för jämförande analys i samband med patentstatistik.

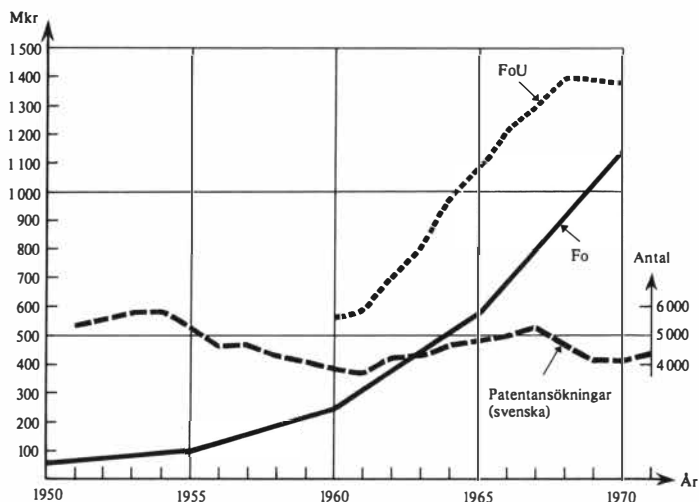
Önskemål för framtida forskning

Det bästa sättet att utnyttja det statistiska materialet i utlandet och i Sverige vore givetvis att med dess hjälp försöka utvärdera olika trender och förklara deras orsaker. I Sverige har föga gjorts i den riktningen. Ingenjörsvetenskapsakademiens industriforskargrupp gör dock värdefulla ansträngningar att belysa innovationsprocessens roll i företaget och peka på faktorer som påverkar sannolikheten för framgång eller misslyckande i innovationsarbetet.

I juni 1975 hölls ett internationellt symposium, "Att lyckas med innovationer", där också försök att finna samband mellan patentsökandet och forskningsutgifter redovisades – ett omtyckt ämne i amerikansk analytisk industriforskning. I ett arbete om uppkomsten av innovationer och forskningens betydelse för industriell utveckling presenterar Haeffner (Institutet för Innovationsteknik) bl a en analys av effekterna av forskningsinvesteringar. Han kritiserar vissa populära teoretiska modeller ("innovationskedjan") och hävdar att satsning på forskningslaboratorier och forskningspersonal är föga ägnad som medel att uppnå teknisk utveckling och ekonomisk tillväxt.¹² Haeffner försöker också belysa sambandet mellan antalet svenska patentansökningar och utgifter för forskning och utveckling. Haeffners kurva för "Fo" i figur 4:5 synes hänföra sig till statliga forskningsanslag exklusive utvecklingsarbete fr o m 1950 t o m 1970 i miljoner kronor.¹³ Primära anslagsmottagare är universitet och högskolor, forskningsråd och fonder, stat-

liga laboratorier, atomenergi- och branschforskning m m. Kurvan "FoU" synes vara "riksstatsanslag" till forskning och utveckling mellan 1960 och 1970 i miljoner kronor.¹⁴

Figur 4: 5. Antalet svenska patentansökningar i relation till statliga forskningsutgifter i mkr 1950–1970 resp 1960–1970

Källa: Hæffner, "Innovationsprocessen", IVA meddelande 208, 1976

Ett nytt viktigt svenskt arbete om forskningens "avkastning" som berör patentområdet är Du Rietz, *Industrieforskningens utveckling och avkastning med analys av FoU-investeringarnas räntabilitet inom stål-, kemi- och skogsindustrierna* (Industriens Utredningsinstitut 1975). Du Rietz talar om fyra olika sätt att mäta innovationsverksamheten med input- eller outputmått, där ett outputmått är antalet uppfinningar och patent.¹⁵ På basis av Statistiska Centralbyråns uppgifter anges bl a tre industriers FoU-utgifter (1963 och

1969) "för extern FoU-verksamhet", dvs "för patentutgifter m m" på följande sätt i procent av:

	1963	1969
skogsindustri	4,5	5,0
kemisk industri	10,4	11,3
järn- och stålindustri	6,7	7,2

Siffrorna tyder på en ökning av "patentutgifter" under nämnda sju år med 15–20 procent. Huruvida dessa ökningar skall tolkas som en ökad "avkastning" av forskningen är icke utrett. Det skulle tex kunna tänkas bero på en ren inflationskostnadsökning.¹⁶

I tidigare avsnitt av detta kapitel antyds en del statistiskt och vetenskapligt material som försöker belysa patentsystemets kvantitativa förhållanden, funktion och kvalitativa verkningar. Exakta och säkra samband mellan ekonomiska och intellektuella insatser ("input") och ekonomiskt användbara resultat i form av patent ("output") har hittills icke kunnat påvisas. Även tolkningarna av utvecklingstrender på basis av patentstatistik är tämligen osäkra. I behandlingen av ämnet synes bli definitionerna "patent", "innovation", "forskning" vara ofullständiga och inbördes inkongruenta.

"Innovationer" och "FoU" definieras emellertid i industristrukturutredningens delrapport nr 4, *Industrins forsknings- och utvecklingsverksamhet*.¹⁷ Definitionerna bygger på en av OECD fastställd manual och används av Statistiska Centralbyrån. Bristen på nära samarbete mellan ekonomisk, statistisk och patentpraxis-expertis förefaller vara stor. Utan sådant samarbete kan några fullgoda analyser icke uppnås.

---

¹ Senaste: *Statistiska Meddelanden* U 1975: 19/16, 31, 50.

² Jfr Neumeyer, *The Employed Inventor in the United States*, Cambridge, Mass 1971, "Introduction" (speciellt figur 1.1) och kapitel 5, "Government Employer Invention Policy", s 207–424.

³ Sex diagram ur nämnda TNECs patentutredning återgavs i författarens SNS-skrift *Patent*, Studier och Debatt nr 4 1958, s 35 ff.

* Study nr 3, *Distribution of Patents issued to Corporations (1939–1955)*, Washington 1957.

* Förkortat *The Rate*.

* På svenska *Teknologi och förändring*, Stockholm 1969 (PAN-bok).

* Melman, *op cit*, s 31, not 4 (se bilaga 1).

* Melman, *op cit*, s 62 (se bilaga 1).

* *The Rate*, s 166.

* *Proceedings of the IRE*, March 1957, s 279 ff ("On the Statistics of Individual Variations of Productivity in Research Laboratories"), även föredrag i Japan "Scientific Thinking and Problems of Growth", oktober 1963 (otryckt?).

* Marquis, "The Anatomy of Successful Innovations", *Innovation*, nr 7, 1969, s 29 ff och Myers-Marquis, *Successful Industrial Innovation. A Study of Factors Underlying Innovation in Selected Firms*, Washington 1969 (Government Printing Office).

* "Innovationsprocessen", *IVA meddelande* 208, 1976, s 5. 7.

* Enligt tabell 2:3 i betänkandet avgivet av forskningsrådsutredningen (*Forskningsråd*), SOU 1975: 26, s 57.

* Samma källa som för kurvan "Fo".

* Du Rietz, *op cit*, s 14.

* Arbetets avsnitt om patentstatistik (s 16 f) innehåller en del missförstånd om patentverksamhet som emellertid inte påverkar undersökningens slutsatser.

* SOU 1974: 14, s 22 f.

5 Patent som informationsmaterial

Tryckskrifter

Av föregående framställning har vi sett att patentmyndigheter i industriländerna bedriver en intensiv verksamhet att granska nya uppfinningar och bevilja tidsbegränsade ensamrättigheter på dem. Åtminstone ett dussin av dessa länder ger ut tryckta patentskrifter, i sin helhet eller som sammanfattningar ("abstracts", "abridgements"). Beroende på det nationella patentsystemet omfattar dessa patentskrifter även tilläggsopatent, specialpatent för läkemedel (Frankrike), mönster ("design"), omtryckta patentskrifter ("reissue" i USA), växtpatent (USA, Västtyskland) eller sk uppfinnarcertifikat (Sovjetunionen och ett flertal andra kommunistiska länder).

Materiallets omfång

En exakt uppgift om hur många tryckta patentskrifter det finns idag och som kan användas som tekniskt studiematerial kan inte lämnas. Svårigheterna är därvidlag flera. Ett flertal länder har ändrat sitt ordnings- och siffersystem för tryckta patent så att en obruten sifferföljd av patentnummer helt förlorats. Ett långvarigt avbrott vid tryckningen av patentskrifter inträffade under andra världskriget i många krigförande länder, och nya patentlagar i flera länder medförde i slutet av 1960-talet att inlämnade patentansökningar efter 18 månader automatiskt offentliggörs i tryck (tex utläggningsskrift i Skandinavien, Auslegeschrift i Västtyskland etc). Med dessa reservationer kan dock åtminstone storleksordningen

av i tryck föreliggande patent anges. Vi finner då (i avrundade siffror) att antalet i tryck tillgängliga patentskrifter för närvarande är

USA	~ 3 987 000
Västtyskland	~ 2 000 000 (inkl utläggningsskrifter)
Frankrike	~ 1 710 000
Storbritannien	~ 1 450 000
Japan	~ 797 000
Italien	~ 785 000
Schweiz	~ 574 000
Sovjetunionen	~ 500 000 (? och ett okänt antal uppfinnarcertifikat)

Sverige	384 700 (inkl utlagda patentansökningar)
Danmark	133 300 (inkl utlagda patentansökningar)
Norge	133 000 (inkl utlagda patentansökningar)

I praktiskt taget alla u-länders saknas ännu tryckta patentskrifter, ävensom i Spanien, Portugal, Israel, Sydafrika, Turkiet och Kina.

Det svenska patentverket hade 1975 cirka tio miljoner patentskrifter i rotlarnas granskningsmaterial, omkring 4,68 miljoner patentskrifter i läsesalen och forskararkivet och 14,53 miljoner i magasinerna. Personer som inte själva kan utnyttja detta material genom egna studier kan anlita patentverkets informationscentral. Verket tar för närvarande (1976) för nyhetsundersökningar 120 kronor per timme och för övriga tjänster 60 kronor per timme nedlagt arbete, vilket utförs av dess tekniska granskare. Centralen hade under 1976 mottagit och låtit bearbeta ca 2 600 uppdrag från utomstående kunder.

Sammanlagt kan man tala om en teknisk litteratur på minst 29 miljoner skrifter, de flesta tryckta på något av världsspråken. Om detta gigantiska källmaterial skall vara till någon praktisk nytta för världens tekniska utveckling – speciellt i u-länderna – måste det dock vara väl klassificerat och lättåtkomligt.

Materiallets klassifikation

Länder som USA, Storbritannien eller Västtyskland har mycket länge haft någon form av välgenomtänkt patentklassifikation,

dock inbördes helt olika. Sverige följde tidigare den tyska klassifikationen. Sedan 1950 har emellertid Europarådet i Strasbourg arbetat intensivt på att skapa en enhetlig internationell patentklassifikation. 1954 undertecknades ett ramavtal av elva europeiska stater, och 1968 hade redan 15 stater anslutit sig till det nya klassifikationssystemet inklusive Sverige, Storbritannien, Västtyskland, Italien, Frankrike och Nederländerna. Även icke-europeiska länder som Australien, Israel, USA och Sovjetunionen anslöt sig. I mars 1971 beslöt en diplomatisk konferens i Strasbourg att ge den av Europarådet utarbetade internationella klassifikationen en världsvid tillämpning inom Pariskonventionens ram. 1975 hade 20 stater fått medlemskap i den s k Strasbourgunionen.

Klassifikationen består av åtta huvudavdelningar, 115 klasser, 607 subklasser, 5 884 grupper och 40 225 subgrupper – som synes en väldig tankebyggnad.

INPADOC

Genom stora insatser i WIPO sedan mitten på 1960-talet att förbereda ett världspatentindex skapades i maj 1972 genom överenskommelse mellan Österrikes regering och WIPO ett internationellt patentedokumentationscentrum (INPADOC= International Patent Documentation Center) i Wien. Syftet är att i en central databas bearbeta den "bibliografiska information" som finns i världens alla (tryckta) patentedokument och med denna information stå allmänheten till tjänst.¹ För närvarande samlar INPADOC för varje patent 13 olika bibliografiska uppgifter vilka bl a medger teknisk, geografisk och personlig identifikation av patent: publikationsland, dokumentets art och nummer, ansökningsnummer och -datum, publiceringsdatum, klassifikationssymbol, prioritetsland, -nummer och -datum, sökandens namn, uppfinnarens namn och uppfinningens titel. Bearbetning sker i egen dator och produceras på numerisk databasis som s k microfichekort i A6-format. Varje kort motsvarar 207 sidor text samt ett register för hela innehållet. Systemet kan per år ersätta 20 000 trycksidor (med ett index) istället för cirka 600 000 dokument som annars skulle behö-

vas. Som ett första kortsiktigt servicemål erbjuder INPADOC för närvarande information om sk patentfamiljer, dvs patent som sökts för samma uppfinning i olika länder, och en patentklassifikationservice på basis av den nya internationella klassifikationen. Det bibliografiska underlaget för samlingen levererades redan 1974 av 24 länder, däribland Sverige.²

Under senare år har ett antal privata serviceinrättningar kommit till, speciellt i Storbritannien, Nederländerna och USA, som levererar löpande sammanställningar av önskade grupper av nya patentskrifter. Exempel: DERWENT Publications Ltd, London; IPRO, INCO, UNIVENTIO, samtliga i Haag.

Klassifikationshjälpmedel

Man har nu kommit fram till stora klassifikationshandböcker på tre huvudspråk – engelska, franska och tyska – som krävs för att patentskrifterna i alla länder skall kunna ordnas i ett enda gemensamt bokstavssiffersystem. Det svenska patentverket har på svenska givit ut en översikt över systemets åtta huvudavdelningar (A–H).

De grundläggande handböckerna för internationell patentklassifikation är numera

A) på engelska:

1. *International Patent Classification 1974, Second Edition*, (enligt Strasbourgkonventionen av 1971) i två volymer, London 1974. I volym I ingår också i avdelningen "Guide" en mycket viktig ordförklaringslista under titeln "Glossary" (s 33 f). Där förklaras tex vad som avses med ord som "composition", "control", "fluid", "motor", "plastic", "treatment" m m
2. *Official Catchword Index to the second edition (1974) of the International Patent Classification*, London 1974. Detta är en teknisk slagordförteckning som ger nyckeln till användningen av klassifikationen på engelska

B) på franska:

1. *Classification Internationale des Brevets 1974* (Deuxième Edition), OMPI, London 1974, två volymer

C) på tyska:

1. *Internationale Patentklassifikation* i tre volymer, München 1970 (lösbladssystem), utarbetad av det tyska patentverket i samverkan med de schweiziska och österrikiska patentverken (1:a upplagan)
2. *Konkordanzliste Deutsche Patentklassifikation (DPK) – Internationale Patentklassifikation (Int C1)*, Februar 1971, München 1971, som utgör nyckeln för övergången från den tyska (svenska) klassifikationen till den internationella klassifikationen
3. *Stich- und Schlagwörterverzeichnis zur Internationalen Patentklassifikation (Verzeichnis zur 2. Auflage der deutschen Fassung von 1974)*, München 1975, 1 283 sidor med 113 000 hänvisningar. Detta är nyckeln till det tyska språkområdets tekniska terminologi utarbetad i alfabetisk ordning gemensamt mellan de tyska, österrikiska och schweiziska patentverken

Detta världsomfattande system väntas nu stegvis komma till användning i alla industriländer, främst hos Parisunionens medlemsländer. Systemet har av omkring 36 länder godtagits med vissa reservationer som syftar till att tillämpa klassifikationen på "klass"-nivå, "subklass"-nivå eller endast för ordning av inhemska patentskrifter. En del länder t ex USA godtar den internationella klassifikationen som "sekundär klassifikation", dvs vid sidan om den egna nationella klassifikationen. Indien och Iran, Argentina och Kanada ämnar använda klassifikationen i framtiden och 22 länder, främst u-länder, har icke för avsikt att introducera systemet.

---

¹ Pfanner, "The Technical Program of WIPO in the Patent Documentation and Information Retrieval Field", *WIPO Moscow Symposium*, Geneva 1975, s 27 ff.

² För vidare information se Auracher, "Computerized Storage and Retrieval of Bibliographic Data pertaining to Patent Documents by the International Patent Documentation Center (INPADOC)", *WIPO Moscow Symposium*, 1974, s 267 ff, och Zimmerman, "Dokumentation für das Patentwesen, Sachstand-Schwierigkeiten-Auswege", *GRUR* 1975, s 171 ff, 180 f med stor litteraturförteckning.

6 Arbetstagare som uppfinnare

Allmän översikt

I dagens samhälle är det stora flertalet arbetande människor arbetstagare i någon form. De som är verksamma på teknikens område finns i statens, industrins eller institutioners och högskolors tjänst. För att ge en uppfattning om storleksordningen av denna yrkesgrupp presenteras här ett utdrag ur den internationella statistiken. För 13 länder återges

- 1) landet
- 2) antalet yrkesarbetare, tekniker och närbesläktade arbetare ("professional, technical and related workers")
- 3) senaste räkneår inom parentes
- 4) antalet produktionsarbetare och liknande, transportutrustningsarbetare, drifts- och icke-utbildad personal ("production and related workers, transport equipment operators and labourers")
- 5) summan av siffrorna i kolumn 2 och 4, avrundade i miljoner

1	2	3	4	5
Sovjetunionen	—	(1970) ^a	—	96,9
USA	11 325	(1974)	31 900	~43
Japan	2 840	(1974)	16 060	~19
Storbritannien	2 509	(1971)	8 898	~11
Västtyskland	2 301	(1970)	8 974	~12,2
Frankrike	2 124	(1968)	6 400	~ 8,5
Kanada	1 324	(1975)	2 770	~ 4
Polen	1 320	(1970)	5 387	~ 6,7
Tjeckoslovakien	1 303	(1970)	2 810	~ 4,1
Sverige	0 816	(1974)	1 347	~ 2,1
Danmark	0 257	(1970)	0 800	~ 1,05
Finland	0 243	(1970)	0 632	~ 0,9
Norge	0 230	(1974)	0 450	~ 0,7

Källa: *Yearbook of Labour Statistics 1975*, ILO Geneva 1975, Chapter I (total and economically active population), table 2 (Structure of the economically active population), B (Distribution by status and by occupational group) s 160 ff.

^a Siffran för Sovjetunionen (i miljoner) inkluderar Vitryska SSR och Ukraina och finns i ILO-statistiken endast under table 2 A (Distribution by status and by industry) arbetare verksamma i "produktiva sektorer".

Siffrorna omfattar icke anställda i jordbruk, hantverk, hushåll, medicinsk och militär tjänst.

Som rent tankeexperiment gör vi antagandet att i de angivna yrkesgrupperna 1 procent av grupp 2 respektive grupp 5 (=2+4) *en gång* gör en patenterbar uppfinning. Det blir då t ex i

Sovjetunionen	~ 969 000	uppfinningar (enligt grupp 5)
USA	~ 113 000	respektive 430 000 uppfinningar
Japan	~ 28 400	respektive 190 000 uppfinningar
Storbritannien	~ 25 090	respektive 110 000 uppfinningar
Västtyskland	~ 23 000	respektive 120 000 uppfinningar
Sverige	~ 8 165	respektive 20 000 uppfinningar

I ett land med intresse för tekniska innovationer är dessa siffror icke försumbara. De uppfinningar som en anställd uppfinnare gör kräver dock en reglering, främst något juridiskt normsystem, åtminstone med avseende på vem som skall äga uppfinningen, om

och hur den skall belönas och hur eventuella tvister om äganderätt eller kompensation skall biläggas. Alla här anförda nationer (med undantag av USA och Frankrike som ännu saknar övergripande lagstiftning) har också någon form av lagreglering av arbetstagares uppfinningar. Tyvärr är formen och fullständigheten av dessa lagbestämmelser mycket olika. Det är dock möjligt att skilja mellan sex huvudtyper av nationell lagstiftning rörande arbetstagaruppfinningar.

Olika typer av nationell lagstiftning

Den första och historiskt sett tidigaste typen är att införa bestämmelser rörande anställdas uppfinningar i *patentlagar*. Denna lösning har exempelvis tillgripits av Kanada, Italien, Japan, Nederländerna och Österrike, varvid Österrike med detaljerade och genomtänkta bestämmelser i patentlagen av år 1897 framstår som absolut pionjärland.

En andra lagstiftningstyp har valts inom ramen för *arbets- och arbetsavtalsrätten*. Den har använts av ett fåtal nationer, bl a Egypten, Grekland, Mexiko, Schweiz och Turkiet.

En tredje typ av reglering är den anglosaxiska, som styrs främst av prejudicerande domstolsutslag ("judge made law"). Så är fallet i Storbritannien, Sydafrika, Australien och USA. I Storbritannien och USA finns dock en begränsad allmän lagreglering, i Storbritannien art 56 patentlagen och i USA en koordineringslag för belöningar för statstjänstemän i Government Employees Incentive Awards Act av 1954.¹

En fjärde typ är en *speciallag* enbart med rättsregler för arbetstagares uppfinningar. Denna väg har valts av alla nordiska länder (Sverige 1949, Danmark 1955, Finland 1967 och Norge 1970) samt Västtyskland 1957.

En femte typ är en kombinerad uppfinnings- och uppfinnar-skyddslag i de östeuropeiska kommunistiska länderna enligt sovjetrisk modell. För uppfinningar, förbättringsförslag och vetenskapliga upptäckter beviljas av statlig granskningsmyndighet ett

personligt certifikat. Innovationen tillhör företaget (staten) men berättigar upphovsmannen till kontant ersättning enligt särskilda tabeller för uppfinning och förbättring, ett diplom för vetenskaplig upptäckt samt andra "moraliska" och ekonomiska förmåner som anges i lagen. Omfattande nya förordningar i Sovjetunionen tillkom i augusti 1973.² Principiellt likartade lagar, där den anställde uppfinnarens rättigheter upptar stort utrymme, har utfärdats och reviderats i alla kommunistiska länder, senast 1972 exempelvis i Polen och Tjeckoslovakien. Även Jugoslavien har en sådan lag.³

En sjätte typ av reglering är endast partiell och återfinns i *kollektivavtal* för vissa branscher i industri och forskningssektorer. Denna reglering synes vara typisk för länder utan övergripande federal lagstiftning. Exempel är Frankrike och USA.⁴

De mest efterblivna nationerna på detta område, Frankrike, Storbritannien och USA, har förslag om lagstiftning rörande arbetstagares uppfinningar inför sina parlament. I USA har kongressledamoten Moss från Californien sedan 1970 årligen framlagt ett vittgående förslag som har som förebild den tyska lagen om arbetstagares uppfinningar (senaste upplaga av Moss lagförslag 1976 i representanthuset HR 14068).

I Frankrike framlades för nationalförsamlingen under 1975 tre förslag till en speciallag om arbetstagaruppfinningar (juni 1975 av 22 deputerade, oktober 1975 av 65 deputerade och samtidigt av en deputerad).

I Storbritannien har den officiella kommittén för översyn av gällande patentlag, den s k Banks Committee, i sin rapport från juli 1970 ställt sig helt negativ till varje form av lagbundna ersättningsmöjligheter för arbetstagaruppfinningar och förordar frivilliga "award schemes".⁵ Brittiska handelsdepartementets *White Paper, Patent Law Reform* av 1975 och tillhörande *Green Paper (A Consultative Document)* har emellertid förklarat att regeringen är inställd på att överväga ett lagbundet ersättningssystem för anställda uppfinnare "om det finns väsentligt bevismaterial (substantial evidence) som visar att detta skulle vara mera rättvist för anställda i allmänhet".⁶

Utsikterna för lagstiftning i dessa tre länder är fortfarande ovis-

sa, men Frankrike och Storbritannien torde utsättas för påtryckningar att medverka i en harmonisering av lagar i alla EG-medlemsländer även på detta område som sannolikt planeras.

Internationella konventioner och konventionsförslag

Pariskonventionen

Förutom i nationella lagar har behovet av en *internationell* överenskommelse, konvention (eller istället för enhetligande av nationella lagar) åtminstone i princip uppmärksamrats i några globala eller regionala konventionsdebatter. Revisionskonferensen av Pariskonventionen för industriellt rättsskydd ställde i London 1934 på nederländskt initiativ krav både på nämmandet av uppfinnarens namn i patentedokumentet och på skälig ersättning för anställds uppfinningar, vilka tillfaller arbetsgivaren. Bureaux Internationaux Réunis pour la Protection de la Propriété Intellectuelle (BIRPI) som var ansvarig för revisionskonferenserna (se s 71), tillät inte att konferensen befattade sig med frågan om ersättning för arbetstagaruppfinningar såsom för närbesläktat med anställningskontraktet och för avlägset från de ämnen som konventionen traditionellt sysslade med.

ILO

Internationella Arbetsbyrån (ILO) i Genève har sedan sin tillkomst 1919 ett flertal gånger i godkända resolutioner uttryckligen rekommenderat ett förbättrat rättsskydd för "salaried inventors", främst genom citerande av uppfinnarens namn och rätt till skälig ersättning vid olika typer av tjänsteuppfinningar. Sådana dokument tillkom 1929, 1931, 1933, 1958 och 1967.⁷

WIPO

Världsförbundet för intellektuell egendom (WIPO, numera ett FN-organ) i Genève har dokumenterat betydelsen av området genom att i en *modellag* för uppfinningar i utvecklingsländer av

1964 ta in en omfattande artikel (10) för ”uppfinningar gjorda på uppdrag eller av en anställd”.⁸ Sedan 1974 pågår en revision av denna modellag under ledning av en arbetsgrupp inom WIPO, där i en helt ny artikel, 10 bis, de viktigaste principerna för arbetstagaruppfinningar samlats i fem punkter.⁹

Andinska pakten

Som exempel på en *regional* internationell konvention kan nämnas den sk andinska pakten, Cartagenaöverenskommelsen av 1969. Den avslutades mellan de fem latinamerikanska staterna vid Anderna – Bolivia, Chile, Colombia, Ecuador och Peru – och omfattar gemensam reglering rörande utländskt kapital, patent, varumärken och licenser. Konventionen är i kraft sedan juni 1971. 1974 utfärdades en förordning (beslut nr 85) för tillämpning av normerna om industriell egendom i andinska pakten och i denna ingår en artikel (8) som reglerar äganderätten till arbetstagares uppfinningar.¹⁰ Enligt uppgift har Peru lämnat pakten under hösten 1976. Se vidare kapitel 7.

EG

Inom de europeiska gemenskaperna, EG, pågår sedan 1972 under ledning av generaldirektoratet för sociala angelägenheter insamling av nationella rapporter från alla medlemsländer om gällande nationell lagstiftning för arbetstagares uppfinningar (rapporterna är icke offentliga). Materialet kan i framtiden läggas till grund för att antingen harmonisera existerande lagbestämmelser i Danmark, Nederländerna, Italien och Västtyskland (Belgien, Frankrike, Luxemburg, Irland och Storbritannien har inga egentliga specialbestämmelser) eller göra området till föremål för en europeisk specialkonvention.

Svensk lagreglering och praxis

Mot bakgrunden av den internationella situationen på detta speciella lagstiftningsområde var det framsynt av den svenska rege-

ringen att redan före andra världskrigets slut – i mars 1945 – utfärda direktiv att utreda frågan om rätten till anställdas uppfinningar i hela dess vidd.¹¹ Utredningen resulterade i lagen av den 18 juni 1949 om rätten till arbetstagares uppfinningar. Lagen anger under vilka omständigheter och i vilken utsträckning arbetsgivaren äger rätt till den anställdes uppfinningar och regler om den anställdes rätt till ersättning för vad han avstår till arbetsgivaren. Till dessa centrala bestämmelser ansluter sig bl a regler om skyldighet för arbetstagare att underrätta arbetsgivaren om gjorda uppfinningar (§ 4) och arbetsgivarens skyldighet att inom viss tid meddela om och i vilken omfattning han önskar förvärva rätt till uppfinningen (§ 5).

Lagen avser endast i Sverige patenterbara uppfinningar och är tillämplig på arbetstagare i allmän och i privat tjänst (§ 1). Av stor praktisk betydelse är § 3 där tre olika kategorier av uppfinningar anges som faller under lagen och i samband härmed bestämmer både arbetsgivarens rättigheter och arbetstagarens ersättningsmöjligheter. Gemensamt för de tre grupperna är att samtliga avser uppfinningar vilkas utnyttjande faller ”inom arbetsgivarens verksamhetsområde”, ett begrepp som icke alltid är lätt att definiera exakt.¹² De tre uppfinningskategorierna presenteras i lagtexten med följande ord:

- 1a) ”utgör forsknings- eller uppfinnarverksamhet arbetstagares huvudsakliga arbetsuppgift och har en uppfinning tillkommit väsentligen såsom resultat av denna verksamhet” eller
- 1b) ”innefattar en uppfinning eljest lösningen av en i tjänsten förelagd, närmare angiven uppgift”
- 2) har uppfinning ”tillkommit i annat samband med anställningen än i första stycket sägs” (dvs enligt 1a eller 1b)
- 3) har uppfinning ”tillkommit utan samband med anställningen”

Av dessa tre kategorier avser den första (1a och 1b) rena tjänsteuppfinningar som arbetsgivaren alltid är berättigad att förvärva helt, både för Sverige och utlandet och detta i regel utan särskild ersättning.

Den andra kategorin – en uppfinning som har tillkommit ”i annat samband” med anställningen – är i regel den ur uppfinnarens synpunkt mest eftersträfvansvärda, eftersom den medför betalning av ”skälig ersättning” enligt lagens § 6. Denna paragrafs första stycke lyder:

”Inträder arbetsgivare, enligt denna lag eller eljest, helt eller delvis såsom arbetstagarens rättsinnehavare med avseende å en av denne gjord uppfinning, skall arbetstagaren vara berättigad till skälig ersättning och skall vad nu sagts gälla ändå att annat må hava avtalats före uppfinningens tillkomst.”

Bestämmelsen är av tvingande karaktär. Ersättningen kan utgå som engångsbelopp, på royaltybasis eller i kombinationer av båda ersättningsformerna. Särskild hänsyn skall enligt lagen tas till de omständigheter som i första hand inverkar vid bestämmandet av ersättningen, såsom uppfinningens industriella och kommersiella värde, omfattningen av den förvärvade rätten och anställningens betydelse för tillkomsten av uppfinningen.

För att ge vägledning i frågor om tillämpningen av lagen inrättades 1950 en särskild statlig nämnd – Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar – med uppgift att avge utlåtanden. Dessa utlåtanden har dock icke någon bindande verkan om inte parterna på förhand bestämmer sig för att följa nämndens utlåtande, vilket torde ha skett i flertalet fall. Nämnden består av en ordförande med domarkvalifikation (i mer än 20 år f justitieombudsman Alfred Bexelius) och sex ledamöter, av vilka två vardera skall representera arbetsgivar- respektive arbetstagarsidan. För nämndens verksamhet skall redogöras längre fram.

Vid sidan om denna nämnd har genom avtal mellan svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) å ena sidan och Svenska Industri-tjänstemannaförbundet (SIF), Sveriges Arbetsledareförbund (SALF) och Sveriges Civilingenjörskörbundet (CF) å andra sidan bildats en särskild skiljenämnd för dessa tvister, kallad Industrins Uppfinnarnämnd. Parter inför denna industrinämnd är företaget ifråga och dess arbetsgivarförbund samt på arbetstagarsidan den

anställde och någon SIF-, SALF- eller CF-representant. Berörda organisationer måste medverka när talan förs.

Sedan det första ärendet behandlades i januari 1953 har till slutet av 1975 45 allmänt tillgängliga utlåtanden avgivits.¹³ Genom en kungörelse av december 1949 fastslogs emellertid att nämndhandlingar som avser tillämpningen av lagen icke får utlämnas utan samtycke av vederbörande arbetsgivare och arbetstagare. Detta hade som följd att en del viktiga utlåtanden icke är allmänt tillgängliga. I en hel rad fall medgav en part, mest arbetstagarparten, icke offentliggörandet.

I det stora flertalet tvister har *statliga myndigheter* och *statstjänstemän* varit "förklarande" respektive "sökande" part. Televerket har varit part i 13 ärenden (~ 30 procent), Försvarets Civilförvaltning såsom försvarets samlade patentorgan part i sex offentliga ärenden (~20 procent), Arméförvaltningen i fyra ärenden (~10 procent) och andra statliga myndigheter såsom Statens Geotekniska Institut, Flygförvaltningen, Försvarets Fabriksstyrelse och Sjöfartsstyrelsen vardera i ett ärende (tillsammans ~10 procent). Tvister i statliga verk utgör tillsammans ungefär 70 procent av samtliga ärenden.

Vad rörde sig dessa tvister om? Vid en utvärdering av tillgängliga utlåtanden finner man att den största mängden ärenden – 26 till antalet – rörde den "skäliga ersättningens" storlek och form och det näst största antalet – omkring 20 – frågan om uppfinningskategori enligt § 3 (de båda frågorna hänger nära ihop). Alla övriga frågor förekommer i mindre antal och sträcker sig över många områden, tex nämndens behörighet, uppfinningars patenterbarhet, underrättelse av arbetsgivare om gjord uppfinning, återlämnande av övertagen uppfinningsrätt och arbetsgivarens verksamhetsområde, ett kontrakts stridande mot god sed och ersättningens jämkning, gottgörelse för uppfinnares utgifter samt preskriptionstid. Ett ärende behandlar i många fall mer än en stridsfråga. I domstol har handlagts ett mycket litet antal tvister, vilket kan ses som en framgång för den instiftade speciallagens syfte.

Den tidigare omnämnda Industrins Uppfinnarnämnd hade fram till 1970 endast tagit emot ett tiotal ärenden, och parternas

huvudorganisationer, i första hand SAF och SIF, har i stort sett kunnat klara upp problemen själva genom förhandlingar sinsemellan.¹⁴

Förslag till lagändringar i Sverige

År 1958 begärde Telestyrelsen och Försvarets Civilförvaltning en lagändring om vidgad rätt för statliga verk att förvärva *hela* rätten till en arbetstagaruppfinning både enligt första och andra stycket av § 3. Justitieministern tillkallade en utredningsman, men dennes förslag till lagändring (SOU 1964: 49) togs ej upp av departementet.

Sedan har det icke uppkommit några önskemål om lagändring förrän 1974, denna gång från arbetstagar sidan. Privattjänstemannakartellen, PTK, hemställde i november 1974 om lagändring, främst av § 2 (andra stycket). Lagen har hittills haft *dispositiv* karaktär med undantag av tre obligatoriska bestämmelser till arbetstagarnas förmån (rörande skälig ersättning – § 6 (1) –, disposition över uppfinning som görs mer än ett år efter anställningens slut – § 7 (2) – och att villkor i avtal om arbetstagares uppfinningar som strider mot god sed eller är otillbörligt kan jämkas eller lämnas utan avseende – § 9). För övrigt har lagen kunnat frångås genom avtal på kollektivavtals- och tjänsteavtalsnivå. Så har främst skett genom det sk SIF-SAF-avtalet mellan Arbetsgivareföreningen och de tre arbetstagarorganisationerna SIF, SALF och CF angående rätten till arbetstagares uppfinningar. Detta avtal avslutades första gången 1946 och har sedan förlängts femårsvis t o m 1975, då det formellt sett uppsades av arbetstagarparten, men det tillämpas fortfarande i praktiken. En väsentlig avvikelse av detta avtal från lagen är kategoriindelningen av anställdas uppfinningar. Avtalet skiljer mellan *A-uppfinning*, ”som faller inom ramen för anställds tjänst eller särskilda uppdrag”, *B-uppfinning*, ”vars utnyttjande faller inom arbetsgivarens verksamhetsområde men som ej utgör A-uppfinning”, och *C-uppfinning*, ”som varken är A-uppfinning eller B-uppfinning”.

A-uppfinning tillhör arbetsgivaren, men han kan helt eller delvis avstå från sin rätt; B-uppfinning måste erbjudas arbetsgivaren som avgör med bindande verkan om och i vilken utsträckning rätten skall övergå till honom. För B-uppfinning skall i normalfall utgå särskild ersättning. Oberoende av särskild ersättning bör sk schablonersättning på några hundra kronor enligt denna överenskommelse betalas till varje anställd, vars anmälda uppfinning patentsöks och leder till patent i Sverige, men ej för ansökan och beviljande av patent i främmande länder. Kategoridefinitionerna i SIF-SAF-avtalet gör att den industrielle arbetsgivarens dispositionsrätt är förmånligare än enligt lagens § 3, och de i avtalet rekommenderade schablonersättningarna är ganska låga.

Enskilda tjänsteavtal med en reglering som avviker från lagen är tillåtna, men omfången av sådana avtal är inte kända.

PTK önskar genom omformulering av lagens andra paragraf göra lagen tvingande även med avseende på den avtalsfrihet som denna paragraf hittills medgivit. Avvikelse från lagen genom avtal som inskränker arbetstagares rätt skall enligt förslaget vara ogiltigt om den icke gjorts "med stöd av kollektivavtal som på arbetstagsidan slutits eller godkänts av organisation som är att anse som huvudorganisation" enligt 1936 års lag om förenings- och förhandlingsrätt. Avtalet skall enligt förslaget även få tillämpas på arbetstagare som ej är medlem av den avtalsslutande organisationen på arbetstagsidan, under förutsättning att arbetstagaren sysselsätts i arbete som avses med avtalet och ej omfattas av annat tillämpligt kollektivavtal.

Framställningen om lagändring gick 1975 på remiss till 18 organisationer och myndigheter. Av dessa avstyrkte åtta, fyra tillstyrkte och en (Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar) hade ingen erinran mot förslaget. Något avgörande om förslag till lagändring enligt PTKs önskemål hade regeringen ännu icke träffat på hösten 1976, men en av flera remissinstanser gjord hemställan om en allmän översyn av lagen om rätten till arbetstagares uppfinningar kanske tas upp av justitiedepartementet. Departementet överväger numera att höra parterna innan vidare steg tas.

Förslagsverksamheten

För fullständighetens skull måste nämnas att det ofta händer att många anställda förbättrar teknisk utrustning, drifts- och arbetsmetoder, administrativa rutiner, arbetsmiljö eller arbetarskydd på de arbetsplatser där de är verksamma.

I dessa fall är det i regel ej fråga om *patenterbara* uppfinningar. Det krävs varken absolut nyhet eller "uppfinningshöjd" utan förslagen skall medföra besparingar, förbättra produktkvalitet eller arbetsmiljö, förhindra olycksfall och mycket annat. Denna sk *förslagsverksamhet* tar numera stort utrymme i Sveriges arbetsliv och är kollektivt reglerad i 1967 års företagsnämndsavtal. Sedan början av 1960-talet ger Arbetsgivareföreningen, LO och TCO gemensamt ut en handbok med principiella synpunkter och praktiska råd hur företagen kan bedriva en organiserad insamling och bedömning av sådana förslag. Varje företag med förslagsverksamhet bör ha fasta ersättningsregler, vilket går att genomföra vid förslag "med beräkningsbar vinst", t ex sådana som medför tidsvinster eller materialbesparing. Här ersätts förslaget i regel med en fast procentsats (ofta 50 procent) av första årets nettovinst, dvs den vinst som förslaget medför efter att man dragit av kostnaderna för förslagens genomförande.

Aktiviteter av detta slag pågår i ökad omfattning i statliga verk och bolag, t ex Televerket, försvaret, Postverket, kommunala institutioner (vägförvaltningar, sjukhus etc) och i industrin.

Beroende på förslagets värde för arbetsgivaren utbetalas idag ganska stora belopp – 5 000 till 20 000 kronor är icke ovanliga. Under 1974 utbetalade t ex Tobaksbolaget 50 000 kronor till sin underhållschef för en snabb banderolleringsmaskin, ASEA 65 000 till en försäljningsingenjör för viktbesparande fraktförpackning och Televerket 90 000 kronor till en verkmästare för en metod att bygga om telefonapparater. Med dessa ersättningar kommer förslagsverksamheten nära vad en anställd uppfinnare kan få i skälig ersättning för en patenterad uppfinning inom ramen för 1949 års lag för arbetstagares uppfinningar.

¹ Angående Storbritannien se närmare i Neumeyer, *The Law of Employed Inventors in Europe*, Study No 30, US Senate Subcommittee on Patents, Washington 1963, kapitel V; angående USA, se Neumeyer, *The Employed Inventor in the United States, R & D Policies, Law and Practice*, Cambridge, Mass 1971, kapitel 5, 236 ff.

² Engelsk text av sovjetförordningarna i *Industrial Property*, July 1974.

³ För Sovjetunionens inställning till arbetstagares uppfinningar, se t ex Maksarev, "The Role of Employees Inventions in the USSR", *Industrial Property*, 1969, s 285 ff. Jfr också Dietz översiktsartiklar över östeuropeisk lagstiftning i *GRUR Int*, s 311 ff, 1973, s 360 ff och 1976, s 139 ff. Om rättsskydd för vetenskapliga upptäckter i sovjeträtt, se Neumeyer i *GRUR Int*, 1973, s 376 ff (Festschrift E Ulmer).

⁴ För USA se Neumeyer, *The Employed Inventor in the United States*, 1971, kapitel 4: "Collective Bargaining Agreements with Patent Provisions", s 163 ff.

⁵ *The British Patent System*, London 1970 (Cmnd 4407), chapter 16, s 131 ff, 139.

⁶ *White Paper*, kapitel VI, s 10.

⁷ För detaljbeskrivning av ILOs verksamhet, se Neumeyer, *The Law of Employed Inventors in Europe (op cit)*, s 147 ff, samt författarens arbete som konsult åt ILO, *The Comparative Law of Employee-Inventions with special reference to Developing Countries* med jämförande tabeller för 70 länder (stencil) 1975.

⁸ *Model Law for Developing Countries on Inventions*, Geneva 1965 (publication nr 801 E) s 29.

⁹ *WIPO dokument WG/ML/INV/III/E*, February 24, 1975, s 7 f.

¹⁰ Förordningens text (på tyska) i *GRUR Int* 1975, s 134 ff, 135.

¹¹ SOU 1946: 21, *Betänkande med utredning och förslag angående rätten till arbetstagares uppfinningar*, s 9 f.

¹² Se Dennemark, *Om rätten till arbetstagares uppfinningar*, Stockholm 1950, s 26 ff.

¹³ Nämnden har samlat sina utlåtanden sedan 1953 t o m 1975 i fem stencilerade band.

¹⁴ Jfr f generaldirektör von Zweigbergks diskussionsinlägg vid föredraget av dåvarande JO Bexelius, "Om verksamheten hos Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar", *NIR*, nr 1, 1970, s 1 ff, 14.

7 Internationellt samarbete inom patentområdet

Inledning

Det tidsbegränsade rättsskydd som beviljas för nya tekniska idéer har i alla tider varit *territoriellt begränsat* till det land där uppfinningen tillkommit och anmälts. Detta ingick redan i de äldsta moderna patentlagarna, 1474 i republiken Venedig och 1624 års Statute of Monopolies under Jakob I av England (se kapitel 1). Majoriteten av liknande nationella lagar tillkom under 1800-talets andra hälft (undantag USA och Frankrike med patentlagar redan 1790). De omvälvande nya tekniska uppfinningarna, t ex glödlampan, telefonen, den automatiska sättmaskinen, bomullsplockaren, ånglok och ångbåtsdrift skapade vid denna tid en industriell kapp-
löpning mellan industriländerna. De stora världsutställningar som med början 1851 i London återkom gång på gång, 1855 i Paris, 1862 i London, 1873 i Wien, 1867, 1878, 1883 och 1889 i Paris demonstrerade på ett påtagligt sätt den totala bristen på enhetlighet i de deltagande ländernas rättsskydd för nya uppfinningar – i den mån det fanns sådana lagar.

Globala konventioner

Pariskonventionen 1883

Baserat på en första internationell diplomatisk konferens för det industriella rättsskyddet år 1880, där 20 nationer (också Sverige) deltog, undertecknades 1883 i Paris i skuggan av världsutställningen *Pariskonventionen för industriellt rättsskydd* av representanter för

elva nationer som biträdde 1884 av ytterligare tre nationer.¹ Sverige och Norge inträdde i unionen år 1885.

Pariskonventionen bygger på två grundprinciper. Den ena är att medborgare i eller den som har hemvist i något unionsland skall i alla övriga unionsländer åtnjuta samma förmåner rörande industriella skydds rättigheter som dessa länders egna medborgare, dvs en nationell behandling. Den andra principen är att ett visst minimiskydd alltid skall tillkomma de enligt konventionen berättigade, även om de egna medborgarna inte åtnjuter motsvarande rättigheter. Praktiskt viktigast är den s k prioritetsrätten, som innebär att patentsökande i ett unionsland inom tolv månader kan söka patent i varje annat unionsland med verkan som om ansökningen ingivits vid tiden för den första ansökningen (skyddad "prioritetsintervall"). Konventionen innehåller för övrigt regler rörande förverkande av patenträtt och meddelande av tvångslicens. Den föreskriver också att uppfinnare har rätt att nämnas som sådan i patent ("droit moral"). Provisoriskt rättsskydd skall ges uppfinningsbaserade produkter som visas på internationella utställningar m m. Pariskonventionen omfattar regleringar om patent, varumärken, mönster ("och modeller") samt angående illojal konkurrens.

Denna omfattande regelbyggnad, som först framträdde vid industrialismens genombrott, har varit mycket framgångsrik.

Unionen har reviderats sex gånger: 1900 i Bryssel, 1911 i Washington, 1925 i Haag, 1934 i London, 1958 i Lissabon och 1967 i Stockholm. Stockholmsrevisionen medförde bl a att de ryska uppfinningscertifikaten blev likställda med västerländska patent, att Sovjetunionen biträdde konventionen och att u-länderna erhöll särskilda rättsliga förmåner.²

Unionen omfattade den 1 januari 1976 totalt 82 medlemsnationer. Av dessa hade 13 länder helt biträtt Stockholmsrevisionstexten, 17 länder med s k femårsprivilegium (väntetid som nu gått) och 52 länder revisionstextens materiella rättsdel (art 1–12). De viktigaste länder som icke tillhör Pariskonventionen är för närvarande Folkrepubliken Kina och Indien.

Stockholmstexten av Pariskonventionen i svensk översättning återges i bilaga 2.³

Vid Stockholmskonferensen 1967 ombildades den internationella byrån för administrationen av Pariskonventionen och övriga internationella unioner för industriell äganderätt, BIRPI, genom en egen konvention till den tidigare omnämnda världsorganisationen för intellektuell egendom, World Intellectual Property Organization, WIPO, med säte i Genève. WIPO bedriver förutom mångåriga förberedelser och genomförandet av unionernas revisionskonferenser en mängd viktiga världsomfattande aktiviteter. Den övervakar bl a utarbetandet av modellagar för patent, know-how och mönster till hjälp åt u-länderna, en särskild modellag för arabländerna, en revision av patentlagen åt Brasilien och dokumentationsservice åt det nya afrikanska patentverket för OAMPI-staterna (se s 88). WIPO administrerar även tekniskt samarbete mellan patentmyndigheter, såsom förberedelser för PCT-planens förverkligande, revidering av den internationella patentklassifikationen m m. WIPO organiserar vidare seminarier, utbildningskurser och informationsmöten åt u-landspersonal och publicerar löpande de viktiga tidskrifterna *Industrial Property* och *Propriété Industrielle*, *Copyright* (engelska och franska), informationshäften och bibliotekskataloger, protokoll och texter från revisionskonferenserna för Pariskonventionen samt de stora volymerna av den nya internationella patentklassifikationen på engelska, franska och tyska (om klassifikationen se kapitel 5). Slutligen måste WIPO koordinera sitt arbete inom FN-systemet med andra FN-organ såsom ECOSOC, UNCTAD, UNESCO och UNIDO.

Pariskonventionen har genom snart 100 år fyllt viktiga funktioner att stimulera tekniska framsteg på alla områden och därvid aktivt främjats av sina många medlemsländer världen runt. Bilden håller emellertid på att förändras. Sedan några år riktas stark kritik mot Pariskonventionens innehåll och tillämpningen av dess grundläggande regler. Kritiken kommer från olika utvecklingsländer med industriella intressen såsom Algeriet, Colombia, Chile, Indien, Mexiko m fl u-länder. Kritiken mot Pariskonventionen förs främst fram av FN-organet UNCTAD. Angreppen kan leda till att en snar revision av konventionen genomförs.⁴

Patent Cooperation Treaty 1970

Förutom Pariskonventionen, som är den äldsta och mest utbyggda konventionen, har under senare år tillkommit ännu en global patentkonvention, *Patent Cooperation Treaty (PCT)*, konventionen om patentsamarbete som slöts 1970 i Washington D.C.⁵ Konventionen undertecknades av 35 nationer, däribland alla skandinaviska länder, Storbritannien, USA, Sovjetunionen, Japan och Väst-tyskland. Sex u-länder har redan biträtt konventionen och fyra länder, däribland USA, har ratificerat den. Officiell svensk text av PCT-konventionen återges som bilaga 3.

Samarbetskonventionen PCT syftar till en centralisering av prövningsförfarandet rörande nyhet och allmän patenterbarhet av patentansökningar och ställer upp enhetliga regler för sådan ansökans form och innehåll. Internationell patentansökan kan ingivas av den som är medborgare i eller har hemvist i fördragsslutande stat. Sökanden skall från början ange vilka medlemsländer i konventionen ansökningen skall omfatta. Ansökningen får i de stater den omfattar samma rättsverkan som nationell ansökan i en enda medlemsstat och åtnjuter prioritet enligt Pariskonventionen. Sådan ansökan är föremål för nyhetsgranskning genom en enda internationell granskningsmyndighet. Som sådan myndighet kan patentverken i Japan, Sovjetunionen, USA, Sverige och det under uppbyggnad varande europeiska patentverket i München med sin filial i Haag väntas bli auktoriserade. Sökanden har alltså mycket stor valfrihet var han vill låta utföra granskningen. För en svensk sökande kan granskning – bortsett från ”hemmaprövning” – vara värdefull att få genomförd i Washington eller Haag. Nyhetsgranskning skall ske på grundval av viss minimidokumentation och vara klar senast 16 månader från ingivningsdagen eller den dag från vilken prioritet åberopats. Resultatet av nyhetsgranskningen (”international search”) är en rapport som skall sändas både till sökanden och den internationella byrån (WIPO), och den senare vidarebefordrar rapporten till patentverken i de stater som omfattas av ansökningen. Ansökan tillsammans med granskningsrapporten publiceras av WIPO när 18 månader gått från ansökningsdagen. Publicering sker på ansökningens eget språk om

detta är engelska, franska, ryska eller tyska. Är ansökan på annat språk, tex svenska, publiceras den i engelsk översättning liksom tillhörande nyhetsgranskningsrapport samt en sammanfattning ("abstract"), likaså på engelska. Har sökanden mottagit sådan rapport kan han återkalla sin ansökan eller få den prövad i sak. I sistnämnda fall kan ansökningen kvarstå i oförändrat skick eller patentkraven ändras. Inom 20 månader måste sökanden i så fall inge ansökningen i översättning till det officiella språket i det medlemsland där prövning begärts. Förutom ren *nyhetsgranskning* måste på begäran också ske internationell *patenterbarhetsgranskning*, som i regel bör utföras av samma patentverk som granskar nyheten. Syftet med en preliminär rapport härom är att få ett icke bindande utlåtande om uppfinningen är ny, har uppfinningshöjd (dvs är icke närliggande) och kan tillgodogöras industriellt ("appears to be novel, to involve an inventive step [to be non-obvious] and to be industrially applicable") – art 33. Fördragsslutande stat får tillämpa ytterligare kriterier för patentets giltighet på sitt eget territorium.

I PCT-konventionen ingår också ett kapitel, "Tekniska tjänster" (art 50–52), som är betecknande för 1970-talets internationella situation. Det behandlar teknisk informationsverksamhet (art 50) och tekniskt bistånd (art 51). Bestämmelserna åsyftar att särskilt underlätta för de medlemsländer som är mindre utvecklade att tillägna sig tekniska kunskaper och teknologi, däribland publicerat know-how-material (art 50/3). Det tekniska biståndet åsyftar att genom en kommitté organisera och övervaka sådant bistånd som utvecklar u-ländernas patentväsen på nationell eller regional nivå (art 51/3a), utbilda och utlåna experter samt tillhandahålla utrustning för demonstrationer och praktisk verksamhet (art 51/3b). Organiserandet av denna form av u-landshjälp pågår under ledning av WIPO. Den torde dock vara i stort behov av koordinering med liknande arbeten som redan utförs på detta område av andra FN-organ såsom UNDP och UNIDO.

För PCT-konventionens detaljer hänvisas närmast till Patentpolicykommitténs omnämnda betänkande från 1974 (SOU 1974:63) med kommenterande texter och konventionens 95 tillämpningsregler.

Regionala konventioner

De båda globala konventionerna, Paris- och PCT-konventionen, har med hänsyn till sin världsomfattande verkan här behandlats något närmare. Internationellt samarbete inom det industriella rättsskyddet finns emellertid idag i ökande omfattning också på det regionala planet. Aktivt samarbete över landets gränser och ömsesidig anpassning (harmonisering) av lagstiftning på området har genomförts eller planerats i Europa, Latinamerika och delar av Afrika. Samarbetet är antingen inriktat enbart på gemensamma regler för sökandet och utnyttjandet av patent och varumärken eller utgör en del av ett mera omfattande allmänekonomiskt samarbete.

I kronologisk följd finns idag följande regionala överenskommelser och planerade gemensamma institutioner för patent och andra industriella rättigheter.

Haag-Institutet 1947

1947 träffade Belgien, Frankrike, Luxemburg och Nederländerna en överenskommelse, genom vilken ett gemensamt officiellt nyhetsgranskningsorgan för patentansökningar inrättades i sistnämnda land, det s k Haag-Institutet. Byrån leds av en generaldirektör och förvaltas av ett administrationsråd som består av en medlem från varje land som deltar i överenskommelsen. Haag-Institutet har hittills på begäran och mot individuell betalning utfärdat utlåtanden om uppfinningars nyhet ("avis motivés"). Institutets arbete utförs väsentligen av det nederländska patentverkets mycket erfarna och kvalificerade granskare. Haag-överenskommelsen reviderades i februari 1961 och har nio medlemsländer: Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Monaco, Nederländerna, Schweiz, Storbritannien och Turkiet.

COMECON 1949

Under ledning av Sovjetunionen bildades 1949 i Moskva Rådet för ömsesidig ekonomisk hjälp, COMECON, med Polen, Tjeckoslovakien, Ungern, Rumänien och Bulgarien. Senare anslöt sig Alba-

nien, Mongoliet, Tyska Demokratiska Republiken och Kuba. Rådet arbetar genom permanenta kommissioner som skall lösa frågor om specialisering och samarbete i produktion i medlemsländerna på bilateral och multilateral basis. Av mer än 20 kommissioner arbetar en tex för koordinering av vetenskaplig-teknisk forskning: Samarbete sker bl a i överföring av dokumentation, patent och licenser på produktionens, vetenskapens och teknologins alla områden. Krav på gemensamt internationellt uppfinnarcertifikat i medlemsländerna och harmonisering av uppfinningslagstiftning framlades redan 1967.

Europarådet 1951

Inom Europarådet upprättades 1951 en expertkommitté för patentfrågor, vars överläggningar ledde till två europeiska specialkonventioner, den ena av år 1953 angående förenhetligande av patentformaliteter och den andra av år 1954 angående internationell patentklassificering. Båda konventionerna har vunnit allmän anslutning från Europarådets medlemsstater. Den första konventionen biträdades av Europarådets samtliga 17 medlemsstater (utom Cypern och Malta) samt av Finland, Grekland, Israel, Spanien och Sydafrika.

Klassificeringskonventionen förvandlades 1971 på en diplomatkonferens i Strasbourg till ett system med världsvid tillämpning inom Pariskonventionens ram. Denna konvention hade 1975 20 medlemmar, däribland alla skandinaviska länder, Storbritannien, Frankrike, Västtyskland, USA och Sovjetunionen. PCT-konventionen föreskriver i sina regler (43.3) användningen av detta klassifikationssystem, vilket garanterar dess genombrott. Anslutna till konventionen är även några andra icke-europeiska nationer såsom Australien och Israel.⁶ Den nya klassifikationen torde inom några år återfinnas på världens flesta patentskrifter. Medlemsländerna måste använda respektive symboler på alla patentskrifter, men de får också användas som "andra klassifikation" vid sidan av nationella klassifikationssymboler.

OAMPI 1962

I september 1962 slöt 13 f d franska kolonier i Afrika en överenskommelse i Libreville, Kamerun, och bildade ett gemensamt afrikanskt-malagesiskt patentverk (OAMPI=Office Africain et Malgache de la Propriété Industrielle, numera OAPI). Se också kapitel 8.

Nordisk patentlagstiftning 1968

Efter ett mångårigt interskandinaviskt förarbete framlade fyra nordiska kommittéer 1963 ett gemensamt betänkande, *Nordisk patentlagstiftning*, med förslag till nya patentlagar för Danmark, Finland, Norge och Sverige. Förslagens bestämmelser var nästan i alla punkter likalydande och förordnade även om införandet av ett system med nordiska patentansökningar. Systemet innebar att den som ville få patent på samma uppfinning i alla de fyra nordiska länderna (eller i tre av dessa) skulle kunna inge en patentansökan i endast ett av länderna, s k primärland. På grundval av denna ansökan skulle meddelat patent i primärland även gälla i övriga länder, s k sekundärländer. Sådana patent skulle vara jämställda med nationella patent. Även inrättandet av en gemensam nordisk besvärshöjningsinstans i patentärenden och ett nordiskt patentråd var påtänkta. Bestämmelser om nordiska patentansökningar ingick som kapitel 3 i den nya svenska patentlagen av 1968 liksom i de tre övriga ländernas nya patentlagar. Bl a efter Danmarks anslutning till EG ansågs dessa samarbetsplaner ej längre vara praktisk politik och nämnda kapitel väntas bli upphävt.

Andinska pakten 1969

Som tidigare nämnts bildade de fem latinamerikanska länderna Bolivia, Chile, Colombia, Ecuador och Peru 1969 den s k andinska pakten i Cartagena som sedan biträdades av Venezuela. Genom en tillämpningsförfattning – beslut nr 85 från Cartagenaöverenskommelsen av juni 1974 – skapades ett detaljerat gemensamt normsystem för patent, mönster och varumärken. När detta beslut ratificerats av de fem andinska länderna skall lagen inom sex månader införlivas med den nationella rättsordningen (art 86), d v s det

skall ersätta förutvarande nationella patentlagar. Så har dock ännu inte skett.

Den yttre europeiska patentkonventionen 1973

Skapandet av ett gemensamt europeiskt patentsystem har från början varit ett viktigt mål för EG, på basis av Romfördraget, marknadens "grundlag" av år 1958. Förarbetena till ett sådant system, som påbörjades 1959, blev av många politiska och rättstekniska skäl mycket komplicerade och långdragna. 1962 förelåg ett komplett utkast till en europeisk patentkonvention. EFTA-länderna var dock uteslutna från att utnyttja denna form av konvention. Utarbetande av en konvention i en utvidgad ram i samarbete med elva andra europeiska stater utanför EG, däribland Sverige, ledde till ett utkast av en separat europapatentkonvention som kunde biträdas av *alla* europeiska nationer. Ett tvåkonventions-system var då på väg, en konvention enbart för EG-länder ("marknadspatentkonvention" eller "inre konvention") och en konvention som alla europeiska länder kunde biträda ("samarbetskonvention" eller "yttre konvention").

Förslag till den senare konventionen var färdigt 1972 och behandlades vid en diplomatkonferens i München 1973. Den 5 oktober 1973 undertecknades denna första europapatentkonvention av 14 nationer, däribland Sverige. Syftet med denna konvention är främst en samordning och centralisering av prövningsförfarandet genom att enhetliga regler för patentansökningars form och innehåll ställs upp. En och samma uppfinning bedöms då endast en gång av ett europeiskt patentverk och dess filial i Haag. Detta patentverk håller på att byggas och organiseras i München. Granskningen av europeiska patentansökningar blir dock uppdelat i en granskning av patenterbarhet (tex industriell användbarhet och uppfinningshöjd) i München och en ren nyhetsgranskning vid Haag-Institutet. Svensk text av den yttre europeiska patentkonventionen återges i bilaga 4.

Här kan konventionens hela innehåll, som består av tio dokument, ej diskuteras. Endast ett par huvudlinjer skall tas fram.

Av materiella rättsregler är följande särskilt viktiga. Beviljandet

av europeiskt patent kan sökas för ett, flera eller alla konventionsstater (art 3). De stater för vilka skydd begärs måste specificeras i ansökningsen (art 79). Föremål för patent kan endast vara vad som är av teknisk natur (art 52). Utanför det patenterbara området faller t ex matematiska teorier, spel, datorprogram, vetenskapliga upptäckter (art 52 /2). Områdena stämmer väl överens med praxis i Sverige och de flesta andra europeiska länder. Viktigt är att konventionen principiellt medger patent på livsmedel och läkemedel. En konventionsstat kan emellertid göra en reservation och för en tioårig övergångsperiod vägra giltighet av europeiskt patent som avser kemiska produkter, livs- eller läkemedel (art 167).⁸ Ett specialproblem i sammanhanget var patenterbarhet av en ny medicinsk användning för ett i och för sig känt ämne. Den tillåts som produktskydd för ämnet som läkemedel (art 52 /3 och 4 och art 54 /5). Härefter är patenterbarheten uttömd.

Icke patenterbara är vidare uppfinningar som strider mot goda seder och sådana som utgörs av växtsorter, djurraser och biologiska förfaranden (art 53). Patent meddelas dock på nya mikrobiologiska förfaranden och alster. Reservation får göras mot godtagande av patent på andra förfaranden inom jordbruks- och trädgårdsnäring under övergångstiden enligt art 167.

Nyhetskravet på en europeisk patentansökan är absolut och omfattar som nyhetshinder allt som var tillgängligt före ansökningsdagen oberoende av det sätt på vilket ett offentliggörande skett. En uppfinning är ny när den icke hör till ”teknikens ståndpunkt”. Teknikens ståndpunkt utgör allt som gjorts tillgängligt för allmänheten före ansökningsdagen genom skriftlig eller muntlig beskrivning, genom användning eller på annat sätt. Innehållet för europeiska patentansökningar i ursprunglig form som sökts före annan europeisk ansökan men publicerats därefter är nyhetshinder (art 54). En patenterbar uppfinning föreligger ”om den inte på ett närliggande sätt framgår av teknikens ståndpunkt” – s k uppfinningshöjd (art 56). Närmare riktlinjer om hur denna artikel skall tillämpas i praktiken är under arbete. Uppfinningen måste vidare vara ”industriellt användbar”, d v s dess föremål måste kunna framställas eller användas på något industriellt område inklusive jord-

bruket (art 57).

Officiella språk vid europeiska patentverket är tyska, engelska och franska. Personer eller företag med säte i medlemsstat med annat språk än dessa kan inlämna ansökningar på detta lands officiella språk, men de måste inom förskriften frist översättas till ett av de tre officiella språken. Det valda officiella språket blir "procedurspråk" för all kommande korrespondens och det språk, på vilket patentet sedan skall publiceras. Samtidigt måste patentkraven presenteras på de båda andra officiella språken (art 14). Det europeiska patentbladet, det europeiska patentverkets officiella organ och det europeiska patentregistret trycks på alla tre ämbetsspråken.

Resultatet av den i Haag utförda nyhetsgranskningen tillsammans med ansökans text publiceras efter 18 månader (art 93). Samtidigt med *recherchen* bestämmer institutet det slutgiltiga innehållet av ansökans sammandrag (regel 47). Inom sex månader därefter måste ansökas om granskning av uppfinningens patenterbarhet som utförs av europeiska patentverket (art 94). Invändning mot beviljandet av europeiskt patent kan – i motsats till de flesta nationella patentlagar – göras inom nio månader sedan europeiskt patent beviljats (art 99 och regler 55 och 60). Europeiska patent är giltiga för en tid av 20 år räknat från ansökningsdagen (art 63). För varje patentansökan och beviljat patent måste årsavgifter betalas från tredje året efter ansökningsdagen (art 86 och regler 37 och 69).

Slutligen skall i korthet redogöras för uppfinnarens rättsställning inom konventionen, ett problem vars behandling energiskt drevs av den svenska delegationen. Konventionen bestämmer i art 60 att rätten till europapatent tillkommer uppfinnaren eller den till vilken uppfinnaren överlåtit sin rätt. Är uppfinnaren arbetstägare bestämmer art 60 (1), andra meningen:

"att rätten till europapatent bestämmes enligt rätten i den stat där arbetstagaren huvudsakligen är sysselsatt. Om det icke kan fastställas i vilken stat arbetstagaren är huvudsakligen sysselsatt skall rätten i den stat tillämpas, i vilken arbetsgivaren bedriver sin verksamhet, vilken arbetstagaren tillhör".

Denna ovanliga bestämmelse framtvingades av det faktum att den rättsliga regleringen av arbetstagares uppfinningar i Europas olika länder ännu avviker kraftigt från varandra. En återförvisning på nationell rätt i konventionen var en acceptabel nödlösning (för rättssituationen på detta område i olika länder hänvisas till kapitel 6). Bristen på harmonisering av den materiella rätten har lett till ett protokoll som utgör en integrerande del av europapatentkonventionen. Protokollet reglerar nationella domstolars behörighet och erkännandet av nationella domar. Artiklarna 4 och 5 i detta protokoll åsyftar speciellt rättstvister mellan arbetsgivare och arbetstagare som uppfinnare. Ur heleuropeisk synpunkt är denna lösning otillfredsställande, och de sedan några år pågående förberedelserna för förenhetligande av rätten till arbetstagares uppfinningar inom EG borde påskyndas.

Art 60 innehåller i punkt 3 en presumptionsregel som innebär att sökanden av europapatent betraktas som rättsinnehavare under handläggningen vid europeiska patentverket, d v s verket får ej pröva frågan om sökanden har rätten till uppfinningen eller ej.

Vidare fastslås i art 81 kravet på att sökanden (alltid) anger vem som är uppfinnare. Underlåtenhet att göra så kan rättas till under handläggningens gång, senast inom 16 månader från prioritetsdagen. Uppfinnaren har rätt att gentemot sökande eller innehavare bli nämnd som sådan inför europeiska patentverket (art 62).⁹

Den yttre europapatentkonventionen träder i kraft tre månader efter ratificeringen av sex stater, i vilka under 1970 totalt, d v s sammanräknat, åtminstone 180 000 patentansökningar inlämnats (art 169).

Den inre europeiska patentkonventionen 1975

Parallellt med den här skisserade yttre europapatentkonventionen gick förberedelserna för en andra konvention om ett för marknadens medlemsländer enhetligt patent ("community patent"). Det utarbetades ett utkast i tre omgångar, 1971, 1973 och 1975, som dock komplicerades genom ovissheten om Storbritannien skulle kvarstå som medlem i EG. Vid en regeringskonferens i Luxemburg november/december 1975 lyckades man nå enighet i alla frå-

gor, och den 15 december 1975 undertecknades marknadspatentkonventionen av de nio EG-staternas representanter i ministerrådet (Community Patent Convention, CPC).¹⁰ Även denna konvention består av ett stort antal samhöriga dokument.

Några speciella resolutioner som integrerande del av konventionen blev nödvändiga för att skapa en övergång till ett helt enhetligt och autonomt marknadspatentsystem efter ett antal år.

Marknadspatentets verkan sträcker sig över hela det geografiska europeiska konventionsområdet och är odelbar. Det kan granskas, överlåtas, återtas och förfalla endast med avseende på hela marknadsterritoriet (art 2). Konventionen är i princip kopplad till Romfördraget (vilket är viktigt bl a med hänsyn till de stränga reglerna mot konkurrensbegränsningar i art 85 och 86) och underkastat tolkningen av konventionen genom europeiska domstolen i Luxemburg (art 5). Denna domstol är också behörig i annulleringsmål för europeiska patent.

Omfattningen av den genom marknadspatent erhållna ensamrätten regleras genom två förbudsföreskrifter (art 29 och art 30). För det första uttalas ett förbud för annan person än patenthavaren att utan hans tillstånd tillverka, utbjuda, bringa i omsättning eller använda patentskyddat alster. Förbudet gäller också import eller lagring av sådant alster. Hänför sig ensamrätten till ett förfarande sträcker sig patenthavarens förbuds rätt till enligt detta förfarande direkt tillverkat alster – s k indirekt produktskydd (art 29/c). Patentintrång föreligger om den påstådda intrångsgöraren ej kan bevisa att produkten ej framställts med hjälp av det patentskyddade förfarandet, s k omvänd bevisbörda (art 75.1).

För det andra uttalas även ett förbud för annan som obehörigt tillhandahåller eller utbjuder medel som hänför sig till "ett väsentligt element i den patentskyddade uppfinningen" (om han vet eller om det är uppenbart att medlet är ägnat för eller bestämt att användas vid uppfinningens utövning) – s k medelbart patentintrång (art 30.1). Tillhandahållandet och utövandet måste dock ha skett inom marknadsstat. Bestämmelserna har stor betydelse för kemiska och farmaceutiska industrier.

Speciella bestämmelser finns om "ensamrättens konsumtion".

Som regel gäller att ensamrätten "konsumerats" (förbrukats) – det må vara ett nationellt patent i ett EG-land (art 81) eller ett marknadspatent (art 32) – då patenthavare eller någon med hans samtycke fört ut patenterat alster i någon EG-stat, oavsett om patent-skydd existerar där. Alstret får efter detta fritt återinföras till dessa länder. Undantag från regeln kan göras om skäl kan påvisas att enligt "EG-rätt" (community law) ensamrätten icke anses konsumerad. Med EG-rätt avses Romfördragets alla bestämmelser och EG-domstolens prejudicerande rättspraxis.¹¹

Skall marknadspatent meddelas måste en översättning av patentkraven till samtliga EG-länders officiella språk inlämnas (art 33.1). Skyddets omfattning bestäms av texten på det språk på vilket europeiska patentverket meddelat patent.

Stora svårigheter vållades vid utarbetandet av regler som kunde accepteras av alla EG-länder rörande tvångslicens för marknads-patent (art 46–48) och för nationella patent (art 82). Huvudregeln för marknadspatent är att tvångslicens vid bristande utövning inte får utdömas i en marknadsstat om en patenterad produkt redan tillverkats i en annan marknadsstat eller importerats i sådan omfattning att behovet tillgodosetts. Utövningstvånget är alltså begränsat till en enda marknadsstat. Detta gäller dock icke tvångslicenser som meddelats på basis av offentligt intresse (art 47). För nationella patent gäller motsvarande regler (art 82). Italien motsatte sig dessa regleringar. Detta ledde till en artikel 89 med möjlighet till ett förbehåll att konventionsstat får reservera sig mot att tillämpa artiklarna 47 och 82 under en övergångstid av tio år som EGs ministerråd kan förlänga med högst fem år. Samtidigt antogs en resolution att EG-länderna efter ikraftträdande av konventionen skall skapa gemensamma regler och en gemensam institution för utdömande av tvångslicenser. Den preliminära regleringen av tvångslicensen på basis av nationella patentlagar under en övergångstid av 15 år har hårt kritiserats i fackkretsar. Det pekas på faran att härigenom, beroende på skillnader i regler för licenstvång, isolerade delmarknader skapas i olika EG-länder. Priser med starka differenser på olika sådana marknader kan då utbildas i strid med EGs väsentliga målsättningar.

Marknadspatentkonventionen måste ratificeras av samtliga EG-stater för att kunna träda i kraft. Italien har emellertid förklarat att bestämmelsen i konventionen som tillåter patentering av läkemedel står i strid med den italienska konstitutionen. Italiens vägran att skydda läkemedel beror bl a på den mycket omfattande tillverkningen av i andra länder patenterade och utprovade läkemedel som är oskyddade i Italien och föremål för storexport från Italien till relativt låga priser, speciellt till u-länder. För att framtvinga ett avgörande har läkemedelsföretag i Västtyskland, Frankrike, Schweiz och Sverige, vilka i Italien patentsökt förfaranden för framställning av läkemedel, sammanslutit sig i en rättslig aktion inför den italienska författningsdomstolen. Utgången av domstolens prövning är oviss. Marknadspatentkonventionen beräknas träda i kraft 1978/79. Däremot väntas både den yttre europapatentkonventionen av 1973 och PCT-konventionen av 1970 träda i kraft under 1977. För PCT-konventionen räcker det med ratifiering av EG-staterna och USA.

Uppgifter om avgifter för sökandet av europeiska patent föreligger ännu icke. Avgifterna måste variera beroende på en patentansökans omfång, språkliga skick och antalet länder för vilka skydd begärs. Det har dock beräknats att totalkostnaden blir minst 15 000 kronor.¹² Härav utgör cirka 5 000 kronor avgifter till det europeiska patentverket och resten översättnings- och ombudskostnader om patent söks vid nationella patentverk i flera länder. Beloppet kan förefalla mycket högt men måste ses mot bakgrund av den starka förenklingen av ansökningsförfarandet. För att så höga kostnader skall löna sig anses ansökningen böra omfatta minst fyra stater.¹³ Enligt Öhman (chef för patentavdelningen vid ASEA) blir de officiella kostnaderna knappast mindre än hittills så länge det rör sig om högst tre parallella ansökningar i Europa. Söks patentskydd för en viktig uppfinning i ända upp till 20 länder med en genomsnittskostnad av 5 000 kronor per land är investeringen i nuvarande situation större, alldeles bortsett från den stora arbetsinsats som krävs i varje enskilt land med olika lagregler och olika praxis.¹⁴

¹ De elva undertecknande nationerna var Belgien, Brasilien, Spanien, Frankrike, Guatemala, Italien, Nederländerna, Portugal, Salvador, Serbien och Schweiz, åtföljda av Ecuador, Storbritannien och Tunis. Ecuador utträdde dock år 1885.

² Översikt över Stockholmsrevisionskonferensen, se *NIR* 1968, h 1.

³ Fören omfattande framställning av Pariskonventionens utveckling, se pionjärarbetet av Ladas, *Patents, Trademarks and related Rights, National and International Protection*, Cambridge, Mass. (Harvard University Press), 1975, 3 volymer; se också Bodenhausen, *Guide to the Application of the Paris Convention*, Geneva 1968. Internationellt patentsamarbete beskrivs också i Holmquist, *Patenträtt, op cit* (kapitel 2).

⁴ En mera sammanfattande inblick i kritiken mot Parisunionen ger en bok av Anderfelt, *International Patent-Legislation and Developing Countries* (1971) till vilken vi återkommer på sid 98.

⁵ Svensk konventionstext finns i *Internationellt patentsamarbete I, 1970 års konvention om patentsamarbete*. Betänkande av patentpolicykommittén, SOU 1974:63, Stockholm 1974, s 169 ff.

⁶ Konventionstexter i SÖ 1957:97 och SÖ 1957:98.

⁷ *Nordisk utredningsserie*, Oslo, 1963:6.

⁸ I de nya nordiska patentlagarna av 1968 har undantag för dessa viktiga produktgrupper principiellt upphävts, men förbudet för patent på alster kvarstår i övergångsbestämmelserna till patentlagen i avvaktan på rättsutvecklingen i det övriga Europa.

⁹ Speciallitteratur på svenska: Törnroth, "Europapatentet inför förverkligande", *NIR* 1972, nr 4, s 335 ff; samme författare: *Europapatent, en redogörelse för den europeiska patentkonventionen, det planerade EG-patentet och det europeiska patentverket*, Stockholm 1974.

¹⁰ Ingen officiell svensk text av denna konvention har utarbetats. Engelsk text finns i *Internationellt patentsamarbete II*, SOU 1976: 25; *Official Journal of the European Communities*, vol 19, nr L 17, 26 januari 1976 och *Industrial Property*, 1976, nr 2; tysk text i *GRUR Int*, maj 1976.

¹¹ EG-domstolens många utslag som rör patent, varumärken och upphovsrätt återfinns fram till 1974 i Stenberg, *Studier i EG-rätt*, Nyköping 1974 samt löpande i *EEC Handbok, Romfördragets regler mot konkurrensbegränsningar*, Industriförbundet, Stockholm.

¹² Jacobsson, "Internationellt patentsamarbete", *Svensk Juristtidning* 1974, s 492 ff, 500.

¹³ Jacobsson, *op cit*, s 500.

¹⁴ "Svensk industri och den internationella patentutvecklingen", föredrag vid Industriförbundets konferens *Patent i omvandling* den 1 april 1976, Stockholm 1976 (Sveriges Industriförbund, stencil) s 24 ff, 27 f.

8 Patent och utvecklingsländer

Inledning

Från och med 1950-talets slut pågår vågor av politisk frigörelse av f d kolonialländer och mandat från sina forna moderländer. Främst bland dessa senare nationer är Storbritannien, Frankrike, Nederländerna, Italien, Belgien och Portugal. Antalet nya u-länder är idag långt över 100. Till dessa räknas även några europeiska nationer som Spanien, Portugal, Turkiet och Jugoslavien. På FN-konferensen för handel och utveckling i Genève 1964 deklarerade 69 icke-europeiska länder sin tillhörighet till gruppen "utvecklingsländer". Antalet ökar dock ständigt. De nya statsbildningarna finns i första hand i Afrika och Asien.

Dessa länders självständighet åtföljdes i många fall icke av ett fullständigt brott i samarbetet med de forna kolonialmakterna. Förutom exempelvis ekonomisk och militär samverkan visar det sig att många sektorer av lagstiftning som en gång infördes av moderlandet bibehålls. Till dessa lagar hör genomgående de som reglerar *industriellt rättsskydd*, främst patent-, varumärkes- och copy-rightlagar. Brittisk och fransk patentlags huvudregler var ännu i mitten av 1970-talet i kraft i forna afrikanska och asiatiska besittningar.

Nationella patentlagar i utvecklingsländer

En ytlig inventering av införandet av nationell patentlagstiftning i tredje världens länder (tabell 8: 1 i alfabetisk följd, tabell 8: 2 i tidsföljd) och i de kommunistiska länderna utanför Sovjetunionen (ta-

bell 8: 3 i tidsföljd) visar att ett stort antal u-länder har patentlagstiftning.¹

Årtalet i tabellerna anger datum för utfärdandet eller för senaste större ändringen av en nationell patentlag som tillkommit *efter* 1950.

Tabell 8: 1

Algeriet	1966	Kuweit	1962
Bahrein	1955	Libyen	1959
Botswana	1955	Malta	1970
Brasilien	1971	Mexiko	1976
Burundi	1964	Nigeria	1971
Cypern	1957	Panama	1974
Filippinerna	1953	Rhodesia	1957
Ghana	1972	Sudan	1971
Indien	1970	Sydkorea	1961
Iran	1958	Tanzania	1958
Irak	1971	Turkiet	1969
Israel	1967	Zaire	1964
Kenya	1956	Zambia	1965

Patentlagar har utfärdats *före* 1950 i följande u-länder:

Tabell 8: 2

Argentina	1864*	Portugal	1940
Marocko	1916	Syrien	1946
Paraguay	1925	Burma	1948
Kuba	1936	Egypten	1949
Uganda	1939	Taiwan	1949

Patentlagar har vidare utfärdats i följande östeuropeiska kommunistiska länder utanför Sovjetunionen i tidsföljd (senast utfärdad patentlag):

Tabell 8: 3

Tyska Demokratiska			
Republiken	1950	Bulgarien	1968
Albanien	1960	Ungern	1969
Jugoslavien	1961	Tjeckoslovakien	1972
Rumänien	1967	Polen	1972

Bland dessa länder utgör Jugoslaviens lag en länk mellan uppfinningslagstiftning av sovjettyp, u-landstyp och västerländsk typ.³

Helt utan patentlagstiftning är bl a Afganistan, Etiopien, Yemen, Indonesien, Saudiarabien och Thailand.

Tidig internationell utveckling

I mitten av 1960-talet förbereddes en omsvängning i debatten om patentlagstiftningen. Två viktiga händelser inträffade 1964. På initiativ av Bolivia och Brasilien utarbetades åt FNs ekonomiska och sociala råd (ECOSOC) en omfattande studie med titeln "The role of patents in the transfer of technology to developing countries". Arbetet analyserar för första gången nationella patentlagar och internationella och regionala konventioner på bred basis med hänsyn till deras verkan på u-länders ekonomi. I sammanhanget fästs uppmärksamheten bl a vid betydelsen av för dessa länder skadliga konkurrensbegränsningar, bristen på utövning av patenterade uppfinningar och oskäligen prishöjningar för patenterade varor. Förslag till kontroll ("screening") av utländska patentlicensavtal genom u-ländernas regeringar rekommenderas samtidigt.

Samma år inbjöd dåvarande världsorganisationen för industriellt rättsskydd BIRPI i Genève (numera WIPO) en kommitté med representanter från 22 länder att diskutera en modellag för uppfinningar som förberetts av BIRPI.⁴ Modellagen utgick ifrån antagandet att nationella lagar till skydd för uppfinningar och know-how-material var principiellt värdefulla för u-länderna. Enstaka lagbestämmelser skulle kunna anpassas till individuella länders behov och traditioner.

Två större *regionala* patentkonventioner syftar till att ge ett flertal utvecklingsländer gemensam patentlagstiftning och -administration, en latinamerikansk och en afrikansk.

Den latinamerikanska konventionen – Cartagenaöverenskommelsen – slöts som nämnts 1969 av de fem andinska staterna Bolivia, Chile, Colombia, Ecuador och Peru, till vilka även kom Ve-

nezuela. Överenskommelsen är i kraft sedan 1971. Genom en detaljerad förordning (nr 85) av juni 1974 regleras alla viktiga delar av patenträtten.⁵

Förordningen innehåller mycket radikala rättsbegränsningar i förhållandet till "klassiska" patentlagar såsom ett totalt patenteringsförbud för bl a farmaceutiska produkter, läkemedel, drycker, livsmedel (art 5c) och för "uppfinningar som berör en enstaka medlemsstats utveckling samt processer, produkter eller grupper av produkter vilkas patenterbarhet utesluts av regeringarna" (art 5e). Patent beviljas endast för fem år med engångsförlängning med ytterligare fem år under förutsättning att uppfinningen utövats tillfredsställande (art 29). Patentet ger ej någon exklusiv rätt till import av patenterad produkt eller genom patenterat förfarande framställd produkt (art 28, mom 2). Alla patentlicensavtal måste framläggas för och registreras av behörig nationell myndighet (art 32, mom 2). Dessa myndigheter granskar avtalen med avseende på en åtta punkter lång lista av möjliga konkurrensbegränsande bestämmelser. De presenteras i art 20 av Cartagenaöverenskommelsens följdförordning (nr 24) som är i kraft sedan 1971.

Den afrikanska konventionen slöts som tidigare nämnts 1962 mellan tolv f d franska afrikanska kolonier i Libreville i Kamerun i syfte att upprätta en gemensam central myndighet för registrering av industriell egendom i Yaoundé, kallad "Office Africain et Malgache de la Propriété Industrielle" (OAMPI). Librevilleöverenskommelsen undertecknades av Kamerun, Centralafrikanska republiken, Folkrepubliken Kongo, Elfenbenskusten, Benin, Gabon, Övre Volta, Madagaskar, Mauretanien, Niger, Senegal, Tchad och 1967 av Togo. Konventionen är väsentligen baserad på fransk förebild, men patentskydd för läkemedel är icke tillåtet. Ingen nyhetsgranskning av uppfinningar och publicering av patent förekommer.⁶

Cartagenaöverenskommelsens förordning nr 85 återspeglar också dagens tendens till *nationell* patentlagstiftning i u-länder i olika delar av världen, men redan 1970 hade exempelvis Indien utfärdat en mycket radikal nationell patentlag.⁷ Enligt denna lag beviljas bl a tvångslicens av många anledningar som utländsk pa-

tenthavare i regel är oförmögen att fullfölja eller som står i strid med minimikrav på lönsamhet och rättssäkerhet. Den indiska regeringen, delstatsregeringar och statliga företag får utan hänsyn till patentskydd importera patenterade produkter "för egna syften" (art 47). Läkemedel kan då t ex distribueras till alla indiska sjukhus, medicinska institutioner osv.

Den indiska patentlagen är riktad mot patenthavarna från industriländerna och då i praktiken främst mot de farmaceutiska och kemiska tillverkarna i länder som USA, Storbritannien, Västtyskland, Schweiz och Sverige. Följden av Indiens lagstiftningsmetoder har icke uteblivit. Utländska patentansökningar för viktiga läkemedel, antibiotika, p-pillar etc har sjunkit kraftigt.

Senare internationell utveckling

En mångfald faktorer har påverkat situationen på sådant sätt att mot slutet av 1960-talet fler och fler internationella institutioner tagit upp problemet om förbättrade former av industriellt rättskydd i umgänget med u-länderna. FN har ställt upp mycket vittsyftande tioårsprogram för tillämpning av vetenskap och teknologi, för överföring av teknologi och för en ny ekonomisk världsordning.

Förutom FNs ekonomiska och sociala råd med sin redan omnämnda pionjärstudie av 1964 och BIRPIs arbete med modellagar på området sedan 1965 har bl a två händelser drivit på utvecklingen. När BIRPI omorganiserades till WIPO (World Intellectual Property Organization) intogs i dess stadgar uttryckligen arbetsuppgiften att ge utvecklingsländerna "juridisk-teknisk hjälp" (legal-technical assistance – art 4). Den andra händelsen var att, som redan nämnts, vid avslutandet av den globala Patent Cooperation Treaty (PCT-konventionen) i Washington 1970 en särskild teknisk informationstjänst och ett utskott för teknisk hjälp till u-länder blev beståndsdel av denna nya patentsamarbetsunion (art 50 och 51).

Resultatet syns vara att numera sex olika FN-organ i någon form i princip sysslar med reform av patent- och licensrätt på in-

ternationell och indirekt på nationell nivå, nämligen ESOSOC, WIPO, UNCTAD, UNIDO och i speciella sammanhang UNESCO (skydd av vetenskapsmäns och forskares upptäckter) samt ILO (skydd av arbetstagares uppfinningar).

OECD

Utanför FN har OECD i Paris inom ramen för sitt program om utvecklingshjälp och tekniskt samarbete med u-länderna anordnat seminarier om överföring av teknologi. I samband därmed har bl a pekats på nödvändigheten att förbättra patentverkens struktur och arbetsmetoder i länder som Grekland, Portugal, Spanien, Turkiet och Jugoslavien.⁸ Stor vikt lägger OECD sedan några år på att överföring av teknologi genom patentlicensavtal icke försvåras genom restriktiva affärsmetoder. De 23 medlemsländerna uppmanas att bl a genom användning av tvångslicensinstitutet motverka konkurrensbegränsningar medelst patent och tillhörande know-how i licensavtal.

EG

Av dagens stora internationella organisationer har även EG börjat beakta patentproblemen i sitt traktatreglerade samarbete med u-länderna. I februari 1975 undertecknades i Togos huvudstad Lomé ett avtal mellan EG och 46 u-länder i Afrika, Stilla Havs- och Karibiska Havsområdet, de s k ACP-staterna ("ACP-EEC Convention of Lomé"). I programförklaringen om industriellt samarbete (titel III) erbjuder EG omfattande hjälp med att förbättra infrastrukturen för industriell utveckling, speciellt för transport, kommunikationer, energi, industriell forskning och utbildning. I samband med tillgång och anpassning av överförd teknologi utlovas av EG förvärv av patent och annan industriell egendom på gynnsamma villkor, speciellt genom finansiering och/eller andra lämpliga åtgärder företagna av firmor och institutioner inom EG (art 31 c).

De många internationella organ, speciellt FN-organ, som enligt det föregående känner sig kallade att skapa nya eller förbättra bestående lagliga former av industriellt rättsskydd medför risker för dubbelarbete och kompetensrivalitet. FNs nuvarande samman-

sättning med en majoritet av u-landsrepresentanter torde dessutom försvåra genomförbara kompromisser med i-länderna, vilkas tillgångar och erfarenheter är grunden för överföring av värdefull teknologi till u-länderna.

I dagens läge domineras det internationella reformarbetet av de båda FN-organen WIPO och UNCTAD som tillsammans skall skapa både nya nationella former för uppfinningsskydd i u-länder och av alla länder godtagbara internationella regler för överföring av patenterad teknologi.

WIPO

Betraktas först WIPOs aktiviteter, finner vi fyra huvudprogram som är under behandling:

1. diskussion av en internationell patentlicenskonvention
2. ett permanent juridiskt-tekniskt program för u-länders förvärv av sådan teknologi som berörs av industriell egendom
3. revision av BIRPIs modellagar för patent och know-how, för mönster och för ursprungsbeteckningar från 1960-talet
4. revision av Parisunionen genom medlemsländernas regeringsexperter under WIPOs ledning

Till de anförda fyra programmen kan i korthet anges några detaljer:

1. *Patentlicenskonvention.* År 1970 framlade svenska regeringen till WIPO ett förslag till en internationell patentlicenskonvention som i november 1972 ledde till ett första möte av en expertkommitté. Följande frågor diskuterades: samlad information om bestående teknologi, publicering av licenserbjudanden genom nationella myndigheter, publicering av u-länders önskemål om licenser, en internationell licenstidskrift samt förslag till två nya patentformer: ett "industriellt utvecklingspatent" och ett "teknologiöverföringspatent", båda med funktioner som avviker från "klassiska" patent.
2. Det program som officiellt kallas "Legal-Technical Program for the Acquisition by Developing Countries of Technology Related

to Industrial Property". Det skall förberedas av en kommitté som möttes första gången i juni 1973 under ledning av en representant för Algeriet. Programmet omfattar förutom de under 1. anförda frågorna utarbetande av riktlinjer och modellbestämmelser för licensavtal och utbildning av kvalificerad personal för licensförhandlingar.

3. *Revision av modellagar.* För revision av modellagen för patent har tre möten hållits i november 1974, i maj 1975 och i november 1975. I arbetet medverkar 13 experter från u-länder och sex från i-länder (USA, Storbritannien, Västtyskland, Frankrike, Sovjetunionen och Polen). Utöver bestämmelser av i patentlagar vanlig natur skall i den nya modellagen för patent bl a införas bestämmelser om ett teknologitransferpatent, ett industriellt utvecklingspatent och om uppfinnarcertifikat (av rysk typ) samt om tekniska informationstjänster och statlig kontroll av licensavtal. Avvikelserna från gällande patentlagar i utvecklade industriländer blir härigenom mycket avsevärda.

4. *Revision av Pariskonventionen.* En "Ad Hoc Group of Governmental Experts on the Revision of the Paris Convention" har bildats. Tre möten har hållits under WIPOs överinseende: i februari 1975, december 1975 och september 1976. Alla medlemsländer av unionen (82 i januari 1976) har varit inbjudna och 53 länder samt 19 observatörer har kommit. Totalprogrammet omfattar i enlighet med konventionens innehåll en revision av bestämmelser om patent, mönster, varumärken, ursprungsbeteckningar och illojal konkurrens. Hittills har dock endast patenträtten tagits upp till diskussion samt vissa territorial- och procedurfrågor.

Vid det första mötet framlade WIPO ett 14-punktsprogram för diskussion. I detta program ingick frågan om

- 1) nationella patents oberoende av varandra (fullt oberoende)
- 2) tvångslicens (tidsfrister, import som ersättning)
- 3) nationell likabehandling med avseende på
  - a) avgifter
  - b) patentens livslängd
  - c) utövning av patent

- 4) frivilliga licenser åt godtycklig intressent (s k license of right)
- 5) preferensbehandling för u-länder utan ömsesidighet med avseende på
  - a) avgifter
  - b) prioritetsfrist
- 6) importskydd mot produkter för vilka tillverkningsprocessen är patenterad inklusive enligt processen tillverkade produkter
- 7) uppfinnarcertifikat (av rysk typ)
- 8) nya patenttyper ("transfer of technology"-patent och "industrial development"-patent)

En analys av och kommentarer till dessa punkter utarbetades av WIPO i september 1975 som förberedelse för gruppens andra möte i december 1975. Det viktigaste resultatet av detta andra möte blev en deklaration av syften med revisionen av Pariskonventionen (och samtidigt av revisionen av BIRPI-modellagarna).

Denna "Declaration on the Objectives of the Revision of the Paris Convention" är ett viktigt dokument för den framtida utvecklingen av internationellt samarbete på det industriella rättsskyddets område. Den antogs enhälligt av mötets tre ländergrupper: "77-gruppen" som bestod av 105 u-länder, "B-gruppen" som består av industriländer med fri marknadsekonomi och "D-gruppen" som består av det kommunistiska blocket. På grund av sin principiella betydelse återges här deklarationens huvudpunkter, vilka dock är ganska osystematiska i formulering och ordningsföljd.

Deklarationen uttrycker generellt att revisionen av Pariskonventionen skall bidra till att skapa en ny ekonomisk världsordning. Industriell egendom skall vara ett element i processen att överföra teknologi och tjäna den nya ekonomiska ordningen, speciellt genom u-länders industrialisering.

Av konkreta revisionsmål anføres i deklarationen bla:

- 1) att främja uppfinningars utövning i varje land för sig (3./ii)
- 2) att förbättra överföringen av teknologi från i-länder till u-länder under iakttagande av skäligen och rättvisa villkor (3.IV)

- 3) att främja uppfinnarverksamhet i u-länderna (3.V)
- 4) att bidra till uppbyggnad av institutionell infrastruktur i u-länder, speciellt modernisering eller inrättande av patentverk, tekniska dokumentationscentra och informationscentra för hjälp till nationell industri och nationella uppfinnare (3.VII)
- 5) att göra det möjligt för medlemsländer att förhindra missbruk i samband med avtal om industriell egendom (3.VIII)
- 6) att beakta de fall, i vilka undantag och/eller ändring av principerna för nationell behandling (av skyddssökande), patentens oberoende liksom särbehandling av u-länder kan tillåtas (4)
- 7) att inom Pariskonventionens ram inrätta och inom WIPOs ram förstärka specialtjänster för u-länder som teknisk hjälp att förstärka deras vetenskapliga och teknologiska infrastruktur samt att utbilda specialister (5)
- 8) att lämna ett maximum av frihet åt varje land att på lagstiftande och administrativ nivå träffa lämpliga åtgärder i överensstämmelse med deras behov och sociala, ekonomiska och utvecklingspolitik (7)

Allt detta skulle i princip ingå som del av en (ny) "preamble" till Pariskonventionen (8).

Av dessa olika revisionsmål förefaller exempelvis punkt 7 vara någonting som knappast hör till en konvention om industriellt rättsskydd utan till program för allmän u-landshjälp.

Sammanfattningsvis kan om WIPOs insatser sägas att ordnade debatter om dessa mångsidiga ämnen, uppställande och revision av arbetsprogrammen, utvärdering av diskussionerna, framtagande av gemensamt godtagbara resultat (på tre officiella språk) ställer mycket stora krav på WIPOs effektivitet, sakkunskap och internationella förhandlingsförmåga. WIPO uppfyller dessa krav med stor skicklighet.

UNCTAD

Det andra FN-organ som driver fram nyordningen och nyformuleringen av internationell patentpolitik är UNCTAD i Genève. UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Develop-

ment) bildades 1964 som FN-organ och har idag mer än 150 medlemsländer. UNCTAD var från början avsedd att på olika vägar främja u-ländernas exporthandel men har på senare år ägnat sig i stigande grad åt alla problem av teknologiöverföring. En arbetsgrupp härför upprättades 1970, och 1974 ombildades den till en permanent kommitté. UNCTAD har på denna basis under de gångna tre–fyra åren utvecklat en våldsam energi att i tal och skrift kämpa för djupgående förändringar till förmån för u-ländernas ställning som mottagare av i-ländernas teknologi och som producent av egen teknologi. I dessa sammanhang har UNCTADs sekretariat och vissa medarbetare författat och spritt ett mycket stort antal skrifter av varierande omfång och kvalitet. Skrifterna omfattar allt från sammanställning av nationella lagar i världen, speciellt om restriktiva affärsmetoder och patent, till utkast av internationella konventioner, koder och rekommendationer som föreläggs medlemsländerna och FNs beslutande organ.

UNCTAD har 1974 tillsammans med ECOSOC och WIPO framlagt speciella studier över patentsystemets roll vid överföring av teknologi till u-länderna. I dessa studier presenterade WIPO en noggrann översikt över patentlagstiftning i 56 länder och UNCTAD något senare (augusti 1974) en kritisk värdering av och diskussion om lagstiftningens läge på området.

År 1975 utarbetade en arbetsgrupp inom UNCTAD ett utkast till en omfattande "uppförandekod för teknologiöverföring" (International Code of Conduct on Transfer of Technology). Den innehåller en mängd krav på och förbud för i-länderna som leverantörer av teknologi och know-how, däribland sådana rörande priser, royalties och avtalsvillkor och förbud av vissa patentklausuler, vilka föreskrifter delvis är tagna ur amerikansk, tysk och EG-kartell- och antitrustlagstiftning.⁹

I oktober 1975 producerade UNCTADs Trade and Development Board, Committee on Transfer of Technology, en ny rapport med titeln *The Role of the Patent System in the Transfer of Technology* (dok TD/B/C.6/8). Rapporten påstår att fem sjättedelar av patent i u-länder ägs av utlänningar, att 95 procent av patenten aldrig används och att nuvarande patentsystem påstås fungera som

”reverse system of preferences” som u-länder beviljar i-länderna.

Denna u-landsintresseorganisation har möjlighet att framföra sina budskap på uppmärksammade världskonferenser. Fyra sådana konferenser har hållits: den första 1964, den andra 1968 i New Delhi, den tredje 1972 i Santiago de Chile och den fjärde 1976 i Nairobi. Krav på ”modernisering” av patentsystemet och hänvisning till patentens roll för u-ländernas industrialisering framfördes från den andra världskonferensen 1968 i New Delhi. I-länderna har från början varit emot att UNCTAD överhuvudtaget befattar sig med patentfrågorna, men idag har UNCTAD på olika sätt tvingat sig initiativet inom FNs handlingsprogram på detta område.¹⁰

För att förbereda Nairobikonferensen 1976 möttes den sk 77-gruppen av u-länder i februari 1976 vid ett ministermöte i Manila, där en deklaration och ett aktionsprogram med u-ländernas alla önskemål utarbetades. Det industriella rättsskyddets problem faller under programsektorn ”överföring av teknologi”, och där formulerades de planerade aktionerna på området bl a på följande sätt:

”formulering av en teknologiplan som oskiljbar del av deras (u-ländernas) nationella utvecklingsplaner samt koordinering av planerna på ett antal med varandra besläktade områden inklusive licensarrangemang, överföring, utveckling och anpassning av teknologi. lagar och praxis rörande industriell egendom, utländska investeringar, forskning och utveckling”

Vidare krävs inrättandet av ett lämpligt institutionellt maskineri för dessa syften.

Med avseende på ”det internationella patentsystemet” underströks i dessa dokument att om patentlagstiftning skall vara ett viktigt instrument för den ekonomiska utvecklingen av utvecklingsländerna, måste det utarbetas för att tjäna deras offentliga intresse, dvs deras utvecklingsbehov såsom definierade i nationella, regionala eller subregionala planer, policies och prioriteter. Tillräcklig exploatering av patenten skulle bidra till detta. UNCTAD önskar spela en prominent roll vid revision av detta system, speciellt vid

den pågående revisionen av Pariskonventionen. Ytterligare bakgrundsstudier till ämnet skulle utarbetas.

Programsektorn "överföring av teknologi", i vilken ingick internationell patentpolitik, bearbetades i Manila av en kommitté (IV) som leddes av en representant från Jamaica och en från Irak. Åtgärder för att stärka inhemsk teknologisk kapacitet, utarbetande av en internationell uppförandekod för teknologiöverföring samt revision av det internationella patentsystemet kom på dagordningen i Nairobi och tre resolutioner antogs 1976 av konferensen.

Den första resolutionen behandlade UNCTADs roll vid översynen av patentsystemet och tilldelade organisationen rollen att bearbeta de ekonomiska, kommersiella och utvecklingsmässiga aspekterna. I den andra resolutionen om nationella teknologiplaner ingick bl a en rekommendation att utarbeta modellkontrakt för licensavtal, och den tredje resolutionen hänförde sig till det omstridda utkastet till en "Code of Conduct on Transfer of Technology" som bl a innehåller en mängd förbud av bestämmelser i patentavtal. UNCTADs krav på att göra denna kod legalt bindande avvisades av industriländerna (däribland Sverige) som ansåg att koden även utan bindande status skulle göra stor nytta.' En FN-konferens skall sammankallas i slutet av 1977 i syfte att avgöra kodens legala natur och eventuella antagande.

UNIDO

UNIDO (United Nations Industrial Development Organization) bildades 1966 i syfte att främja och påskynda u-ländernas industrialisering med tyngdpunkten på varutillverkning. UNIDOs roll i debatten om en nyordning av patentväsendets nationella och internationella regler är icke jämförbar med UNCTADs och WIPOs insatser, men i UNIDOs stadgar ingår att föreslå

"åtgärder för förbättring av det internationella systemet för industriell egendom med tanke på att påskynda överföringen av tekniskt know-how till utvecklingsländer och att förstärka patentens roll i överensstämmelse med nationella intressen som stimulans för industriella innovationer" (par. 2a /x/)

Två avdelningar inom UNIDOs organisation, en för industripolitik och program och en för industriella tjänster och institutioner, är lämpliga att ge sådan service.¹²

På UNIDOs andra generalkonferens i Lima 1975 antogs en deklaration och en aktionsplan för industriell utveckling och samarbete, där det bl a krävdes att "u-länderna skulle ges tillgång till teknologisk know-how och avancerad teknologi, patenterad eller ej, på rättvisa, skäliga och ömsesidigt godtagbara villkor" och att "internationella konventioner för patent och varumärken skulle revideras" och allasammanhängande frågor studeras av WIPO med lämpliga bidrag från UNIDO och andra FN-organ. I denna anda deltar UNIDO i den pågående revisionen av Pariskonventionen under WIPOs ledning.

Internationell opinion om revision och förnyelse av patentsystemet

Hur reagerar experterna i olika länder på dagens komplicerade ideologiska och praktiska strid om nya patentkonventioner och -lagar? Kören är sannerligen polyfon och någon komplett översikt kan icke lämnas här. Det skall endast hänvisas till några karaktéristiska röster från i-länder och från något u-land.

Man skulle kunna sammanfatta opinionens skala med författarnamnen "från Anderfelt till Jucker". Därmed menas å ena sidan ett reservationslöst ställningstagande till förmån för u-ländernas bästa med skarp kritik av i-ländernas och världsorganisationernas ansträngningar till reform, som representeras exempelvis av svensken Anderfelt (*International Patent Legislation and Developing Countries*, Haag 1971), av tysken Illich (*Almosen und Folter. Verfehlter Fortschritt in Lateinamerika*, München 1970) och på ett tidigt stadium (1953) av jugoslaven Pretnar ("La Protection Internationale de la Propriété Industrielle et les différents stades de Développement économique des États", *Propriété Industrielle* 1953, s 213 ff) till å andra sidan röster från europeisk storindustri som fruktar patentväsendets "erosion" och i huvudsak vägrar att godkänna

u-ländernas krav på långtgående preferensbehandling och som presenteras exempelvis av Jucker, Sandoz AG, Basel, Gansser, Ciba-Geigy AG, Basel, eller Bartling, Merck AG, Darmstadt.¹³

Som exempel på kritiska röster från u-länderna själva till hittillsvarande patentlagstiftning och dess utnyttjande genom industriländer hänvisas tex till den indiske domaren Ayyangers förarbeten till den nya indiska patentlagen,¹⁴ den indiske patentverkschefen Vedaramans bittra kritik av brittisk patentpolitik i Indien¹⁵ eller andinska paktens koordinator Vaitosos krav på lämpliga licensavtal.¹⁶

Viktigast förefaller dock vara de röster som bemödar sig om kompromisslösningar och erkännandet av berättigade intressen på båda sidorna. Till dessa kan räknas argentinaren Aracama-Zorraquin, generaldirektören för WIPO Bogsch, tyskarna Beier och Kunz samt amerikanen Ladas.¹⁷

---

¹ Många reservationer måste göras här: icke *alla* u-länder medtas i listorna, några u-länder förbereder sedan flera år nya lagar som ännu icke är i kraft, några u-länder har ej några fristående patentlagar men har inarbetat dem i ekonomiska "koder".

² Argentina lär ha för avsikt att ansluta sig till andinska paktens (Cartagenakonventionens) gemensamma patentlag av 1974.

³ För omfattande översikt över nyaste östeuropeisk patentlagstiftning och dess utveckling, se Dietz, *GRUR Int* 1973, s 360 ff och 1976, s 265 ff.

⁴ Modellagskommittén tillhörde länderna Algeriet, Argentina, Ceylon (nu Sri Lanka), Chile, Colombia, Dominikanska republiken, El Salvador, Haiti, Indien, Indonesien, Iran, Israel, Kenya, Mexiko, Nicaragua, Nigeria, Sierra Leone, Sudan, Tanzania, Thailand, Uganda och Venezuela.

⁵ Engelsk text i *Industrial Property* 1974, s 436 ff, tysk text i *GRUR Int* 1975, s 134 ff.

⁶ Fransk text av överenskommelsen i *Propriété Industrielle* 1963, s 66 ff.

⁷ Engelsk text i *Industrial Property* 1972, s 304 ff, 353 ff.

⁸ *OECD Istanbul Seminar*, October 1970, Paris 1971, s 55.

⁹ *Draft Outline of an International Code of Conduct on Transfer of Technology*, UNCTAD dokument TD/B/C.6/AC1/2/Supp 1, 25 March 1975.

¹⁰ UNCTAD formulerade 1974 sina önskemål på sådant sätt att den ämnar ta hand om patentproblemens "economic and commercial aspects" och tilldela WIPO deras "legal and technical aspects" (dok TD/B/520/11, 6 August 1974). Detta tolkas så att de politiska besluten skulle ligga hos UNCTAD.

¹¹ För Sveriges inställning som bedömer juridiskt bindande klausuler i koden som orealistiskt, se *Aktuellt i handelspolitiken*, nr 3/1976/28.

¹² Författaren till denna skrift utarbetade 1974 på uppdrag av UNIDO skriften *Compulsory Licensing of Patents, a suitable Instrument to develop indigenous Technology in Developing Countries?* efter studier av ämnet i Indien och Israel (otryckt).

¹³ Jucker, se text *Patents—why?*, Basel 1972; "Patenterosion in Entwicklungsländern", *Annuaire AIPPI*, I, 1972, s 85 ff; Yorke, "Commentary on the new Patent Law—Some Salient Features", *IPOS* 1972, s 737 ff. Gansser, "L'érosion de la propriété industrielle", *ICC Dok* 450/352, 7 september 1972; Bartling, "Die Rolle der Patente bei der Übertragung von Technologie auf Entwicklungsländer aus der Sicht der pharmaceutischen Industrie", *GRUR Int* 1972, s 396 ff.

¹⁴ *Report on the Revision of the Patent Law*, New Delhi 1959.

¹⁵ *UNIDO dok ID/WG 42/10*, 21 August 1969; *International Review of Industrial Property and Copyright*, Munich, vol 3, nr 2, 1972, s 39 ff.

¹⁶ *UNIDO dok ID/WG 130/2*, 21 April 1972.

¹⁷ För *Aracama-Zorraquin*, se text *GRUR Int* 1972, s 139 ff och *Industrial Property* 1973, s 33 ff; Bogsch har bl a i egenskap av värd för pågående WIPO-projekt och revisionen av Pariskonventionen ständigt manat till samarbete om och bidrag till kompromisslösningar; för *Beier*, se *GRUR* 1972, s 214 ff = *IIC*, vol 3, nr 4/423 ff; *Beier-Kunz*, *GRUR Int* 1972, s 385 ff; för *Kunz*, se *GRUR Int* 1972, s 20 f och 1975, s 261 ff samt *Kunz-Nitsch*, *Gewerblicher Rechtsschutz, Urheberrecht, Wirtschaftsrecht, Mitarbeiterfestschrift Eugen Ulmer*, Köln 1973, s 549 ff; för *Ladas*, se *Propriété Industrielle* 1954, s 93 ff (bemötandet av Pretnar); 62 *TMR* I, s 18 ff, 1972; *AIPPI* 1972/I, s 120 ff; *Industrial Property* 1973, s 81 ff; *AIPPI Annuaire* 1973, I, s 274 ff; *GRUR Int* 1973, s 222 ff.

9 Patent och konkurrensbegränsning

Allmänna anmärkningar

Patent är till sin natur konkurrensbegränsande rättigheter. Ägaren till en sådan rätt får ensam bestämma om han själv eller någon annan skall utnyttja den patentskyddade tekniska idén. Han kan, om han vill, också helt avstå från att använda patentet eller överlåta nyttjanderätten för uppfinningen på tredje man – med olika begränsningar i rum, tid eller med hänsyn till det tekniska innehållet.

Denna exklusiva rätt kan sägas vara en samhällets gengåva till uppfinnaren för att han meddelat den nya uppfinningen, som efter en viss tid (i Sverige maximalt 17 år från ansökningsdagen) utan reservationer helt tillfaller allmänheten, varigenom den skall stimulera den tekniska utvecklingen. I Sverige och en rad andra länder beror ensamrättens giltighet av betalning av stigande årsavgifter. Ytterst har det konkurrensbegränsande patentet samma syfte som konkurrensen – att främja det tekniska framåtskridandet.

Ensamrätten är dock enligt svensk lag och enligt de flesta andra länders lagar begränsad. En intressent kan få sk tvångslicens – i Sverige då tre år förflutit sedan patentet beviljades – om uppfinningen ifråga inte utövas inom landet i ett omfång som väsentligen svarar mot förhållandena. Förutsättningen härför är att patenthavaren inte kan visa giltig anledning till att han har underlåtit att utöva uppfinningen (se kapitel 3, avsnittet Tvångslicens). Möjlighet att göra ett annat tvångsingrepp i allmänhe-

tens fria begagnande eller att utöva ett patent för statens räkning, dvs i form av expropriation, finns enligt patentlagen, men det har tillämpats mycket sällan.

En patenthavare åtnjuter alltså en av lagen starkt skyddad exklusivitet, men denna rätt är – även om man bortser från tvångslicens och expropriation – inte absolut. Det har visat sig att patenträttigheter i den allmänna konkurrensen kan användas långt bortom de ovan skisserade gränserna. Sammankopplingen av patenträtten, främst inom ramen för licensavtal, med *andra villkor* som rör produktionen eller försäljningen av varor kan råka i kollision med de lagar som i olika länder skyddar den fria konkurrensen inom näringslivet eller bekämpar bildandet av privata karteller, truster eller monopol. Sådana kartell- eller antitrustlagar – av olika omfattning – finns i de flesta industriländer. I en rad sådana lagar nämns patent direkt eller indirekt.

Rättssituationen i Sverige

I lagen "om motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet" av den 25 september 1953 är en företagare enligt lagens mening bl a den som yrkesmässigt överlåter och upplåter förmögenhetsrättighet av immateriell art" (§ 26). Den skadliga verkan som kan åstadkommas av konkurrensbegränsning och skall undanröjas av marknadsdomstolen enligt lagens första paragraf kan omfatta även s k legala ensamrätter så som patent, trots att enligt departementschefen patenten i viss mån intar en särställning. I 1953 års proposition (nr 103) uttalades att om patenten i framtiden skulle i högre grad än nu komma att användas för konkurrensbegränsande syften, kan det bli nödvändigt att utforma särskilda regler.¹

På basis av lagen om uppgiftsskyldighet rörande pris- och konkurrensförhållanden av den 1 juni 1956 skall ett offentligt register föras över konkurrensbegränsande överenskommelser, om vilka uppgift lämnas på anmaning av myndighet (Pris- och kartellnämnden) (§ 8). Detta "kartellregister" omfattar principiellt också pa-

tentlicensavtal och gäller alla företagare som bl a yrkesmässigt "överlåter eller upplåter förmögenhetsrätt av immateriell art" (§ 2). Uppgiftsskyldigheten omfattar icke att röja yrkeshemligheter av teknisk natur (§ 4).²

Det skulle dröja nästan 20 år innan konkurrensbegränsningslagen 1972 för första gången tillämpades på patentlicensavtal. Här om längre fram.

Utländsk lag och rätt

Med hjälp av de offentliga kartellregister som finns exempelvis i Sverige, Danmark, Norge, Storbritannien och Österrike och med hjälp av domstolsutslag i de otaliga civil- och brottmålsprocesserna på antitrustområdet i USA kan man få fram en mångskiftande bild av hur patent, ensamma eller tillsammans med andra tillgångar, används som underlag och bytesmedel i industriella samarbetsavtal, antingen inom ett land eller mellan företag i olika länder.

Det är uppenbart att ett patent, genom sitt relativt klart definierade omfång och sin tekniska innehållsbeskrivning, vid en industriell-ekonomisk samverkan kan ge viss klarhet om det planerade samarbetets gränser och räckvidd i ingenjörstekniskt avseende. Patent är därför praktiska som avtalsobjekt och minskar behovet av en mängd svåra tekniska definitioner som redan finns färdigformulerade i patentet.

USA-rätt

Det finns flera skäl till att man får den bästa allmänna överblicken över tänkbara kollisionsrisker mellan lagligt och olagligt utnyttjande av patent genom att studera utslagen i amerikanska antitrustmål. Dels är patentväsendet i USA kvantitativt och kvalitativt sedan länge mycket väl utbyggt (första patentlagen år 1791), dels ger det amerikanska näringslivets enorma vidd och variationsrikedom underlag för tillämpningsexempel i alla tänkbara branscher och affärssituationer. Slutligen är den äldsta amerikanska antitrustlagen (Shermanlagen) instiftad redan 1890, och sedan 1902 har det före-

kommit många hundra prejudicerande domstolsutslag på patentområdet. Detta första rättsfall ifrågasatte konkurrensbegränsning under Sherman-antitrustlagen genom kollektivt utnyttjande av patent i ett för sex fabrikanter av harvar gemensamt holdingbolag för sina patent. Bolaget lämnade licenser mot avgift åt vissa företagare men vägrade åt andra (Bement Son v. National Harrow Co). Sedan denna dom utfärdats har trekvarts sekel gått, och patent-antitrustspörsmål har hela tiden utgjort en viktig del av amerikansk rättsskipning som dels utövas av delstaternas domstolar (tex i avtalsrättsliga strider), dels av federala domstolar (i alla patenträttsliga strider). Olika former av konkurrensbegränsningar ("restraint of trade") och försök till marknadsmonopolisering ("monopolize any part of the trade or commerce among the several states") genom patent har sysselsatt otaliga jurister och affärsmän. Följden har bl a blivit en litteratur om ämnet som fyller många hyllmeter bara av amerikanska originalarbeten. Konkurrensbegränsningar rör allting från enkla licensavtal mellan amerikanska avtalsparter till internationella patentutbytesavtal för hela branscher till miljardvärden av typen 1939 års kartellavtal mellan amerikanska Du Pont de Nemours & Co och engelska Imperial Chemical Industries Ltd.³

En genomgång av de viktigaste formerna av konkurrensbegränsningar i patentlicensavtal som utgör en kränkning av de tre amerikanska antitrustlagarna (Shermanlagen av 1890, Claytonlagen av 1914 och Federal Trade Commission-lagen av 1914) skulle spränga denna boks ram. Härtill kommer att amerikansk rätt möjliggör att en gång prejudicerande domstolsutslag kan upphävas genom senare utslag och förändrar hela rättsläget vilket också har skett på detta område. I grova drag kan dock angivas att disposition av patenträttigheter och bestämmelser i patentlicensavtal kan vara i strid med gällande antitrustlagar när de hänför sig till följande förhållanden.

1. *Förvärv av patent.* Enligt Högsta domstolen är en anhopning av patent genom inköp, hur många de än är, icke i sig själv olaglig (1950), men när patent förvärvas som del av en plan för monopolisering av branschen kan kollision med Shermanlagen uppkom-

ma. Frågan om bildning av *patentpooler* tex i ett gemensamt holding- och förvaltningsbolag och deras administration med avseende på royaltybetalningar och licensbeviljande kan ha betydande konkurrenspåverkande verkningar.

2. *Returlicenser* (grant-back licenses) för patenterbara förbättringar av licenspatent genom licenstagaren beroende på om de är exklusiva eller enkla och ingår som del i monopoliseringsåtgärder i en hel bransch. Exempel på desenare prejudikaten är Hartford-Empire Co (1945), Aluminum Co of America (1950) eller General Electric (lampfallet) (1953).

3. *Icke-användning av patent*. Skillnad mellan skälig icke-användning av patent (Paper Bag case 1908) och undertryckande av patenterade uppfinningar genom att blockera ("fence in" eller "block") en konkurrents inträde på marknaden (Special Equipment Co case 1945), det senare i många fall en absolut lagkränkning "per se" (Blount Mfg Co v. Yale & Towne Mfg Co 1909 eller Hartford-Empire Co 1945).

4. *Patentlicenser med prisbindning* vid försäljning av patenterade produkter genom en, flera eller alla licenstagare. Principen gäller att en ersättning med "belopp som är skäliga inom ramen för den ersättning som patenthavaren är berättigad till genom patentets beviljande" är tillåten (försäljningspriser för patenterade wolframglödlampor, General Electric-fallet 1926). Prisbindning är förbjuden när det gäller konkurrenter (Masonite Corp 1942), i identiska licensavtal med en hel industri (US Gypsum Co 1948), genom ett patentholdingbolag med hundratals licenstagare (New Wrinkle-fallet 1952).

5. Begränsning av licensvarans tekniska *användningsområden* (Hartford-Empire-fallet 1945).

6. Begränsning av licensvarans försäljning till *visst geografiskt område* är tillåten inom landet, men icke internationellt (marknadsdelning – National Lead Co-fallet 1954).

7. Begränsning av tillverknings*skvantitet* av licensvara, mängd-, volym- och styckbegränsningar (Hartford-Empire-fallet 1945).

8. Förpliktelse att köpa opatenterat tillbehör eller råmaterial, ersätt-

ningsdelar eller verktyg eller också patenterade varor som icke faller inom licenspatentens skyddsomfång, s k tying clauses – olagliga (Leitch Mfg Co v. Barber-fallet 1938).

9. Förpliktelse att ta licens på *flera patent* på en gång oberoende om de används eller icke används – ”package licenses” – förbjudna (Ethyl Gasoline Corp-fallet 1940).

10. *Utbyte* av patent (ömsesidig överlåtelse) eller av patentlicenser (cross licensing) i princip icke olagligt (Standard Oil of Indiana v. US 1931), men i syfte att kontrollera en industri, att binda priser och att avlägsna konkurrens olagligt (Hartford-Empire och National Lead-fallen 1945, General Electric-(lamp)fallet 1949).

11. Systematiskt *hot om patentintrångsåtal* (text på basis av många och ”svaga” patent) som del av en större plan att begränsa eller helt avlägsna en konkurrent eller flera konkurrenter – olagligt (Kobe v. Dempsey-fallet 1952).

12. När innehavare av kombinationspatent (där hela kombinationen är patentskyddad men icke kombinationens delar) stämmer tredje man för patentintrång i *opatenterad del i kombinationen* (text användning av en termostat i ett patenterat uppvärmningssystem – de två Mercoid-fallen 1944) – nu reglerat genom artikel 271 i 1952 års patentlag. Nyaste prejudikat: Aro I- och Aro II-fallen 1961 respektive 1964 (The Aro Manufacturing Co v. Convertible Top Replacement Co).

13. Fram till år 1969 fick licenstagare aldrig angripa rättsgiltigheten av ett licenspatent (s k licensee estoppel). Denna rättsprincip upphävdes detta år genom ett sensationellt prejudikat i motsatt riktning (Lear v. Adkins),⁴ varefter *angrepp mot licenspatents* och licenspatentansökningars *giltighet* (validity) ej längre är olagligt.

Denna mycket förenklade uppräknning av typiska amerikanska rättsfallsgrupper ger endast en antydning om hur omfattande och komplex kollisionen mellan användning av patenträttigheter och lagar till skydd för konkurrensen i det ekonomiska livet kan vara. För detaljstudium måste hänvisas till amerikansk och europeisk facklitteratur.⁵

I svensk litteratur har problemen industriellt rättsskydd och konkurrensbegränsning, speciellt rörande patent, tidigast presenterats av Neumeyer.⁶ Omfattande systematisk framställning av problemen i olika rättsordningar har lämnats av Bernitz.⁷ Viktiga är vidare Martenius⁸ och Sandgren.⁹

Omfattande material från EGs rättsområde presenterar Stenberg¹⁰, vidare Blok¹¹ och Gundersen.¹²

Tysk rätt

Den tyska rättssituationen är i viss mån raka motsatsen till den amerikanska. I USA har antitrustlagarnas generella formulering framtvingat en mycket omfattande lagtolkning genom domstolarna, varemot den tyska "kartellagen" från första början 1958 haft noggranna bestämmelser om patentavtalens förhållande till konkurrensfrihet. Detta medförde att tyska domstolsutslag är relativt begränsade. Tolkningen inom juridiska fackkretsar är desto större.

§ 20 av den tyska lagen bestämmer att avtal om förvärv eller användning av patent, mönster eller växtskyddssorter är ogiltiga i den mån de ålägger förvärvaren eller licenstagaren inskränkningar i affärsumgänget som överskrider rättighetens innehåll. Inskränkningar rörande arten, omfånget, mängden, området eller tiden för utövandet av rätten anses dock icke överskrida rättighetens innehåll.

I anslutning till dessa tillåtna begränsningar i avtal presenterar samma paragraf dessutom en lista över fem undantag från det principiella förbudet i licensavtal. De anses motiverade av de tekniska och ekonomiska förhållandena och uppfinnarens berättigade skyddsbehov.

Förbudet mot avtal om förvärv eller användning av patent gäller icke för förvärvarens eller licenstagarens begränsningar

- 1) så länge de är motiverade av ett felfritt utnyttjande av rättens föremål
- 2) med avseende på det patenterade föremålets pris
- 3) rörande erfarenhetsutbyte eller beviljande av licens för förbättrings- eller tillämpningsuppfinningar, under förutsättning att

dessa förpliktelser motsvaras av likartade sådana för patenthavaren eller licensgivaren

4) att icke angripa patentet

5) i den mån de hänför sig till regleringen av konkurrensen på marknader utanför denna lags giltighetsområde.

Allt detta gäller under förutsättning att respektive licenspatents giltighetstid icke överskrids av nämnda begränsningar.

Nämnda § 20 skall på motsvarande sätt tillämpas på avtal om överlåtelse eller användning av "lagligt oskyddade uppfinningsprestationer, fabrikationsmetoder, konstruktioner och övriga tekniken berikande prestationer", dvs know-how-material (§ 21).

Bestämmelsen i den tyska lagens § 20, punkt 4, att ett kartellrättsligt förbud icke gäller för en avtalsbegränsning för patentförvärvare eller licenstagare att icke angripa avtalspatent har gjorts till föremål för en ingående analys av Sandgren, som anser att patentets giltighet framstår såsom ett av de mest centrala osäkerhetsmomenten i ett licensavtal (*op cit*, s 225). Icke-angreppsklausul har enligt tysk rätt – i motsats till amerikansk rätt – full rättsverkan.¹³

Principiellt fastslog de tyska domstolarna att kartellagen utgår från att beståndet av industriella skydds rättigheter skall vara orört såsom ett element av den fria marknadsekonomin. Patentens utövning skall däremot bedömas principiellt som andra affärsaktiviteter. Kartellverket (Bundeskartellamt) följde i sina tidiga beslut samma uppfattning.

För en jämförelse med 1972 års utslag av Marknadsrådet om pris- och kvoteringsbestämmelser i svenska patentlicensavtal (det s k dubbmålet som behandlas längre fram) skall i korthet följande nämnas. Tyska kartellverket och domstolar har uttalat att i licensavtal exempelvis koppling av prisbindning med tvång att delta i ett gemensamt prisövervakningsorgan icke är tillåten (1964), att ömsesidig prisbindning av avtalsparterna är förbjuden (1964, 1965), att prisbindningen av en produkt icke är tillåten om den patenterade delen endast utgör underordnad del av produkten. Vidare är försäljningskvotering mellan regionala karteller (cementbranschen) icke några rationaliseringskarteller och därför otillåtna och

uppdelning av försäljningsmarknaden mellan flera handlare (bensinstationer) ogiltiga (1961).

Den tyska rättssituationen påverkas idag självfallet i hög grad av landets medlemskap i EG och av den europeiska domstolens talrika prejudicerande utslag på patentområdet.

EG-rätt

Sverige har slutit ett frihandelsavtal för industrivaror med EG som är i kraft sedan den 1 januari 1973. Avtalet innehåller en artikel 23 med en punkt (1) som i korthet anger de förfaranden som är oförenliga med marknadens störningsfria tillämpning. Där omnämns som otillåtna:

- I "Överenskommelser mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden mellan företag, vilka har till syfte eller följd att konkurrensen ifråga om produktion av och handel med varor hindras, inskränkes eller förvanskas;
- II Missbruk från ett eller flera företags sida av en dominerande ställning inom de avtalsslutande parternas hela område eller en väsentlig del därav;
- III Offentliga stödåtgärder som förvanskar eller hotar att förvanska konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion."

Denna artikel är ett slags förkortat sammandrag av Romfördragets artiklar 85 och 86 som bildar grundvalen för de nio EG-medlemmarnas "europeiska" konkurrensbegränsningsrätt. Tolkningen av dessa omfattande förbudsregler och undantagen därifrån (art 85 /3) ligger i händerna på EG-kommissionen i Bryssel och den europeiska domstolen i Luxemburg (som högsta instans). I en tolkningsförklaring till artikel 23 i avtalet med Sverige som EG utfärdade sägs att EG kommer att grunda sin bedömning av avtal som strider mot denna artikel på de kriterier som följer tillämpningen av Romfördragets artiklar 85, 86, 90 och 92. Avsikten är med andra ord att EG tänker tillämpa den "europeiska konkurrensrätten" i aktuella fall även på svenska företag.¹⁴ Det finns därför skäl att

svenska företag gör sig noggrant förtrogna med EG-kommissionens beslut och den europeiska domstolens utslag även på det industriella rättsskyddets område. Prejudikaten är förvånansvärt många och täcker redan alla grenar av immaterialrätten (patent, varumärken, upphovsrättigheter). Utrymme att återge alla rättsfall och deras innebörd i denna skrift finns ej. De är tillämpliga inte bara på svenska dotterbolag i EG-länderna utan också på svenska exportföretag med verksamhet inom EG.¹⁵ En detaljerad översikt över kommissionens och domstolens praxis fr o m 1959 till januari 1974 lämnas av Stenberg.¹⁶ Domstolen fortsätter i snabb takt med grundläggande utslag på dessa områden och här skall i kompletterande syfte endast kort redogöras för ett av det senaste utslagen som direkt avser tillåtna och otillåtna bestämmelser i patentlicensavtal som berör EG.

I EG-kommissionens beslut av den 2 december 1975 i ett ärende AOIP/Beyrard fastslogs att ett stort antal villkor ingående i ett komplex av patentlicensavtal mellan en fransk uppfinnare (Beyrard) och en fransk tillverkare av elektromateriel och mätinstrument AOIP (Association des Ouvriers en Instruments de Précision) utgjorde en kränkning av artikel 85 av Romfördraget. Undantagen enligt förordningen nr 17 av februari 1962 (art 4/2, kategori 2 b) och det s k tillkännagivandet angående patentlicensavtal (punkt 1D) av december 1962 var icke tillämplbara.¹⁷

Följande sju bestämmelser i parternas licensavtal förklarades vara i strid mot artikel 85 i Romavtalet:

- 1) klausul enligt vilken licenstagaren fick exklusiv rätt att tillverka och sälja den patenterade uppfinningen inom vissa områden
- 2) klausul enligt vilken licenstagaren förbjöds exportera den produkt som tillverkades under licensen till sådant land, i vilket annan licenstagare fanns eller tredje part på annat sätt erhållit rätt att framställa produkten från licensgivaren (betingat exportförbud)
- 3) klausul enligt vilken licenstagaren förband sig att inte angripa licenspatenten (icke-angreppsklausul)
- 4) klausul som förlängde varaktigheten av avtalets inskränkande

klausuler utöver livslängden av det yngsta av de patent som var i kraft då avtalet eller ett tilläggsavtal ingicks

- 5) klausul som ålade licenstagaren att erlägga royalties avseende förfallet patent eller avseende patent som uppläts efter den tidpunkt då licensavtalet slöts men som inte utövades
- 6) klausul enligt vilken licenstagaren och licensgivaren åtog sig att inte konkurrera med varandra (icke-konkurrensklausul), samt
- 7) klausul som ålade licenstagaren att erlägga royalties även om han tillverkade de varor som kunde framställas med stöd av patent ur egen utveckling eller sådan av tredje part utan att använda sig av licensgivarens patent.

Kommissionens beslut hänför sig visserligen till avtalsparter i samma EG-land (Frankrike), men omfattar även deras patentsamarbete i andra länder som torde i princip gälla alla avtalsparter, vilkas samarbete ligger i EG-länder eller berör deras handel. Förbudens stora omfattning påminner närmast om rättssituationen i USA.

Skandinavisk rätt

I Norden intar Norge en absolut särställning på området. Norge utfärdade 1926 icke enbart den första egentliga konkurrensbegränsningslagen om kontroll av konkurrensregleringar och prissmissbruk i Europa, utan den framstående norske juristen Ragnar Knoph skriver redan 1936 i sitt pionjärverk *Åndsretten* om "Åndsrettighetene og trustloven" bl a följande:

"Samspillet mellem T. og åndsproduksjonsretten har stor betydning, og bidrar sterkt til å fjerne eller minske de farer for almenheten og for samfundet som en ubetinget enerett til åndsprodukter og opfinnelser kan føre med sig. Det tjener ikke til noe å lukke øiene for disse farene, og vi har ved flere leiligheter pekt på dem. I lojale og måteholdne folks hender sikrer eneretten bare ophavsmannen hans rettfærdige lønn. Men den kan også misbrukes sånn at viktige åndsverdier blir unddradd samfundet; eller må betales langt dyrere enn rett og rimelig er. Det kommer av selve enerettens karakter. Den gir nemlig herredømme over goder som i og for sig hadde kunnet komme alle og enhver til gode, og skjønt det neppe

er korrekt å kalle den for et monopol i den anledning, har innehaveren dog samme gunstige stilling som monopolisten, idet han i kraft av eneretten kan bestemme pris og utnyttelsesmåte helt på egen hånd. De farer som erfaringsmessig følger med monopolene gjør sig derfor gjeldende også her” (s 571).

På ett annat ställe i samma bok säger Knoph:

”Tydeligst er dette på patentrettens område, hvor faren for misbruk er særlig nærliggende og iøjnefallende, fordi det er økonomiske verdier det i tilfelle går ut over. Alt *Statue of Monopolies* av 1623 var opmerksom på den. Som et vilkår for et gyldig patent satte den derfor at *«they be not contrary to the law nor mischievous to the State, by raising prices of commodities at home, or hurt of trade, or generally inconvenient.»* Og dens eksempel er for såvidt fulgt av alle senere patentlover, som de på mange forskjellige måter søker å verge sig mot misbruk av den eksklusive patentrett, og hindre at oppfinneren benytter anledningen til å snyte almenheten for oppfinnelsen, eller flå publikum for sterkt. Reglene om at patentretten faller bort hvis den ikke brukes, eller hvis den bare brukes utenlands, er tydelig utslag av denne tankegang. Det samme er forskriftene om ekspropriasjon av patentretten, og de fleste av de tvangslisensregler som finnes rundt omkring i patentlovene. Flere av disse gir dessuten særlige regler for å hindre at patenthaveren driver en lisens- eller salgspolitik som er urimelig fra almenhetens synspunkt” (s 572).

Samma år som Knophs bok publicerades ändrades den norska patentlagens expropriationsbestämmelse (§ 8) och gav staten utvidgade möjligheter att tex genom import utöva en patenterad uppfinning utan patenthavarens tillstånd. Trustkontrollrådet tillämpade trustloven flera gånger på patentlicensavtal, nedsatte royaltavgifter i licensavtal och fördömde oskäligen kontraktsvillkor i samband med försäljning av utländska patenterade radorör, uthyrning av ljudfilmer, licensvägran (som yrkesmässig bojkott) samt vid koppling av försäljning av patenterade och opatenterade varor. Avtal om patent och varumärken faller också under efterföljande norska prislag av år 1953 som administreras av prisdirektoratet.

I Danmark har "lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger" av år 1955 några gånger tillämpats på exklusivavtal och förbundsstadgar rörande varumärken ("fællesmærken") i ur- och järnhandelsbranschen, men icke på patent.

Såsom inledningsvis fastställdes faller "förmögenhetsrättighet av immateriell art" i Sverige principiellt under 1953 års lag mot konkurrensbegränsningar. Man ansåg i förarbetena bl a att mot de rättsliga monopolen ingripande givetvis ej kan ske enbart av den anledningen att vederbörande utnyttjar sin av rättsordningen givna ensamrätt. Däremot är ett ingripande möjligt om han går utöver denna ram och utnyttjar monopolställningen tex till att framtvinga eller understödja annan konkurrensbegränsning.

Näringsfrihetsombudsmannen (NO) och dåvarande Näringsfrihetsrådet (NFR) undersökte 1959 respektive 1961 användningen av varumärkena POMMAC och COCA COLA i dessa avseenden. Användningen av patenträttigheter i strid med lagen undersöktes icke under den svenska lagens första 19 år.

1972 upptog NO emellertid för första gången frågan om olaglig konkurrensbegränsning genom patentlicensavtal. Med stöd av § 5 hemställde NO hos Marknadsrådet att genom förhandling undanröja den skadliga verkan som genom vissa pris- och kvoteringsbestämmelser i patentlicensavtal mellan AB Dubbman och Scason Svenska AB och mellan Dubbman och F. Krupp GmbH (Widia fabrik) rörande tillverkning och försäljning av patenterade däckdubbar ansågs föreligga.

Den 21 juni 1972 beslöt Marknadsrådet att de i licensavtalen upptagna pris- och kvoteringsbestämmelserna och deras tillämpning "på ett från allmän synpunkt otillbörligt sätt påverkar prisbildningen och hämmar verkningförmågan inom den berörda branschen" och därmed medförde skadlig verkan som avses i § 5 konkurrensbegränsningslagen. Fyra av nio medlemmar i Marknadsrådet anförde skiljaktig mening och ansåg det inte vara styrkt att de aktuella överenskommelserna är ägnade att på ett ur allmän synpunkt otillbörligt sätt påverka prisbindningen eller hämma verkningförmågan inom näringslivet.¹⁸

¹ Denna grundläggande formulering i ämnet finns redan i Nyetableringssakkun- niga (SOU 1951: 27, s 560) och övertogs i 1953 års proposition (nr 103, s 227).

² Den allmänna utvecklingen av konkurrensbegränsningslagstiftning i Sverige beskrivs av Bernitz i *Marknadsrätt*, 1969, s 410 ff.

³ Analys av detta avtal i Neumeyer, *Patentkarteller*, Stockholm 1947, s 77 ff.

⁴ 395 US653, 162 USPQ 1, 1969. Utförlig presentation av sammanhängande pro- blem i Sandgren, *op cit* (kapitel 15), s 234 ff, speciellt 242 ff.

⁵ Som utgångspunkt för amerikansk litteratur: *Report of the Attorney General's National Committee to Study the Antitrust Laws*, Washington 1955; Chesterfield Op- penheim, *Federal Antitrust Laws, Cases and Comments*, second edition, St. Paul 1959 (med supplement), samme författare: "Patents and Antitrust: Peaceful Coex- istence?", *Michigan Law Review*, s 199 (1954); "The Patent-Antitrust Spectrum of Patent and Know-How License Limitations: Accommodation? Conflict? or Anti- trust Supremacy?" *IDEA* vol 15, nr 1 (Spring 1971); vidare t ex Stedman, "The Pa- tent-Antitrust-Interface", 58 *JPOS*, s 316 ff (1976). Vidare Neal, *The Antitrust Law of the USA*, Cambridge 1966, Chapter IX (Patents and Antitrust).

⁶ *NIR* 1938, s 140 ff; *NIR* 1947, s 16 ff; *Patentkarteller*, 1947; *Monopolkontroll i USA*, 1951, kapitlen 3 och 4; även *GRUR Auslandsteil* 1963, s 137 ff; *Industrial Pro- perty*, Genève 1964, s 32 ff.

⁷ *NIR* 1965, s 42 ff; *Marknadsrätt*, Stockholm 1969, s 54 ff, 67 f, 410 ff; *Otillbörlig marknadsföring*, Stockholm 1970, s 79 f; *Konkurrens och priser i Norden*, Stockholm 1971, s 35 ff, *Svensk och internationell marknadsrätt*, 2:a uppl, Stockholm 1973, s 180 ff (supplement 1976); *NIR* 1973, s 1 ff.

⁸ *Lagstiftningen om konkurrensbegränsning*, Stockholm 1965, s 188 ff, 262 f.

⁹ *Patentlicenser*, Stockholm 1974, i samband med licensierade patents giltighet, speciellt i amerikansk och tysk rätt, s 223 ff; *NIR* 1974, s 242.

¹⁰ *Studier i EG-rätt, Om konkurrensbegränsande avtal och deras ogiltighet*, Stock- holm 1974; *NIR* 1973, s 168 ff.

¹¹ *NIR* 1973, s 351 ff; 1975, s 429 ff.

¹² *NIR* 1973, s 287 ff.

¹³ För några tyska domstolsprejudikat, se Sandgren, *op cit*, s 297, not 4.

¹⁴ Jfr Bernitz, *Svensk och internationell marknadsrätt*, 2:a uppl 1973, s 46 ff, spe- ciellt 88 f, och Stenberg, "EECs konkurrensbegränsningsrätt och Sverige", *NIR* 1973, nr 2, s 168 ff. För svensk text av Rom-fördraget se SOU 1963:12 och *EEC- handbok* (Exportföreningen), Stockholm 1968.

¹⁵ Bernitz, *op cit*, s 84.

¹⁶ Stenberg, *op cit*, s 152 ff.

¹⁷ För svenska texter se *SOU* 1964:33, s 157 ff, 163 och 239 ff, 241.

¹⁸ Beslutet återges in extenso i *NIR* 1972, h 4, s 443 ff och *Pris- och kartellfrågor* 1972, nr 5, s 106 ff. Utförliga analyser av beslutet: Bernitz, "Licensavtal och kon- kurrensbegränsning", *NIR* 1973, 1, s 1 ff och Blok, "Wettbewerbsbeschränkungen in Patentlizenzverträgen nach nordischem Recht", *Gewerblicher Rechtsschutz, Ur- heberrecht, Wirtschaftsrecht, Mitarbeiterfestschrift für Eugen Ulmer*, Köln-München 1973, s 425 ff, 428 ff.

Förkortningar

AIPPI	Association Internationale pour la Protection de la Propriété Industrielle
BGH	Bundesgerichtshof (Tyskland)
BIRPI	Bureaux Internationaux Réunis pour la Protection de la Propriété Industrielle
ECOSOC	Department of Economic and Social Affairs (UNITED NATIONS)
EG	Europeiska Gemenskaperna, Bryssel
GRUR	Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht, München
GRUR Int	Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht, Internationaler Teil, München
IIC	International Review of Industrial Property and Copyright Law, Weinheim (Germany)
ILO	International Labour Office, Genève
INPADOC	International Patent Documentation Center, Wien
JPOS	Journal of the Patent Office Society, Washington DC
IP	Industrial Property (WIPO), Genève
NIR	Nordiskt Immaterialt Rättsskydd, Stockholm
OAMPI	Office Africain et Malgache de la Propriété Industrielle, Yaoundé
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development, Paris
PCT	Patent Cooperation Treaty
PI	Propriété Industrielle (WIPO), Genève
SOU	Statens Offentliga Utredningar
TMR	Trade Mark Reporter
UN	United Nations

UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development, Genève
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation, Paris
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization, Wien
USPQ	United States Patents Quarterly
WIPO	World Intellectual Property Organization, Genève
WuW	Wirtschaft und Wettbewerb, Düsseldorf

Bilaga 1

Arbeten av amerikanska nationalekonomer som speciellt behandlar uppfinningars roll i amerikanskt näringsliv

Kuznets, "Inventive Activity: Problems of Definition and Measurement", *The Rate and Direction of Inventive Activity; Economic and Social Factors*, Princeton 1962, s 19 ff (förkortad *The Rate*).

Machlup, "The Supply of Inventors and Inventions", *The Rate (op cit)*, s 143 ff; "Can there be too much research?" *Science* 1958, s 1320 ff; *An Economic Review of the Patent System*, Study nr 15, Senate Subcommittee on Patents, Trademarks and Copyright, Washington 1958; *The Political Economy of Monopoly*, Baltimore 1952; *The Production and Distribution of Knowledge in the United States*, Princeton 1962

Mansfield, "Intrafirm Rates of Diffusion of an Innovation", *Review of Economics and Statistics*, November 1963; "Size of Firm, Market Structure and Innovation", *Journal of Political Economy*, December 1963, s 556 ff; "Industrial Research and Development Expenditures", *Journal of Political Economy*, August 1964, s 319 ff; *Industrial Research and Technological Innovation, An Econometric Analysis*, New York 1968; *Research and Innovation in the Modern Corporation*, New York 1971

Marquis, "The Anatomy of Successful Innovations", *Innovation*, nr 7 1969, s 28 ff

Melman, *The Impact of the Patent System on Research*, Study nr 11, Senate Subcommittee on Patents, Trademarks and Copyright, Washington 1958

Nordhaus, *Invention, Growth and Welfare*, Cambridge, Mass 1969

Sanders, "Some Difficulties in Measuring Inventive Activity",

The Rate (op cit), s 53 ff; "Patent Utilization", *Patent, Trademark and Copyright (PTC) Journal, Conference Supplement* 1957, s 74 ff

Sanders-Rossman-Harris, "Patent Acquisition by Corporations", *PCT Journal*, Fall 1959, s 217 ff; "Patterns of Commercial Exploitation of Patented Inventions by Large and Small Companies", *PCT Journal*, Spring 1964

Scherer et al, *Patents and the Corporation*, Cambridge, Mass 1958

Scherer, *The Weapons Acquisition Process: Economic Incentives*, Cambridge, Mass 1964; "Corporate Inventive Output, Profits and Growth", *Journal of Political Economy*, June 1965, s 290 ff; "Market Structure and the Stability of Investment", *American Economic Review*, May 1969, s 172 ff; "Research and Development Resource Allocation under Rivalry", *Quarterly Journal of Economics*, August 1967, s 368 ff; "Firm Size, Market Structure, Opportunity and the Output of Patented Inventions", *American Economic Review*, December 1965, s 1104; "Market Structure and the Employment of Scientists and Engineers", *American Economic Review*, June 1967, s 524 ff; *Industrial Market Structure and Economic Performance*, Chicago 1973, s 346 ff

Comanor-Scherer, "Patent Statistics as a Measure of Technical Change", *Journal of Political Economy*, May-June 1969, s 392 ff

Schmookler, "The Interpretation of Patent Statistics", *Journal of the Patent Office Society*, February 1950; "The Utility of Patent Statistics", *Journal of the Patent Office Society*, June 1953; "Patent Application Statistics as an Index of Inventive Activity", *Journal of the Patent Office Society*, August 1953; "The Level of Inventive Activity", *Review of Economics and Statistics*, May 1954; "Inventors Past and Present", *Review of Economics and Statistics*, vol. 39 August 1957; "Determinants of Industrial Invention", *The Rate (op cit)*, s 195 ff; *Invention and Economic Growth*, Cambridge, Mass 1966; *Patents, Invention and Economic Change*, Cambridge, Mass 1972

Bilaga 2

1970

SVERIGES

N:o 60

ÖVERENSKOMMELSER MED FRÄMMANDE MAKTER

N:o 60

Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten av den 20 mars 1883, reviderad i Bryssel den 14 december 1900, i Washington den 2 juni 1911, i Haag den 6 november 1925, i London den 2 juni 1934, i Lisabon den 31 oktober 1958 och Stockholm den 14 juli 1967

Kungl. Maj:t beslöt den 27 juni 1969 att ratificera konventionen med undantag av artiklarna 1–12. Ratifikationsinstrumentet deponerades i Genève den 12 augusti. Den 29 juni 1970 beslöt Kungl. Maj:t avge en förklaring att dess ratifikation av konventionen utsträckts till att avse artiklarna 1–12. Förklaringen deponerades i Genève den 7 juli. Konventionen trädde i kraft den 26 april 1970.

Förteckning över övriga stater som före den 1 september 1973 deponerat sona ratifikations- eller anslutningsinstrument till konventionen i sin helhet:

Bulgarien ¹	19/2	1970 a
Danmark ²	26/1	1970 a
Irland	27/3	1968
Israel	30/7	1969
Jordanien	12/4	1972 a
Kenya	5/7	1971
Liechtenstein	21/2	1972
Madagaskar	3/1	1972
Malawi	11/3	1970 a
Marocko	27/4	1971
Rumänien	28/2	1969
Schweiz	26/1	1970
Senegal	19/9	1968
Sovjetunionen ¹	4/12	1968
Spanien	10/1	1972
Storbritannien	26/2	1969
Tchad	26/6	1970
Tjeckoslovakien ¹	22/9	1970 a
Förbundsrepubliken Tyskland ³	19/6	1970
Tyska Demokratiska Republiken	20/6	1968 a
Ungern ¹	18/12	1969

**Pariskonventionen den 20 mars
1883 för industriellt rättsskydd
reviderad i Stockholm den 14 juli
1967**

Artikel 1

1. De länder, på vilka denna konvention är tillämplig, bildar en union för industriellt rättsskydd.

2. Det industriella rättsskyddet har till föremål patent, nyttighetsmodeller, industriella mönster och modeller, fabriks- eller handelsmärken, servicemärken, firma samt ursprungsbeteckningar även som undertryckande av illojal konkurrens.

3. Industriell äganderätt är att fatta i vidsträcktaste bemärkelse och avser icke blott industri och handel i egentlig mening utan även området för lantbruksindustri och extraktiv industri samt alla tillverkade alster eller naturprodukter, till exempel vin, spannmål, tobaksblad, frukt, boskap, mineral, mineralvatten, öl, blommor och mjöl.

4. Till patent räknas de olika slag av industriella patent, som enligt unionsländernas lagstiftningar

kan förekomma, såsom importpatent, förbättringspatent, tilläggs- patent, tilläggssbevis etc.

Artikel 2

1. De som tillhör ett unionsland skall i samtliga övriga unionsländer i fråga om skyddet av den industriella äganderätten åtnjuta de förmåner, som de särskilda lagstiftningarna för närvarande tillerkänner eller framdeles kommer att tillerkänna landets egna medborgare, och detta utan intrång i de rättigheter, som särskilt tillförsäkras genom denna konvention. De skall följaktligen äga samma skydd som dessa och tillgång till samma rättsmedel mot varje förekommande rättskränkning, under förutsättning att de uppfyller de villkor och formaliteter, som åvilar landets egna medborgare.

2. Av dem som tillhör ett unionsland kan dock icke fordras, att de skall vara bosatta eller driva rörelse inom det land, där skydd begäres, för att få åtnjuta de rättigheter, som inbegripes under den industriella äganderätten.

3. Uttryckligt förbehåll göres för

¹ Bulgarien, Sovjetunionen, Tjeckoslovakien och Ungern avgav i sak liklydande reservationer av vilka den sovjetiska hade följande lydelse: "The Union of Soviet Socialist Republics deems it necessary to declare that the provisions of Article 24 of the Convention, providing the contracting parties with the possibility of extending the effects of the Convention to the territories for the external relations of the General Assembly of the United Nations on the granting of independence to colonial countries and peoples (Resolutions 1514/XV of december 18, 1960)." – Sovjetunionen förklarade sig vidare icke vara bunden av bestämmelserna i art 28 mom. 1.

² Även för Färöarna.

³ Även för Land Berlin.

bestämmelserna i varje unionslands lagstiftning om det judiciella och det administrativa förfarandet samt myndigheternas kompetens ävensom om val av boningsort eller förordnande av ombud, då sådant fordras enligt lagarna om den industriella äganderätten.

Artikel 3

Likställda med dem som tillhör unionsländerna är de vilka tillhör i unionen ej ingående länder men är bosatta eller äger verkliga industri- eller handelsföretag inom något unionslands område.

Artikel 4

A. – 1. Den som i ett av unionsländerna i behörig ordning gjort ansökan om patent eller om skydd för nyttighetsmodell eller för industriellt mönster eller modell eller för fabriks- eller handelsmärke eller hans rättsinnehavare skall för ansökan i de övriga länderna äga en prioritetsrätt under tid, som här nedan bestämmes.

2. Varje ansökan, som enligt ett unionslands inhemska lagstiftning eller bilaterala eller multilaterala avtal mellan flera unionsländer är likställd med en behörig nationell ansökan, erkännes kunna ge upphov till prioritetsrätt.

3. Med behörig nationell ansökan skall förstås varje ansökan, som gör det möjligt att fastställa den dag då ansökningen ingivits i ifrågavarande land, oavsett vad som blivit resultatet av ansökningen.

B. – Till följd härav skall ansö-

kan, som sedermera före utgången av denna tid göres i annat unionsland, icke kunna förklaras ogiltig på grund av åtgärder, vidtagna under mellantiden, sålunda speciellt icke genom annan ansökan, genom uppfinningens offentliggörande eller utövande, genom saluhållande av exemplar av mönstret eller modellen, genom begagnande av märket, och dessa åtgärder skall icke kunna ge upphov till någon rätt för tredje man eller någon för användarrätt. De rättigheter, som av tredje man vunnits före dagen för den första ansökningen, som tjänar som grund för prioritetsrätten, är förbehållna i överensstämmelse med varje unionslands inre lagstiftning.

C. – 1. Tiden för ovannämnda prioritetsrätt utgör i fråga om patent och nyttighetsmodeller tolv månader samt i fråga om industriella mönster och modeller ävensom fabriks- eller handelsmärken sex månader.

2. Dessa frister löper från tidpunkten för ingivande av den första ansökningen i unionsland; dagen för ingivandet medräknas ej i fristen.

3. Om fristens sista dag i det land, där skydd begäres, är en laga helgdag eller en dag då vederbörande myndighet icke håller öppet för mottagande av ansökningar, förlänges fristen till nästföljande söckendag.

4. Som första ansökan, vars ingivande är utgångspunkt för prioritetsfristen, skall anses en senare ansökan med samma ämne som en

tidigare första ansökan enligt moment 2 ovan, vilken ingivits i samma unionsland, under förutsättning att denna tidigare ansökan vid tidpunkten för ingivande av den senare ansökningen återkallats, övergivits eller avslagits utan att ha underkastats offentlig granskning och utan att ha kvarlämnat några rättigheter samt under förutsättning att den ännu icke tjänat som grund för anspråk på prioritetsrätt. Den tidigare ansökningen kan i sådant fall icke längre tjäna som grund för anspråk på prioritetsrätt.

D. – 1. Den som vill taga i anspråk prioritetsrätt på grund av tidigare ansökan åligger att lämna uppgift rörande den tid och det land, där denna ansökan blivit gjord. Varje land äger bestämma den tidpunkt, då denna uppgift senast skall lämnas.

2. Sådan uppgift skall angivas i de av vederbörande myndighet utgivna publikationerna, särskilt i patenten och därtill hörande beskrivningar.

3. Unionsländerna kan fordra, att den som gör anmälan om prioritetsrätt inger en kopia av den tidigare gjorda ansökningen (beskrivning, ritningar etc.). Denna kopia, till riktigheten bestyrkt av den myndighet, som mottagit ansökningen, behöver icke vara legaliserad, och den skall i varje fall kunna utan särskild avgift ingivas när som helst inom tre månader från den senare ansökningens ingivande. Det må kunna föreskrivas, att den skall vara åtföljd av bevis om

tiden, då den tidigare ansökningen gjordes, utfärdat av vederbörande myndighet, ävensom av översättning.

4. Andra formaliteter kan ej vid tidpunkten för själva ansökningen fordras för anmälan om prioritetsrätt. Varje unionsland äger bestämma påföljderna av underlåtenhet att iakttaga de i denna artikel omnämnda formaliteterna, dock att dessa påföljder ej må sträcka sig längre än till förlust av prioritetsrätten.

5. Senare må annan bevisning kunna fordras.

Den som åberopar prioriteten hos en tidigare ansökan skall angiva numret på denna tidigare ansökan. Denna angivelse skall offentliggöras på sätt som sägs i moment 2 ovan.

E. – 1. Då i ett land sökes för industriellt mönster eller modell under åberopande av rätt till prioritet på grund av ansökan om skydd för nyttighetsmodell, skall prioritetstiden vara den som är bestämd för industriella mönster och modeller.

2. Vidare är det tillåtet att i ett land söka skydd för nyttighetsmodell med anspråk på prioritet, grundad på en ansökan om patent, och omvänt.

F. Ett unionsland skall icke kunna vägra en prioritetsrätt eller avslå en patentansökan på den grunden att sökanden gör anspråk på flera olika prioritetsrätter, även om de härrör från olika länder, eller på den grunden att en ansökan med krav på en eller flera prioritetsrätter innehåller ett eller flera element

som icke var omfattade av den eller de ansökningar för vilka prioritetsrätt begäres, under förutsättning i båda fallen att det gäller en enligt vederbörande lands lag enhetlig uppfinning.

I fråga om de element som icke omfattas av den eller de ansökningar, för vilka prioritetsrätt begäres, skapar avgivandet av den senare ansökningen en prioritetsrätt på sedvanliga villkor.

G. – 1. Om prövningen ger vid handen, att en patentansökan är oenhetlig, skall sökanden kunna uppdelat ansökningen i ett visst antal delansökningar, med bibehållande såsom inlämningsdag för var och en av den ursprungliga ansökningsdagen och i förekommande fall av prioriteten.

2. Sökanden skall också kunna på eget initiativ uppdelat patentansökningen med bibehållande såsom dag för varje delansökan av dagen för den ursprungliga ansökningen och i förekommande fall av prioriteten. Varje unionsland skall ha rätt att bestämma på vilka villkor en sådan uppdelning skall vara tillåten.

H. – Prioritet kan icke vägras av det skälet, att vissa element av den uppfinning, för vilken prioritet begäres, icke förekommer i patentanspråken till ansökningen i det första landet, såframt handlingarna till denna ansökning tillsammans på ett tydligt sätt anger de nämnda elementen.

I. – 1. Ansökningar om uppfinnarcertifikat, vilka gjorts i ett land där sökande har rätt att efter eget

val ansöka antingen om patent eller om uppfinnarcertifikat, skall medföra rätt till sådan prioritet som föreskrives i denna artikel på samma villkor och med samma verkningar som patentansökningar.

2. I land, där sökande har rätt att efter eget val ansöka antingen om patent eller om uppfinnarcertifikat, skall den som gör ansökan om uppfinnarcertifikat, i enlighet med de bestämmelser i denna artikel som avser ansökan om patent, åtnjuta rätt till prioritet grundad på ansökan om patent, om nyttighetsmodell eller om uppfinnarcertifikat.

Artikel 4bis

1. Patent, som i de olika unionsländerna sökes av dem, som tillhör unionen, skall vara oberoende av patent, som för samma uppfinning erhållits i andra länder, vare sig tillhörande unionen eller icke.

2. Denna bestämmelse skall gälla utan inskränkning, särskilt så att patent, som sökts under prioritets tiden, är oberoende såväl i fråga om skälen till ogiltighet och förverkande som beträffande deras normala giltighetstid.

3. Den är tillämplig på patent, som äger bestånd vid tidpunkten för dess ikraftträdande.

4. Detsamma skall, i händelse av nya länders anslutning, gälla för de vid tidpunkten för anslutningen på ömse sidor bestående patenten.

5. Patent, som erhållits med åberopande av prioritetsförmånen, skall i de olika unionsländerna åt-

njuta samma giltighetstid som de skulle ha fått, om de sökts eller beviljats utan prioritetsförmån.

Artikel 4ter

Uppfinnaren har rätt att bli nämnd såsom sådan i patentet.

Artikel 4quater

Utfärdandet av ett patent skall icke kunna vägras och ett patent skall icke kunna ogiltigförklaras på den grunden att försäljningen av den produkt, som är patenterad eller erhållits genom ett patenterat förfarande, är föremål för inskränkningar eller begränsningar på grund av inhemsk lagstiftning.

Artikel 5

A. – 1. Patent förverkas icke därigenom, att patenthavaren till det land, i vilket patent erhållits, inför föremål, som blivit tillverkade i annat unionsland.

2. Varje unionsland skall äga rätt att vidtaga erforderliga lagstiftningsåtgärder innefattande meddelande av tvångslicenser till förebyggande av missbruk vid utnyttjandet av den genom patentet förlänade uteslutanderätten, exempelvis försummelse att utöva uppfinningen.

3. Patentets förverkande skall icke kunna föreskrivas annat än för det fallet att meddelande av tvångslicenser icke skulle ha varit tillräckligt för att hindra sådana missbruk. Någon talan om ett patents förverkande eller upphävande skall icke kunna anhängiggöras,

förrän två år gått från meddelandet av den första tvångslicensen.

4. Ansökan om meddelande av tvångslicens på grund av underlåtenhet att utöva uppfinningen eller otillräckligt utövande av uppfinningen skall icke kunna göras förrän fyra år förflutit från patentansökningens avgivande eller tre år förflutit från utfärdandet av patentet, varvid den frist som utlöper senast skall tillämpas. Tvångslicens skall icke meddelas, om patenthavaren visar giltigt skäl för sin underlåtenhet. En sådan tvångslicens skall icke vara exklusiv och skall icke kunna överlåtas ens i form av meddelande av underlicens utom tillsammans med den del av företaget eller handelsrörelsen som utnyttjar licensen.

5. Ovanstående bestämmelser är, under förbehåll för nödvändiga förändringar, tillämpliga å nyttighetsmodeller.

B. – Skydd för industriella mönster och modeller skall icke kunna på något sätt förverkas, vare sig genom försummelse att utöva eller genom införsel av föremål, överensstämmande med de skyddade.

C. – 1. Om i ett land användande av registrerat märke är föreskrivet, skall registreringen icke kunna upphävas förrän efter skälig tid och endast om vederbörande icke visar skäl för sin underlåtenhet.

2. Märkeshavarens användande av ett fabriks- eller handelsmärke under en form, som endast genom beståndsdelar, vilka icke ändrar märkets egenartade karaktär, skiljer sig från den form, under vilken

märket registrerats i ett unionsland, skall icke medföra registreringens ogiltighet eller minska det åt märket givna skyddet.

3. Samtidig användning av samma märke för samma eller liknande varor genom industri- eller handelsföretag, som enligt de inhemska lagbestämmelserna i det land, där skyddet begärts, anses vara medägare till märket, skall icke i något unionsland hindra registreringen eller på något sätt minska det åt märket givna skyddet, såframt denna användning icke har till verkan, att allmänheten vilseleds, eller är stridande mot allmänintresset.

D. – För åtnjutande av skydds rätt må icke fordras, att föremålet är åsatt märke eller uppgift om patent eller nyttighetsmodell eller om registrering av fabriks- eller handelsmärke eller industriellt mönster eller modell.

Artikel 5bis

1. En respittid om minst sex månader skall medgivas för betalning av föreskrivna avgifter för upprätthållande av rättigheter, som inbegripes under den industriella äganderätten, mot erläggande av en tilläggsavgift, om sådan är föreskriven i den inhemska lagstiftningen.

2. Unionsländerna skall ha rätt att medgiva återupplivning av patent, som förfallit på grund av underlåten avgiftsbetalning.

Artikel 5ter

I intet av unionsländerna skall såsom intrång i patenthavarens

rättigheter anses:

1) användande ombord på andra unionsländers fartyg av anordningar, som utgör föremål för hans patent, i fartygsskrovet, maskinerna, tackling, don och andra tillbehör, då dessa fartyg tidvis eller tillfälligtvis inkommer i det ifrågavarande landets farvatten, under förutsättning att användandet sker uteslutande för fartygets behov;

2) användande av anordningar, som utgör föremål för patentet, i konstruktionen eller drift av andra unionsländers luft- eller lantfordon eller tillbehör till sådana fordon, då dessa tidvis eller tillfälligtvis inkommer i vederbörande land.

Artikel Squater

När en vara införes i ett unionsland, vari finnes ett patent som skyddar ett förfarande för framställning av denna vara, skall patenthavaren i fråga om den införda varan ha alla de rättigheter, som införsellandets lagstiftning tillerkänner honom på grund av förfarandepatentet med avseende på de varor som framställes inom landet självt.

Artikel Squinques

Industriella mönster och modeller skall skyddas i alla unionsländer.

Artikel 6

1. Villkoren för anmälan och registrering av fabriks- och handelsmärken skall bestämmas i varje

unionsland av dess inhemska lagstiftning.

2. Dock skall registrering av ett märke, som anmälts av medborgare i ett unionsland i vilket som helst av unionsländerna, icke kunna vägras eller ogiltigförklaras av den grunden att märket icke anmälts, registrerats eller förnyats i ursprungslandet.

3. Ett märke som i vederbörlig ordning registrerats i ett unionsland skall betraktas som oberoende av de märken som registrerats i övriga unionsländer, ursprungslandet inbegripet.

Artikel 6bis

1. Unionsländerna förbinder sig att vare sig ex officio, om landets lagstiftning sådant tillåter, eller på yrkande av målsägande, vägra eller förklara ogiltig registrering samt förbjuda användningen av ett fabriks- eller handelsmärke, som utgör kopia, efterbildning eller översättning, ägnad att framkalla förväxling, av ett märke, som vederbörande myndighet i registreringslandet eller det land där märket brukas finner därstädes vara notoriskt känt såsom redan tillkommande en person, som äger njuta förmån av förevarande konvention, och använt för samma eller liknande varor. Detsamma skall gälla, då märkets väsentliga del utgör en kopia av ett sådant notoriskt känt märke eller en efterbildning av detta, ägnad att framkalla förväxling.

2. En frist av minst fem år från registreringsdagen skall medgivas

för anhängiggörande av talan om dylik registrerings upphävande. Unionsländerna har rätt att föreskriva en frist inom vilken förbud att bruka märke skall begäras.

3. För fall, då registreringen erhållits eller märke brukats i ond tro, må icke bestämmas någon frist, inom vilken talan om registrerings upphävande eller förbud att bruka märke skall vara anhängiggjord.

Artikel 6ter

1. a) Unionsländerna överenskommer att, när vederbörligt tillstånd icke lämnats, vägra eller förklara ogiltig registrering samt medelst lämpliga åtgärder ingripa mot användande såsom fabriks- eller handelsmärken eller delar därav av unionsländernas vapen, flaggor och andra statsemlen, av dessa länder antagna officiella kontroll- och garantimärken och stämplars ävensom allt, som ur heraldisk synpunkt utgör efterbildning därav.

b) Bestämmelserna under a) ovan skall också vara tillämpliga på vapen, flaggor och andra emblem tillhörande internationella mellanstatliga organisationer, av vilka en eller flera unionsstater är medlemmar, samt på förkortningar eller benämningar på sådana organisationer, dock med undantag för vapen, flaggor, andra emblem, förkortningar och benämningar som redan är föremål för gällande internationella överenskommelser syftande till att garantera deras skydd.

c) Unionsland skall icke vara skyldigt att tillämpa bestämmelserna under b) ovan till nackdel för innehavare av rättigheter som i ifrågavarande land förvärvats i god tro innan denna konvention trädde i kraft. Unionsländerna skall icke vara skyldiga att tillämpa nämnda bestämmelser när den under a) avsedda användningen eller registreringen icke är sådan att den hos allmänheten framkallar uppfattningen om ett samband mellan organisationen i fråga och vapnen, flaggorna, emblemen, förkortningarna eller benämningarna, eller om denna användning eller registrering sannolikt icke är sådan att den vilseleder allmänheten rörande förefintligheten av ett samband mellan brukaren och organisationen.

2. Förbudet i fråga om officiella kontroll- och garantimärken och -stämplar är endast tillämpligt, om de varumärken, som innehåller sådana, är avsedda att användas för varor av samma eller liknande slag.

3. a) För tillämpningen av dessa bestämmelser överenskommer unionsländerna att genom förmedling av internationella byrån i Bern ömsesidigt tillställa varandra förteckning över de statseblem samt officiella kontroll- och garantimärken och -stämplar, som de för närvarande eller framdeles önskar att helt och hållet eller inom vissa gränser, ställa under skydd enligt denna artikel, ävensom alla senare ändringar i denna förteckning. Varje unionsland skall under lämplig tid hålla de meddelade för-

teckningarna tillgängliga för allmänheten.

Detta överlämnande av förteckningar är dock icke obligatoriskt i fråga om statsflaggor.

b) Bestämmelserna under punkt 1. b) av denna artikel är tillämpliga på internationella mellanstatliga organisationers vapen, flaggor, andra emblem, förkortningar och benämningar endast i den mån organisationerna genom förmedling av internationella byrån till unionsländerna avgett en förteckning över dem.

4. Varje unionsland kan under tolv månader från meddelandets mottagande genom förmedling av internationella byrån i Bern till vederbörande land eller internationella mellanstatliga organisation överlämna sina eventuella invändningar.

5. I fråga om statsflaggor äger de i första stycket ovan avsedda åtgärderna tillämpning endast på varumärken, som registrerats efter den 6 november 1925.

6. I fråga om andra statseblem än flaggor samt unionsländernas officiella märken och stämplat ävensom internationella mellanstatliga organisationers vapen, flaggor, andra emblem, förkortningar och benämningar är dessa bestämmelser icke tillämpliga på andra varumärken än sådana som registrerats mer än två månader efter mottagandet av det i tredje stycket ovan avsedda meddelandet.

7. I händelse av ond tro äger länderna låta upphäva registrering

även av sådana märken, som registrerats före den 6 november 1925 och innehåller statseblem eller officiella märken och stämplat.

8. De medborgare i ett land, som är berättigade att använda sitt eget lands statseblem, märken och stämplat, äger begagna dessa även om de förete likhet med ett annat lands.

9. Unionsländerna förbinder sig att förbjuda användande i handeln utan vederbörligt tillstånd av andra unionsländers statsvapen, om sådant användande är ägnat att vilseleda angående varors ursprung.

10. Förestående bestämmelser medför ej inskränkning i ländernas befogenhet att, med tillämpning av artikel 6quinquies avdelning B nr 3, vägra eller förklara ogiltig registrering av märken, som utan tillstånd innehåller vapen, flaggor och andra statseblem, av något unionsland antagna officiella märken och stämplat eller sådana kännetecken för internationella mellanstatliga organisationer som avses i första stycket ovan.

Artikel 6quater

1. Om enligt ett unionslands lagstiftning överlåtelse av ett varumärke icke är giltigt annat än om den äger rum samtidigt med överlåtelse av det företag eller den handelsrörelse, vartill märket hör, skall det för giltigt överlåtelse dock anses tillräckligt, att till förvärvaren övergår den del av företaget eller handelsrörelsen, som är belägen i detta land, med utelutanderätt att där tillverka eller försälja de varor,

varpå det överlåtne märket finnes anbragt.

2. Denna bestämmelse ålägger icke unionsländerna någon förpliktelse att anse en överlåtelse giltig, om förvärvarens användande av märket i själva verket skulle vara ägnat att vilseleda allmänheten, särskilt angående ursprunget, beskaffenheten och de väsentliga egenskaperna hos de varor, för vilka märket är avsett.

Artikel 6quinquies

A. 1. Varje i hemlandet vederbörligen registrerat fabriks- eller handelsmärke skall, med de förbehåll som anges i denna artikel, kunna registreras samt erhålla skydd i sin ursprungliga form (telle quelle) i övriga unionsländer. Dessa länder kan fördra företeendet av ett av behörig myndighet utfärdat bevis om registrering i hemlandet, innan den definitiva registreringen företages. Legalisering av detta bevis skall ej kunna krävas.

2. Som hemland skall anses det unionsland, där sökanden har ett verkligt industri- eller handelsföretag, och, om han icke har något sådant företag inom unionen, det unionsland, där han är bosatt, och, om han icke är bosatt i något unionsland, det land, där han är medborgare, såvida han tillhör ett unionsland.

B. Registrering av de i denna artikel avsedda fabriks- eller handelsmärkena kan icke vägras eller förklaras ogiltig utom i följande fall:

1) när de är av beskaffenhet att

göra intrång i av tredje man förvärvad rätt i det land, där skydd begäres;

2) när de helt och hållet saknar egenartad karaktär eller är uteslutande sammansatta av tecken eller benämningar, vilka i handeln kan tjäna till att angiva varors art, beskaffenhet, mängd, bestämmelse, värde, ursprungsort eller tidpunkten för deras framställande eller som blivit vanliga i gängse språkbruk eller i lojalt och konstant handelsbruk i det land, där skydd är begärt;

3) när de är stridande mot god sed eller allmän ordning, särskilt sådana som är ägnade att vilseleda allmänheten. Ett märke skall dock icke kunna anses strida mot allmän ordning endast därför att det icke står i överensstämmelse med något visst stadgande i lagstiftningen om varumärken, såframt ej detta stadgande just har avseende på allmän ordning.

Dessa bestämmelser gäller dock med förbehåll för artikel 10bis.

C. 1. Vid bedömande av om ett märke skall åtnjuta skydd bör avseende fästas vid alla faktiska omständigheter, särskilt vid den tidslängd under vilken märket varit i bruk.

2. Registrering av fabriks- eller handelsmärken skall icke kunna vägras i övriga unionsländer endast därför, att de skiljer sig från de i hemlandet skyddade märkena i fråga om beståndsdelar, som icke ändrar den egenartade karaktären av och icke berör identiteten med märkena i den form, under vilken

de registrerats i det nämnda hemlandet.

D. Ingen skall kunna begagna sig av bestämmelserna i denna artikel, om det märke för vilket skydd begäres icke är registrerat i hemlandet.

E. I intet fall skall dock förnyelse av ett märkes registrering i hemlandet medföra skyldighet att förnya registreringen i de andra unionsländer, där märket är registrerat.

F. Förmånen av prioritet bibehålles för varumärkesansökningar, som gjorts inom den i artikel 4 bestämda fristen, även om registreringen i hemlandet icke sker förrän efter utgången av denna frist.

Artikel 6sexies

Unionsländerna åtar sig att skydda servicemärken. De skall icke vara skyldiga att sörja för registrering av sådana märken.

Artikel 6septies

1. Om agent eller ombud för den som är innehavare av märke i något av unionsländerna, utan denne innehavares bemyndigande begär registrering av märket i sitt eget namn i ett eller flera unionsländer, skall innehavaren ha rätt att göra invändningar mot den begärda registreringen eller att begära upphävande av registreringen eller, om landets lag tillåter det, överförande av registreringen på honom, om icke agenten eller ombudet visar att hans handlande varit berättigat.

2. Innehavaren av märket skall, med de förbehåll som anges i första

stycket ovan, ha rätt att göra invändning mot att märket användes av hans agent eller ombud såvida han icke givit sitt tillstånd till denna användning.

3. Genom inhemsk lagstiftning får förordnas om en skälig frist, inom vilken innehavaren av ett märke skall göra gällande sina rättigheter enligt denna artikel.

Artikel 7

Beskaffenhet av den vara, på vilken fabriks- eller handelsmärke är avsett att anbringas, må icke i något fall utgöra hinder för registrering av märket.

Artikel 7bis

1. Unionsländerna förbinder sig att tillåta registrering av och skydda kollektivmärken, som tillhör sammanslutningar, vilkas bestånd icke strider mot hemlandets lagstiftning, även om dessa sammanslutningar icke besitter något industri- eller handelsföretag.

2. Varje land skall äga bestämma de särskilda villkor, under vilka ett kollektivmärke skall skyddas, och skall kunna vägra skydd, om detta märke strider mot allmänintresset.

3. Skydd för dessa märken skall dock ej kunna vägras någon sammanslutning, vars bestånd icke strider mot hemlandets lagstiftning, därför att den ej har säte i det land, där skydd begäres, eller att den ej bildats i överensstämmelse med lagstiftningen i detta land.

Artikel 8

Firma skall, vare sig den ingår i fabriks- eller handelsmärke eller icke, utan villkor av anmälan eller registrering åtnjuta skydd i samtliga unionsländer.

Artikel 9

1. Varor, på vilka olovligen finnes anbragt fabriks- eller handelsmärke eller firma, skall tagas i beslag vid införseln till de unionsländer, i vilka ifrågavarande märke eller firma äger rätt till laga skydd.

2. Beslag skall likaledes verkställas inom det land, där den olovliga beteckningen anbragts, eller inom det land, till vilket varan blivit införd.

3. Beslag skall ske på begäran antingen av allmän åklagare eller av annan behörig myndighet eller av målsägande, fysisk eller juridisk person, i enlighet med varje lands inhemska lagstiftning.

4. Myndigheterna skall icke vara skyldiga att verkställa beslag på transitogods.

5. Om lagstiftningen i något land icke medger beslag vid införseln, skall sådant beslag ersättas med införselförbud eller beslag inom landet.

6. Om lagstiftningen i något land icke medger vare sig beslag vid införseln eller införselförbud eller beslag inom landet, skall sådana åtgärder, till dess denna lagstiftning ändrats i enlighet härmed, ersättas med de rättsmedel, som det ifrågavarande landets lagstiftning i jämförliga fall tillförsäkrar landets egna medborgare.

Artikel 10

1. Bestämmelserna i föregående artikel är tillämpliga i fall av direkt eller indirekt användning av en falsk angivelse rörande varans ursprung eller producentens, fabrikantens eller handlandens identitet.

2. Såsom målsägande skall alltid anses varje producent, fabrikant eller handlande, vare sig fysisk eller juridisk person, som sysselsätter sig med produktion eller tillverkning av eller handel med varor av ifrågavarande slag och som idkar rörelse antingen på den såsom ursprungsart falskeligen angivna orten eller i den trakt, där denna ort är belägen, eller i det falskeligen angivna landet eller i det land, där den oriktiga ursprungsbeteckningen användes.

Artikel 10bis

1. Unionsländerna är pliktiga att tillförsäkra dem, som tillhör något unionsland, verksamt skydd mot illojal konkurrens.

2. Varje konkurrenshandling, som strider mot god affärssed, utgör en handling av illojal konkurrens.

3. Särskilt skall förbjudas:

1) alla handlingar av beskaffenhet att, genom vilket medel det vara må, framkalla förväxling med en konkurrents företag, varor eller verksamhet inom industri eller handel;

2) oriktiga påståenden i utövning av affärsverksamhet, ägnade att misskreditera en konkurrents

företag, varor eller verksamhet inom industri eller handel;

3) angivelser eller påståenden, vilkas användning i affärsverksamhet är ägnad att vilseleda allmänheten rörande varors beskaffenhet, framställningssätt, egenskaper, användbarhet eller myckenhet.

Artikel 10ter

1. Unionsländerna förbinder sig att tillförsäkra dem som tillhör andra unionsländer lämpliga rättsmedel för verksamt undertryckande av alla i artiklarna 9, 10 och 10bis avsedda handlingar.

2. De förbinder sig därjämte att vidtaga åtgärder, som tillåter korporationer och föreningar, vilka företräder de av saken berörda industriidkarna, producenterna och köpmännen och vilkas bestånd icke strider mot lagstiftningen i hemlandet, att föra talan vid domstol eller inför administrativ myndighet om undertryckande av sådana handlingar, som avses i artiklarna 9, 10 och 10bis, i den mån lagstiftningen i det land där skydd begäres medger sådant för detta lands korporationer och föreningar.

Artikel 11

1. Unionsländerna skall med avseende på varor, som utställas på internationella, officiella eller officiellt erkända utställningar, anordnade inom något av dem, i överensstämmelse med varje lands inhemska lagstiftning meddela provisoriskt skydd åt patenterbara

uppfinningar, nyttighetsmodeller, industriella mönster eller modeller ävensom åt fabriks- eller handelsmärken.

2. Detta provisoriska skydd skall icke förlänga de i artikel 4 angivna fristerna. Om prioritetsrätt senare åberopas, skall varje lands regering kunna låta fristen löpa från tidpunkten för varans införande på utställningen.

3. Varje land skall till bevis om det utställda föremålets identitet och tidpunkten för dess införande på utställningen kunna fordra de intyg, som det finner erforderliga.

Artikel 12

1. Varje unionsland förbinder sig att anordna ett särskilt förvaltningsorgan för ärenden rörande den industriella äganderätten ävensom ett centralställe för att hålla patent, nyttighetsmodeller, industriella mönster eller modeller och fabriks- eller handelsmärken tillgängliga för allmänheten.

2. Detta förvaltningsorgan skall publicera en officiell periodisk tidskrift. Regelbundet skall offentliggöras:

a) namnen på innehavare av beviljade patent med en kort uppgift om de patenterade uppfinningarna;

b) avtryck av registrerade varumärken.

Artikel 13

1. a) Unionen skall ha en församling bestående av de unionsländer

som är bundna av artiklarna 13–17.

b) Varje lands regering skall företräddas av ett ombud, som kan bistås av biträdande ombud, rådgivare och sakkunniga.

c) Kostnaderna för varje delegation skall bäras av den regering som utsett delegationen.

2. a) Församlingen skall

i) behandla alla frågor rörande vidmakthållandet och utvecklingen av unionen samt angående tillämpningen av denna konvention;

ii) ge anvisningar åt den internationella byrån för intellektuell äganderätt (hädanefter kallad "internationella byrån"), som avses i konventionen om upprättande av Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (hädanefter kallad "organisationen"), rörande förberedandet av revisionskonferenser, varvid vederbörlig hänsyn skall tagas till de synpunkter som framlägges av de unionsländer vilka ej är bundna av artiklarna 13–17;

iii) granska och godkänna de verksamhetsberättelser som avges av organisationens generaldirektör ävensom dennes åtgärder i avseende på unionen samt ge honom alla erforderliga instruktioner i frågor som faller inom unionens verksamhetsområde;

iv) välja medlemmar till församlingens exekutivkommitté;

v) granska och godkänna exekutivkommitténs verksamhetsberättelser och åtgärder samt ge sagda kommitté instruktioner;

vi) fastställa unionens program

och antaga dess treårsbudget samt godkänna dess räkenskaper;

vii) antaga unionens räkenskapsreglemente;

viii) upprätta sådana expertkommittéer och arbetsgrupper som den anser ändamålsenliga för genomförandet av unionens syften;

ix) bestämma vilka icke-unionsländer och vilka mellanstatliga och internationella icke statliga organisationer, som skall få vara närvarande som observatörer vid församlingens möten;

x) antaga ändringar till artiklarna 13–17;

xi) vidtaga varje annan lämplig åtgärd som avser att främja unionens syften;

xii) utföra sådana andra uppgifter och åligganden som följer av denna konventions bestämmelser;

xiii) utöva sådana rättigheter som med dess godkännande tilldelas församlingen genom konventionen om upprättandet av organisationen.

b) I frågor av intresse även för andra av organisationen administrerade unioner skall församlingen fatta sina beslut efter att ha rådfört sig med organisationens samordningskommitté.

3. a) Med förbehåll för bestämmelserna under b) äger varje ombud företräda endast ett land.

b) Unionsländer som genom särskilt avtal har slutit sig samman till ett gemensamt organ, vilket för varje land utgör ett slags nationellt förvaltningsorgan för ärenden rörande den industriella äganderätten enligt artikel 12, får under för-

samlingens överläggningar gemensamt företrädas av ett av länderna.

4. a) Varje land som är medlem av församlingen skall ha en röst.

b) Församlingen är beslutsmässig när hälften av antalet länder som är medlemmar av denna är närvarande.

c) Utan hinder av vad i b) sägs får församlingen fatta beslut, om vid något möte antalet företrädde länder är mindre än hälften men utgör en tredjedel eller mer av församlingens medlemsstater; med undantag för beslut i dess egna procedurfrågor skall alla dylika beslut bli gällande endast om de nedan angivna villkoren uppfyllts. Den internationella byrån skall meddela de av församlingens medlemsstater som ej var företrädde vid mötet sådana beslut, och skall inbjuda dem att skriftligen inom tre månader från meddelandets datum avge sin röst eller meddela, att de avstår från att rösta. Om vid utgången av sagda tidsfrist antalet länder som sålunda avgivit sin röst eller avstått från att rösta uppgår till minst det antal länder, som fattades vid sammanträdet i fråga för att beslutsmässighet skulle ha uppnåtts, skall dylika beslut bli gällande om samtidigt det erforderliga röstetalet fortfarande erhålles.

d) Med förbehåll för bestämmelserna i artikel 17:2. fordras för beslut av församlingen två tredjedels majoritet av avgivna röster.

e) Avstående vid röstning skall ej räknas som röst.

5. a) Med förbehåll för vad i b)

stadgas äger ett ombud rösta för endast ett land.

b) De unionsländer som avses i 3. b) skall vid församlingsmötena söka att i regel låta sig företrädas av egna delegationer. Om emellertid på grund av särskilda skäl ett av dessa länder ej kan låta sig företrädas av sin egen delegation, kan landet befullmäktiga en delegation från ett annat av dessa länder att rösta i dess namn; dock får varje delegation rösta för endast ett land genom fullmakt. Sådan fullmakt att rösta skall meddelas genom en av statschefen eller vederbörande regeringsmedlem undertecknad handling.

6. Unionsländer, som ej är medlemmar av församlingen, äger deltaga i församlingsmötena som observatörer.

7. a) Församlingen skall sammanträda till ordinarie möte en gång vart tredje kalenderår på kallelse av generaldirektören och vid samma tidpunkt och på samma plats som organisationens generalförsamling, om ej särskilda skäl föranleder till annat.

b) Församlingen skall på kallelse av generaldirektören sammanträda till extra ordinarie möte på begäran antingen av exekutivkommittén eller av en fjärdedel av de länder som är medlemmar i församlingen.

8. Församlingen antar själv sin arbetsordning.

Artikel 14

1. Församlingen skall ha en exekutivkommitté.

2. a) Exekutivkommittén skall bestå av länder valda av församlingen bland dess medlemsstater. Det land, där organisationen har sitt säte, skall vidare vara ex officio medlem av kommittén under iakttagande av bestämmelserna i artikel 16: 7.b).

b) Regeringen i varje land som är medlem av exekutivkommittén skall företrädas av ett ombud, som kan bistås av biträdande ombud, rådgivare och sakkunniga.

c) Kostnaderna för varje delegation skall bäras av den regering som utsett delegationen.

3. Antalet länder som är medlemmar av exekutivkommittén skall svara mot en fjärdedel av antalet länder som är medlemmar av församlingen. Vid beräkningen av antalet platser skall vad som blir öfverefterdelning med fyra ej medräknas.

4. Vid val av medlemmar till exekutivkommittén skall församlingen taga vederbörlig hänsyn till en rättvis geografisk fördelning och nödvändigheten av att länder, vilka tillträtt de särskildaavtal som kan komma att upprättas inom unionens ram, kommer att ingå bland de medlemmar som bildar kommittén.

5. a) Medlemmarna av exekutivkommittén skall tjänstgöra från slutet av det församlingsmöte varunder de valdes till och med slutet av följande ordinarie församlingsmöte.

b) Högst två tredjedelar av medlemmarna av exekutivkommittén kan omväljas.

c) Församlingen skall fastställa närmare regler för val och eventuella omval av exekutivkommitténs medlemmar.

6. a) Exekutivkommittén skall

i) göra upp förslag till dagordning för församlingen;

ii) för församlingen framlägga förslag till unionens program och treårsbudget, vilka förberetts av generaldirektören;

iii) inom ramen för programmet och treårsbudgeten godkänna de av generaldirektören förberedda särskilda årsbudgetarna och årsprogrammen;

iv) med erforderliga kommentarer framlägga för församlingen generaldirektörens periodiska verksamhetsberättelser och de årliga revisionsberättelserna;

v) i enlighet med församlingens beslut och med beaktande av mellan tvenne ordinarie församlingsmöten uppkommande omständigheter vidtaga alla erforderliga åtgärder för att unionens program behörigen fullgöres av generaldirektören;

vi) utföra sådana andra uppgifter och åligganden som tilldelas den enligt denna konventions bestämmelser.

b) I frågor, som är av intresse även för andra av organisationen administrerade unioner, skall exekutivkommittén fatta sina beslut efter att ha rådfört sig med organisationens samordningskommitté.

7. a) Exekutivkommittén skall sammanträda en gång om året till ordinarie möte på kallelse av generaldirektören och företrädesvis

vid samma tidpunkt och på samma plats som organisationens samordningskommitté.

b) Exekutivkommittén skall sammanträda till extraordinarie möte på kallelse av generaldirektören antingen efter beslut av denna eller på begäran av dess ordförande eller av en fjärdedel av dess medlemmar.

8. a) Varje land som är medlem av exekutivkommittén skall ha en röst.

b) Exekutivkommittén är beslutsmässig, när hälften av antalet länder som är medlemmar av kommittén är närvarande.

c) Exekutivkommittén skall fatta sina beslut genom en enkel majoritet av avgivna röster.

d) Avstående vid röstning skall ej räknas som röst.

e) Ett ombud äger företräda och rösta för endast en stat.

9. Unionsländer som ej är medlemmar av exekutivkommittén äger närvara vid dess möten såsom observatörer.

10. Exekutivkommittén antar själv sin arbetsordning.

Artikel 15

1. a) Unionens förvaltningsåligganden skall utföras av den internationella byrå som efterträder den unionsbyrå, vilken förenats med den unionsbyrå som inrättats genom den internationella konventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk.

b) Den internationella byrån skall speciellt utgöra sekretariat för unionens olika organ.

c) Organisationens generaldirektör skall vara unionens högste verkställande tjänsteman och företräda unionen.

2. Den internationella byrån skall samla och offentliggöra upplysningar angående det industriella rättsskyddet. Varje unionsland skall skyndsamt meddela den internationella byrån alla nya lagar och författningar angående det industriella rättsskyddet. Unionsländerna skall vidare tillställa den internationella byrån alla de publikationer som deras vederbörande organ till tjänst för det industriella rättsskyddet utger och som direkt berör det industriella rättsskyddet, vilka av den internationella byrån kan bedömas vara av intresse för byråns verksamhet.

3. Den internationella byrån skall utge en månatlig tidskrift.

4. Den internationella byrån skall på begäran av unionsland meddela upplysningar i frågor, som rör det industriella rättsskyddet.

5. Den internationella byrån skall utföra undersökningar och tillhandagå med tjänster, ägnade att underlätta det industriella rättsskyddet.

6. Generaldirektören och varje av honom därtill utsedd tjänsteman skall utan rösträtt deltaga i alla möten, som hålles av församlingen, exekutivkommittén och varje annan expertkommitté eller arbetsgrupp. Generaldirektören eller en av honom utsedd tjänsteman skall ex officio vara dessa organs sekreterare.

7. a) Den internationella byrån skall i enlighet med av församlingen givna anvisningar och i samarbete med exekutivkommittén förbereda konferenser rörande revision av andra bestämmelser i konventionen än artiklarna 13–17.

b) Den internationella byrån äger rådföra sig med mellanstatliga organisationer och internationella icke statliga organisationer vid förberedandet av revisionskonferenser.

c) Generaldirektören och av honom därtill utsedda personer skall utan rösträtt deltaga i överläggningarna vid dessa konferenser.

8. Den internationella byrån skall utföra alla andra uppgifter som tilldelas den.

Artikel 16

1. a) Unionen skall ha en budget.

b) Unionens budget skall upptaga unionens egna inkomster och utgifter, dess bidrag till unionernas gemensamma utgiftsbudget liksom i förekommande fall det belopp som ställts till förfogande för budgeten för organisationens konferens.

c) Utgifter, som ej uteslutande kan hänföras till unionen utan även till en eller flera andra unioner som administreras av organisationen, skall anses som gemensamma för unionerna. Unionens andel i sådana gemensamma utgifter skall vara proportionell till det intresse som dessa utgifter har för unionen.

2. Unionens budget skall fastställas under vederbörligt hänsyns-

tagande till behovet av samordning med budgetarna för de övriga unioner som administreras av organisationen.

3. Unionens budget skall finansieras genom följande inkomster:

- i) unionsländernas bidrag;
- ii) avgifter och pålagor som uttages för tjänster utförda av den internationella byrån för unionens räkning;
- iii) försäljning av eller royalties från den internationella byråns skrifter rörande unionen;
- iv) gåvor, legat och subventioner;
- v) hyror, räntor och diverse andra inkomster.

4. a) För bestämmande av varje unionslands bidrag till budgeten skall varje land tillhöra en viss klass och betala sina årliga bidrag på grundval av ett bestämt antal enheter enligt följande:

Klass I	.....	25
Klass II	.....	20
Klass III	.....	15
Klass IV	.....	10
Klass V	.....	5
Klass VI	.....	3
Klass VII	.....	1

b) Om ett land ej redan gjort det, skall landet, samtidigt som det deponerar sitt ratifikations- eller avslutningsinstrument, uppge den klass i vilken det önskar ingå. Varje land kan byta klass. Om ett land beslutar att ingå i en lägre klass, måste det tillkännage detta vid ett av församlingens ordinarie möten. En sådan ändring skall gälla från

början av det kalenderår som följer på ett sådant möte.

c) Varje lands årliga bidrag skall utgöras av ett belopp, som står i samma proportion till det sammanlagda belopp med vilket alla länder bidrar till unionens årliga budget, som antalet av dess enheter står i förhållande till det sammanlagda antalet av alla bidragsgivande länders enheter.

d) Bidragen förfaller till betalning den 1 januari varje år.

e) Ett land som ej i tid betalat sina bidrag få ej utöva rösträtt i något av unionens organ vari det är medlem, om det oguldna beloppet motsvarar eller överstiger summan av de bidrag som är förfallna till betalning från landet i fråga för de föregående två hela åren. Emellertid kan varje sådant organ tillåta ett dylikt land att fortsätta att utöva sin rösträtt i organet i fråga, om och så länge som det är övertygat om att betalningsdröjsmålet härrör från utomordentliga och oundvikliga omständigheter.

f) Om budgeten ej antages före början av en ny finansieringsperiod, skall budgeten vara på samma nivå som föregående årsbudget i enlighet med räkenskapsreglementets bestämmelser.

5. Storleken av de avgifter och andra pålagor, som uttages för tjänster som lämnas av den internationella byrån för unionens räkning, fastställs av generaldirektören, som härom skall lämna redogörelse till församlingen och exekutivkommittén.

6. a) Unionen skall ha en kapital-

fond som skall bildas genom en engångsbetalning av varje unionsland. Om fonden blir otillräcklig, skall församlingen besluta om en ökning av densamma.

b) Storleken av varje lands första inbetalning till denna fond eller av dess andel i en ökning av fonden skall stå i viss proportion till sagda lands bidrag för det år fonden bildas eller beslut om dess ökning fattas.

c) Proportionen och betalnings-sättet skall fastställas av församlingen på förslag av generaldirektören och efter att den rådfört sig med organisationens samordningskommitté.

7. a) I det avtal (*headquarters agreement*), som organisationen sluter med det land inom vars område organisationen har sitt säte, skall bestämmas att, om kapitalfonden blir otillräcklig, sagda land skall bevilja förskott. Storleken av dessa förskott och villkoren för deras beviljande skall göras till föremål för särskilda överenskommelser i varje särskilt fall mellan vederbörande land och organisationen. Så länge som detta land har skyldighet att bevilja förskott, skall det vara ex officio medlem av exekutivkommittén.

b) Det land som avses under a) och organisationen skall båda äga rätt att uppsäga skyldigheten att bevilja förskott, vilket skall ske skriftligen. Uppsägning skall bli gällande tre år efter utgången av det år under vilket uppsägningen meddelades.

8. Revision av räkenskaperna

skall verkställas av en eller flera av unionsländerna eller av utifrån tillkallade revisorer på sätt som föreskrives i räkenskapsreglementet. Revisorerna skall efter eget samtycke utses av församlingen.

Artikel 17

1. Förslag till ändringar av artiklarna 13, 14, 15, 16 och förevarande artikel kan göras av varje land som är medlem av församlingen, av exekutivkommittén eller av generaldirektören. Förslagen skall av generaldirektören meddelas de länder som är medlemmar av församlingen minst sex månader innan de skall behandlas av församlingen.

2. Ändringar av de artiklar som nämnes under 1. skall antagas av församlingen. Antagandet kräver tre fjärdedelar av avgivna röster; dock kräver varje ändring av artikel 13 och av förevarande punkt 2. fyra femtedelar av de avgivna rösterna.

3. Varje ändring av de artiklar som avses under 1. skall träda i kraft en månad efter det att skriftligt meddelande om godkännande av ändringen, verkställd i enlighet med varje lands konstitutionella förfarande, har mottagits av generaldirektören från tre fjärdedelar av de länder, som var medlemmar av församlingen vid den tidpunkt ändringen antogs av denna. Varje sålunda godkänd ändring skall binda alla länder som är medlemmar av församlingen vid den tidpunkt då ändringen träder i kraft eller vilka blir medlemmar därav vid en

senare tidpunkt. Dock skall ändring som ökar unionsländernas finansiella åtaganden endast binda de länder som har lämnat meddelande om att de godkännt ändringen i fråga.

Artikel 18

1. Denna konvention skall underkastas revisioner i syfte att i densamma införa sådana ändringar som är ägnade att förbättra unionens system.

2. För sådant ändamål skall tid efter annan konferenser hållas i något av unionsländerna mellan ombud för dessa länder.

3. Ändringar till artiklarna 13–17 underkastas bestämmelserna i artikel 17.

Artikel 19

Det förutsätts att unionsländerna förbehåller sig rätt att separat träffa särskilda överenskommelser sinsemellan för skydd av den industriella äganderätten, i den mån sådana överenskommelser ej står i strid med bestämmelserna i denna konvention.

Artikel 20

1. a) Unionsland som undertecknat denna akt kan ratificera den, och unionsland som ej undertecknat akten kan ansluta sig till den. Ratifikations- och anslutningsinstrumenten skall deponeras hos generaldirektören.

b) Unionsland kan i sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument förklara, att ratificeringen eller anslutningen icke äger tillämpning på

i) artiklarna 1–12, eller

ii) artiklarna 13–17.

c) Unionsland, som i enlighet med vad i b) sägs i sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument gjort förbehåll mot tillämpningen av ena eller av de två artikelgrupperna som avses under b), kan när som helst senare förklara, att det utsträcker ratificeringen eller anslutningen till att avse denna artikelgrupp. Sådan förklaring skall deponeras hos generaldirektören.

2. a) Artiklarna 1–12 träder i kraft, i förhållande till de tio första unionsländer som deponerat sina ratifikations- eller anslutningsinstrument utan att ha avgivit den enligt 1. b i) tillåtna förklaringen, tre månader efter deponerandet av det tionde av dessa ratifikations- eller anslutningsinstrumentet.

b) Artiklarna 13–17 träder i kraft, i förhållande till de tio första unionsländer som deponerat sina ratifikations- eller anslutningsinstrument utan att ha avgivit den enligt 1. b ii) tillåtna förklaringen, tre månader efter deponerandet av det tionde av dessa ratifikations- eller anslutningsinstrument.

c) Med förbehåll för det första ikraftträdandet i enlighet med bestämmelserna under a) och b) av var och en av de artikelgrupper som avses under 1. b i) och ii), och med förbehåll för bestämmelserna under 1. b), träder artiklarna 1–17 i kraft i förhållande till varje unionsland, med undantag av dem som åsyftas under a) och b), som deponerar ett ratifikations- eller anslutningsinstrument, liksom

även i förhållande till varje unionsland som deponerar en förklaring med tillämpning av 1. c), tre månader efter dagen för meddelande från generaldirektören om sådan deponering, med mindre ett senare datum angivits i det instrument eller den förklaring som deponerats. I sistnämnda fall träder förevarande akt med avseende på detta land i kraft på den sålunda angivna dagen.

3. I förhållande till unionsland som deponerar ett ratifikations- eller anslutningsinstrument träder artiklarna 18–30 i kraft vid den tidigaste tidpunkt någon av de artikelgrupper varom talas i 1. b) träder i kraft i förhållande till detta land i enlighet med 2. a), b) eller c).

Artikel 21

1. Land som står utanför unionen kan ansluta sig till förevarande akt och därigenom bli unionsmedlem. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos generaldirektören.

2. a) I förhållande till land som står utanför unionen och som har deponerat sitt anslutningsinstrument en månad eller mer före dagen för ikraftträdandet av bestämmelserna i förevarande akt, träder denna akt i kraft den dag då bestämmelser för första gången trätt i kraft i enlighet med artikel 20: 2. a) eller b), med mindre ett senare datum angivits i anslutningsinstrumentet; dock gäller att

i) om artiklarna 1–12 icke trätt i kraft vid detta datum ett sådant

land, under mellanperioden före dessa bestämmelsers ikraftträdande och i stället för dessa, blir bundet av artiklarna 1–12 i Lissabonakten;

ii) om artiklarna 13–17 icke trätt i kraft vid detta datum ett sådant land, under mellanperioden före dessa bestämmelsers ikraftträdande och i stället för dessa, blir bundet av artiklarna 13 och 14: 3., 4. och 5. i Lissabonakten.

Om ett land anger ett senare datum i sitt anslutningsinstrument, träder förevarande akt i förhållande till detta land i kraft på den sålunda angivna dagen.

b) I förhållande till land som står utanför unionen och som deponerat sitt anslutningsinstrument vid ett datum som ligger efter eller mindre än en månad före ikraftträdandet av *en* artikelgrupp i förevarande akt, träder denna akt i kraft, med förbehåll för bestämmelserna under a), tre månader efter den dag då landets anslutning meddelats genom generaldirektören, med mindre ett senare datum angivits i anslutningsinstrumentet. I sistnämnda fall träder denna akt med avseende på detta land i kraft på den sålunda angivna dagen.

3. I förhållande till land som står utanför unionen och som deponerat sitt anslutningsinstrument efter eller mindre än en månad före den dag förevarande akt trätt i kraft i sin helhet, träder denna akt i kraft tre månader efter den dag då landets anslutning meddelats genom

generaldirektören, med mindre ett senare datum angivits i anslutningsinstrumentet. I sistnämnda fall träder denna akt med avseende på detta land i kraft på den sålunda angivna dagen.

Artikel 22

Med förbehåll för de möjligheter till undantag som finns enligt artiklarna 20: 1. b) och 28: 2. medför ratifikation eller anslutning automatisk godkännande av alla klausuler samt tillträde till alla förmåner i förevarande akt.

Artikel 23

Sedan förevarande akt trätt i kraft i sin helhet, kan ett land icke ansluta sig till tidigare akter av denna konvention.

Artikel 24

1. Varje land kan i sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument förklara eller när som helst därefter skriftligen meddela generaldirektören, att denna konvention skall vara tillämplig inom alla eller delar av de i förklaringen eller meddelandet angivna områden, för vars internationella förbindelser landet svarar.

2. Varje land som avgivit en sådan förklaring eller lämnat ett sådant meddelande kan när som helst meddela generaldirektören, att denna konvention skall upphöra att vara tillämplig inom alla eller delar av dessa områden.

3. a) Förklaring som avgivits enligt 1. blir gällande samma dag som ratifikationen eller anslutningen i

vars instrument förklaringen ingick, och varje meddelande som lämnats enligt sagda punkt 1. blir gällande tre månader efter meddelande härom genom generaldirektören.

b) Meddelande som lämnats enligt 2. blir gällande tolv månader efter det att meddelandet mottagits av generaldirektören.

Artikel 25

1. Varje land som tillträtt denna konvention förpliktar sig att, i överensstämmelse med sin författning, genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa konventionens tillämpning.

2. Det förutsätts att ett land, då det deponerar sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument, enligt sina egna lagar är i stånd att göra denna konventions bestämmelser verksamma.

Artikel 26

1. Denna konvention skall förbli i kraft utan begränsning i tiden.

2. Varje land äger uppsäga denna akt genom meddelande ställt till generaldirektören. Sådan uppsägning innebär även uppsägning av alla tidigare akter och får verkan endast med avseende på det land från vars sida den skett. För övriga unionsländer förblir konventionen i kraft.

3. Uppsägningen blir gällande ett år efter den dag generaldirektören mottagit meddelandet.

4. Rätten till uppsägning enligt denna artikel får icke utövas av något land förrän efter fem år från

den dag landet blivit medlem av unionen.

Artikel 27

1. Förevarande akt träder, i förhållandet mellan de länder på vilka den är tillämplig och i den utsträckning som den är tillämplig, i stället för Pariskonventionen den 20 mars 1883 och de efterföljande revisionsakterna.

2. a) I förhållande till de länder på vilka förevarande akt ej är tillämplig eller på vilka den ej är tillämplig i sin helhet, men på vilka Lissabonakten den 31 oktober 1958 är tillämplig, förblir sistnämnda akt i kraft i sin helhet eller i den utsträckning som förevarande akt ej trätt i dess ställe i enlighet med 1.

b) På samma sätt förblir, i förhållande till de länder på vilka varken förevarande akt eller delar därav eller Lissabonakten är tillämpliga, Londonakten den 2 juni 1934 i kraft i sin helhet eller i den utsträckning som förevarande akt ej trätt i dess ställe i enlighet med 1.

c) På samma sätt förblir, i förhållande till de länder på vilka varken förevarande akt eller delar därav eller Lissabon- eller Londonakten är tillämpliga, Haagakten den 6 november 1925 i kraft i sin helhet eller i den utsträckning som förevarande akt ej trätt i dess ställe i enlighet med 1.

3. Länder som står utanför unionen men som tillträder denna akt skall tillämpa den i förhållande till varje unionsland som ej tillträtt denna akt eller som, fastän landet tillträtt akten, avgivit sådan förkla-

ring som avses i artikel 20: 1. b) i). Sådana länder skall medge, att sagda unionsland i förhållande till dem äger tillämpa bestämmelserna i den senaste akt landet har tillträtt.

Artikel 28

1. Varje tvist mellan två eller flera unionsländer angående tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, som ej kunnat biläggas genom förhandling, kan hänskjutas till Internationella domstolen genom ansökan i överensstämmelse med domstolens stadga från något av de berörda länderna, om parterna icke överenskommer om annat sätt för tvistens biläggande. Det land som hänskjutit tvisten till domstolen skall härom underrätta den internationella byrån; den internationella byrån skall underrätta övriga unionsländer om förhållandet.

2. Varje land kan då det undertecknar denna akt eller då det deponerar sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument förklara, att det icke anser sig bundet av bestämmelserna under 1. I fråga om varje tvist mellan ett sådant land och ett annat unionsland är bestämmelserna i 1. icke tillämpliga.

3. Varje land som avgivit en förklaring med tillämpning av bestämmelserna i 2. kan när som helst återtaga sin förklaring genom underrättelse ställd till generaldirektören.

Artikel 29

1. a) Denna akt skall undertecknas i ett exemplar på franska språk-

ket och deponeras hos svenska regeringen.

b) Officiella texter skall, efter samråd med vederbörande regeringar, upprättas av generaldirektören på engelska, italienska, portugisiska, ryska, spanska och tyska språken samt på sådana andra språk som församlingen kan bestämma.

c) Vid meningsskiljaktigheter beträffande tolkningen av de olika texterna skall den franska texten äga vitsord.

2. Denna akt skall stå öppen för undertecknande i Stockholm till och med den 13 januari 1968.

3. Generaldirektören skall till regeringarna i samtliga unionsländer och till regeringen i varje annat land som så begär överlämna två av svenska regeringen bestyrkta avskrifter av den undertecknade texten till denna akt.

4. Generaldirektören skall låta registrera denna akt hos Förenta Nationernas sekretariat.

5. Generaldirektören skall underrätta regeringarna i alla unionsländer om undertecknanden, om deponering av ratifikations- eller anslutningsinstrument och om förklaringar som intagits i dessa instrument eller gjorts med tillämpning av artikel 20: 1. c), om ikraftträdande av varje bestämmelse i denna akt, om meddelanden angående uppsägningar samt om meddelanden som lämnats med tillämpning av artikel 24.

Artikel 30

1. Till dess den förste generaldirektören tillträtt sin befattning skall hänvisningar i denna akt till organisationens internationella byrå eller till generaldirektören anses hänföra sig till unionens byrå eller dess direktör.

2. Unionsländer som ej är bundna av artiklarna 13–17 kan, om de så önskar, under fem år från ikraftträdandet av konventionen om upprättandet av organisationen utöva de rättigheter som anges i artiklarna 13–17 i förevarande akt som om de hade varit bundna av nämnda artiklar. Varje land som önskar utöva sådana rättigheter skall göra skriftlig anmälan härom till generaldirektören. Anmälan skall bli gällande från och med den dag den mottagits. Sådana länder skall anses vara medlemmar av församlingen till utgången av nämnda period.

3. Så länge som icke alla unionsländer blivit medlemmar av organisationen, skall organisationens internationella byrå även fungera som unionsbyrå och generaldirektören som denna byrås direktör.

4. När alla unionsländer har blivit medlemmar av organisationen, skall de rättigheter och skyldigheter samt den egendom som unionsbyrån äger övergå på organisationens internationella byrå.

**TILL BEKRÄFTELSE HÄR-
AV** har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, underskrivit denna akt.

SOMSKEDDE i Stockholm den 14 juli 1967.

Bilaga 3

Statens offentliga utredningar
1974:63
Handelsdepartementet

Internationellt patentsamarbete I

1970 års konvention om
patentsamarbete

Betänkande av
patentpolicykommittén
Stockholm 1974

Innehållsförteckning

PREAMBEL

INLEDANDE

BESTÄMMELSER

Upprättande av en union
Definitioner

INTERNATIONELL ANSÖKAN OCH INTERNATIONELL NYHETSGRANSKNING

Internationell ansökan

Anhållan Beskrivning

Patentkrav

Ritningar

Yrkande om prioritet

Sökanden

Mottagande myndighet

Ingivningsdag för och rättsverkan
av internationell ansökan

Översändande av internationell
ansökan till internationella byrån
och internationella
nyhetsgranskningsmyndigheten

Möjlighet för designerad
myndighet att få tillgång till
internationell ansökan

Vissa brister i internationell
ansökan

Internationell nyhetsgranskning
Internationell

nyhetsgranskningsmyndighet

Förfarandet inför internationell

nyhetsgranskningsmyndighet

Den internationella

nyhetsgranskningsrapporten

Ändring av patentkrav hos
internationella byrån

Översändande till designerad
myndighet

Internationell publicering

Avskrift, översättning och avgift
till designerad myndighet

Uppskov med nationell
handläggning

Förlust av rättsverkan i designerad
stat

Omprövning hos designerad
myndighet

Möjlighet att vidtaga rättelse hos
designerad myndighet

Nationella krav

Ändring av patentkrav,
beskrivning och ritningar hos
designerad myndighet

Verkan av internationell
publicering

Sekretess i fråga om internationell
ansökan

INTERNATIONELL FÖRBEREDANDE PATENTERBARHETSPRÖV- NING

Begäran om internationell
förberedande

patenterbarhetsprövning
Myndighet för internationell
förberedande
patenterbarhetsprövning
Internationell förberedande
patenterbarhetsprövning
Förfarande inför myndighet för
internationell förberedande
patenterbarhetsprövning
Rapport över internationell
förberedande
patenterbarhetsprövning
Översändande av rapport över
internationell förberedande
patenterbarhetsprövning samt
översättning av sådan rapport
Återkallelse av begäran om
internationell förberedande
patenterbarhetsprövning eller av
val av stat
Sekreter i fråga om internationell
förberedande
patenterbarhetsprövning
Översändande av avskrift och
översättning samt erläggande av
avgift till utvald myndighet
Uppskov med nationell prövning
och annan handläggning
Ändring av patentkrav,
beskrivning och ritningar hos
utvald myndighet
Resultat av nationell prövning hos
utvald myndighet

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Ansökan om vissa former av
skydd
Ansökan om två former av skydd
Regionala patentfördrag
Oriktig översättning av
internationell ansökan

Tidsfrister
Underlåtenhet att iakttaga vissa
frister
Rätt att uppträda inför
internationell myndighet

TEKNISKA TJÄNSTER

Informationsverksamhet rörande
patent
Tekniskt bistånd
Förhållande till andra
bestämmelser i konventionen

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Församlingen
Exekutivkommittén
Internationella byrån
Kommittén för tekniskt samarbete
Finanser
Tillämpningsföreskrifter

TVISTER

Twister

REVISION OCH ÄNDRING

Revision av konventionen
Ändring av vissa bestämmelser i
konventionen

SLUTBESTÄMMELSER

Tillträde till konventionen
Konventionens ikraftträdande
Förbehåll
Successiv tillämpning
Uppsägning
Undertecknande och språk
Depositariens uppgifter
Meddelanden

Konvention om patentsamarbete

avslutad i Washington den 19 juni
1970

De fördragsslutande staterna,
vilka önskar bidra till veten-
skapens och teknologins utveck-
ling,

vilka önskar förbättra rättsskyd-
det för uppfinningar,

vilka önskar göra det enklare
och billigare att erhålla skydd för
uppfinningar när sådant skydd sö-
kes i flera länder,

vilka önskar underlätta för all-
mänheten att snabbt få tillgång till
den tekniska information som
finns i handlingar vilka beskriver
nya uppfinningar,

vilka önskar främja och påskyn-
da den ekonomiska utvecklingen i
utvecklingsländerna genom att
vidtaga åtgärder som är ägnade att
göra skyddet för uppfinningar i de-
ras rättssystem – nationella såväl
som regionala – mera effektivt,
genom att på ett enkelt sätt ge des-
sa länder tillgång till information
angående tekniska lösningar som
kan tillämpas på deras speciella be-
hov och genom att underlätta för
dem att få tillgång till den ständigt
ökande mängden av modern tek-
nologi,

vilka är övertygade om att inter-
nationellt samarbete i hög grad
kommer att underlätta att dessa
mål uppnås,

har avslutat denna konvention.

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

Upprättande av en union

1. De stater som tillträtt denna konvention (i det följande be-
nämnda "de fördragsslutande sta-
terna"), bildar en union för samar-
bete i fråga om ingivande, nyhets-
granskning och patenterbarhets-
prövning av ansökningar om
skydd för uppfinningar och för till-
handahållande av särskilda teknis-
ka tjänster. Denna union kallas
Unionen för internationellt patent-
samarbete.

2. Bestämmelserna i denna kon-
vention får icke tolkas som innebä-
rande inskränkning i de rättigheter
som enligt Pariskonventionen för
industriellt rättsskydd tillkommer
den som är medborgare i eller har
hemvist i något av de länder som
har tillträtt den konventionen.

Artikel 2

Definitioner

I denna konvention och i till-
lämningsföreskrifterna har föl-
jande uttryck nedan angivna bety-
delse om annat ej uttryckligen an-
ges;

i) "ansökan": ansökan om
skydd för en uppfinning; uttrycket
"ansökan" omfattar ansökan om
patent, uppfinnarcertifikat, certifi-
kat för nyttighetsmodell, nyttig-
hetsmodell, tilläggspatent, till-
läggscertifikat, tilläggsuppfinnar-
certifikat och tilläggs-certifikat för
nyttighetsmodell;

ii) "patent": med uttrycket avses – förutom patent – uppfinnarcertifikat, certifikat för nyttighetsmodell, tilläggsopatent, tilläggsopatifikat, tilläggsuppfinnarcertifikat och tilläggsopatifikat för nyttighetsmodell;

iii) "nationellt patent": patent meddelat av nationell myndighet;

iv) "regionalt patent": patent meddelat av nationell eller mellanstatlig myndighet som är behörig att meddela patent med verkan i mer än en stat;

v) "regional ansökan": ansökan om regionalt patent;

vi) "nationell ansökan": annan ansökan om nationellt patent eller regionalt patent än sådan som ingivits enligt denna konvention;

vii) "internationell ansökan": ansökan som ingivits enligt denna konvention;

viii) "ansökan": med uttrycket avses såväl internationella som nationella ansökningar;

ix) "patent": med uttrycket avses såväl nationella som regionala patent;

x) "nationell lag": den nationella lagen i fördragsslutande stat eller, i fråga om regional ansökan eller regionalt patent, det fördrag som reglerar ingivandet av regionala ansökningar och meddelandet av regionala patent;

xi) "prioritetsdag": vid beräkning av tidsfrister,

a) när internationell ansökan innehåller yrkande om prioritet enligt artikel 8, ingivningsdagen för den ansökan från vilken prioritet åberopas;

b) när internationell ansökan innehåller flera yrkanden om prioritet enligt artikel 8, ingivningsdagen för den tidigaste av de ansökningar från vilken prioritet åberopas;

c) när internationell ansökan icke innehåller prioritetsyrkande enligt artikel 8, ansökningens internationella ingivningsdag;

xii) "nationell patentmyndighet": den statliga myndighet i fördragsslutande stat som har till uppgift att meddela patent; med "nationell patentmyndighet" förstås även mellanstatlig myndighet åt vilken flera stater uppdragit att meddela regionala patent, under förutsättning att åtminstone en av dessa stater är fördragsslutande stat och att dessa stater uppdragit åt den myndigheten att åtaga sig de skyldigheter och utöva de befogenheter som enligt denna konvention och tillämpningsföreskrifterna tillkommer nationella patentmyndigheter;

xiii) "designerad myndighet": den nationella patentmyndigheten i stat, som designerats av sökanden enligt kapitel I i denna konvention, eller den nationella patentmyndighet som verkar för sådan stat;

xiv) "utvald myndighet": den nationella patentmyndigheten i stat, som valts av sökanden enligt kapitel II i denna konvention, eller den nationella patentmyndighet som verkar för en sådan stat;

xv) "mottagande myndighet": den nationella patentmyndighet eller mellanstatliga organisation till vilken internationell ansökan ingivits;

xvi) "unionen": Unionen för internationellt patentsamarbete;

xvii) "församlingen": unionens församling;

xviii) "organisationen": Världsgesamheten för den intellektuella äganderätten;

xix) "internationella byrå": organisationens internationella byrå och, så länge de består, De förknade internationella byråerna för skydd av den intellektuella äganderätten (BIRPI);

xx) "generaldirektören": organisationens generaldirektör och, så länge BIRPI består, direktören för BIRPI.

KAPITEL I INTERNATIONELL ANSÖKAN OCH INTERNATIONELL NYHETSGRANSKNING

Artikel 3

Internationell ansökan

1. Ansökan om skydd för uppfinning i fördragsslutande stat får inges som internationell ansökan enligt denna konvention.

2. Internationell ansökan skall i enlighet med vad som närmare anges i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna innehålla en anhållan, en beskrivning, ett eller flera patentkrav, en eller flera ritningar (om så erfordras) och ett sammandrag.

3. Sammandraget tjänar enbart som teknisk information och får icke tillmätas betydelse för något annat ändamål, i synnerhet ej för tolkning av det begärda skyddets omfattning.

4. I fråga om internationell ansökan gäller att

i) ansökningen skall vara avfattad på föreskrivet språk;

ii) ansökningen skall uppfylla de krav som uppställs i formellt avseende;

iii) ansökningen skall uppfylla vad som föreskrives om uppfinningens enhet;

iv) för ansökningen skall betalas föreskrivna avgifter.

Artikel 4

Anhållan

1. Anhållan skall innehålla:

i) framställning om att den internationella ansökningen skall handläggas enligt denna konvention;

ii) angivande (designering) av den eller de fördragsslutande stater i vilka skydd för uppfinningen begäres på grundval av den internationella ansökningen ("designerade stater"); om regionalt patent kan erhållas för designerad stat och sökanden önskar erhålla sådant patent i stället för nationellt patent, skall detta anges i anhållan; om sökanden enligt fördrag rörande regionalt patent icke kan begränsa sin ansökan till att avse endast vissa av de stater som tillträtt detta fördrag, skall designering av en av dessa stater och begäran att få regionalt patent anses innebära designering av alla stater som tillträtt nämnda fördrag; om enligt den nationella lagen i designerad stat designering av den staten har samma verkan som ansökan om regionalt patent, skall designering av näm-

da stat anses innebära begäran om att få regionalt patent;

iii) sökandens namn och andra föreskrivna uppgifter om honom och, i förekommande fall, motsvarande uppgifter om hans ombud;

iv) benämning på uppfinningen;

v) uppfinnarens namn och andra föreskrivna uppgifter om honom, om enligt den nationella lagen i minst en av de designerade staterna dessa uppgifter skall lämnas när en nationell ansökan inges; i annat fall får dessa uppgifter lämnas antingen i anhållan eller i särskilt meddelande till den designerade myndigheten i varje stat vars nationella lag kräver att nämnda uppgifter lämnas men tillåter att detta sker senare än vid ingivandet av nationell ansökan.

2. För varje designering skall inom föreskriven tid betalas föreskriven avgift.

3. Om sökanden icke begär någon av de andra former av skydd som avses i artikel 43, innebär designering begäran om skydd i form av patent meddelat av den designerade staten eller med verkan för denna. Vid tillämpning av detta stycke gäller icke artikel 2.ii.

4. Underlåtenhet att i anhållan uppge uppfinnarens namn och lämna andra föreskrivna uppgifter rörande uppfinnaren skall ej medföra rättsverkan i sådan designerad stat vars nationella lag kräver att dessa uppgifter lämnas men tillåter att detta sker senare än vid ingivandet av nationell ansökan. Underlåtenhet att lämna dessa uppgifter i särskilt meddelande skall ej

medföra rättsverkan i sådan designerad stat vars nationella lag icke kräver att dessa uppgifter lämnas.

Artikel 5

Beskrivning

Beskrivningen skall vara så tydlig och fullständig att en fackman med ledning därav kan utöva uppfinningen.

Artikel 6

Patentkrav

Patentkravet eller patentkraven skall ange vad som sökes skyddat. Patentkrav skall vara tydliga och kortfattade. De skall ha fullt stöd i beskrivningen.

Artikel 7

Ritningar

1. Om ej annat följer av vad som föreskrives under 2.ii skall ritningar inges när sådana är nödvändiga för förståelsen av uppfinningen.

2. Är ritningar ej nödvändiga för förståelsen av uppfinningen men är uppfinningen av sådant slag att den kan belysas med ritningar,

i) får sökanden låta sådana ritningar ingå i den internationella ansökningen när denna inges,

ii) får varje designerad myndighet kräva att sökanden till denna myndighet inger sådana ritningar inom föreskriven tid.

Artikel 8

Yrkande om prioritet

1. Internationell ansökan får enligt vad som föreskrives i tillämp-

ningsbestämmelserna innehålla förklaring, i vilken yrkas prioritet från en eller flera tidigare ansökningar som ingivits i eller för land vilket är anslutet till Pariskonventionen för industriellt rättsskydd.

2. a) I fråga om villkoren för och verkan av yrkande om prioritet som framställts enligt bestämmelsen under 1 gäller vad som sägs i artikel 4 i Stockholmsakten av Pariskonventionen för industriellt rättsskydd, om ej annat följer av vad som föreskrives under b.

b) Internationell ansökan, i vilken yrkas prioritet från en eller flera tidigare ansökningar som ingivits i eller för en fördragsslutande stat, får innehålla designering av denna stat. Om i internationell ansökan prioritet yrkas från en eller flera nationella ansökningar som ingivits i eller för en designerad stat, eller om prioritet yrkas från internationell ansökan i vilken endast en stat designerats, skall villkoren för och verkan av yrkande om prioritet i den staten bestämmas av den statens nationella lag.

Artikel 9

Sökanden

1. Internationell ansökan får inges av den som har hemvist i eller är medborgare i fördragsslutande stat.

2. Församlingen får besluta att internationell ansökan får inges av den som har hemvist i eller är medborgare i land som tillträtt Pariskonventionen för industriellt rätts-

skydd men icke tillträtt denna konvention.

3. I tillämpningsföreskrifterna definieras begreppen hemvist och medborgarskap samt regleras tillämpningen av dessa begrepp när det finns flera sökande eller när det ej är samma sökande för alla designerade stater.

Artikel 10

Mottagande myndighet

Internationell ansökan skall inges till föreskriven mottagande myndighet, som skall kontrollera och handlägga den i enlighet med vad som stadgas i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 11

Ingivningsdag för och rättsverkan av internationell ansökan

1. Mottagande myndighet skall som internationell ingivningsdag fastställa den dag då myndigheten mottog den internationella ansökningen, under förutsättning att myndigheten finner att vid tidpunkten för mottagandet

i) det icke är uppenbart att sökanden på grund av sitt hemvist eller sitt medborgarskap ej har rätt att inge internationell ansökan till den mottagande myndigheten;

ii) den internationella ansökningen är avfattad på föreskrivet språk;

iii) den internationella ansökningen innehåller åtminstone följande uppgifter:

a) uppgift om att den är avsedd som internationell ansökan;

b) designering av minst en fördragsslutande stat;

c) sökandens namn angivet på föreskrivet sätt;

d) en del som vid ett ytligt betraktande förefaller vara en beskrivning;

e) en del som vid ett ytligt betraktande förefaller vara ett eller flera patentkrav.

2. a) Finner den mottagande myndigheten att den internationella ansökningen vid tidpunkten för mottagandet ej uppfyllde de krav som anges under 1, skall myndigheten i enlighet med vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna anmoda sökanden att vidtaga erforderlig rättelse.

b) Efterkommer sökanden denna anmodan i enlighet med vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna, skall den mottagande myndigheten som internationell ingivningsdag fastställa den dag då begärd rättelse mottogs.

3. Om ej annat följer av vad som sägs i artikel 64.4, skall internationell ansökan, som uppfyller under 1. i–iii angivna krav och som erhållit internationell ingivningsdag, från den internationella ingivningsdagen ha samma verkan som en vanlig nationell ansökan i varje designerad stat. Denna dag skall anses såsom faktisk ingivningsdag i varje designerad stat.

4. Internationell ansökan som uppfyller under 1. i–iii angivna krav skall vid tillämpning av Pariskonventionen för industriellt rätts-

skydd jämföras med en vanlig nationell ansökan.

Artikel 12

Översändande av internationell ansökan till internationella byrå och internationella nyhetsgranskningsmyndigheten

1. Ett exemplar av den internationella ansökningen skall behållas av den mottagande myndigheten ("mottagande myndighetens exemplar"), ett exemplar ("arkivexemplaret") skall sändas till internationella byrå och ett exemplar ("granskningsexemplaret") skall i enlighet med vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna sändas till den behöriga internationella nyhetsgranskningsmyndighet som avses i artikel 16.

2. Arkivexemplaret skall anses vara originalexemplar av den internationella ansökningen.

3. Den internationella ansökningen skall anses återkallad om arkivexemplaret icke har kommit internationella byrå tillhanda inom föreskriven tid.

Artikel 13

Möjlighet för designerad myndighet att få tillgång till internationell ansökan

1. Designerad patentmyndighet får begära att internationella byrå skall tillställa myndigheten avskrift av den internationella ansökningen innan sådant översändande som föreskrives i artikel 20 ägt rum. Internationella byrå skall i

så fall sända denna avskrift till den designerade myndigheten snarast efter det att ett år förflutit från prioritetsdagen.

2. a) Sökanden får när som helst sända avskrift av sin internationella ansökan till designerad myndighet.

b) Sökanden får när som helst begära att internationella byrån skall sända avskrift av hans internationella ansökan till designerad myndighet. Internationella byrån skall i så fall så snart som möjligt sända denna avskrift till nämnda myndighet.

c) Nationell patentmyndighet får meddela internationella byrån att den icke önskar mottaga avskrift enligt b. I sådant fall skall nämnda punkt icke gälla i fråga om den myndigheten.

Artikel 14

Vissa brister i internationell ansökan

1. a) Mottagande myndighet skall undersöka om den internationella ansökningen

i) är undertecknad enligt tillämpningsföreskrifterna;

ii) innehåller föreskrivna uppgifter rörande sökanden;

iii) innehåller benämning på uppfinningen;

iv) innehåller sammandrag;

v) i den utsträckning som anges i tillämpningsföreskrifterna uppfyller de krav som uppställs i fråga om ansökningshandlingarnas utformning i formellt avseende.

b) Finner mottagande myndighet att dessa krav ej är uppfyllda,

skall myndigheten anmoda sökanden att inom föreskriven tid avhjälpa bristerna i den internationella ansökningen. Efterkommes ej denna anmodan skall ansökningen anses återkallad, och den mottagande myndigheten skall avge förklaring härom.

2. Hänvisas i den internationella ansökningen till ritningar, fastän dessa icke ingår i ansökningen, skall den mottagande myndigheten underrätta sökanden härom. Denne får i så fall inge dessa ritningar inom föreskriven tid. Gör sökanden detta, blir den internationella ingivningsdagen den dag då dessa ritningar kom den mottagande myndigheten tillhanda. I annat fall lämnas hänvisningen till sådana ritningar utan avseende.

3. a) Finner mottagande myndighet att de avgifter som föreskrives i artikel 3.4.iv icke betalats inom föreskriven tid eller att avgift som föreskrives i artikel 4.2 icke erlagts för minst en av de designerade staterna, skall den internationella ansökningen anses återkallad. Den mottagande myndigheten skall avge förklaring härom.

b) Finner mottagande myndighet att avgift som föreskrives i artikel 4.2 betalats inom föreskriven tid för en eller flera (men ej för alla) designerade stater, skall designeringen av de stater för vilka avgift ej erlagts inom föreskriven tid anses återkallad. Den mottagande myndigheten skall avge förklaring härom.

4. Om mottagande myndighet, efter det att internationell ansökan

åsatts internationell ingivningsdag, inom föreskriven tid finner att något av de krav som anges i artikel 11.1. i–iii icke var uppfyllda nämnda dag, skall ansökningsanses återkallad. Den mottagande myndigheten skall avge förklaring härom.

Artikel 15

Internationell nyhetsgranskning

1. Internationell ansökan skall underkastas internationell nyhetsgranskning.

2. Den internationella nyhetsgranskningen har till syfte att klarlägga teknikens ståndpunkt på vederbörande område.

3. Den internationella nyhetsgranskningen skall utföras på grundval av patentkraven med vederbörlig hänsyn tagen till beskrivningen samt till ritningarna, om sådana finnes.

4. Den internationella nyhetsgranskningsmyndighet som anges i artikel 16 skall sträva efter att klarlägga teknikens ståndpunkt på vederbörande område i så stor utsträckning som dess resurser medger. Myndigheten skall i vart fall genomgå den dokumentation som anges i tillämpningsföreskrifterna.

5. a) Om fördragsslutande stats nationella lag tillåter det, får sökande som inget nationellt ansökan till den statens nationella patentmyndighet eller den nationella patentmyndighet som verkar för den staten, under de förutsättningar som anges i nämnda lag, begära att denna ansökan skall bli föremål för

nyhetsgranskning som motsvarar internationell nyhetsgranskning ("nyhetsgranskning av internationellt slag").

b) Om fördragsslutande stats nationella lag tillåter det, får den statens nationella patentmyndighet eller den nationella patentmyndighet som verkar för den staten låta varje nationell ansökan som inges till myndigheten bli föremål för nyhetsgranskning av internationellt slag.

c) Nyhetsgranskning av internationellt slag utföres av den internationella nyhetsgranskningsmyndighet som avses i artikel 16, vilken skulle ha varit behörig att utföra internationell nyhetsgranskning om den nationella ansöknings hade varit internationell ansökan och hade ingivits till den patentmyndighet som anges under a och b. Om den nationella ansöknings är avfattad på språk som den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten anser sig icke ha resurser att behandla, skall nyhetsgranskning av internationellt slag utföras på en av sökanden utarbetad översättning till ett språk, som föreskrives för internationella ansökningar och som den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten åtagit sig att godtaga för internationella ansökningar. Den nationella ansöknings och översättningen, om sådan erfordras, skall uppfylla de krav i formellt avseende som föreskrives för internationella ansökningar.

Artikel 16

Internationell

nyhetsgranskningsmyndighet

1. Den internationella nyhetsgranskningen skall utföras av internationell nyhetsgranskningsmyndighet. Denna myndighet kan vara antingen nationell patentmyndighet eller mellanstatlig organisation, såsom internationella patentinstitutet, i vars uppgifter ingår att upprätta nyhetsgranskningsrapporter beträffande tekniskens standpunkt med avseende på uppfinningar som är föremål för ansökningar om patent.

2. Om det, till dess en enda internationell nyhetsgranskningsmyndighet har upprättats, finns flera internationella nyhetsgranskningsmyndigheter, skall varje mottagande myndighet i enlighet med bestämmelserna i sådant tillämpligt avtal som avses under 3.b ange den eller de nyhetsgranskningsmyndigheter som är behöriga att utföra nyhetsgranskning av internationell ansökan som ingivits till den mottagande myndigheten.

3. a) De internationella nyhetsgranskningsmyndigheterna förordnas av församlingen. Nationell patentmyndighet och mellanstatlig organisation som uppfyller de krav som anges under c kan förordnas till internationell nyhetsgranskningsmyndighet.

b) Sådant förordnande förutsätter att vederbörande nationella patentmyndighet eller mellanstatliga organisation ger sitt samtycke och att avtal, som skall godkännas av

församlingen, ingås mellan nämnda myndighet eller organisation och internationella byrån. I detta avtal skall parternas rättigheter och skyldigheter anges, och det skall i synnerhet innehålla myndighetens eller organisationens uttryckliga åtagande att tillämpa och iakttaga alla de allmänna regler som gäller för internationell nyhetsgranskning.

c) I tillämpningsföreskrifterna anges de minimikrav, särskilt i fråga om personal och dokumentation, vilka myndighet eller organisation måste uppfylla innan den kan förordnas och vilka den måste uppfylla så länge förordnandet består.

d) Förordnande skall ges för viss tid. Det kan förlängas.

e) Innan församlingen fattar beslut rörande förordnande av nationell patentmyndighet eller mellanstatlig organisation eller rörande förlängning av sådant förordnande samt innan den låter sådant förordnande upphöra, skall församlingen höra vederbörande myndighet eller organisation och inhämta yttrande från den kommitté för tekniskt samarbete som nämns i artikel 56, om denna kommitté upprättats.

Artikel 17

Förfarandet inför internationell nyhetsgranskningsmyndighet

1. Förfarandet inför internationell nyhetsgranskningsmyndighet regleras av denna konvention, av tillämpningsföreskrifterna och av

det avtal som internationella byrån enligt konventionen och tillämpningsföreskrifterna sluter med nämnda myndighet.

2. a) Finner den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten

i) att en internationell ansökan hänför sig till sådant som den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten enligt tillämpningsföreskrifterna icke är skyldig att granska och i ifrågavarande fall beslutar att icke granska, eller

ii) att beskrivning, patentkrav eller ritningar ej uppfyller föreskrivna krav och att bristerna är av sådan omfattning att någon meningsfull granskning icke kan utföras,

skall nyhetsgranskningsmyndigheten avge förklaring härom samt underrätta sökanden och internationella byrån om att internationell nyhetsgranskningsrapport icke kommer att upprättas.

b) Föreligger någon av de omständigheter som anges under a endast i fråga om vissa patentkrav, skall den internationella nyhetsgranskningsrapporten ange detta beträffande dessa patentkrav. I fråga om övriga patentkrav skall rapporten upprättas enligt artikel 18.

3. a) Anser internationell nyhetsgranskningsmyndighet att internationell ansökan icke uppfyller kravet på uppfinningens enhet, som detta krav är utformat i tillämpningsföreskrifterna, skall den anmoda sökanden att betala tilläggsavgifter. Den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten skall upprätta internationell ny-

hetsgranskningsrapport rörande de delar av den internationella ansökningen som hänför sig till den uppfinning som anges först i patentkraven ("huvuduppfinningen") och, om erforderliga tilläggsavgifter betalats inom föreskriven tid, rörande de delar av den internationella ansökningen som hänför sig till de uppfinningar för vilka sådana avgifter betalats.

b) I designerad stats nationella lag får föreskrivas att, om den statens nationella patentmyndighet finner sådan anmodan av den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten som avses under a befogad och sökanden icke erlagt alla tilläggsavgifter, de delar av den internationella ansökningen vilka till följd härav icke varit föremål för nyhetsgranskning skall anses återkallade såvitt gäller ansökningens verkan i den staten, om icke sökanden betalar en särskild avgift till den statens nationella patentmyndighet.

Artikel 18

Den internationella nyhetsgranskningsrapporten

1. Den internationella nyhetsgranskningsrapporten skall upprättas inom föreskriven tid och på föreskrivet sätt.

2. Så snart den internationella nyhetsgranskningsrapporten upprättats, skall den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten sända den till sökanden och till internationella byrån.

3. Den internationella nyhets-

granskningsrapporten eller sådan förklaring som avses i artikel 17.2.a skall översättas enligt vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna. Översättningen skall utföras av internationella byrån eller på dess ansvar.

Artikel 19

Ändring av patentkrav hos internationella byrån

1. Sedan sökanden mottagit den internationella nyhetsgranskningsrapporten, har han rätt att en gång ändra kraven i den internationella ansökningen genom att inom föreskriven tid inge ändringar till internationella byrån. Han får samtidigt, i enlighet med vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna, inge ett kort yttrande i vilket ändringarna förklaras och den inverkan som dessa kan ha på beskrivning och ritningar anges.

2. Ändring får icke gå utöver vad som framgick av den internationella ansökningen i den lydelse ansökningen hade vid ingivandet.

3. Tillåter designerad statsnationella lag ändring som går utöver vad som framgick av den internationella ansökningen i nämnda lydelse skall underlåtenhet att iakttaga vad som föreskrives under 2 ej medföra rättsverkan i den staten.

Artikel 20

Översändande till designerad myndighet

1. a) Den internationella ansökningen och den internationella ny-

hetsgranskningsrapporten (däri inbegripet uppgift som avses i artikel 17.2. b) eller förklaring som avses i artikel 17.2.a) skall i enlighet med vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna sändas till varje designerad myndighet, om icke denna helt eller delvis avstår från att få dessa handlingar översända.

b) Föreskriven översättning av nämnda rapport eller förklaring skall ingå i de översända handlingarna.

2. Har patentkraven ändrats enligt artikel 19.1 skall översändas antingen den fullständiga texten av patentkraven både i den först ingivna lydelsen och i den ändrade lydelsen eller den fullständiga texten av patentkraven i den först ingivna lydelsen med angivande av de företagna ändringarna. Dessutom skall yttrande som avses i artikel 19.1 översändas, om sådant föreligger.

3. På begäran av designerad myndighet eller av sökanden skall den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten i enlighet med tillämpningsföreskrifterna sända den designerade myndigheten respektive sökanden avskrift av de handlingar som nämns i den internationella nyhetsgranskningsrapporten.

Artikel 21

Internationell publicering

1. Internationella byrån skall publicera internationella ansökningar.

2. a) Om ej annat följer av vad

som föreskrives under b eller i artikel 64.3 skall internationell publicering av internationell ansökan äga rum snarast efter det att 18 månader förflutit från ansökningens prioritetsdag.

b) Sökanden får begära att internationella byrån skall publicera hans internationella ansökan när som helst före utgången av den tidsfrist som anges under a. Internationella byrån skall efterkomma sådan begäran och därvid förfara enligt tillämpningsföreskrifterna.

3. Den internationella nyhetsgranskningsrapporten eller förklaring som avses i artikel 17.2.a skall publiceras enligt tillämpningsföreskrifterna.

4. Det språk på vilket internationell publicering skall ske samt formen för sådan publicering bestämmes i tillämpningsföreskrifterna, som även i övrigt ger närmare bestämmelser om publiceringen.

5. Internationell publicering äger ej rum om den internationella ansökningen återkallas eller skall anses återkallad innan de tekniska förberedelserna för publicering har avslutats.

6. Innehåller internationell ansökan uttryck eller ritningar, som internationella byrån anser strida mot goda seder eller allmän ordning, eller uttalanden som enligt byråns uppfattning är nedsättande i den mening detta ord ges i tillämpningsföreskrifterna, får byrån i sina publikationer utelämnat sådana uttryck, ritningar och uttalanden med angivande av platsen för de ord eller ritningar som ute-

lämnats och antalet sådana ord eller ritningar. På begäran skall byrån tillhandahålla särskild avskrift av vad som utelämnats.

Artikel 22

Avskrift, översättning och avgift till designerad myndighet

1. Sökanden skall inom tjugo månader från prioritetsdagen till varje designerad myndighet inge avskrift av den internationella ansökningen (om denna icke redan översänts enligt artikel 20) och föreskriven översättning av denna samt i förekommande fall betala nationell avgift. Skall enligt designerad stats nationella lag lämnas uppgift om uppfinnarens namn och andra uppgifter om uppfinnaren men får detta ske senare än då en nationell ansökan inges, skall sökanden, om dessa uppgifter icke finnes i anhållan, inom tjugo månader från prioritetsdagen lämna dessa uppgifter till den statens nationella patentmyndighet eller till den nationella patentmyndighet som verkar för den staten.

2. Om den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten enligt artikel 17.2.a avgivit förklaring att internationell nyhetsgranskningsrapport icke kommer att upprättas, är utan hinder av vad som sägs under 1 tidsfristen för att fullgöra vad som där föreskrives två månader från dagen för det meddelande om denna förklaring som sändes till sökanden.

3. För fullgörande av vad som sägs under 1 eller 2 får i nationell

lag föreskrivas frister, som är längre än de frister som där anges.

Artikel 23

Uppskov med nationell handläggning

1. Designerad myndighet får ej handlägga eller pröva internationell ansökan före utgången av den frist som gäller enligt artikel 22.

2. Utan hinder av vad som sägs under 1 får designerad myndighet på sökandens uttryckliga begäran när som helst handlägga eller pröva den internationella ansökningen.

Artikel 24

Förlust av rättsverkan i designerad stat

1. Den verkan av internationell ansökan som föreskrives i artikel 11.3 upphör i designerad stat med samma rättsföljd som en återkallelse av en nationell ansökan i den staten, i fall som avses under ii dock endast om ej annat följer av artikel 25:

i) om sökanden återkallar sin internationella ansökan eller återkallar designeringen av den staten;

ii) om den internationella ansökningen skall anses återkallad enligt artiklarna 12.3, 14.1.b, 14.3.a eller 14.4, eller om designeringen av den staten skall anses återkallad enligt artikel 14.3.b;

iii) om sökanden underlåter att inom tillämplig frist fullgöra vad som åligger honom enligt artikel 22.

2. Utan hinder av vad som sägs under 1 får designerad myndighet låta den verkan som föreskrives i artikel 11.3 bestå, även om det ej enligt artikel 25.2 är nödvändigt att sådan verkan består.

Artikel 25

Omprövning hos designerad myndighet

1. a) Om mottagande myndighet har vägrat att åsätta ansökan internationell ingivningsdag eller har förklarat att den internationella ansökningen skall anses återkallad, eller om internationella byrån har funnit sådant förhållande föreligga som avses i artikel 12.3, skall internationella byrån på begäran av sökanden snarast sända avskrift av varje handling i akten till varje designerad myndighet som anges av denne.

b) Har mottagande myndighet förklarat att designering av viss stat skall anses återkallad, skall internationella byrån på begäran av sökanden snarast sända avskrift av varje handling i akten till den statens nationella patentmyndighet.

c) Begäran som avses under a eller b skall framställas inom föreskriven tidsfrist.

2. a) Om ej annat föreskrives under b skall varje designerad myndighet, under förutsättning av att den nationella avgiften i förekommande fall erlagts och vederbörlig översättning ingivits inom föreskriven tidsfrist, avgöra om vägran, förklaring eller bedömning som avses under 1 var befogad en-

ligt konventionen och tillämpningsföreskrifterna. Anser myndigheten att sådan vägran eller förklaring var följden av fel eller försummelse av den mottagande myndigheten eller att internationella byråns bedömning var följden av fel eller försummelse av byrån skall den designerade myndigheten, såvitt gäller verkan i den stat som den designerade myndigheten tillhör, behandla den internationella ansökningen som om sådant fel eller sådan försummelse ej förekommit.

b) Om arkivexemplaret på grund av fel eller försummelse av sökanden kommer internationella byrån tillhanda efter utgången av den frist som föreskrives i artikel 12.3, gäller vad som sägs under a endast i de fall som avses i artikel 48.2.

Artikel 26

Möjlighet att vidtaga rättelse hos designerad myndighet

Designerad myndighet får ej avslå internationell ansökan på grund av att ansökningen icke uppfyller de krav som uppställs i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna utan att dessförinnan ha berett sökanden tillfälle att rätta ansökningen i den utsträckning och på det sätt som föreskrives i nationell lag för nationella ansökningar i fråga om samma eller jämförliga förhållanden.

Artikel 27

Nationella krav

1. I nationell lag får ej uppställas krav i fråga om internationell ansökans form eller innehåll som skiljer sig från eller går utöver de krav som föreskrives i denna konvention och tillämpningsföreskrifterna.

2. Vad som sägs under 1 inverkar icke på tillämpningen av artikel 7.2 och utgör ej heller hinder mot att nationell lag kräver att, sedan handläggningen av den internationella ansökningen påbörjats vid designerad myndighet,

i) uppgift skall lämnas om namnet på tjänsteman som är behörig att företräda sökanden, om denne är juridisk person,

ii) sökanden skall inge handlingar som icke ingår i den internationella ansökningen men som utgör bevisning rörande påståenden som gjorts eller förklaringar som lämnats i ansökningen, däri inbegripet bekräftelse av den internationella ansökningen med sökandens underskrift, om ansökningen vid ingivandet var undertecknad av ställföreträdare eller ombud.

3. Är sökanden i fråga om viss designerad stat enligt den statens nationella lag icke behörig att inge nationell ansökan på grund av att han ej är uppfinnaren, får den internationella ansökningen avslås av den designerade myndigheten.

4. Uppställs i nationell lag i fråga om nationella ansökningars form eller innehåll krav som från sökandens synpunkt är förmånli-

gare än de krav som i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna uppställas i fråga om internationella ansökningar, får nationell patentmyndighet, domstolar och andra behöriga myndigheter i designerad stat eller som verkar för sådan stat i fråga om internationella ansökningar tillämpa förstnämnda krav i stället för sistnämnda krav, om icke sökanden fordrar att de krav som uppställas i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna skall tillämpas på hans internationella ansökan.

5. Vad som sägs i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna får icke tolkas såsom innebärande inskränkning i fördragsslutande stats frihet att uppställa de materiella villkor för patenterbarhet som den önskar. I synnerhet gäller, att de bestämmelser i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna som rör innebörden av begreppet teknikens ståndpunkt uteslutande avser det internationella förfarandet. Fördragsslutande stat har således rätt att, när den bedömer patenterbarheten av uppfinning som är föremål för internationell ansökan, tillämpa nationell lag i fråga om teknikens ståndpunkt och andra villkor för patenterbarhet som icke utgör krav i fråga om ansökans form och innehåll.

6. I nationell lag får föreskrivas att sökanden skall förebringa bevisning i fråga om materiellt villkor för patenterbarhet som uppställas i den lagen.

7. Mottagande myndighet samt designerad myndighet, sedan

handläggning av internationell ansökan har påbörjats vid denna, får tillämpa nationell lag såvitt gäller krav att sökanden skall ha ombud som äger företräda honom inför myndigheten och att sökanden skall ange en adress i designerad stat under vilken meddelanden kan sändas.

8. Vad som sägs i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna får ej tolkas såsom innebärande inskränkning i fördragsslutande stats frihet att vidtaga de åtgärder som den anser erforderliga för att skydda sin nationella säkerhet eller att, i syfte att skydda sina allmänna ekonomiska intressen, begränsa rätten för dem som har hemvist i eller är medborgare i den staten att inge internationell ansökan.

Artikel 28

Ändring av patentkrav, beskrivning och ritningar hos designerad myndighet

1. Sökanden skall ges tillfälle att inom föreskriven tid ändra patentkrav, beskrivning och ritningar hos designerad myndighet. Designerad myndighet får icke meddela patent eller avslå ansökan före utgången av denna tid utom med sökandens uttryckliga medgivande.

2. Ändring får icke gå utöver vad som framgick av den internationella ansökningen i den lydelse ansökningen hade vid ingivandet, om icke den nationella lagen i designerad stat uttryckligen medger detta.

3. Ändring skall stå i överens-

stämmelse med den nationella lagen i designerad stat i alla hänseenden som icke regleras i denna konvention eller i tillämpningsföreskrifterna.

4. Om designerad myndighet kräver översättning av internationell ansökan, skall ändring avfattas på samma språk som översättningen.

Artikel 29

Verkan av internationell publicering

1. Om ej annat följer av vad som föreskrives under 2 och 4 skall den internationella publiceringen av internationell ansökan ha samma verkan i designerad stat när det gäller skyddet av sökandens rättigheter i den staten som den verkan som uppkommer enligt den nationella lagen i nämnda stat genom den obligatoriska nationella publiceringen av icke prövade nationella ansökningar.

2. Om det språk på vilket den internationella publiceringen ägt rum är ett annat än det språk på vilket publicering enligt den nationella lagen sker i designerad stat får i nämnda nationella lag föreskrivas att den verkan som anges under 1 uppkommer först från den tidpunkt då

i) översättning till sistnämnda språk publicerats enligt vad som föreskrives i den nationella lagen eller

ii) översättning till sistnämnda språk gjorts tillgänglig för allmänheten genom utläggning enligt vad som föreskrives i den nationella lagen, eller

iii) översättning till sistnämnda språk av sökanden tillställts den som obehörigen utnyttjar eller kan förväntas att obehörigen utnyttja den uppfinning som är föremål för den internationella ansökningen, eller

iv) vad som föreskrives i både punkt i och punkt iii eller i både punkt ii och punkt iii har fullgjorts.

3. I designerad stats nationella lag får föreskrivas att, om den internationella publiceringen på sökandens begäran ägt rum innan 18 månader förflutit från prioritetsdagen, den verkan som avses under 1 uppkommer först när 18 månader förflutit från prioritetsdagen.

4. I designerad stats nationella lag får föreskrivas, att den verkan som avses under 1 uppkommer först från den dag då den stats nationella patentmyndighet eller den nationella patentmyndighet som verkar för den staten mottagit ett exemplar av den publicering av den internationella ansökningen som ägt rum enligt artikel 21. Denna myndighet skall så snart som möjligt i sin tidskrift för officiella meddelanden offentliggöra uppgift om dagen för mottagandet.

Artikel 30

Sekretess i fråga om internationell ansökan

1. a) Om ej annat följer av vad som föreskrives under b, får internationella byrån och de internationella nyhetsgranskningsmyndigheterna icke låta någon person eller myndighet få tillgång till interna-

tionell ansökan innan den internationella publiceringen av ansökningsbegär eller tillåter detta.

b) Vad som sägs under a gäller icke i fråga om översändande till vederbörande internationella nyhetsgranskningsmyndighet, översändande enligt artikel 13 och översändande enligt artikel 20.

2. a) Nationell patentmyndighet får icke låta tredje man få tillgång till internationell ansökan, om icke sökanden begär eller tillåter detta, före den tidigaste av följande tidpunkter:

i) dagen för den internationella publiceringen av den internationella ansökningsbegär;

ii) dagen för mottagandet av den internationella ansökningsbegär, om denna översänts enligt artikel 20;

iii) dagen för mottagandet av avskrift av den internationella ansökningsbegär enligt artikel 22.

b) Vad som föreskrives under a hindrar icke nationell patentmyndighet från att upplysa tredje man om att den blivit designerad eller från att publicera detta förhållande. Sådan upplysning eller sådan publicering får dock innehålla endast följande uppgifter: mottagande myndighet, sökandens namn, internationell ingivningsdag, internationellt ansökningsnummer och benämning på uppfinningen.

c) Vad som föreskrives under a hindrar icke designerad myndighet från att låta judiciell myndighet få tillgång till internationell ansökan.

3. Vad som föreskrives under 2. a gäller för varje mottagande myn-

dighet utom i fråga om sådant översändande som avses i artikel 12.1.

4. Vid tillämpning av denna artikel omfattar uttrycket "få tillgång" varje förfarande varigenom tredje man kan få kännedom, däri inbegripet enskilt meddelande och allmän publicering. Nationell patentmyndighet får emellertid icke publicera internationell ansökan eller översättning av sådan ansökan innan den internationella publiceringen ägt rum eller 20 månader förflutit från prioritetsdagen, om den internationella publiceringen ej ägt rum vid utgången av denna frist.

KAPITEL II

INTERNATIONELL FÖRBEREDANDE PATENTERBARHETS- PRÖVNING

Artikel 31

Begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning

1. På begäran av sökanden skall internationell ansökan underkastas internationell förberedande patenterbarhetsprövning enligt vad som sägs i följande bestämmelser och i tillämpningsföreskrifterna.

2. a) Sökande som enligt vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna har hemvist i eller är medborgare i en av kapitel II bunden fördragsslutande stat och vars internationella ansökan har ingivits till

den statens mottagande myndighet eller mottagande myndighet som verkar för den staten, får begära internationell förberedande patenterbarhetsprövning.

b) Församlingen får besluta att den som har rätt att inge internationell ansökan skall få begära internationell förberedande patenterbarhetsprövning, även om han har hemvist eller är medborgare i icke fördragsslutande stat eller i stat som icke är bunden av kapitel II.

3. Begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning skall göras fristående från den internationella ansökningsen. Begäran skall innehålla föreskrivna uppgifter, vara avfattad på föreskrivet språk och uppfylla föreskrivna krav i formellt avseende.

4. a) I begäran skall anges den fördragsslutande stat eller de fördragsslutande stater i vilka sökanden avser att utnyttja resultatet av den internationella förberedande patenterbarhetsprövningen ("utvalda stater"). Ytterligare fördragsslutande stater får väljas senare. Endast sådana stater som redan designats enligt artikel 4 får väljas.

b) Sökande som avses under 2.a får välja varje fördragsslutande stat som är bunden av kapitel II. Sökande som avses under 2.b får välja endast sådan av kapitel II bunden fördragsslutande stat som förklarar sig beredd att väljas av dylik sökande.

5. För begäran skall erläggas föreskrivna avgifter inom föreskriven tid.

6. a) Begäran skall inges till den myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning som avses i artikel 32.

b) Val av ytterligare stat skall göras hos internationella byrån.

7. Varje utvald myndighet skall underrättas om att den blivit vald.

Artikel 32

Myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning

1. Internationell förberedande patenterbarhetsprövning skall utföras av myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning.

2. Mottagande myndighet, såvitt gäller begäran som avses i artikel 31.2.a, och församlingen, såvitt gäller begäran som avses i artikel 31.2.b, skall i enlighet med sådant tillämpligt avtal som slutits mellan den eller de berörda myndigheterna för internationell förberedande patenterbarhetsprövning och internationella byrån ange vilken eller vilka av dessa myndigheter som är behöriga att utföra den förberedande patenterbarhetsprövningen.

3. Bestämmelserna i artikel 16.3 äger motsvarande tillämpning i fråga om myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning.

Artikel 33

Internationell förberedande patenterbarhetsprövning

1. Syftet med den internationella förberedande patenterbarhetspröv-

ningen är att få ett preliminärt, icke bindande utlåtande om huruvida den uppfinning för vilken skydd sökes förefaller vara ny, ha uppfinningshöjd (icke vara närliggande) och kunna tillgodogöras industriellt.

2. Såvitt avser den internationella förberedande patenterbarhetsprövningen skall uppfinning för vilken skydd sökes anses som ny om den icke redan utgör del av teknikens standpunkt såsom detta begrepp bestämmes i tillämpningsföreskrifterna.

3. Såvitt avser den internationella förberedande patenterbarhetsprövningen skall uppfinning för vilken skydd sökes anses ha uppfinningshöjd, om uppfinningen icke vid den föreskrivna avgörande tidpunkten för en fackman var närliggande i förhållande till teknikens standpunkt såsom detta begrepp bestämmes i tillämpningsföreskrifterna.

4. Såvitt avser den internationella förberedande patenterbarhetsprövningen skall uppfinning för vilken skydd sökes anses kunna tillgodogöras industriellt om den, enligt sin natur, kan tillverkas eller användas (i teknisk mening) i någon form av industriell verksamhet. Begreppet "industriell verksamhet" skall förstås i sin vidaste bemärkelse liksom i Pariskonventionen för industriellt rättsskydd.

5. De kriterier som anges ovan gäller endast såvitt avser internationell förberedande patenterbarhetsprövning. Fördragsslutande stat får tillämpa ytterligare eller

andra kriterier när det gäller att avgöra om uppfinning för vilken skydd sökes är patenterbar i den staten eller icke.

6. Vid internationell förberedande patenterbarhetsprövning skall beaktas alla de handlingar som nämns i den internationella nyhetsgranskningsrapporten. Vid prövningen får beaktas de ytterligare handlingar som anses ha betydelse i det enskilda fallet.

Artikel 34

Förfarande inför myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning

1. Förfarandet inför myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning regleras av denna konvention, av tillämpningsföreskrifterna och av det avtal som internationella byrån enligt denna konvention och tillämpningsföreskrifterna ingår med denna myndighet.

2. a) Sökanden har rätt att meddela sig muntligen och skriftligen med den myndighet som utför internationell förberedande patenterbarhetsprövning.

b) Sökanden har rätt att ändra patentkrav, beskrivning och ritningar på föreskrivet sätt och inom föreskriven tid innan rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning upprättas. Ändring får icke gå utöver vad som framgick av den internationella ansökningen i den lydelse ansökningen hade vid ingivandet.

c) Sökanden skall erhålla minst

ett skriftligt utlåtande från den myndighet som utför internationell förberedande patenterbarhetsprövning, om icke denna myndighet anser att samtliga följande villkor är uppfyllda:

i) uppfinningen uppfyller de krav som anges i artikel 33.1,

ii) den internationella ansökningen uppfyller de krav som uppställs i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna i den utsträckning myndigheten kontrollerat detta,

iii) myndigheten avser ej att framställa erinringar enligt artikel 35.2 sista punkten.

d) Sökanden får yttra sig över det skriftliga utlåtandet.

3. a) Om den myndighet som utför internationell förberedande patenterbarhetsprövning anser att internationell ansökan icke uppfyller kravet på uppfinningens enhet, som detta krav är utformat i tillämpningsföreskrifterna, får den anmoda sökanden att, enligt dennes val, antingen inskränka patentkraven så att detta krav uppfylles eller betala tilläggsavgifter.

b) I utvald stats nationella lag får föreskrivas att, om sökanden väljer att inskränka patentkraven enligt a, de delar av den internationella ansökningen, vilka till följd av inskränkningen icke blir föremål för internationell förberedande patenterbarhetsprövning, skall anses återkallad såvitt gäller ansökningens verkan i den staten, om icke sökanden betalar en särskild avgift till den statens nationella patentmyndighet.

c) Efterkommer icke sökanden inom föreskriven tid anmodan som avses under a, skall den myndighet som utför internationell förberedande patenterbarhetsprövning upprätta rapport över sådan prövning rörande de delar av den internationella ansökningen som hänför sig till vad som förefaller vara huvuduppfinningen och i rapporten lämna uppgifter på denna punkt. I utvald stats nationella lag får föreskrivas att, om den statens nationella patentmyndighet finner anmodan av den myndighet som utför internationell förberedande patenterbarhetsprövning befogad, de delar av den internationella ansökningen som icke hänför sig till huvuduppfinningen skall anses återkallade såvitt gäller ansökningens verkan i den staten, om icke sökanden betalar en särskild avgift till denna patentmyndighet.

4. a) Finner myndighet som utför internationell förberedande patenterbarhetsprövning

i) att den internationella ansökningen hänför sig till sådant i fråga om vilket myndigheten enligt tillämpningsföreskrifterna icke är skyldig att utföra internationell förberedande patenterbarhetsprövning och i ifrågavarande fall beslutar att icke utföra sådan prövning, eller

ii) att beskrivning, patentkrav eller ritningar är så otydliga eller patentkraven har ett så otillräckligt stöd i beskrivningen att någon meningsfull bedömning icke kan göras av huruvida den uppfinning för vilken skydd sökes är ny, har upp-

finningshöjd (icke är närliggande) eller kan tillgodogöras industriellt, skall nämnda myndighet ej taga ställning till de frågor som avses i artikel 33.1 utan underrätta sökanden om myndighetens uppfattning och om skälen härför.

b) Föreligger någon av de omständigheter som anges under a endast i fråga om eller i samband med vissa patentkrav, skall vad där sägs gälla endast i fråga om dessa patentkrav.

Artikel 35

Rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning

1. Rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning skall upprättas inom föreskriven tid och på föreskrivet sätt.

2. Rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning får icke innehålla något uttalande om huruvida den uppfinning för vilken skydd sökes är eller förefaller vara patenterbar eller icke patenterbar enligt viss nationell lag. Om ej annat följer av vad som sägs under 3, skall rapporten i fråga om varje patentkrav innehålla utlåtande om huruvida detta patentkrav förefaller uppfylla kriterierna för nyhet, uppfinningshöjd (att icke vara närliggande) och möjlighet till industriellt tillgodogörande, såsom dessa kriterier bestämmes i artikel 33.1–4 såvitt avser internationell förberedande patenterbarhetsprövning. Utlåtandet skall åtföljas av hänvisning till de handlingar som

anses stödja den uttalade slutsatsen och av sådana förklaringar som kan vara erforderliga i det föreliggande fallet. Till utlåtandet skall också fogas ytterligare anmärkningar enligt vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna.

3. a) Om den myndighet som har att upprätta rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning vid rapportens upprättande anser, att något av de fall som avses i artikel 34.4.a föreligger, skall detta anges i rapporten jämte skälen för myndighetens bedömning. Rapporten skall icke innehålla sådant utlåtande som avses under 2.

b) Anses fall som avses i artikel 34.4.b föreligga, skall rapporten över internationell förberedande patenterbarhetsprövning såvitt avser ifrågavarande patentkrav innehålla sådant utlåtande som avses under a, medan den såvitt avser övriga patentkrav skall innehålla sådant utlåtande som avses under 2.

Artikel 36

Översändande av rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning samt översättning av sådan rapport

1. Rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning jämte föreskrivna bilagor skall översändas till sökanden och till internationella byrån.

2. a) Rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning jämte bilagor skall översättas till föreskrivna språk.

b) Översättning av nämnda rapport skall utföras av internationella byrån eller på dess ansvar, medan översättning av bilagorna skall utföras av sökanden.

3. a) Rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning jämte föreskriven översättning samt bilagor (på originalspråket) skall av internationella byrån sändas till varje utvald myndighet.

b) Föreskriven översättning av bilagorna skall inom föreskriven tid av sökanden sändas till de utvalda myndigheterna.

4. Bestämmelserna i artikel 20.3 äger motsvarande tillämpning i fråga om avskrift av handling som nämns i rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning men icke nämnts i den internationella nyhetsgranskningsrapporten.

Artikel 37

Återkallelse av begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller av val av stat

1. Sökanden får återkalla sitt val såvitt avser viss utvald stat, vissa utvalda stater eller alla utvalda stater.

2. Sker återkallelse av val beträffande alla utvalda stater, skall begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning anses återkallad.

3. a) Återkallelse skall meddelas till internationella byrån.

b) Internationella byrån skall underrätta berörda utvalda myndig-

heter och vederbörande myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning att återkallelse skett.

4. a) Om ej annat följer av vad som sägs under b skall, såvida icke annat föreskrives i fördragsslutande stats nationella lag, återkallelse av begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller återkallelse av val av fördragsslutande stat innebära återkallelse av den internationella ansökningen såvitt gäller den staten.

b) Återkallelse av begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller återkallelse av val av stat skall icke anses innebära återkallelse av den internationella ansökningen, om återkallelsen äger rum före utgången av den frist som gäller enligt artikel 22. Fördragsslutande stat får dock i sin nationella lag föreskriva att vad nu sagts skall gälla endast om dess nationella patentmyndighet inom nämnda frist mottagit avskrift av den internationella ansökningen jämte föreskriven översättning samt den nationella avgiften.

Artikel 38

Sekretess i fråga om internationell förberedande patenterbarhetsprövning

1. Internationella byrån och myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning får icke vid någon tidpunkt låta någon person eller myndighet – utom de utvalda myndigheterna sedan rapport över internationell förbere-

dande patenterbarhetsprövning upprättats – få tillgång, i den mening och på de villkor som anges i artikel 30.4, till handlingarna i ärende rörande internationell förberedande patenterbarhetsprövning, såvida icke sökanden begär eller tillåter detta.

2. Om ej annat följer av vad som föreskrives under 1 och i artiklarna 36.1, 36.3 och 37.3 b, får internationella byrån och myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning icke upplysa om huruvida rapport över sådan prövning upprättats eller upprättande av sådan rapport vägrats eller huruvida begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller val av viss stat återkallats eller vidhålles, såvida icke sökanden begär eller tillåter detta.

Artikel 39

Översändande av avskrift och översättning samt erläggande av avgift till utvald myndighet

1. a) Har val av fördragsslutande stat gjorts innan 19 månader förflutit från prioritetsdagen, gäller bestämmelserna i artikel 22 icke i fråga om sådan stat. Sökanden skall i sådant fall innan 25 månader förflutit från prioritetsdagen till varje utvald myndighet inge avskrift av den internationella ansökan (om denna icke redan översänts enligt artikel 20) och föreskriven översättning av denna samt i förekommande fall betala nationell avgift.

b) För fullgörande av vad som

sägs under a får i nationell lag föreskrivas längre frister än som där anges.

2. Den verkan som föreskrives i artikel 11.3 upphör i utvald stat med samma rättsföljd som en återkallelse av nationell ansökan i den staten, om sökanden underlåter att fullgöra vad som åligger honom enligt 1.a inom den frist som gäller enligt 1.a eller b.

3. Utvald myndighet får låta den verkan som föreskrives i artikel 11.3 bestå, även om sökanden icke fullgör vad som sägs under 1.a eller b.

Artikel 40

Uppskov med nationell prövning och annan handläggning

1. Har val av fördragsslutande stat gjorts innan 19 månader förflutit från prioritetsdagen, gäller icke bestämmelserna i artikel 23 i fråga om sådan stat. Om ej annat följer av vad som föreskrives under 2, får den statens nationella patentmyndighet eller den nationella patentmyndighet som verkar för den staten icke utföra prövning eller företa annan handläggning av internationell ansökan före utgången av den frist som gäller enligt artikel 39.

2. Utan hinder av vad som sägs under 1 får utvald myndighet på sökandens uttryckliga begäran när som helst utföra prövning eller företa annan handläggning av internationell ansökan.

Artikel 41

Ändring av patentkrav, beskrivning och ritningar hos utvald myndighet

1. Sökanden skall ges tillfälle att inom föreskriven frist ändra patentkrav, beskrivning och ritningar hos utvald myndighet. Utvald myndighet får icke meddela patent eller avslå ansökan före utgången av denna tid utom med sökandens uttryckliga medgivande.

2. Ändring får icke gå utöver vad som framgick av den internationella ansökningen i den lydelse ansökningen hade vid ingivandet, om icke den nationella lagen i utvald stat uttryckligen medger detta.

3. Ändring skall stå i överensstämmelse med den nationella lagen i utvald stat i alla avseenden som icke regleras i denna konvention eller i tillämpningsföreskrifterna.

4. Om utvald patentmyndighet kräver översättning av internationell ansökan, skall ändring avfattas på samma språk som översättningen.

Artikel 42

Resultat av nationell prövning hos utvald myndighet

Utvald myndighet som mottager rapport över internationell förberedande patenterbarhetsprövning får icke kräva att sökanden skall tillhandahålla avskrift av eller lämna uppgift rörande innehållet i handling som har samband med prövningen av samma internatio-

nella ansökan vid annan utvald myndighet.

KAPITEL III

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel 43

Ansökan om vissa former av skydd

I fråga om designerad eller utvald stat, vars lag medger att uppfinnarcertifikat, certifikat för nytthetsmodell, nyttighetsmodell, tilläggspatent, tilläggs-certifikat, tilläggsuppfinnarcertifikat eller tilläggs-certifikat för nytthetsmodell meddelas, får sökanden i enlighet med vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna förklara att hans internationella ansökan, såvitt gäller den staten, avser meddelande av uppfinnarcertifikat, nytthetsmodell eller certifikat för nytthetsmodell i stället för patent, eller att den avser meddelande av tilläggspatent eller tilläggs-certifikat, tilläggsuppfinnarcertifikat eller tilläggs-certifikat för nytthetsmodell. Verkan av sådan förklaring bestämmes av vad sökanden angivit. Vid tillämpning av denna artikel och därtill hörande tillämpningsföreskrifter gäller icke artikel 2.ii.

Artikel 44

Ansökan om två former av skydd

I fråga om designerad eller utvald stat, vars lag medger att ansö-

kan, som syftar till att leda till patent eller någon av de andra former av skydd som anges i artikel 43, dessutom får avse ytterligare en av de nämnda formerna av skydd, får sökanden i enlighet med vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna ange de två former av skydd som han söker. Verkan härav bestämmes av vad sökanden angivit. Vid tillämpning av denna artikel gäller icke artikel 2.ii.

Artikel 45

Regionala patentfördrag

1. I fördrag som innehåller bestämmelser om meddelande av regionala patent ("regionalt patentfördrag") och som berättigar alla som enligt artikel 9 får inge internationell ansökan att inge ansökan om sådant patent får föreskrivas att internationella ansökningar, vilka som designerad eller utvald stat upptager stat som tillträtt både det regionala patentfördraget och denna konvention, får inges som ansökan om sådant regionalt patent.

2. I den nationella lagen i sådan designerad eller utvald stat får föreskrivas, att designering eller val av den staten i internationell ansökan skall anses utgöra förklaring att sökanden önskar erhålla regionalt patent enligt det regionala patentfördraget.

Artikel 46

Oriktig översättning av internationell ansökan

Om på grund av oriktig översättning av internationell ansökan om-

fattningen av patent som meddelats på grund av denna ansökan går utöver vad den internationella ansökningen på originalspråket omfattar, får behörig myndighet i berörd fördragsslutande stat till följd härav och med retroaktiv verkan inskränka patentets omfattning och förklara patentet ogiltigt till den del patentets omfattning går utöver omfattningen av den internationella ansökningen på originalspråket.

Artikel 47

Tidsfrister

1. Närmare bestämmelser om beräkning av de frister som anges i denna konvention ges i tillämpningsföreskrifterna.

2. a) Alla frister som fastställs i kapitlen I och II i denna konvention kan, utom genom revision enligt artikel 60, ändras genom beslut av de fördragsslutande staterna.

b) Sådant beslut skall fattas i församlingen eller genom omröstning per korrespondens och skall vara enhälligt.

c) Närmare bestämmelser om förfarandet ges i tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 48

Underlåtenhet att iakttaga vissa frister

1. Om frist som fastställs i denna konvention eller i tillämpningsföreskrifterna icke iakttages på grund av avbrott i postgången eller på grund av sådan förlust eller för-

sening av post som icke kunnat undvikas, skall fristen anses ha iakttagits i de fall som anges i tillämpningsföreskrifterna under förutsättning att de krav på bevisning och de övriga villkor som uppställs i tillämpningsföreskrifterna uppfylles.

2. a) Fördragsslutande stat skall, såvitt gäller den staten, vid överskridande av frist anse att fristen iakttagits i de fall detta medges i dess nationella lag.

b) Fördragsslutande stat får, såvitt gäller den staten, vid överskridande av frist anse att fristen iakttagits även i andra fall än som sägs under a.

Artikel 49

Rätt att uppträda inför internationell myndighet

Advokat, patentombud eller annan, som har rätt att uppträda inför den nationella patentmyndighet till vilken internationell ansökan ingavs, har i fråga om den ansökningen rätt att uppträda inför internationella byrån, behörig internationell nyhetsgranskningsmyndighet och behörig myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning.

KAPITEL IV

TEKNISKA TJÄNSTER

Artikel 50

Informationsverksamhet rörande patent

1. Internationella byrån får tillhandahålla tjänster genom att lämna sådan teknisk eller annan viktig information som är tillgänglig för byrån på grundval av publicerade handlingar, främst patent och publicerade ansökningar (i denna artikel benämnd "informationsverksamhet").

2. Internationella byrån får bedriva denna informationsverksamhet genom att ge information direkt eller genom en eller flera internationella nyhetsgranskningsmyndigheter eller genom andra nationella eller internationella fackinstitutioner, med vilka internationella byrån kan ha slutit avtal.

3. Informationsverksamheten skall bedrivas på sådant sätt att den särskilt underlättar för sådana fördragsslutande stater som är utvecklingsländer att tillägna sig tekniska kunskaper och teknologi, däri inbegripet tillgänglig publicerad "know-how".

4. Informationsverksamheten får utnyttjas av de fördragsslutande staternas regeringar samt av personer som är medborgare i eller har hemvist i fördragsslutande stat. Församlingen får besluta att dessa tjänster skall få utnyttjas även av andra.

5. a) Till fördragsslutande stats regering lämnas information till

självkostnadspris. Regering i fördragsslutande stat som tillhör utvecklingsländerna får dock information till pris som är lägre än självkostnadspriset, om skillnaden kan täckas genom överskott som uppkommer när information ges till andra än fördragsslutande staters regeringar eller genom medel som avses i artikel 51.4.

b) Med uttrycket "självkostnadspris" under a förstås kostnad utöver sådana kostnader som nationell patentmyndighet eller internationell nyhetsgranskningsmyndighet normalt ådrager sig vid fullgörandet av sina uppgifter.

6. Närmare föreskrifter om tillämpningen av denna artikel meddelas genom beslut av församlingen och, inom de gränser som fastställs av församlingen, av sådana arbetsgrupper som församlingen kan komma att tillsätta för detta ändamål.

7. Församlingen skall, då den anser det erforderligt, föreslå andra sätt för finansiering som komplettering till dem som avses under 5.

Artikel 51

Tekniskt bistånd

1. Församlingen skall upprätta en kommitté för tekniskt bistånd (i denna artikel benämnd "kommittén").

2. a) Medlemmarna i kommittén skall väljas bland de fördragsslutande staterna på sådant sätt att utvecklingsländerna tillförsäkras skälig representation.

b) Generaldirektören skall på

eget initiativ eller på begäran av kommittén inbjuda företrädare för mellanstatliga organisationer som handhar tekniskt bistånd till utvecklingsländer att delta i kommitténs arbete.

3. a) Kommitténs uppgift är att organisera och övervaka det tekniska bistånd som beviljats fördragsslutande stater som är utvecklingsländer för utveckling av deras patentväsen, antingen på nationell eller på regional nivå.

b) Det tekniska biståndet skall omfatta bland annat utbildning och utlåning av experter samt tillhandahållande av utrustning såväl för demonstrationsändamål som för användning i praktisk verksamhet.

4. För finansiering av biståndsprojekt enligt denna artikel skall internationella byrån försöka få till stånd avtal med internationella finansieringsorgan och mellanstatliga organisationer, särskilt Förenta Nationerna samt dess olika organ och fackorgan som handhar tekniskt bistånd, och med regeringar i de stater som tager emot tekniskt bistånd.

5. Närmare bestämmelser om tillämpningen av denna artikel meddelas av församlingen och, med den begränsning som församlingen bestämmer, av sådana arbetsgrupper som församlingen kan komma att tillsätta för detta ändamål.

Artikel 52

Förhållandet till andra bestämmelser i konventionen

Vad som sägs i detta kapitel in-
verkar ej på de ekonomiska be-
stämmelserna i konventionens öv-
riga kapitel. Dessa bestämmelser är
ej tillämpliga på detta kapitel och ej
heller på verksamhet som bedrivs
enligt detta kapitel.

KAPITEL V

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Artikel 53

Församlingen

1. a) Om ej annat följer av vad
som föreskrives i artikel 57.8 skall
församlingen bestå av de fördrags-
slutande staterna.

b) Varje fördragsslutande stats
regering skall företrädas av ett om-
bud, som kan bistås av biträdande
ombud, rådgivare och sakkunniga.

2. a) Församlingen skall:

i) behandla alla frågor rörande
vidmakthållandet och utveckling-
en av unionen samt rörande till-
lämpningen av denna konvention;

ii) fullgöra de uppgifter som ut-
tryckligen åligger den enligt andra
bestämmelser i denna konvention;

iii) ge anvisningar åt den inter-
nationella byrån rörande förbere-
dandet av revisionskonferenser;

iv) granska och godkänna de
verksamhetsberättelser som avges
av generaldirektören ävensom

dennes åtgärder rörande unionen
samt ge honom alla erforderliga in-
struktioner i frågor som faller inom
unionens verksamhetsområde;

v) granska och godkänna den
verksamhetsberättelse som upp-
rättats och de åtgärder som vidta-
gits av den exekutivkommitté som
tillsatts enligt vad som sägs under
9 samt ge denna kommitté in-
struktioner;

vi) fastställa unionens program
och antaga dess treårsbudget samt
godkänna dess räkenskaper;

vii) antaga unionens ekonomis-
ka reglemente;

viii) tillsätta de kommittéer och
arbetsgrupper som den anser erfor-
derliga för att unionens syften skall
uppnås;

ix) bestämma vilka icke för-
dragsslutande stater och, om ej an-
nat följer av vad som föreskrives
under 8, vilka mellanstatliga och
internationella icke statliga organi-
sationer som skall tillåtas att delta-
ga som observatörer i församling-
ens möten;

x) vidtaga varje annan lämplig
åtgärd som avser att främja unio-
nens syften samt utföra alla andra
uppgifter som erfordras enligt den-
na konvention.

b) I frågor av intresse även för
andra unioner som administreras
av organisationen skall försam-
lingen fatta sina beslut efter att ha
inhämtat yttrande av organisatio-
nens samordningskommitté.

3. Ombud har rätt att företräda
och rösta för endast en stat.

4. Varje fördragsslutande stat
har en röst.

5. a) Församlingen är beslutsmässig när hälften av antalet fördragsslutande stater är representerade.

b) När församlingen icke är beslutsmässig får den likväl fatta beslut. Utom såvitt avser beslut i församlingens egna procedurfrågor blir sådana beslut gällande endast om beslutsmässighet erhålles och föreskriven majoritet uppnås vid röstning per korrespondens enligt tillämpningsföreskrifterna.

6. a) Om ej annat följer av vad som föreskrives i artiklarna 47.2.b, 58.2.b, 58.3 och 61.2.b krävs för beslut av församlingen två tredjedels majoritet av de avgivna rösterna.

b) Nedlagda röster skall betraktas som icke avgivna.

7. I frågor som uteslutande rör stater som är bundna av kapitel II skall i bestämmelserna under 4, 5 och 6 med fördragsslutande stat förstås endast stat som är bunden av kapitel II.

8. Mellanstatlig organisation som är utsedd till internationell nyhetsgranskningsmyndighet eller myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning skall tillåtas delta i församlingens möten som observatör.

9. När antalet fördragsslutande stater överstiger fyrtio skall församlingen upprätta en exekutivkommitté. Hänvisning till exekutivkommittén i denna konvention och i tillämpningsföreskrifterna avser tiden efter det att denna kommitté upprättats.

10. Till dess exekutivkommittén upprättats skall församlingen inom

ramen för programmet och treårsbudgeten fastställa årsprogram och antaga årsbudgetar som har förberetts av generaldirektören.

11. a) Till dess exekutivkommittén upprättats skall församlingen sammanträda till ordinarie möte en gång om året på kallelse av generaldirektören och, om ej särskilda skäl föranleder annat, under samma tid och på samma plats som organisationens samordningskommitté.

b) Sedan exekutivkommittén upprättats skall församlingen på kallelse av generaldirektören sammanträda till ordinarie möte endast vart tredje kalenderår och, om ej särskilda skäl föranleder annat, under samma tid och på samma plats som organisationens generalförsamling.

c) Extra möte med församlingen skall sammankallas av generaldirektören på begäran av exekutivkommittén eller av en fjärdedel av de fördragsslutande staterna.

12. Församlingen skall antaga sin egen arbetsordning.

Artikel 54

Exekutivkommittén

1. När församlingen upprättat en exekutivkommitté gäller följande bestämmelser för denna kommitté.

2. a) Om ej annat följer av vad som föreskrives i artikel 57.8 skall exekutivkommittén bestå av stater valda av församlingen bland dessa medlemsstater.

b) Regeringen i varje stat som är medlem av exekutivkommittén skall företrädas av ett ombud, som kan bistås av biträdande ombud, rådgivare och sakkunniga.

3. Antalet stater som är medlemmar av exekutivkommittén skall motsvara en fjärdedel av antalet stater som är medlemmar av församlingen. Vid beräkning av det antal platser som skall besättas skall hänsyn ej tagas till den rest som erhålles vid delning med fyra.

4. Vid val av medlemmar till exekutivkommittén skall församlingen tillse att en rättvis geografisk fördelning erhålles.

5. a) Medlemmarna av exekutivkommittén skall tjänstgöra från avslutandet av det möte med församlingen vid vilket de valdes till avslutandet av nästa ordinarie församlingsmöte.

b) Högst två tredjedelar av exekutivkommitténs medlemmar får omväljas.

c) Församlingen skall fastställa närmare regler för val och eventuella omval av exekutivkommitténs medlemmar.

6. a) Exekutivkommittén skall

i) upprätta förslag till dagordning för församlingen;

ii) för församlingen framlägga förslag till unionens program och treårsbudget, vilka förberetts av generaldirektören;

iii) inom ramen för programmet och treårsbudgeten fastställa de särskilda årsbudgetar och årsprogram som förberetts av generaldirektören;

iv) med erforderliga kommenta-

rer för församlingen framlägga generaldirektörens periodiska verksamhetsberättelser och de årliga revisionsberättelserna;

v) i enlighet med församlingens beslut och beaktande av vad som inträffat mellan två ordinarie möten med församlingen vidtaga alla de åtgärder som erfordras för att generaldirektören skall kunna fullgöra unionens program;

vi) utföra sådana andra uppgifter som åligger den enligt denna konvention.

b) I frågor av intresse även för andra unioner som administreras av organisationen skall exekutivkommittén fatta sina beslut efter att ha inhämtat yttrande av organisationens samordningskommitté.

7. a) Exekutivkommittén skall på kallelse av generaldirektören sammanträda till ordinarie möte en gång om året, företrädesvis under samma tid och på samma plats som organisationens samordningskommitté.

b) Exekutivkommittén skall sammanträda till extra ordinarie möte på kallelse av generaldirektören. Kallelse till sådant möte utfärdas antingen på generaldirektörens eget initiativ eller på begäran av kommitténs ordförande eller av en fjärdedel av kommitténs medlemmar.

8. a) Varje stat som är medlem av exekutivkommittén har en röst.

b) Exekutivkommittén är beslutsmässig, när hälften av dess medlemmar är representerade.

c) Beslut fattas med enkel majoritet av de avgivna rösterna.

d) Nedlagda röster skall betraktas som icke avgivna.

e) Ombud har rätt att företräda och rösta för endast en stat.

9. Fördragsslutande stat som ej är medlem av exekutivkommittén har rätt att delta i exekutivkommitténs möten såsom observatör. Detsamma gäller mellanstatlig organisation som utsetts till internationell nyhetsgranskningsmyndighet eller myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning.

10. Exekutivkommittén skall antaga sin egen arbetsordning.

Artikel 55

Internationella byrån

1. Administrativa uppgifter som åligger unionen skall fullgöras av internationella byrån.

2. Internationella byrån skall utgöra sekretariat för unionens olika organ.

3. Generaldirektören är unionens högste verkställande tjänsteman och företräder unionen.

4. Internationella byrån skall utge en officiell tidning och de andra publikationer som anges i tillämpningsföreskrifterna eller beslutas av församlingen.

5. I tillämpningsföreskrifterna skall anges vilka tjänster som de nationella patentmyndigheterna skall tillhandahålla för att bistå internationella byrån och de myndigheter som utför internationell nyhetsgranskning och internationell förberedande patenterbarhetspröv-

ning i deras uppgifter enligt denna konvention.

6. Generaldirektören och varje av honom utsedd tjänsteman skall utan rösträtt delta i alla möten som hålles av församlingen, exekutivkommittén och annan kommitté eller arbetsgrupp som tillsatts enligt denna konvention eller tillämpningsföreskrifterna. Generaldirektören eller av honom utsedd tjänsteman skall ex officio vara dessa organs sekreterare.

7. a) Internationella byrån skall i enlighet med församlingens anvisningar och i samarbete med exekutivkommittén förbereda revisionskonferenser.

b) Internationella byrån får rådgöra med mellanstatliga organisationer och internationella icke statliga organisationer rörande förberedelsearbetet för revisionskonferenser.

c) Generaldirektören och av honom utsedda personer skall utan rösträtt delta i överläggningarna vid revisionskonferenser.

8. Internationella byrån skall utföra alla andra uppgifter som tilldelas den.

Artikel 56

Kommittén för tekniskt samarbete

1. Församlingen skall upprätta en kommitté för tekniskt samarbete (i denna artikel benämnd "kommittén").

2. a) Församlingen skall bestämma kommitténs sammansättning och utse dess medlemmar, varvid församlingen skall tillse att ut-

vecklingsländerna får en rättvis representation.

b) Myndighet som utsetts till internationell nyhetsgranskningsmyndighet eller myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning är självskriven medlem i kommittén. Är sådan myndighet fördragsslutande statsnationella patentmyndighet, skall den staten ej ha ytterligare företrädare i kommittén.

c) Om antalet fördragsslutande stater medger detta, skall det sammanlagda antalet medlemmar i kommittén vara större än dubbla antalet självskrivna medlemmar.

d) Generaldirektören skall på eget initiativ eller på begäran av kommittén inbjuda företrädare för berörda organisationer att delta i överläggningar som är av intresse för dem.

3. Kommitténs ändamål är att med råd och rekommendationer

i) bidra till en ständig förbättring av den verksamhet som bedrivs enligt denna konvention;

ii) bidra till att, så länge det finns flera internationella nyhetsgranskningsmyndigheter och flera myndigheter för internationell förberedande patenterbarhetsprövning, dessa myndigheter i största möjliga utsträckning har enhetlig dokumentation och tillämpar enhetliga arbetsmetoder samt att deras rapporter i största möjliga utsträckning håller en enhetligt hög kvalitet, och

iii) på församlingens eller exekutivkommitténs initiativ bidra till lösningen av de tekniska problem

som upprättandet av en enda internationell nyhetsgranskningsmyndighet medför.

4. Varje fördragsslutande stat och berörd internationell organisation får skriftligen vända sig till kommittén i frågor som faller inom kommitténs verksamhetsområde.

5. Kommittén kan ge råd och avge rekommendationer till generaldirektören eller, genom honom, till församlingen, exekutivkommittén eller de myndigheter som utsetts att utföra internationell nyhetsgranskning eller internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller några av dem samt till de mottagande myndigheterna eller några av dem.

6. a) Generaldirektören skall under alla förhållanden tillställa exekutivkommittén texterna till alla kommitténs råd och rekommendationer. Han får även framföra synpunkter på sådana texter.

b) Exekutivkommittén får framföra synpunkter på kommitténs råd och rekommendationer eller på annan åtgärd av kommittén. Den får anmoda kommittén att undersöka frågor som faller inom dennas verksamhetsområde och avge rapport över sådan undersökning. Exekutivkommittén får överlämna kommitténs råd, rekommendationer och rapporter jämte egna kommentarer till församlingen.

7. Till dess exekutivkommittén upprättats skall hänvisningen under 6 till exekutivkommittén avse församlingen.

8. Närmare bestämmelser om

förfarandet i kommittén utfärdas av församlingen.

Artikel 57

Finanser

1. a) Unionen skall ha en budget.

b) Unionens budget skall upptaga unionens egna inkomster och utgifter samt dess bidrag till den gemensamma utgiftsbudgeten för de unioner som administreras av organisationen.

c) Utgifter, som ej uteslutande kan hänföras till unionen utan även till en eller flera andra unioner som administreras av organisationen, skall anses som gemensamma för unionerna. Unionens andel i sådana gemensamma utgifter skall stå i förhållande till det intresse som dessa utgifter har för unionen.

2. Unionens budget skall fastställas under vederbörligt hänsynstagande till behovet av samordning med budgetarna för de övriga unioner som administreras av organisationen.

3. Om ej annat följer av vad som sägs under 5 skall unionens budget finansieras genom följande inkomster:

i) avgifter och pålagor som uttages för tjänster utförda av internationella byrån för unionens räkning;

ii) försäljning av eller royalties från internationella byråns publikationer rörande unionen;

iii) gåvor, legat och subventioner;

iv) hyror, räntor och diverse andra intäkter.

4. Storleken av de avgifter och andra pålagor som uttages av internationella byrån och priset på dess publikationer skall bestämmas så att de under normala förhållanden täcker alla utgifter för internationella byrån som har samband med verksamheten enligt denna konvention.

5. a) Uppkommer under något räkenskapsår underskott, skall de fördragsslutande staterna erlægga bidrag för att täcka detta underskott, om ej annat följer av vad som föreskrives under b och c.

b) Storleken av varje fördragsslutande stats bidrag bestämmas av församlingen under vederbörligt hänsynstagande till det antal internationella ansökningar som härrörde från envar av dem under ifrågavarande år.

c) Om andra medel finns tillgängliga för att tillfälligt täcka sådant underskott eller del därav, får församlingen bestämma att detta underskott skall överföras till följande räkenskapsår och att de fördragsslutande staterna icke skall åläggas att erlægga bidrag.

d) Om unionens finansiella läge tillåter detta, får församlingen bestämma att bidrag som erlagts enligt a skall återbetalas till de fördragsslutande stater som erlagt dem.

e) Fördragsslutande stat, som icke inom två år från den av församlingen fastställda förfallodagen betalat sitt bidrag enligt b), får ej utöva rösträtt i något av unionens

organ. Sådant organ får emellertid låta dylik stat behålla sin rösträtt i detta organ så länge som detta organ anser att dröjsmålet med betalningen beror på utomordentliga och oundvikliga omständigheter.

6. Antages ej budgeten före början av en ny budgetperiod, skall budgeten motsvara budgeten för närmast föregående år på sätt föreskrives i det ekonomiska reglementet.

7. a) Unionen skall ha en kapitalfond som bildas genom en engångsbetalning av varje fördragsslutande stat. Om fonden blir otillräcklig, skall församlingen vidtaga erforderliga åtgärder för att öka den. Om del av fonden icke längre erfordras, skall den återbetalas till de fördragsslutande staterna.

b) Storleken av fördragsslutande stats första inbetalning till denna fond eller av dess andel i en ökning av fonden bestämmes av församlingen på grundval av principer motsvarande de som anges under 5. b.

c) Sättet för betalning fastställs av församlingen på förslag av generaldirektören efter det att församlingen inhämtat yttrande från organisationens samordningskommitté.

d) Varje återbetalning skall vara proportionell mot de belopp som betalats av ifrågavarande fördragsslutande stat med beaktande av tidpunkten för dessa betalningar.

8. a) I det särskilda avtal, som slutes med den stat inom vars område organisationen har sitt säte (headquarters agreement), skall fö-

reskrivas att, om kapitalfonden blir otillräcklig, denna stat skall bevilja förskott. Storleken av dessa förskott samt de villkor på vilka de beviljas skall göras till föremål för särskilda överenskommelser i varje enskilt fall mellan vederbörande stat och organisationen. Så länge denna stat är skyldig att bevilja förskott, är den självskriven medlem av församlingen och exekutivkommittén.

b) Såväl den stat som avses under a som organisationen har rätt att genom skriftligt meddelande uppsäga skyldigheten att bevilja förskott. Uppsägningen träder i kraft tre år efter utgången av det år under vilket den mottogs.

9. Revision av räkenskaperna skall verkställas av en eller flera fördragsslutande stater eller av utifrån tillkallade revisorer på sätt som föreskrives i det ekonomiska reglementet. Revisorerna skall efter eget samtycke utses av församlingen.

Artikel 58

Tillämpningsföreskrifter

1. De tillämpningsföreskrifter som fogats vid denna konvention innehåller regler

i) beträffande frågor rörande vilka denna konvention uttryckligen hänvisar till tillämpningsföreskrifterna eller uttryckligen anger att föreskrifter finns eller skall utfärdas,

ii) beträffande administrativa krav, frågor eller förfaranden;

iii) beträffande andra frågor som är av betydelse för genomförandet

av bestämmelserna i denna konvention.

2. a) Församlingen får ändra tillämpningsföreskrifterna.

b) Om ej annat följer av vad som föreskrives under 3, krävs för ändring tre fjärdedels majoritet av de avgivna rösterna.

3. a) I tillämpningsföreskrifterna anges vilka regler som får ändras

i) endast enhälligt beslut, eller

ii) endast om avvikande mening icke framföres vare sig av sådan fördragsslutande stat vars nationella patentmyndighet tjänstgör som internationell nyhetsgranskningsmyndighet eller myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller, om sådan myndighet är mellanstatlig organisation, av den fördragsslutande stat som är medlem av denna organisation och i organisationens behöriga organ befullmäktigats för detta ändamål av övriga medlemsstater.

b) Sådant krav får framdeles slopas i fråga om sådan regel endast om de villkor som anges under a.i respektive a.ii är uppfyllda.

c) För att en regel framdeles skall tillhöra någon av de grupper som avses under a krävs enhälligt beslut.

4. Enligt tillämpningsföreskrifterna skall generaldirektören under församlingens överinseende utfärda administrativa föreskrifter.

5. Vid bristande överensstämmelse mellan konventionen och tillämpningsföreskrifterna skall konventionens bestämmelser gälla.

KAPITEL VI

TVISTER

Artikel 59

Tvister

Om ej annat följer av vad som föreskrives i artikel 64.5 kan varje tvist mellan två eller flera fördragsslutande stater angående tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, som ej kunnat lösas genom förhandling, hänskjutas till Internationella domstolen genom ansökan enligt domstolens stadga från någon av de berörda staterna, om de berörda staterna icke överenskommer om annat sätt för tvistens biläggande. Den stat som hänskjutit tvisten till domstolen skall underrätta internationella byrå härnäst, och internationella byrå skall i sin tur underrätta övriga fördragsslutande stater.

KAPITEL VII

REVISION OCH ÄNDRING

Artikel 60

Revision av konventionen

1. Denna konvention kan revideras genom särskilda konferenser bestående av de fördragsslutande staterna.

2. Om sammankallande av revisionskonferens beslutar församlingen.

3. Mellanstatlig organisation som är utsedd till internationell nyhetsgranskningsmyndighet eller

myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning har rätt att deltaga i revisionskonferens som observatör.

4. Artiklarna 53.5, 53.9 och 53.11, 54, 55.4–55.8, 56 och 57 kan ändras antingen vid revisionskonferens eller i enlighet med bestämmelserna i artikel 61.

Artikel 61

Ändring av vissa bestämmelser i konventionen

1. a) Förslag till ändring av artiklarna 53.5, 53.9 och 53.11, 54, 55.4–55.8, 56 och 57 får framläggas av varje stat som är medlem av församlingen samt av exekutivkommittén och generaldirektören.

b) Sådant förslag skall av generaldirektören tillställas de fördragsslutande staterna minst sex månader innan det skall behandlas av församlingen.

2. a) Ändring av de artiklar som avses under 1 skall antagas av församlingen.

b) Antagandet kräver tre fjärdedels majoritet av de avgivna rösterna.

3. a) Ändring av artikel som avses under 1 träder i kraft en månad efter det att generaldirektören från tre fjärdedelar av de stater som var medlemmar av församlingen när ändringen antogs mottagit skriftligt meddelande om att ändringen godkänts i enlighet med vederbörande stats konstitutionella bestämmelser.

b) Ändring av dessa artiklar som sålunda godkänts är bindande för

alla stater som är medlemmar av församlingen när ändringen träder i kraft. Ändring som ökar de fördragsslutande staternas ekonomiska förpliktelser är dock bindande endast för de stater som meddelat att de godkänt ändringen.

c) Ändring som godkänts på sätt som föreskrives under a är bindande för alla stater som blir medlemmar av församlingen efter den dag då ändringen trätt i kraft enligt vad som sägs under a.

KAPITEL VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 62

Tillträde till konventionen

1. Stat som är medlem av internationella unionen för industriellt rättsskydd kan tillträda denna konvention genom

i) undertecknande följt av deponering av ratifikationsinstrument, eller

ii) deponering av anslutningsinstrument.

2. Ratifikations- eller anslutningsinstrument skall deponeras hos generaldirektören.

3. Bestämmelserna i artikel 24 i Stockholmsakten av Pariskonventionen för industriellt rättsskydd äger tillämpning på denna konvention.

4. Bestämmelser under 3 får ej i något fall tolkas som ett erkännande eller tyst godtagande från fördragsslutande stats sida av den

faktiska situationen i område för vilket konventionen av annan fördragsslutande stat göres tillämplig med stöd av nämnda bestämmelse.

Artikel 63

Konventionens ikraftträdande

1. a) Om ej annat följer av vad som föreskrives under 3, träder denna konvention i kraft tre månader efter det att åtta stater har deponerat sina ratifikations- eller anslutningsinstrument, under förutsättning att minst fyra av dessa stater uppfyller ett av följande krav:

i) antalet i vederbörande stat ingivna ansökningar översteg 40 000 enligt den senaste årsstatistik som publicerats av internationella byrån;

ii) medborgare i vederbörande stat eller personer som har hemvist där ingav minst 1000 ansökningar i ett främmande land enligt den senaste årsstatistik som publicerats av internationella byrån;

iii) den nationella patentmyndigheten i vederbörande stat mottog minst 10 000 ansökningar från medborgare i främmande länder eller personer som har hemvist i sådana länder enligt den senaste årsstatistik som publicerats av internationella byrån.

b) Vid tillämpning av bestämmelsen under 1 skall ordet "ansökningar" icke omfatta ansökningar om skydd för nyttighetsmodeller.

2. Om ej annat följer av vad som sägs under 3 blir stat, som icke blir bunden av denna konvention när

denna träder i kraft enligt 1, bunden av konventionen tre månader efter den dag då staten deponerade sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument.

3. Bestämmelserna i kapitel II och därtill hörande bestämmelser i de tillämpningsföreskrifter som fogats vid denna konvention blir emellertid tillämpliga först från den dag då tre stater, vilka envar uppfyller minst ett av de krav som anges under 1, tillträtt konventionen utan att ha avgivit förklaring enligt artikel 64.1 att de icke avser att bli bundna av bestämmelserna i kapitel II. Nämnda dag kan dock icke infalla tidigare än den dag då konventionen träder i kraft enligt 1.

Artikel 64

Förbehåll

1. a) Stat har rätt att förklara att den icke skall vara bunden av bestämmelserna i kapitel II.

b) Stat som avger förklaring enligt a är icke bunden av bestämmelserna i kapitel II och därtill hörande bestämmelser i tillämpningsföreskrifterna.

2. a) Stat som ej avgivit förklaring enligt 1.a får förklara att

i) den icke skall vara bunden av bestämmelserna i artikel 39.1 såvitt avser skyldigheten att inge avskrift av den internationella ansökningen och föreskriven översättning av denna;

ii) förpliktelsen enligt artikel 40 att uppskjuta nationell handläggning icke skall hindra dess nationella patentmyndighet att publice-

ra eller medverka vid publicering av den internationella ansökningen eller översättning av denna; sådan stat är emellertid icke därmed befriad från att iakttaga vad som föreskrives i artiklarna 30 och 38.

b) Stat som avger sådan förklaring är bunden av denna.

3. a) Stat får förklara att, såvitt gäller den staten, internationell publicering av internationella ansökningar icke kräves.

b) Om vid utgången av en frist på aderton månader från prioritetsdagen den internationella ansökan innehåller designering endast av sådana stater som avgivit förklaring enligt a, skall den internationella ansökningen icke publiceras enligt artikel 21.2.

c) Även om bestämmelsen under b är tillämplig, skall den internationella ansökningen publiceras av internationella byrån

i) enligt vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna om sökanden begär sådan publicering;

ii) om nationell ansökan grundad på den internationella ansökningen eller patent grundat på den internationella ansökningen publiceras av nationell patentmyndighet i sådan designerad stat som avgivit förklaring enligt a eller på sådan nationell patentmyndighets vägnar, omedelbart efter denna publicering men ej innan aderton månader förflutit från prioritetsdagen.

4. a) Stat vars nationella lag föreskriver att dess patent skall anses utgöra del av teknikens standpunkt från en tidpunkt som ligger

före publiceringen men som ej, såvitt avser verkan som nyhetshinder, jämställer prioritetsdag som yrkas enligt Pariskonventionen för industriellt rättsskydd med den faktiska ingivningsdagen i den staten får förklara att, såvitt avser verkan som nyhetshinder, ingivande utomlands av internationell ansökan i vilken den staten är designerad icke skall jämföras med ett faktiskt ingivande i den staten.

b) Stat som avger förklaring enligt a är i den utsträckning som framgår av förklaringen icke bunden av artikel 11.3.

c) Stat som avger förklaring enligt a skall samtidigt skriftligen ange från vilken tidpunkt och under vilka villkor som internationell ansökan i vilken den staten designeras får verkan som nyhetshinder i nämnda stat. Denna uppgift får ändras när som helst genom meddelande till generaldirektören.

5. Stat får förklara att den icke anser sig bunden av artikel 59. I fråga om tvist mellan fördragsslutande stat som avgivit sådan förklaring och annan fördragsslutande stat skall bestämmelserna i artikel 59 icke äga tillämpning.

6. a) Förklaring som avges enligt denna artikel skall vara skriftlig. Den kan avges vid undertecknandet av denna konvention, vid deponeringen av ratifikations- eller anslutningsinstrument eller, utom i det fall som avses under 5, vid senare tidpunkt genom meddelande till generaldirektören. Avges förklaring genom sådant meddelande träder den i kraft sex månader efter

den dag då generaldirektören mottagit meddelandet; dylik förklaring har ej verkan i fråga om internationella ansökningar som ingivits före utgången av denna sexmånadersfrist.

b) Förklaring som avgivits enligt denna artikel får återkallas när som helst genom meddelande till generaldirektören. Återkallelsen träder i kraft tre månader efter den dag då generaldirektören mottog meddelandet. Såvitt gäller återkallelse av förklaring enligt 3 har återkallelsen ej verkan i fråga om internationella ansökningar som ingivits före utgången av denna tremånadersfrist.

7. Andra förbehåll mot denna konvention än de som angivits under 1–5 är icke tillåtna.

Artikel 65

Successiv tillämpning

1. Om det i avtal med internationell nyhetsgranskningsmyndighet eller myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning finns övergångsbestämmelse angående begränsning av det antal eller de slag av internationella ansökningar som myndigheten anser sig att handlägga, skall församlingen vidtaga erforderliga åtgärder för successiv tillämpning av denna konvention och tillämpningsföreskrifterna såvitt gäller vissa grupper internationella ansökningar. Denna bestämmelse gäller också i fråga om begäran om nyhetsgranskning av internationellt slag enligt artikel 15.5.

2. Församlingen skall besluta från vilka tidpunkter internationella ansökningar och begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning får inges. Sådant beslut inverkar ej på vad som följer av bestämmelsen under 1. Den angivna tidpunkten får ej infalla senare än sex månader efter det att denna konvention trätt i kraft enligt artikel 63.1 resp. efter det att kapitel II blivit tillämpligt enligt artikel 63.3.

Artikel 66

Uppsägning

1. Fördragsslutande stat får uppsäga denna konvention genom meddelande till generaldirektören.

2. En uppsägning träder i kraft sex månader efter den dag då meddelandet mottogs av generaldirektören. Uppsägning inverkar ej på rättsverkan av internationell ansökan i den stat som verkställt uppsägningen, om den internationella ansökningen ingivits och, för det fall den uppsägande staten blivit utvald, jämväl valet av denna stat gjorts före utgången av nämnda sexmånadersperiod.

Artikel 67

Undertecknande och språk

1. a) Denna konvention skall undertecknas i ett exemplar på engelska och franska språken, vilka båda texter äger lika vitsord.

b) Officiella texter skall efter samråd med vederbörande regeringar upprättas av generaldirektö-

ren på japanska, portugisiska, ryska, spanska och tyska språken samt på de andra språk som församlingen kan komma att bestämma.

2. Denna konvention är öppen för undertecknande i Washington till och med den 31 december 1970.

Artikel 68

Depositariens uppgifter

1. När denna konvention icke längre är öppen för undertecknande, skall originalet till konventionen deponeras hos generaldirektören.

2. Generaldirektören skall överlämna två av honom bestyrkta avskrifter av denna konvention och de vid konventionen fogade tillämpningsföreskrifterna till regeringarna i alla stater som är anslutna till Pariskonventionen för industriellt rättsskydd och, på begäran, till regeringen i annan stat.

3. Generaldirektören skall låta registrera denna konvention hos Förenta Nationernas sekretariat.

4. Generaldirektören skall överlämna två av honom bestyrkta avskrifter av varje ändring i konventionen och tillämpningsföreskrifterna till regeringarna i alla fördragsslutande stater och, på begäran, till regeringen i annan stat.

Artikel 69

Meddelanden

Generaldirektören skall underrätta regeringarna i alla stater som är anslutna till Pariskonventionen

för industriellt rättsskydd angående

i) underskrifter enligt artikel 62,
ii) depositioner av ratifikations- eller anslutningsinstrument enligt artikel 62,

iii) dagen för denna konventions ikraftträdande och den dag från vilken kapitel II är tillämpligt enligt artikel 63.3,

iv) förklaringar enligt artikel 64.1–64.5,

v) återkallelse enligt artikel 64.6.b av avgiven förklaring,

vi) uppsägningar enligt artikel 66,

vii) förklaringar enligt artikel 31.4.

TILL BEKRÄFTELSE härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

SOM SKEDDE i Washington den 19 juni 1970.

Bilaga 4

KONVENTION OM MEDDELANDE AV EUROPEISKA PATENT (EUROPEISK PATENTKONVENTION)

av den 5 oktober 1973

PREAMBEL

De fördragsslutande staterna,
vilka önskar stärka samarbetet
mellan Europas stater såvitt avser
skyddet för uppfinningar,

vilka önskar att sådant skydd
skall kunna erhållas i dessa stater
genom ett enda förfarande för
meddelande av patentoch genom
införandet av vissa enhetliga regler
rörande patent som meddelats
genom detta förfarande,

vilka önskar i detta syfte avsluta
en konvention, genom vilken en
europeisk patentorganisation upp-
rättas och vilken utgör sådan sär-
skild överenskommelse som avses
i artikel 19 i den konvention för in-
dustriellt rättsskydd som under-
tecknats i Paris den 20 mars 1883
och senast reviderats den 14 juli
1967 och sådant regionalt patent-
fördrag som avses i artikel 45.1 i
konventionen om patentsamarbe-
te av den 19 juni 1970,

har överenskommit om följande:

FÖRSTA DELEN ALLMÄNNA OCH ORGANISATORISKA BESTÄMMELSER

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

*Europeisk rätt såvitt avser
meddelande av patent*

Genom denna konvention ska-
pas en för de fördragsslutande sta-
terna gemensam rätt såvitt avser
meddelande av patent på uppfin-
ningar.

Artikel 2

Europeiskt patent

(1) Patent som meddelas enligt
denna konvention benämnes euro-
peiskt patent.

(2) Europeiskt patent skall i varje
fördragsslutande stat för vilken det
meddelats ha samma verkan och
regleras av samma bestämmelser
som ett i den staten meddelat na-
tionellt patent, om ej annat sägs i
denna konvention.

Artikel 3

Territoriell omfattning

Europeiskt patent får sökas för
en eller flera av de fördragsslutan-
de staterna.

Artikel 4

Europeisk patentorganisation

(1) Genom denna konvention upprättas en europeisk patentorganisation, i det följande benämnd "organisationen". Den skall vara självständig i administrativt och ekonomiskt avseende.

(2) Organisationens organ skall vara:

- a) ett europeiskt patentverk;
- b) ett förvaltningsråd.

(3) Organisationens uppgift är att meddela europeiska patent. Denna uppgift skall utföras av det europeiska patentverket under tillsyn av förvaltningsrådet.

Kapitel II

Den europeiska patentorganisationen

Artikel 5

Rättslig ställning

(1) Organisationen är juridisk person.

(2) Organisationen skall i varje fördragsslutande stat åtnjuta den mest omfattande rättskapacitet som enligt den statens rätt tillkommer juridiska personer. Särskilt gäller att organisationen skall kunna förvärva och överlåta fast och lös egendom samt vara part i rättegång.

(3) Det europeiska patentverkets president företräder organisationen.

Artikel 6

Säte

(1) Organisationen skall ha sitt säte i München.

(2) Det europeiska patentverket skall förläggas till München. Det skall ha en filial i Haag.

Artikel 7

Det europeiska patentverkets informationskontor

Under förutsättning av vederbörande stats eller organisations godkännande kan, om så erfordras, genom beslut av förvaltningsrådet inrättas informationskontor för det europeiska patentverket i fördragsslutande stat och hos mellanstatlig organisation på det industriella rättsskyddets område med uppgift att där svara för information och kontakter.

Artikel 8

Privilegier och immunitet

Organisationen, förvaltningsrådets medlemmar, det europeiska patentverkets tjänstemän och de övriga personer, vilka anges i det protokoll angående privilegier och immunitet som fogats vid denna konvention och vilka deltagar i organisationens verksamhet, skall, i den omfattning som sägs i protokollet, inom de fördragsslutande staternas områden åtnjuta de privilegier och den immunitet som fordras för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter.

Artikel 9

Ansvar

(1) Organisationens kontraktsrättsliga ansvar avgöres enligt den lag som är tillämplig på ifrågavarande avtal.

(2) Organisationens utomobligatoriska ansvar för skada som orsakats av organisationen eller av det europeiska patentverkets tjänstemän vid fullgörandet av deras uppgifter avgöres enligt gällande rätt i Förbundsrepubliken Tyskland. Har skadan orsakats av filialen i Haag eller av informationskontor eller av tjänsteman vid denna filial eller vid sådant kontor, tillämpas lagen i den fördragsslutande stat, i vilken filialen eller kontoret ligger.

(3) I fråga om det europeiska patentverkets tjänstemäns personliga ansvarighet gentemot organisationen gäller vad som sägs i deras tjänstgöringsreglemente eller i anställningsvillkoren.

(4) Nedan angiven domstol är behörig att pröva tvist i frågor som avses under 1 och 2:

a) tvist i fråga som avses under 1, behörig domstol i Förbundsrepubliken Tyskland, om icke i det mellan parterna ingångna avtalet föreskrivits att tvisten skall prövas av domstol i annan stat;

b) tvist i fråga som avses under 2, antingen behörig domstol i Förbundsrepubliken Tyskland eller behörig domstol i den stat, i vilken filialen är belägen eller kontoret är beläget.

Kapitel III

Det europeiska patentverket

Artikel 10

Ledning

(1) Ledningen av det europeiska patentverket utövas av presidenten, som är ansvarig för dess verksamhet inför förvaltningsrådet.

(2) För att kunna fullgöra denna uppgift har presidenten särskilt följande uppgifter och befogenheter:

a) han skall vidtaga alla åtgärder som erfordras för att det europeiska patentverkets verksamhet skall kunna bedrivas, däri inbegripet utfärdande av interna administrativa föreskrifter och publicering av anvisningar för allmänheten;

b) han skall, i den utsträckning denna konvention ej innehåller bestämmelser härom, bestämma vilka uppgifter som skall fullgöras vid det europeiska patentverket i München respektive vid filialen i Haag;

c) han får för förvaltningsrådet framlägga förslag om ändring av denna konvention samt sådana förslag till allmänna föreskrifter och beslut, beträffande vilka avgörandet ankommer på förvaltningsrådet;

d) han skall utarbета förslag till budget, eventuella ändringar i denna och eventuell tilläggsbudget samt svara för att budgeten genomföres;

e) han skall varje år framlägga en verksamhetsberättelse för förvaltningsrådet;

f) han skall vara chef för och utöva tillsyn över personalen;

g) han skall, om ej annat följer av vad som sägs i artikel 11, besluta om anställning och befordran av tjänstemän;

h) han har befogenhet att vidtaga disciplinära åtgärder mot annan tjänsteman än sådan som avses i artikel 11 och får föreslå förvaltningsrådet att vidtaga disciplinära åtgärder mot tjänstemän som avses i artikel 11.2 och 3;

i) han får delegera sina uppgifter och befogenheter.

(3) Presidenten biträdes av flera vicepresidenter. Är presidenten frånvarande eller föreligger eljest förfall för honom, ersättes han av en av vicepresidenterna i enlighet med vad som föreskrives av förvaltningsrådet.

Artikel 11

Utnämning av högre tjänstemän

(1) Det europeiska patentverkets president utnämnes av förvaltningsrådet.

(2) Vicepresidenterna utnämnes av förvaltningsrådet efter hörande av presidenten.

(3) Besvärskammarnas och den stora besvärskammarens ledamöter, däri inbegripet deras ordförande, förordnas av förvaltningsrådet på förslag av det europeiska patentverkets president. Förvaltningsrådet kan, efter hörande av det europeiska patentverkets president, ge dem förnyat förordnande.

(4) Förvaltningsrådet har befogenhet att vidtaga disciplinära åtgärder

mot tjänstemän som avses under 1–3 ovan.

Artikel 12

Tjänsteåligganden

Det europeiska patentverkets tjänstemän är, även efter det deras anställning upphört, förpliktade att icke röja eller använda sig av något som har sådan karaktär att det utgör yrkeshemlighet.

Artikel 13

Twister mellan organisationen och det europeiska patentverkets tjänstemän

(1) Med den begränsning och på de villkor som anges i tjänstgörings- eller pensionsreglementet eller som, såvitt avser vissa tjänstemän, framgår av anställningsvillkoren äger den som är eller varit tjänsteman vid det europeiska patentverket eller hans rättsinnehavare i tvist mellan honom och den europeiska patentorganisationen anföra besvär hos Internationella arbetsorganisationens förvaltningsdomstol i enlighet med denna domstols stadga.

(2) Besvär får anföras endast om vederbörande uttömt alla rättsmedel som anges i tjänstgörings- eller pensionsreglementet eller, såvitt avser vissa tjänstemän, i anställningsvillkoren.

Artikel 14

Det europeiska patentverkets språk

(1) Det europeiska patentverkets officiella språk är engelska, franska

och tyska. Europeisk patentansökan skall inges på ett av dessa språk.

(2) Fysisk eller juridisk person som har hemvist eller säte i fördragsslutande stat, i vilken annat språk än engelska, franska eller tyska är officiellt språk, och medborgare i denna stat som har hemvist utomlands får inge europeisk patentansökan på språk som är officiellt språk i denna stat. Översättning till något av det europeiska patentverkets officiella språk måste dock inges inom frist som anges i tillämpningsföreskrifterna. Denna översättning får när som helst under handläggningen vid det europeiska patentverket bringas i överensstämmelse med ansökningen i dess ursprungliga avfattning.

(3) Det av det europeiska patentverkets officiella språk på vilket den europeiska patentansökningen var avfattad vid ingivandet eller, i fall som avses under 2, till vilket ansökningen översatts, skall användas som handläggningsspråk vid all handläggning vid det europeiska patentverket som rör denna ansökan eller det patent som meddelats i anledning av denna, om ej annat sägs i tillämpningsföreskrifterna.

(4) Person som avses under 2 får även inge handling, som skall inges inom viss frist, på språk som är officiellt språk i ifrågavarande fördragsslutande stat. Han måste dock inge översättning till handläggningsspråket inom frist som anges i tillämpningsföreskrifterna.

I fall som anges i tillämpningsföreskrifterna får han i stället inge översättning till annat språk som är officiellt språk vid det europeiska patentverket.

(5) Inges handling, som ej utgör del av den europeiska patentansökningen, på annat språk än som föreskrives i denna konvention eller inges översättning som kräves enligt denna konvention ej inom föreskriven tid, skall handlingen anses ej ha ingivits.

(6) Europeisk patentansökan skall publiceras på handläggnings-språket.

(7) De europeiska patentskrifterna skall publiceras på handläggningsspråket. De skall innehålla översättning av patentkraven till det europeiska patentverkets båda andra officiella språk.

(8) På det europeiska patentverkets tre officiella språk skall utges:

a) den europeiska patenttidningen,

b) det europeiska patentverkets officiella tidning.

(9) Införing i det europeiska patentregistret skall göras på det europeiska patentverkets tre officiella språk. Vid bristande överensstämmelse äger införingen på handläggningsspråket vitsord.

Artikel 15

Organ för förfarandet

För handläggningen enligt denna konvention skall inom det europeiska patentverket inrättas:

a) en mottagningsavdelning,

b) nyhetsgranskningsavdelningar,

- c) prövningsavdelningar,
- d) invändningsavdelningar,
- e) en rättsavdelning,
- f) besvärskamrar,
- g) en stor besvärskammare.

Artikel 16

Mottagningsavdelning

Mottagningsavdelningen ingår i filialen i Haag. Den svarar för prövningen av europeiska patentansökningar i samband med ingivandet och för prövningen av ansökningar i formellt avseende till dess sökanden begärt patenterbarhetsprövning eller enligt artikel 96.1 förklarat att han önskar fullfölja sin ansökan. Den svarar vidare för publiceringen av europeiska patentansökningar och europeiska nyhetsgranskningsrapporter.

Artikel 17

Nyhetsgranskningsavdelningar

Nyhetsgranskningsavdelningarna ingår i filialen i Haag. De svarar för upprättandet av europeiska nyhetsgranskningsrapporter.

Artikel 18

Prövningsavdelningar

(1) Prövningsavdelningarna svarar för handläggningen av europeiska patentansökningar från den tidpunkt då mottagningsavdelningen upphör att vara ansvarig för handläggningen.

(2) Prövningsavdelning består av tre tekniskt kunniga granskare. Den handläggning som föregår det

slutliga beslutet skall emellertid i regel utföras av en av avdelningens granskare. Muntlig förhandling skall äga rum inför själva prövningsavdelningen. Anser prövningsavdelningen det erforderligt med hänsyn till beslutets art, skall den utökas med en lagkunnig granskare. Vid lika röstetal har prövningsavdelningens ordförande utslagsröst.

Artikel 19

Invändningsavdelningar

(1) Invändningsavdelningarna svarar för prövning av invändningar mot europeiska patent.

(2) Invändningsavdelning består av tre tekniskt kunniga granskare, av vilka åtminstone två ej får ha deltagit i den handläggning som lett till meddelandet av det europeiska patent som invändningen avser. Granskare som deltagit i den handläggning som lett till meddelandet av det europeiska patentet får ej vara ordförande. Invändningsavdelningen får uppdraga åt en av sina ledamöter att utföra den handläggning som föregår det slutliga beslutet. Muntlig förhandling skall äga rum inför själva invändningsavdelningen. Anser invändningsavdelningen det erforderligt med hänsyn till beslutets art, skall den utökas med en lagkunnig granskare, som ej får ha deltagit i den handläggning som lett till meddelandet av patentet. Vid lika röstetal har invändningsavdelningens ordförande utslagsröst.

Artikel 20

Rättsavdelning

(1) Rättsavdelningen svarar för beslut rörande införing av uppgifter i det europeiska patentregistret samt för beslut rörande införing i eller avförande från förteckningen över auktoriserade ombud.

(2) Rättsavdelningens beslut fattas av en lagkunnig ledamot.

Artikel 21

Besvärskamrar

(1) Besvärskamrarna svarar för prövning av besvär över beslut som meddelats av mottagningsavdelningen, prövningsavdelning, invändningsavdelning och rättsavdelningen.

(2) Vid prövning av besvär över beslut av mottagningsavdelningen eller rättsavdelningen består besvärskammaren av tre lagkunniga ledamöter.

(3) Vid prövning av besvär över beslut av prövningsavdelning består besvärskammaren av

a) två tekniskt kunniga ledamöter och en lagkunnig ledamot, om beslutet gäller avslag på europeisk patentansökan eller meddelande av europeiskt patent och beslutet meddelats av prövningsavdelning som bestått av mindre än fyra ledamöter;

b) tre tekniskt kunniga och två lagkunniga ledamöter, om beslutet meddelats av prövningsavdelning som bestått av fyra ledamöter eller besvärskammaren anser det erforderligt med hänsyn till besvärens art;

c) tre lagkunniga ledamöter i övriga fall.

(4) Vid prövning av besvär över beslut av invändningsavdelning består besvärskammaren av

a) två tekniskt kunniga ledamöter och en lagkunnig ledamot, om beslutet meddelats av invändningsavdelning som bestått av tre ledamöter;

b) tre tekniskt kunniga och två lagkunniga ledamöter, om beslutet meddelats av invändningsavdelning som bestått av fyra ledamöter eller besvärskammaren anser det erforderligt med hänsyn till besvärens art.

Artikel 22

Den stora besvärskammaren

(1) Den stora besvärskammaren åligger att

a) avgöra rättsfrågor som hänskjutes till den från besvärskamrarna;

b) avge utlåtanden i rättsfrågor som enligt artikel 112 hänskjutes till den av det europeiska patentverkets president.

(2) Den stora besvärskammaren är beslutsför med fem lagkunniga och två tekniskt kunniga ledamöter. En av de lagkunniga ledamöterna skall vara ordförande.

Artikel 23

Kammarledamöternas oavhängighet

(1) Den stora besvärskammarens och besvärskamrarnas ledamöter förordnas för en tid av fem år. De

får under denna tid ej skiljas från sina uppdrag, om ej tungt vägande skäl därför föreligger och förvaltningsrådet på förslag av den stora besvärskammaren beslutar därom.

(2) Kammarledamot får icke vara ledamot i mottagningsavdelningen, prövningsavdelning, invändningsavdelning eller rättsavdelningen.

(3) Kamrarnas ledamöter är vid beslutsfattandet icke bundna av några instruktioner utan endast av bestämmelserna i denna konvention.

(4) Bestämmelser om ärendenas handläggning vid besvärskammarna och den stora besvärskammaren skall antagas på sätt sägs i tillämpningsföreskrifterna. Dessa bestämmelser skall godkännas av förvaltningsrådet.

Artikel 24

Jäv

(1) Ledamot av besvärskammare eller av den stora besvärskammaren får ej deltaga i prövning av sak, om han har personligt intresse i saken, tidigare företrätt någon av parterna i saken eller deltagit i det beslut som besvären gäller.

(2) Anser ledamot av besvärskammare eller den stora besvärskammaren, på skäl som anges under 1 eller av annan orsak, att han ej kan deltaga i prövningen av viss sak, skall han underrätta kammaren härom.

(3) Invändning om att ledamot i besvärskammare eller den stora besvärskammaren är jävig får

framställas av part på skäl som anges under 1 eller på grund av misstanke om partiskhet. Invändning om jäv får ej upptagas till prövning, om parten vidtagit processuell åtgärd trots att han då kände till den omständighet varå jävet grundas. Invändning får ej grundas på ledamots nationalitet.

(4) I fall som avses under 2 och 3 beslutar besvärskammare och den stora besvärskammaren utan att ifrågavarande ledamot deltagit i beslutet. Vid prövning av jävsfråga deltagit i stället för den ledamot mot vilken invändning om jäv framställts dennes ersättare.

Artikel 25

Tekniskt utlåtande

På begäran av behörig nationell domstol som prövar talan om patentintrång eller om patents ogiltighet skall det europeiska patentverket mot skälig avgift avge tekniskt utlåtande rörande det europeiska patent som tvisten gäller. Det åligger prövningsavdelningarna att avge sådana utlåtanden.

Kapitel IV

Förvaltningsrådet

Artikel 26

Sammansättning

(1) Förvaltningsrådet skall bestå av de fördragsslutande staternas ombud och ersättare för ombud. Varje fördragsslutande stat har rätt att utse ett ombud i förvaltningsrå-

det och en ersättare för ombudet.

(2) Förvaltningsrådets medlemmar får bistås av rådgivare eller experter, om ej annat följer av vad som föreskrives i rådets arbetsordning.

Artikel 27

Ordförande

(1) Förvaltningsrådet skall välja en ordförande och en vice ordförande bland de fördragsslutande staternas ombud och ersättare för ombud. Vid förfall för ordföranden är vice ordföranden självskriven ersättare för denne.

(2) Ordföranden och vice ordföranden väljes för en tid av tre år. De får omväljas.

Artikel 28

Presidium

(1) Uppgår antalet fördragsslutande stater till minst åtta, får förvaltningsrådet tillsätta ett presidium, som skall bestå av fem av rådets medlemmar.

(2) Förvaltningsrådets ordförande och vice ordförande är självskrivna medlemmar i presidiet. De tre återstående medlemmarna väljes av förvaltningsrådet.

(3) De av förvaltningsrådet valda medlemmarna i presidiet väljes för en tid av tre år. De får ej omväljas.

(4) Presidiet skall utföra de uppgifter som förvaltningsrådet i enlighet med arbetsordningen tilldelar det.

Artikel 29

Sammanträden

(1) Förvaltningsrådet sammanträder på kallelse av ordföranden.

(2) Det europeiska patentverkets president skall deltaga i förvaltningsrådet förhandlingar.

(3) Förvaltningsrådet skall hålla ordinarie sammanträde en gång om året. Det skall dessutom sammanträda om ordföranden finner anledning därtill eller en tredjedel av de fördragsslutande staterna begär det.

(4) Förvaltningsrådets förhandlingar skall följa en dagordning och äga rum i enlighet med rådets arbetsordning.

(5) Varje fråga som fördragsslutande stat, i enlighet med vad som föreskrives i arbetsordningen, begär upptagen på dagordningen skall upptagas på den preliminära dagordningen.

Artikel 30

Deltagande av observatörer

(1) Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten skall vara företräd vid förvaltningsrådets sammanträden i enlighet med vad som föreskrives i en överenskommelse som skall ingås mellan den europeiska patentorganisationen och världsorganisationen för den intellektuella äganderätten.

(2) Annan mellanstatlig organisation, som har till uppgift att utföra internationell handläggning på det patenträttsliga området och med vilken den europeiska patent-

organisationen ingått överenskommelse, skall vara företrädd vid förvaltningsrådets sammanträden i enlighet med vad som i detta avseende kan vara föreskrivet i sådan överenskommelse.

(3) Annan mellanstatlig eller icke statlig internationell organisation, som bedriver verksamhet som är av intresse för den europeiska patentorganisationen, kan av förvaltningsrådet inbjudas att låta sig företräddas vid rådets sammanträden när frågor av gemensamt intresse behandlas.

Artikel 31

Förvaltningsrådets språk

(1) Vid förvaltningsrådets förhandlingar får engelska, franska och tyska användas.

(2) Handlingar som framlägges för förvaltningsrådet samt protokoll från dess sammanträden skall upprättas på de tre språk som anges under 1.

Artikel 32

Personal, lokaler och utrustning

Det europeiska patentverket skall ställa till förfogande för förvaltningsrådet och utskott som tillsatts av rådet den personal, de lokaler och den utrustning som erfordras för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter.

Artikel 33

Förvaltningsrådets behörighet i vissa fall

(1) Förvaltningsrådet är behörigt att ändra

a) de tidsfrister som fastställs i denna konvention; i fråga om den frist som anges i artikel 94 gäller detta endast under de förutsättningar som uppställs i artikel 95; b) tillämpningsföreskrifterna.

(2) Förvaltningsrådet är behörigt att på sätt sägs i denna konvention antaga och ändra

a) finansreglementet;

b) tjänstgöringsreglementet för fast anställda tjänstemän och anställningsvillkoren för övriga anställda vid det europeiska patentverket, löneplaner för de anställda samt bestämmelser om vilka andra förmåner som skall tillkomma de anställda och vilka villkor som skall gälla för att dylika förmåner skall utgå;

c) pensionsreglementet och beslut om sådan höjning av utgående pensioner som är avsedd att motsvara löneförhöjningar;

d) avgiftsreglementet;

e) arbetsordning för rådet.

(3) Om det finnes befogat med hänsyn till vunna erfarenheter är förvaltningsrådet utan hinder av vad som sägs i artikel 18.2 behörigt besluta, att prövningsavdelning i vissa grupper av ärenden skall bestå av en tekniskt kunnig granskar. Sådant beslut får upphävas.

(4) Förvaltningsrådet är behörigt bemyndiga det europeiska patentverkets president att på den europeiska patentorganisationens vägnar förhandla om och, efter rådets godkännande, ingå överenskommelser med stater och mellanstatliga organisationer samt med dokumentationscentraler som upp-

rättats enligt avtal med sådan organisation.

Artikel 34

Rösträtt

(1) Endast de fördragsslutande staterna har rösträtt i förvaltningsrådet.

(2) Varje fördragsslutande stat har en röst, om ej artikel 36 skall tillämpas.

Artikel 35

Röstning

(1) Om ej annat följer av vad som sägs under 2, skall förvaltningsrådet fatta sina beslut med enkel majoritet av de företrädde och röstande fördragsslutande staterna.

(2) Tre fjärdedels majoritet av de företrädde och röstande fördragsslutande staterna erfordras för de beslut vilka förvaltningsrådet är behörigt att fatta enligt artikel 7, artikel 11.1, artikel 33, artikel 39.1, artikel 40.2 och 4, artiklarna 46, 87, 95 och 134, artikel 151.3, artikel 154.2, artikel 155.2, artikel 156, artikel 157.2–4, artikel 160.1 andra meningen samt artiklarna 162, 163, 166, 167 och 172.

(3) Nedlagd röst skall anses som icke avgiven.

Artikel 36

Vägning av röster

(1) Vid fastställande av eller ändring i avgiftsreglementet samt vid fastställande av sådan budget för organisationen eller ändring i den-

na eller sådan tilläggsbudget som medför ökad ekonomisk belastning för de fördragsslutande staterna, får fördragsslutande stat efter en första omröstning vid vilken varje fördragsslutande stat har en röst, oberoende av resultatet av denna omröstning, kräva att en andra omröstning omedelbart skall äga rum. I denna andra omröstning har de fördragsslutande staterna röstetal enligt vad som sägs under 2. Beslutet avgöres av resultatet av denna andra omröstning.

(2) Det antal röster som fördragsslutande stat har vid den andra omröstningen beräknas enligt följande:

a) det procenttal, som gäller för vederbörande fördragsslutande stat enligt de grunder för fördelning av de särskilda ekonomiska bidragen som avses i artikel 40.3 och 4, multipliceras med antalet fördragsslutande stater och divideras med fem;

b) det sålunda erhållna röstetalet avrundas till närmast högre hela tal;

c) till detta tal lägges ytterligare fem röster;

d) en fördragsslutande stat får dock ha högst 30 röster.

Kapitel V

Ekonomiska bestämmelser

Artikel 37

Täckning av utgifter

Organisationens utgifter skall täckas

a) av organisationens egna medel;

b) av betalningar som erlägges av de fördragsslutande staterna på grundval av de avgifter som uttages i dessa stater för upprätthållande av europeiska patent;

c) om så erfordras av särskilda ekonomiska bidrag som lämnas av de fördragsslutande staterna;

d) i förekommande fall av inkomster som avses i artikel 146.

Artikel 38

Organisationens egna medel

Organisationens egna medel utgöres av inkomster av sådana avgifter som anges i denna konvention jämte alla övriga inkomster.

Artikel 39

Fördragsslutande stats betalning på grundval av avgifter för upprätthållande av europeiska patent

(1) Fördragsslutande stat skall av varje avgift som erlägges för upprätthållande av europeiskt patent i denna stat till organisationen betala ett belopp som motsvarar en av förvaltningsrådet fastställd andel av avgiften. Denna andel, som ej får överstiga 75 procent, skall vara densamma för alla fördragsslutande stater. Uppgår detta belopp ej till ett av förvaltningsrådet fastställt enhetligt lägsta belopp, skall vederbörande fördragsslutande stat betala detta lägsta belopp till organisationen.

(2) Fördragsslutande stat skall

lämna organisationen de upplysningar som förvaltningsrådet anser erforderliga för att det belopp denna stat skall betala skall kunna fastställas.

(3) Förfallodagen för dessa betalningar fastställs av förvaltningsrådet.

(4) Har betalning ej till fullo erlagts på förfallodagen, skall fördragsslutande stat från och med nämnda dag betala ränta på det utestående beloppet.

Artikel 40

Beräkning av avgifter och betalningar; särskilda ekonomiska bidrag

(1) De avgifter som avses i artikel 38 skall bestämmas till sådana belopp och den andel som avses i artikel 39 skall bestämmas så, att inkomsterna därav blir tillräckliga för att säkerställa att organisationens budget blir balanserad.

(2) Kan emellertid organisationen ej uppnå en balanserad budget på sätt sägs under 1, skall de fördragsslutande staterna betala särskilda ekonomiska bidrag till organisationen. Bidragens storlek fastställs av förvaltningsrådet för ifrågavarande räkenskapsår.

(3) Dessa särskilda ekonomiska bidrag fastställs för varje fördragsslutande stat på grundval av antalet patentansökningar som ingivits under det näst sista året före det år under vilket denna konvention trädde i kraft och enligt följande fördelningsgrunder:

a) hälften av bidraget bestäm-

mes i förhållande till antalet patentansökningar som ingavs i vederbörande fördragsslutande stat;

b) hälften av bidraget bestämmes i förhållande till näst högsta antalet patentansökningar som ingavs i annan fördragsslutande stat av fysiska och juridiska personer med hemvist eller säte i vederbörande fördragsslutande stat.

De belopp som påföres stater i vilka ingavs mer än 25 000 patentansökningar skallellertid läggas samman och på nytt fördelas i förhållande till det sammanlagda antalet patentansökningar som ingavs i dessa stater.

(4) Kan bidragsbelopp för fördragsslutande stat ej fastställas på sätt sägs under 3, skall förvaltningsrådet i samförstånd med denna stat fastställa beloppet.

(5) Artikel 39.3 och 4 äger motsvarande tillämpning på de särskilda ekonomiska bidragen.

(6) De särskilda ekonomiska bidragen skall återbetalas jämte ränta. Räntefoten skall vara densamma för alla fördragsslutande stater. Återbetalningar skall göras i den mån det är möjligt att avsätta medel härför i budgeten. Det belopp som avsatts härför skall fördelas mellan de fördragsslutande staterna enligt de fördelningsgrunder som anges under 3 och 4.

(7) De särskilda ekonomiska bidrag som betalats under visst räkenskapsår skall till fullo återbetalas innan särskilda bidrag som betalats under senare räkenskapsår helt eller delvis återbetalas.

Artikel 41

Förskott

(1) De fördragsslutande staterna skall, på begäran av det europeiska patentverkets president, bevilja organisationen förskott på betalningar och bidrag inom ramen för det belopp som fastställs av förvaltningsrådet. Sådana förskott skall fördelas mellan de fördragsslutande staterna i förhållande till de belopp, som dessa stater skall betala för ifrågavarande räkenskapsår.

(2) Artikel 39.3 och 4 äger motsvarande tillämpning på förskott.

Artikel 42

Budget

(1) Organisationens inkomster och utgifter skall beräknas för varje räkenskapsår och upptagas i budgeten. Om så erfordras, får ändring i budgeten beslutas eller tilläggsbudget antagas.

(2) I budgeten skall inkomster och utgifter balanseras.

(3) I budgeten skall användas den räkneenhet som anges i finansreglementet.

Artikel 43

Anslag till utgifter

(1) Anslag till utgifter som upptages i budgeten beviljas för ett räkenskapsår, om ej annat sägs i finansreglementet.

(2) Under villkor som anges i finansreglementet får anslag som ej förbrukats vid räkenskapsårets utgång, utom anslag som avser per-

sonalkostnader, överförs till nästa räkenskapsår men icke längre.

(3) Anslag skall upptagas under olika titlar, under vilka utgifternas slag eller ändamål anges. I den mån ytterligare uppdelning erfordras, skall detta göras enligt vad som sägs i finansreglementet.

Artikel 44

Medel för oförutsedda utgifter

(1) I organisationens budget får anslås medel för oförutsedda utgifter.

(2) Dessa medel får användas av organisationen endast om förvaltningsrådet dessförinnan medgivit detta.

Artikel 45

Räkenskapsår

Räkenskapsåret löper från den 1 januari till den 31 december.

Artikel 46

Förslag till och antagande av budget

(1) Det europeiska patentverkets president skall framlägga förslag till budget för förvaltningsrådet senast vid den tidpunkt som föreskrives i finansreglementet.

(2) Budget, ändring i budget samt tilläggsbudget skall antagas av förvaltningsrådet.

Artikel 47

Provisorisk budget

(1) Har vid ett räkenskapsårs början budget ännu icke antagits

av förvaltningsrådet, får i enlighet med vad som föreskrives i finansreglementet under varje månad för varje titel eller annan indelning i budgeten bestridas utgifter med ett belopp som uppgår till högst en tolfedel av de medel som anslagits i budgeten för föregående räkenskapsår. Det europeiska patentverkets president får dock föfoga över högst en tolfedel av de medel, som anslagits i budgetförslaget.

(2) Med iakttagande av vad i övrigt sägs under 1 får förvaltningsrådet medge utgifter utöver en tolfedel av dessa medel.

(3) Inbetalningar som avses under b i artikel 37 skall tills vidare fullgöras enligt de bestämmelser som för föregående räkenskapsår fastställts enligt artikel 39.

(4) De fördragsslutande staterna skall tills vidare varje månad, enligt de fördelningsgrunder som anges i artikel 40.3 och 4, betala de särskilda bidrag som erfordras för att bestämmelserna under 1 och 2 skall kunna tillämpas. Artikel 39.4 äger motsvarande tillämpning på dessa bidrag.

Artikel 48

Genomförande av budget

(1) Det europeiska patentverkets president skall inom ramen för anvisade medel på eget ansvar svara för att budgeten, ändringar i denna samt tilläggsbudget genomföres.

(2) Det europeiska patentverkets president får inom ramen för budgeten överföra medel mellan olika titlar eller underrubriker i budge-

ten inom de gränser och under de villkor som anges i finansreglementet.

Artikel 49

Revision

(1) Organisationens vinst- och förlusträkning samt balansräkning skall granskas av revisorer vars oberoende ej kan ifrågasättas. Revisorerna utses av förvaltningsrådet för en tid av fem år. Uppdraget kan förlängas eller förnyas.

(2) Revisionen, som skall grundas på verifikationer och vid behov äga rum på platsen, syftar till att kontrollera att alla inkomster erhållits och utbetalningar gjorts lagenligt och i god ordning samt att den ekonomiska förvaltningen sköts på tillfredsställande sätt. Revisorerna skall upprätta en revisionsberättelse efter ugången av varje räkenskaps räkenskapsår.

(3) Det europeiska patentverkets president skall årligen för förvaltningsrådet framlägga räkenskaper för föregående räkenskapsår utvisande budgetutfallet, och balansräkning över organisationens tillgångar och skulder tillsammans med revisorernas berättelse.

(4) Vinst- och förlusträkning, balansräkning och revisorernas berättelse skall godkännas av förvaltningsrådet, som även beviljar det europeiska patentverkets president ansvarsfrihet såvitt avser genomförandet av budgeten.

Artikel 50

Finansreglemente

Finansreglementet skall särskilt innehålla föreskrifter om

a) hur budgeten skall uppställas och genomföras samt hur redovisning och revision skall ske;

b) på vilket sätt och i vilken ordning de fördragsslutande staterna skall ställa betalningar och bidrag som avses i artikel 37 samt förskott som avses i artikel 41 till organisationens förfogande;

c) ansvar för personal som utför redovisnings- eller kassaarbete samt tillsyn över denna personal;

d) storleken av de räntesatser som avses i artiklarna 39, 40 och 47;

e) sätt för beräkning av de bidrag som skall erläggas enligt artikel 146;

f) sammansättning av ett budget- och ekonomiutskott, som skall tillsättas av förvaltningsrådet, samt detta utskotts uppgifter.

Artikel 51

Avgiftsreglemente

I avgiftsreglementet skall anges särskilt avgifternas storlek och det sätt på vilket de skall erläggas.

ANDRA DELEN

MATERIELL PATENTRÄTT

Kapitel I

Patenterbarhet

Artikel 52

Patenterbara uppfinningar

(1) Europeiskt patent meddelas på uppfinning som är ny, har uppfinningshöjd och kan tillgodogöras industriellt.

(2) Såsom uppfinning i den mening som avses under 1 anses ej i något fall:

a) upptäcker samt vetenskapliga teorier och matematiska metoder;

b) konstnärliga skapelser;

c) planer, regler eller metoder för intellektuella handlingar, för spel eller för affärsverksamhet samt datorprogram;

d) återgivande information.

(3) Vad som sägs under 2 utesluter patenterbarhet av ämnesområde eller verksamhet som där nämnas endast i den mån europeisk patentansökan eller europeiskt patent avser dylikt ämnesområde såsom sådant eller dylik verksamhet såsom sådan.

(4) Metoder för kirurgisk eller terapeutisk behandling av människokroppen eller av djur samt sådana metoder för diagnosticering som utövas på människokroppen eller på djur anses ej vara uppfinningar som kan tillgodogöras industriellt i den mening som avses under 1. Vad nu sagts gäller ej alster,

särskilt ämnen och blandningar, för användning vid utövande av någon av dessa metoder.

Artikel 53

Undantag från patenterbarhet

Europeiskt patent meddelas ej på

a) uppfinning vars offentliggörande eller utnyttjande skulle strida mot allmän ordning ("ordre public") eller goda seder; utnyttjande av en uppfinning skall dock ej anses strida mot allmän ordning eller goda seder endast därför att utnyttjandet är förbjudet i lag eller författning i några eller alla fördragslutande stater;

b) växtsorter eller djurraser eller väsentligen biologiskt förfarande för framställning av växter eller djur; denna bestämmelse gäller ej mikrobiologiska förfaranden och alster av sådana förfaranden.

Artikel 54

Nyhet

(1) Uppfinning skall anses vara ny, om den ej utgör del av teknikens standpunkt.

(2) Teknikens standpunkt omfattar allt som före ingivningsdagen för den europeiska patentansökningen blivit allmänt tillgängligt genom skriftlig eller muntlig beskrivning, genom utnyttjande eller på annat sätt.

(3) Såsom del av teknikens standpunkt skall anses även innehållet i sådan europeisk patentansökan, i dess lydelse vid ingivan-

det, vars ingivningsdag ligger före den dag som avses under 2 och som publicerats enligt artikel 93 den dagen eller senare.

(4) Vad som sägs under 3 gäller endast i den mån fördragsslutande stat, som designerats i den senare europeiska patentansökningen, var designerad även i den tidigare ansökningen när denna publicerades.

(5) Vad som sägs under 1–4 utesluter ej patenterbarhet såvitt avser ämne eller blandning som utgör del av teknikens ståndpunkt, om ämnet är avsett eller blandningen är avsedd för användning vid metod som avses i artikel 52.4 och dess användning vid någon sådan metod ej utgör del av teknikens ståndpunkt.

Artikel 55

Offentliggörande som ej utgör nyhetshinder

(1) Vid tillämpning av artikel 54 skall offentliggörande av uppfinningen ej beaktas, om offentliggörandet ej ägt rum mer än sex månader innan den europeiska patentansökningen ingavs och offentliggörandet direkt eller indirekt var en följd av

a) uppenbart missbruk i förhållande till sökanden eller någon från vilken denne härleder sin rätt, eller

b) att sökanden eller någon från vilken denne härleder sin rätt förevisat uppfinningen på sådan officiell eller officiellt erkänd internationell utställning som avses i konventionen om internationella utställningar, undertecknad i Paris

den 22 november 1928 och senast reviderad den 30 november 1972.

(2) I fall som avses under 1.b skall vad som sägs under 1 gälla endast om sökanden, när han inger den europeiska patentansökningen, uppger, att uppfinningen faktiskt förevisats och inger intyg här om inom den frist och under de villkor som anges i tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 56

Uppfinningshöjd

En uppfinning skall anses ha uppfinningshöjd, om den ej för en fackman är närliggande i förhållande till teknikens ståndpunkt. Utgör även handlingar som avses i artikel 54.3 del av teknikens ståndpunkt, skall dessa ej beaktas vid avgörande av huruvida uppfinningshöjd föreligger.

Artikel 57

Industriell användbarhet

En uppfinning skall anses kunna tillgodogöras industriellt, om den kan tillverkas eller användas i någon form av industriell verksamhet, däri inbegripet jordbruk.

Kapitel II

Rätt att söka och erhålla europeiskt patent – omnämmande av uppfinnaren

Artikel 58

Rätt att inge ansökan om europeiskt patent

Ansökan om europeiskt patent får göras av fysisk eller juridisk person samt av samfund eller annan inrättning som enligt den lag som reglerar dess ställning är jämställd med juridisk person.

Artikel 59

Flera sökande

Europeisk patentansökan får även göras av flera sökande gemensamt eller av flera sökande som designerar olika fördragsslutande stater.

Artikel 60

Rätt till europeiskt patent

(1) Rätten till europeiskt patent tillkommer uppfinnaren eller dennes rättsinnehavare. Är uppfinnaren arbetstagare, avgöres rätten till europeiskt patent enligt lagen i den stat i vilken arbetstagaren är huvudsakligen sysselsatt; kan ej fastställas i vilken stat arbetstagaren är huvudsakligen sysselsatt, tillämpas lagen i den stat i vilken det arbetsgivarens driftsställe, till vilket arbetstagaren är knuten, är beläget.

(2) Har flera gjort en uppfinning oberoende av varandra, tillkommer rätten till det europeiska pa-

tentet den vars europeiska patentansökan åsatts tidigaste ingivningsdag. Vad nu sagts gäller dock endast om denna tidigare ansökan publicerats enligt artikel 93 och i sådant fall endast med verkan såvitt avser de fördragsslutande stater som var designerade i den tidigare ansökningen när denna publicerades.

(3) Såvitt avser handläggningen vid det europeiska patentverket skall sökanden anses berättigad att göra gällande rätten till det europeiska patentet.

Artikel 61

Europeisk patentansökan gjord av obehörig

(1) Har genom lagakraftvunnet beslut fastställts att rätten att erhålla europeiskt patent tillkommer annan som avses i artikel 60.1 än sökanden och har europeiskt patent ännu ej meddelats, får den som genom beslutet tillerkänts sådan rätt inom tre månader efter det beslutet vann laga kraft, såvitt avser sådana i den europeiska patentansökningen designerade stater i vilka beslutet meddelats eller erkänts eller i vilka det skall erkännas enligt det protokoll rörande erkännande som fogats vid denna konvention,

a) i sökandens ställe fullfölja ansökningen som egen ansökan,

b) inge ny europeisk patentansökan rörande samma uppfinning, eller

c) yrka att ansökningen skall avslås.

(2) Artikel 76.1 äger motsvarande tillämpning på ny europeisk patentansökan som inges i enlighet med vad som sägs under 1.

(3) Det förfarande som skall iakttagas vid tillämpning av vad som sägs under 1, de särskilda krav som gäller för ny ansökan som inges i enlighet med vad som sägs under 1 och den frist som gäller för erläggande av ansökningsavgift, nyhetsgranskningsavgift och designeringsavgift för den nya ansökan anges i tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 62

Uppfinnarens rätt att omnämnas

Uppfinnaren är i förhållande till sökanden eller innehavaren av europeiskt patent berättigad att hos det europeiska patentverket anges såsom uppfinnare.

Kapitel III

Verkan av europeiskt patent och europeisk patentansökan

Artikel 63

Giltighetstid för europeiskt patent

(1) Giltighetstiden för europeiskt patent är tjugo år från ansöknings ingivningsdag.

(2) Vad som sägs under 1 inskränker ej fördragsslutande stats rätt att, i händelse av krigstillstånd eller jämförbar krissituation som berör denna stat, förlänga giltighetstiden för europeiskt patent under samma villkor som gäller i frå-

ga om förlängning av giltighetstiden för denna stats nationella patent.

Artikel 64

Rättsverkan av europeiskt patent

(1) Om ej annat följer av vad som sägs under 2 skall europeiskt patent, från dagen för publicering av kungörelse om att det meddelats, i varje fördragsslutande stat för vilken det meddelats ge patenthavaren samma rättigheter som ett i den staten meddelat nationellt patent.

(2) Avser den uppfinning som skyddas av det europeiska patentet ett förfarande, omfattar skyddet även alster som framställts direkt genom förfarandet.

(3) Intrång i europeiskt patent skall bedömas enligt nationell lag.

Artikel 65

Översättning av den europeiska patentskriften

(1) Är den text enligt vilken det europeiska patentverket avser meddela eller i ändrad lydelse upprätthålla europeiskt patent för fördragsslutande stat ej avfattad på något av den stats officiella språk, får denna stat föreskriva att sökanden eller patenthavaren skall till den stats nationella patentmyndighet inge översättning av denna text till det av denna stats officiella språk som han väljer eller, om den staten föreskrivit användning av visst officiellt språk, till detta språk. Översättningen

skall inges inom en frist på tre månader från det den frist som avses i artikel 97.2.b eller artikel 102.3.b börjat löpa, om ej vederbörande stat föreskriver längre frist.

(2) Fördragsslutande stat som utfärdat föreskrift som avses under 1 får föreskriva, att sökanden eller patenthavaren inom frist som denna stat bestämmer skall betala hela kostnaden eller del av kostnaden för publicering av översättningen.

(3) Fördragsslutande stat får föreskriva att, om bestämmelser som utfärdats med stöd av vad som sägs under 1 och 2 ej iakttages, det europeiska patentet skall anses aldrig ha haft rättsverkan i denna stat.

Artikel 66

Europeisk patentansökan jämställd med nationell ansökan

Europeisk patentansökan som åsatts ingivningsdag skall i designerade fördragsslutande stater jämföras med en i föreskriven ordning gjord nationell ansökan, i förekommande fall med den prioritet som yrkats för den europeiska patentansökningen.

Artikel 67

Rättsverkan av europeisk patentansökan efter publicering

(1) Från dagen för publiceringen av den europeiska patentansökningen enligt artikel 93 skall ansökningen tills vidare i de fördragsslutande stater som var designerade i ansökningen när denna pub-

licerades ge sökanden det skydd som anges i artikel 64.

(2) Fördragsslutande stat får föreskriva att europeisk patentansökning skall medföra det skydd som anges i artikel 64. Det skydd som uppkommer genom publiceringen av den europeiska patentansökningen får dock ej vara mindre än det skydd som enligt lagen i vederbörande stat uppkommer genom den obligatoriska publiceringen av icke prövade nationella patentansökningar. Fördragsslutande stat skall emellertid i vart fall tillse, att sökanden från dagen för publiceringen av den europeiska patentansökningen kan kräva en med hänsyn till omständigheterna skälig ersättning av envar som i denna stat utnyttjat uppfinningen under omständigheter som enligt nationell lag i motsvarande fall skulle göra honom ansvarig för intrång i nationellt patent.

(3) Fördragsslutande stat i vilken handläggningsspråket ej är officiellt språk får föreskriva, att sådant provisoriskt skydd som sägs under 1 och 2 ej skall uppkomma förrän översättning av patentkraven till det av denna stats officiella språk som sökanden väljer eller, om den staten föreskrivet användning av visst officiellt språk, till detta språk

a) har blivit allmänt tillgänglig på sätt föreskrives i nationell lag, eller

b) har tillställts den som utnyttjar uppfinningen i den staten.

(4) Om europeisk patentansökan har återkallats, skall anses återkal-

lad eller har avslagits genom lagakraftvunnet beslut, skall den rättsverkan som avses under 1 och 2 anses aldrig ha uppkommit. Vad nu sagts gäller även i fråga om rättsverkan av europeisk patentansökan i fördragsslutande stat, om designeringen av denna stat har återkallats eller skall anses återkallad.

Artikel 68

Rättsverkan vid upphävande av europeiskt patent

Europeisk patentansökan och det på denna grundade patentet skall i den mån patentet upphävs vid invändningsförfarande anses aldrig ha haft den rättsverkan som avses i artiklarna 64 och 67.

Artikel 69

Patentskyddets omfattning

(1) I fråga om europeiskt patent och europeisk patentansökan bestämmes patentskyddets omfattning av patentkravens innehåll. För förståelse av patentkraven får emellertid ledning hämtas från beskrivningen och ritningarna.

(2) För tiden till dess europeiskt patent meddelats bestämmes omfattningen av det skydd som en europeisk patentansökan medför av de senast ingivna patentkrav som publicerats enligt artikel 93. Omfattningen av detta skydd bestämmes dock retroaktivt av det europeiska patentet i den lydelse i vilken det meddelats eller som det erhållit efter ändring under invänd-

ningsförfarandet, i den mån skyddets omfattning därigenom ej utvidgas.

Artikel 70

Den lydelse av europeisk patentansökan eller europeiskt patent som äger vitsord

(1) I fråga om europeisk patentansökan eller europeiskt patent skall lydelsen på handläggningspråket äga vitsord såväl vid handläggning vid det europeiska patentverket som i varje fördragsslutande stat.

(2) Vid handläggning vid det europeiska patentverket skall emellertid i fall som avses i artikel 14.2 lydelsen på originalspråket vara avgörande för huruvida den europeiska patentansökningen eller det europeiska patentet går utöver innehållet i ansökningen i den lydelse ansökningen hade vid ingivandet.

(3) Fördragsslutande stat får föreskriva att översättning varom föreskrives i denna konvention till språk som är officiellt språk i denna stat skall äga vitsord i den staten, om det skydd som den europeiska patentansökningen eller det europeiska patentet medför i sin lydelse på det språk till vilket översättning gjorts är mera begränsat än enligt lydelsen på handläggningsspråket. Vad nu sagts gäller ej vid talan om ogiltighet.

(4) Fördragsslutande stat som utfärdar föreskrifter som avses under 3

a) måste låta sökanden eller pa-

tenthavaren inge rättad översättning av den europeiska patentansökningen eller det europeiska patentet; sådan rättad översättning hr ej rättsverkan, förrän de villkor som den fördragsslutande staten föreskrivit med motsvarande tillämpning av artikel 65.2 och artikel 67.3 har uppfyllts;

b) får föreskriva att den som i denna stat i god tro utnyttjar uppfinning eller vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinning utan att detta utnyttjande innebär patentintrång i förhållande till ansökningen eller patentet i dess lydelse enligt den ursprungliga översättningen, får fortsätta utnyttjandet i sin rörelse eller för dess behov efter det den rättade översättningen fått rättsverkan utan att behöva betala ersättning därför.

Kapitel IV

Europeisk patentansökan som förmögenhetsobjekt

Artikel 71

Överlåtelse och upplåtelse av rättigheter

Europeisk patentansökan kan överlätas eller vara föremål för rättigheter såvitt avser en eller flera av de designerade fördragsslutande staterna.

Artikel 72

Överlåtelse

Överlåtelse av europeisk patentansökan skall ske skriftligen och

kräver underskrift av de avtalsslutande parterna.

Artikel 73

Licens på grund av avtal

I fråga om europeisk patentansökan eller del av sådan ansökan får licens upplåtas för samtliga designerade fördragsslutande staters områden eller för del av dessa områden.

Artikel 74

Tillämplig lag

I fråga om europeisk patentansökan såsom förmögenhetsobjekt skall i designerad fördragsslutande stat och med rättsverkan i denna stat tillämpas den lag som i den staten gäller i fråga om nationella patentansökningar, om ej annat föreskrives i denna konvention.

TREDJE DELEN

EUROPEISK PATENTANSÖKAN

Kapitel I

Ingivande av europeisk patentansökan och krav beträffande sådan ansökan

Artikel 75

Ingivande av europeisk patentansökan

(1) Europeisk patentansökan får inges:

a) till det europeiska patentverket i München eller dess filial i Haag, eller

b) till den nationella patentmyndigheten eller annan behörig myndighet i fördragsslutande stat, om detta är tillåtet enligt den statens lag; ansökan som ingivits på detta sätt har samma rättsverkan som om den samma dag ingivits till det europeiska patentverket.

(2) Vad som sägs under 1 utgör ej hinder mot att tillämpa lagstiftning eller administrativa bestämmelser som i fördragsslutande stat

a) gäller i fråga om uppfinningar vilka, på grund av vad de avser, ej får yppas i utlandet utan att tillstånd därtill i förväg lämnats av behörig myndighet i denna stat;

b) föreskriver att varje patentansökan först måste inges till nationell myndighet eller att ingivande direkt till annan myndighet får äga rum endast om tillstånd i förväg lämnats därtill.

(3) Fördragsslutande stat får varken föreskriva eller tillåta att europeisk avdelad ansökan inges till myndighet som avses under 1.b.

Artikel 76

Europeisk avdelad ansökan

(1) Europeisk avdelad ansökan skall inges direkt till det europeiska patentverket i München eller dess filial i Haag. Sådan ansökan får ej omfatta något som ej framgår av innehållet i den tidigare ansökanen i dess lydelse vid ingivandet; i den mån detta villkor är uppfyllt, skall avdelad ansökan anses

ingiven den dag som är den tidigare ansökningens ingivningsdag och ha samma rätt till prioritet som denna tidigare ansökan.

(2) I europeisk avdelad ansökan får designeras endast fördragsslutande stater som var designerade i den tidigare ansökningen.

(3) I tillämpningsföreskrifterna ges bestämmelser om förfarandet vid tillämpning av vad som sägs under 1, om de särskilda villkor som europeisk avdelad ansökan skall uppfylla och om den frist inom vilken ansökningsavgift, nyhetsgranskningsavgift och designeringsavgift skall erläggas.

Artikel 77

Översändande av europeiska patentansökningar

(1) Patentmyndigheten i fördragsslutande stat skall så snart det är möjligt med hänsyn till nationell lagstiftning om hemlighållandet av uppfinningar i statens intresse till det europeiska patentverket vidare befordra de europeiska patentansökningar som ingivits till denna myndighet eller annan behörig myndighet i den staten.

(2) Fördragsslutande stat skall vidtaga alla erforderliga åtgärder för att säkerställa, att europeisk patentansökan, vars innehåll uppenbarligen ej behöver hemlighållas enligt den lagstiftning som avses under 1, vidarebefordras till det europeiska patentverket inom sex veckor från ingivandet.

(3) Europeisk patentansökan, som behöver underkastas närmare

prövning huruvida den skall hemlighållas, skall vidarebefordras så tidigt att den kommer det europeiska patentverket tillhanda inom fyra månader från ingivandet eller, om prioritet yrkats, inom fjorton månader från prioritetsdagen.

(4) Europeisk patentansökan, vars innehåll förklarats hemligt, skall ej vidarebefordras till det europeiska patentverket.

(5) Europeisk patentansökan som ej kommit det europeiska patentverket tillhanda inom fjorton månader från ingivandet eller, om prioritet yrkats, från prioritetsdagen, skall anses återkallad. Ansökningsavgift, nyhetsgranskningsavgift och designeringsavgift skall återbetalas.

Artikel 78

Krav på europeisk patentansökan

(1) Europeisk patentansökan skall innehålla:

- a) anhållan om att europeiskt patent skall meddelas;
- b) beskrivning av uppfinningen;
- c) ett eller flera patentkrav;
- d) de ritningar till vilka hänvisas i beskrivningen eller patentkraven;
- e) sammandrag.

(2) För europeisk patentansökan skall erläggas ansökningsavgift och nyhetsgranskningsavgift inom en månad från det ansökningen ingavs.

(3) Europeisk patentansökan skall uppfylla de krav som uppställs i tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 79

Designering av fördragsslutande stater

(1) I anhållan om att europeiskt patent skall meddelas skall anges (designeras) den fördragsslutande stat för vilken eller de fördragsslutande stater för vilka skydd för uppfinningen begäres.

(2) För designering av fördragsslutande stat skall erläggas designeringsavgift. Denna avgift skall erläggas inom tolv månader från det den europeiska patentansökningen ingavs eller, om prioritet yrkats, från prioritetsdagen. I sistnämnda fall får dock betalning ske till utgången av den frist som anges i artikel 78.2, om denna frist utgår senare.

(3) Designering av fördragsslutande stat får återkallas intill dess europeiskt patent meddelats. Återkallelse av designering såvitt avser alla fördragsslutande stater skall anses utgöra återkallelse av den europeiska patentansökningen. Designeringsavgifter återbetalas ej.

Artikel 80

Ingivningsdag

Ingivningsdag för europeisk patentansökan skall vara den dag då de handlingar som ingivits av sökanden innehåller:

- a) uppgift om att europeiskt patent sökes;
- b) designering av minst en fördragsslutande stat;
- c) uppgifter som gör det möjligt att fastställa sökandens identitet;

d) beskrivning och ett eller flera patentkrav avfattade på ett av de språk som avses i artikel 14.1 och 2, även om beskrivningen och patentkraven ej uppfyller vad som i övrigt föreskrives i denna konvention.

Artikel 81

Angivande av uppfinnaren

Europeisk patentansökan skall innehålla uppgift om uppfinnaren. Om sökanden ej är uppfinnaren eller ej är den ende uppfinnaren, skall uppgiften om uppfinnaren innehålla en förklaring i vilken anges hur sökanden erhållit rätten till europeiskt patent.

Artikel 82

Uppfinningens enhet

Europeisk patentansökan skall hänföra sig till endast en enda uppfinning eller till en grupp uppfinningar som har sådant samband att de ger uttryck för samma uppfinningsidé.

Artikel 83

Angivande av uppfinningen

Uppfinningen skall beskrivas så tydligt och fullständigt i den europeiska patentansökningen att en fackman med ledning därav kan utöva den.

Artikel 84

Patentkrav

Patentkraven skall ange vad som sökes skyddat. De skall vara

tydliga och kortfattade samt ha stöd i beskrivningen.

Artikel 85

Sammandrag

Sammandraget tjänar enbart som teknisk information och får icke tillmätas betydelse för annat ändamål, i synnerhet ej vid bestämning av det begärda skyddets omfattning eller vid tillämpning av artikel 54.3.

Artikel 86

Årsavgifter för europeisk patentansökan

(1) För europeisk patentansökan skall i enlighet med tillämpningsföreskrifterna erläggas årsavgifter till det europeiska patentverket. Sådana avgifter skall betalas för tredje året från ingivningsdagen för ansökningen och för varje år därefter.

(2) Har årsavgift ej erlagts på förfallodagen, får den erläggas inom sex månader från förfallodagen, om tilläggsavgift samtidigt erlägges.

(3) Har årsavgift och i förekommande fall tilläggsavgift ej erlagts inom föreskriven tid, skall den europeiska patentansökningen anses återkallad. Det europeiska patentverket är ensamt behörigt att besluta härom.

(4) Skyldigheten att erlagga årsavgift upphör i och med att betalning fullgjorts av årsavgiften för det år, under vilket kungörelse om att det europeiska patentet meddelats publiceras.

Kapitel II

Prioritet

Artikel 87

Rätt till prioritet

(1) Den som i eller med verkan för stat som är ansluten till Pariskonventionen för industriellt rättsskydd i vederbörlig ordning ingivit ansökan om patent, registrering av nyttighetsmodell, certifikat för nyttighetsmodell eller uppfinnar-certifikat eller dennes rättsinnehavare, åtnjuter vid ingivande av europeisk patentansökan beträffande samma uppfinning prioritet under en tid av tolv månader från den dag då den första ansökningen ingavs.

(2) Prioritetsgrundande är varje ansökan som enligt den nationella lagen i den stat i vilken den ingavs eller enligt bilaterala eller multilaterala överenskommelser, däri inbegripet denna konvention, jämsättes med en i vederbörlig ordning gjord nationell ansökan.

(3) Med en i vederbörlig ordning gjord nationell ansökan avses varje ansökan som är tillfyllest för att den dag då ansökningen ingavs skall kunna fastställas, och detta oberoende av vad som sedan sker med ansökningen.

(4) Som första ansökan, vars ingivande utgör utgångspunkt för beräkning av prioritetsfristen, skall även anses en senare ansökan, vilken avser samma uppfinning som en tidigare ansökan som ingivits i eller med verkan för samma stat, om denna tidigare ansökan, då den

senare ansökningen inges, har återkallats, förfallit eller avslagits utan att ha blivit allmänt tillgänglig och utan att någon rätt kvarstår på grund av denna ansökan. Denna tidigare ansökan får ej heller dessförinnan ha utgjort grund för yrkande om prioritet. Den tidigare ansökningen får i sådant fallej där- efter utgöra grund för yrkande om prioritet.

(5) Har den första ansökningen ingivits i stat som ej är ansluten till Pariskonventionen för industriellt rättsskydd, skall vad som sägs under 1–4 gälla endast i den omfattning denna stat enligt kungörelse utfärdad av förvaltningsrådet och på grund av bilaterala eller multilaterala överenskommelser, medger att – under villkor och med rättsverkningar som motsvarar vad som gäller enligt Pariskonventionen – prioritet får grundas såväl på en första ansökan vilken gjorts vid det europeiska patentverket som på en första ansökan vilken gjorts i eller med verkan för någon fördragsslutande stat.

Artikel 88

Yrkande om prioritet

(1) Sökande som i fråga om europeisk patentansökan önskar åberopa prioritet från tidigare ansökan skall inge prioritetsförklaring, avskrift av tidigare ansökan och översättning av den tidigare ansökningen till ett av det europeiska patentverkets officiella språk, om den tidigare ansökningen ej är avfattad på något av dessa språk. I

tillämpningsföreskrifterna regleras förfarandet vid tillämpning av denna bestämmelse.

(2) För samma europeiska patentansökan får yrkas prioritet från flera ansökningar, även om dessa ingivits i olika stater. I förekommande fall får för ett och samma patentkrav åberopas prioritet från flera ansökningar. Åberopas prioritet från flera ansökningar, skall tidsfrister för vilkas beräkning prioritetsdagen är utgångspunkt, beräknas från den tidigaste prioritetsdagen.

(3) Åberopas för europeisk patentansökan prioritet från flera ansökningar, skall rätten till prioritet omfatta endast de element i den europeiska patentansökningen vilka upptages i den ansökan från vilken eller de ansökningar från vilka prioritet yrkas.

(4) Om vissa element av den uppfinning för vilken prioritet yrkas ej upptagits i patentkraven i den tidigare ansökningen, får prioritet dock medges om dessa element tydligt framgår av ansökningshandlingarna, tagna i deras helhet, i den tidigare ansökningen.

Artikel 89

Verkan av rätt till prioritet

Rätt till prioritet skall medföra att prioritetsdagen skall anses som ingivningsdag för den europeiska patentansökningen vid tillämpning av artikel 54.2 och 3 samt artikel 60.2.

FJÄRDE DELEN

HANDLÄGGNING TILL DESS PATENT MEDDELATS

Artikel 90

Prövning vid ingivandet

(1) Mottagningsavdelningen prövar huruvida

a) den europeiska patentansökningen uppfyller de krav som uppställs för åsättande av ingivningsdag;

b) ansökningsavgift och nyhetsgranskningsavgift erlagts inom föreskriven tid;

c) i fall som avses i artikel 14.2 översättning av den europeiska patentansökningen till handläggningsspråket ingivits inom föreskriven tid.

(2) Kan ansökningen ej åsättas ingivningsdag, skall mottagningsavdelningen bereda sökanden tillfälle att avhjälpa bristerna på sätt sägs i tillämpningsföreskrifterna. Avhjälpes ej bristerna inom föreskriven tid, skall ansökningen ej behandlas som europeisk patentansökan.

(3) Har ansökningsavgift och nyhetsgranskningsavgift ej erlagts inom föreskriven tid eller har, i fall som avses i artikel 14.2, översättning av ansökningen till handläggningsspråket ej ingivits inom föreskriven tid, skall den europeiska patentansökningen anses återkallad.

Artikel 91

Prövning såvitt avser formkrav

(1) Har europeisk patentansökan åsatts ingivningsdag och anses ej ansökningen återkallad enligt artikel 90.3, skall mottagningsavdelningen pröva huruvida

a) de krav som anges i artikel 133.2 uppfyllts;

b) ansökningen uppfyller de krav i formellt avseende som uppställs i tillämpningsföreskrifterna såvitt avser tillämpningen av denna bestämmelse;

c) sammandrag har ingivits;

d) anhållan om att europeiskt patent skall meddelas till sitt innehåll uppfyller de tvingande bestämmelserna i tillämpningsföreskrifterna och, i förekommande fall, huruvida bestämmelserna i denna konvention beträffande prioritetsyrkandet iakttagits;

e) designeringsavgifter erlagts;

f) uppgift om uppfinnaren lämnats i enlighet med artikel 81;

g) de ritningar som avses i artikel 78.1.d ingivits den dag som är ingivningsdag för ifrågavarande ansökan.

(2) Finner mottagningsavdelningen att det föreligger sådana brister som får avhjälpas, skall den ge sökanden tillfälle avhjälpas dessa på sätt sägs i tillämpningsföreskrifterna.

(3) Avhjälpes ej på sätt sägs i tillämpningsföreskrifterna de brister som uppmärksammas vid prövning enligt 1.a–d, skall den europeiska patentansökningen avslås. Avser vad som sägs under 1.d prio-

ritetsyrkande, förloras rätten att åtnjuta prioritet såvitt avser denna ansökan.

(4) Har i fall som avses under 1.e designeringsavgift för viss designerad stat ej erlagts inom föreskriven tid, skall designeringen av denna stat anses återkallad.

(5) Har i fall som avses under 1.f uppgift om uppfinnaren ej lämnats och avhjälpes icke bristen i enlighet med tillämpningsföreskrifterna och med förbehåll för de undantag som stadgas i dessa inom sexton månader från ingivningsdagen för den europeiska patentansökningen eller, om prioritet yrkats, från prioritetsdagen, skall ansökningen anses återkallad.

(6) Har i fall som avses under 1.g ritningarna ej ingivits den dag som är ingivningsdag för ifrågavarande ansökan och har bristen ej avhjälpits på sätt sägs i tillämpningsföreskrifterna, skall, efter vad sökanden i enlighet med tillämpningsföreskrifterna väljer, ansökningen åsättas som ny ingivningsdag den dag då ritningarna ingavs eller hänvisning i ansökningen till ritningarna anses utgå.

Artikel 92

Upprättande av europeisk nyhetsgranskningsrapport

(1) Har europeisk patentansökan åsatts ingivningsdag och skall ansökningen ej enligt artikel 90.3 anses återkallad, skall nyhetsgranskningsavdelningen upprätta europeisk nyhetsgranskningsrapport, i den form som anges i tillämp-

ningsföreskrifterna, på grundval av patentkraven samt med vederbörlig hänsyn tagen till beskrivningen och eventuella ritningar.

(2) Så snart den europeiska nyhetsgranskningsrapporten upprättats, skall den sändas till sökanden tillsammans med avskrift av alla handlingar till vilka hänvisning göres i rapporten.

Artikel 93

Publicering av europeisk patentansökan

(1) Europeisk patentansökan skall publiceras snarast efter det aderton månader förflutit från ingivningsdagen eller, om prioritet yrkats, från prioritetsdagen. På sökandens begäran kan ansökningen dock publiceras före utgången av denna frist. Träder det beslut, genom vilket det europeiska patentet meddelats, i kraft före utgången av denna frist, skall ansökningen publiceras samtidigt med den europeiska patentskriften.

(2) Publiceringen skall omfatta beskrivningen, patentkraven och i förekommande fall ritningarna, samtliga handlingar i deras lydelse vid ingivandet, samt som bilaga den europeiska nyhetsgranskningsrapporten och sammandraget, i den mån dessa senare handlingar föreligger innan de tekniska förberedelserna för publicering avslutats. Har den europeiska nyhetsgranskningsrapporten och sammandraget ej publicerats tillsammans med ansökningen, skall de publiceras särskilt.

Artikel 94

Begäran om patenterbarhetsprövning

(1) På skriftlig begäran skall det europeiska patentverket pröva huruvida europeisk patentansökan och den uppfinning som ansökningen avser uppfyller de krav som uppställs i denna konvention.

(2) Begäran om prövning får inges av sökanden intill dess sex månader förflutit från den dag då publiceringen av den europeiska nyhetsgranskningsrapporten kungöres i den europeiska patenttidningen. Begäran anses ej ingiven förrän prövningsavgiften erlagts. Begäran kan ej återtagas.

(3) Har begäran om prövning ej ingivits före utgången av frist som avses under 2, skall den europeiska patentansökningen anses återkallad.

Artikel 95

Förlängning av frist för ingivande av begäran om patenterbarhetsprövning

(1) Förvaltningsrådet får förlänga den frist inom vilken begäran om patenterbarhetsprövning får inges, om det befinnes att europeiska patentansökningar ej kan prövas inom skälig tid.

(2) Förlänger förvaltningsrådet fristen, får det beslut att även tredje man skall ha rätt att begära patenterbarhetsprövning. I sådant fall skall förvaltningsrådet införa erforderliga bestämmelser härom i tillämpningsföreskrifterna.

(3) Beslut av förvaltningsrådet att förlänga fristen skall gälla endast europeiska patentansökningar som inges efter det beslutet publiceras i det europeiska patentverkets officiella tidning.

(4) Förlänger förvaltningsrådet fristen, skall det vidtaga åtgärder i syfte att kunna snarast möjligt återgå till den ursprungliga fristen.

Artikel 96

Patenterbarhetsprövning av europeisk patentansökan

(1) Har sökanden ingivit begäran om patenterbarhetsprövning innan han erhållit den europeiska nyhetsgranskningsrapporten, skall det europeiska patentverket efter det rapporten översänts anmoda honom att, inom frist som fastställs av verket, ange huruvida han önskar fullfölja den europeiska patentansökningen.

(2) Framkommer vid patenterbarhetsprövningen att den europeiska patentansökningen eller den uppfinning som ansökningen avser ej uppfyller de krav som uppställs i denna konvention, skall prövningsavdelningen, på sätt sägs i tillämpningsföreskrifterna och så ofta detta erfordras, anmoda sökanden att inkomma med yttrande inom frist som prövningsavdelningen fastställer.

(3) Underlåter sökanden att inom förelagd tid efterkomma anmodan som avses under 1 eller 2, skall ansökningen anses återkallad.

Artikel 97

Avslag på eller bifall till ansökningen

(1) Finner prövningsavdelningen att europeisk patentansökan eller den uppfinning som ansökningen avser ej uppfyller de krav som uppställs i denna konvention, skall den avslå ansökningen, om ej annan rättsföljd föreskrives i konventionen.

(2) Finner prövningsavdelningen att europeisk patentansökan och den uppfinning som ansökningen avser fyller de krav som uppställs i denna konvention, skall den besluta att meddela europeiskt patent för de designerade fördragsslutande staterna, om

a) det utrönts, på sätt sägs i tillämpningsföreskrifterna, att sökanden godkänner den lydelse i vilken prövningsavdelningen avser att meddela patentet;

b) avgifter för meddelande av patent och tryckning av patentskrift erlagts inom frist som anges i tillämpningsföreskrifterna;

c) redan förfallna årsavgifter och tilläggsavgifter erlagts.

(3) Erlägges ej avgifter för meddelande av patent och tryckning av patentskrift inom föreskriven tid, skall den europeiska patentansökningen anses återkallad.

(4) Beslut att meddela europeiskt patent gäller först från den dag då beslutet kungöres i den europeiska patenttidningen. Denna kungörelse skall publiceras tidigast tre månader från den dag då den frist som avses under 2.b börjar löpa.

(5) I tillämpningsföreskrifterna

får stadgas, att sökanden skall inge översättning av patentkraven, sådana de lyder i den avfattning i vilken prövningsavdelningen avser att meddela patentet, till de båda av det europeiska patentverkets officiella språk vilka ej är handläggningsspråk. I sådant fall får den frist som avses under 4 ej understiga fem månader. Inges ej översättningen inom föreskriven tid, skall den europeiska patentansökningen anses återkallad.

Artikel 98

Publicering av den europeiska patentskriften

Samtidigt med att kungörelse om beslutet att meddela europeiskt patent publiceras skall det europeiska patentverket publicera en europeisk patentskrift, som innehåller beskrivningen, patentkraven och i förekommande fall ritningarna.

FEMTE DELEN

INVÄNDNINGSFÖRFARANDET

Artikel 99

Invändning

(1) Envar får inkomma med invändning mot meddelat europeiskt patent till det europeiska patentverket inom nio månader från det kungörelsen om beslutet att

meddela det europeiska patentet publicerades. Invändning skall göras skriftligen och innehålla de skäl på vilka den grundas. Den skall anses ingiven först då invändningsavgiften erlagts.

(2) Invändningen gäller det europeiska patentet för alla fördragsslutande stater i vilka det har rättsverkan.

(3) Invändning får göras även om patenthavaren avstått från det europeiska patentet i samtliga designerade fördragsslutande stater eller om patentet upphört att gälla i alla dessa stater.

(4) Part i invändningsförfarande är förutom patenthavaren den som gjort invändning.

(5) Visar någon att han i fördragsslutande stat till följd av lagkraftvunnet beslut införts i denna stats patentregister i stället för tidigare patenthavare, inträder han i stället för den tidigare patenthavaren såvitt avser denna stat, om han begär att få göra detta. Utan hinder av vad som sägs i artikel 118 skall den tidigare patenthavaren och den som framställer sådan begäran ej anses som gemensamma innehavare, om ej båda begär detta.

Artikel 100

Grund för invändning

Invändning får endast grundas på att

a) det europeiska patentet avser något som ej är patenterbart enligt artiklarna 52–57;

b) det europeiska patentet ej beskriver uppfinningen så tydligt och

fullständigt att en fackman med ledning därav kan utöva den;

c) det europeiska patentet omfattar något som ej framgår av innehållet i ansökningsen i dess lydelse vid ingivandet eller, om patentet meddelats på grundval av en europeisk avdelad ansökan eller på grundval av en ny europeisk patentansökan som ingivits enligt artikel 61, utöver innehållet i den tidigare ansökningsen i denna ansökans lydelse vid ingivandet.

Artikel 101

Prövning av invändning

(1) Avvisas ej invändning, skall invändningsavdelningen pröva huruvida de grunder för invändning som anges i artikel 100 utgör hinder mot att det europeiska patentet upprätthålles.

(2) Vid prövning av invändning, vilken prövning skall ägarum i enlighet med tillämpningsföreskrifterna, skall invändningsavdelningen så ofta det erfordras anmoda parterna att inkomma med yttrande över skrivelse från invändningsavdelningen eller inlägga från annan part inom frist som fastställles av avdelningen.

Artikel 102

Upphävande eller upprätthållande av europeiskt patent

(1) Finner invändningsavdelningen att de grunder för invändning som anges i artikel 100 utgör hinder mot att det europeiska pa-

tentet upprätthålles, skall den upphäva patentet.

(2) Finner invändningsavdelningen att de grunder för invändning som anges i artikel 100 ej utgör hinder mot att det europeiska patentet upprätthålles i oförändrad lydelse, skall den avslå invändningen.

(3) Finner invändningsavdelningen, med hänsyn till de ändringar som patenthavaren vidtagit under invändningsförfarandet, att det europeiska patentet och den uppfinning som patentet avser uppfyller de krav som uppställles i denna konvention, skall den besluta att patentet skall upprätthållas i sin ändrade lydelse, om

a) det utrönts, på sätt sägs i tillämpningsföreskrifterna, att patenthavaren godkänner den lydelse i vilken invändningsavdelningen avser att upprätthålla patentet, och

b) avgift för tryckning av ny europeisk patentskrift erlagts inom frist som anges i tillämpningsföreskrifterna.

(4) Erlägges ej avgift för tryckning av ny europeisk patentskrift inom föreskriven tid, skall patentet upphävas.

(5) I tillämpningsföreskrifterna får stadgas att patenthavaren skall inge översättning av ändrat patentkrav till de båda av det europeiska patentverkets officiella språk vilka ej är handläggningsspråk. Inges ej översättningen inom föreskriven tid, skall det europeiska patentet upphävas.

Artikel 103

Publicering av ny europeisk patentskrift

Har europeiskt patent ändrats enligt artikel 102.3, skall det europeiska patentverket, samtidigt med att det publicerar kungörelse om beslutet i anledning av invändningen, publicera en ny europeisk patentskrift som innehåller beskrivningen, patentkraven och, i förekommande fall, ritningarna sådana de föreligger efter ändringen.

Artikel 104

Kostnader

(1) Part i invändningsförfarande skall bära de kostnader som han ådragit sig, om ej invändningsavdelningen eller besvärskammaren, i den mån det anses skäligt och i enlighet med vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna, beslutar att kostnader som orsakats av muntlig förhandling eller bevisupptagning skall fördelas på annat sätt.

(2) Invändningsavdelningens kansli skall på begäran fastställa vilket belopp som skall betalas på grund av beslut om fördelning av kostnader. Kansliets beslut kan ändras genom beslut av invändningsavdelningen, om begäran därom inges inom frist som anges i tillämpningsföreskrifterna.

(3) Slutligt avgörande av det europeiska patentverket i vilket kostnadsbelopp fastställts skall, när det gäller verkställighet i fördragsslutande stat, anses som lagakraft-

vunnet beslut meddelat av civilrättsdomstol i den stat inom vars område verkställigheten skall äga rum. Prövning av sådant beslut får ske endast såvitt avser beslutets äkthet.

Artikel 105

Inträde i invändningsförfarande av den som påstås ha begått patentintrång

(1) Har invändning gjorts mot europeiskt patent, får tredje man som visar att talan rörande intrång i detta patent väckts mot honom inträda i invändningsförfarandet sedan fristen att göra invändning utgått, om han inom tre månader från den dag då talan om patentintrång väcktes förklarar att han önskar inträda i förfarandet. Detsamma gäller i fråga om tredje man som visar, att han, sedan patenthavaren anmodat honom att upphöra med föregivet patentintrång, väckt talan mot denne för att få fastställt av domstol att han ej gör intrång i patentet.

(2) Förklaring om inträde i förfarandet skall göras skriftligen och innehålla de skäl på vilka denna grundas. Förklaringen anses ej ingiven förrän invändningsavgift erlagts. Sedan avgiften erlagts skall inträdet jämföras med invändning, om ej annat följer av vad som sägs i tillämpningsföreskrifterna.

SJÄTTE DELEN

BESVÄRSFÖRFARANDET

Artikel 106

Beslut mot vilka talan får föras

(1) Besvärstalan får föras mot beslut av mottagningsavdelningen, prövningsavdelningarna, invändningsavdelningarna och rättsavdelningen. Besvär har suspensiv verkan.

(2) Besvärstalan får föras mot beslut av invändningsavdelningen, även om patenthavaren avstått från europeiskt patent såvitt avser samtliga designerade stater eller om europeiskt patent upphört att gälla för alla dessa stater.

(3) Mot beslut som ej avslutar handläggningen för någon part får besvärstalan föras endast i samband med talan mot det slutliga beslutet, om ej i beslutet förordnas att talan får föras särskilt.

(4) Besvärstalan får ej avse endast fördelning av kostnader i invändningsförfarande.

(5) Mot beslut varigenom kostnadsbelopp i invändningsförfarande fastställts får besvärstalan föras endast om beloppet överstiger ett belopp som anges i avgiftsreglementet.

Artikel 107

Rätt att fullfölja talan och att vara part i besvärsförfarande

Besvärsrätt tillkommer envar som var part i det förfarande vilket ledde till beslutet, om beslutet gått

honom emot. Övriga parter i detta förfarande är parter i besvärsförfarandet.

Artikel 108

Tidsfrist och form för fullföljd av talan

Besvär skall anföras skriftligen hos det europeiska patentverket inom två månader från dagen för delgivning av det beslut mot vilket talan föres. Besväranses ej ha ingivits förrän besväravgift erlagts. Grunderna för besvären skall anges skriftligen inom fyra månader från dagen för delgivning av beslutet.

Artikel 109

Omprövning

(1) Anser det organ vars beslut överklagats att besvären ej skall avvisas och att de är befogade, skall organet ändra sitt beslut. Vad nu sagts gäller ej om klaganden har motpart.

(2) Har besvären ej föranlett yrkad ändring inom en månad från det inlagan med angivande av grunderna inkommit, skall besvären omgående och utan yttrande i sak tillställas besvärskammaren.

Artikel 110

Besvärsprövning

(1) Avvisas ej besvärstalan, skall besvärskammaren pröva om besvären är befogade.

(2) Vid prövning av besvär, vilken prövning skall äga rum i enlig-

het med tillämpningsföreskrifterna, skall besvärskammaren så ofta det erfordras anmoda parterna att avge yttrande över skrivelse från besvärskammaren eller inlägga från annan part inom frist som fastställs av kammaren.

(3) Underlåter sökande att inom förelagd tid efterkomma anmodan som avses under 2, skall den europeiska patentansökningen anses återkallad, om ej det beslut mot vilket talan föres meddelats av rättsavdelningen.

Artikel 111

Avgörande av besvär

(1) Efter prövning huruvida besvären är befogade skall besvärskammaren avgöra besvären. Besvärskammaren får antingen vidtaga de åtgärder som kunnat vidtagas av det organ som meddelat det överklagade beslutet eller återförvisa saken till detta organ för vidare prövning.

(2) Återförvisar besvärskammaren saken för vidare prövning till det organ som meddelat det överklagade beslutet, är detta organ bundet av den rättsliga bedömning som besvärskammaren lagt till grund för sitt beslut, i den mån sakförhållandena är desamma. Har det överklagade beslutet meddelats av mottagningsavdelningen, är även prövningsavdelningen bunden av besvärskammarens rättsliga bedömning.

Artikel 112

Beslut eller yttrande av den stora besvärskammaren

(1) För att säkerställa en enhetlig rättstillämpning eller i fall då en rättsfråga av grundläggande betydelse uppkommer

a) skall vederbörande besvärskammare, självmant eller om part yrkar detta, hänskjuta fråga till den stora besvärskammaren, om besvärskammaren anser att beslut erfordras av skäl som nyss nämnts; avslår besvärskammaren parts yrkande, skall den ange skälen härför i det slutgiltiga beslutet;

b) får det europeiska patentverkets president hänskjuta rättsfråga till den stora besvärskammaren, om två besvärskamrar meddelat mot varandra stridande beslut i denna fråga.

(2) I fall som avses under 1.a är parterna i besvärsförfarandet parter i förfarandet inför den stora besvärskammaren.

(3) Beslut av den stora besvärskammaren som avses under 1.a är bindande för besvärskammaren vid dess avgörande av ifrågavarande besvär.

SIJUNDE DELEN

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Kapitel I

Allmänna bestämmelser om förfarandet

Artikel 113

Underlag för beslut

(1) Det europeiska patentverkets beslut får grundas endast i omständigheter över vilka parterna haft tillfälle att yttra sig.

(2) Vid prövning av och beslut i fråga om europeisk patentansökan eller europeiskt patent får det europeiska patentverket beakta endast den lydelse som sökanden eller patenthavaren ingivit eller godkänt.

Artikel 114

Officialprövning

(1) Vid förfarande inför det europeiska patentverket skall verket utan särskilt yrkande pröva sakförhållandena. Prövningen är ej begränsad till vad parterna anför, åberopat eller yrkat.

(2) Det europeiska patentverket behöver ej beakta omständighet eller bevis som part ej åberopat eller ingivit inom föreskriven tid.

Artikel 115

Erinran från tredje man

(1) Efter det europeisk patentansökan publicerats får envar göra

erinran beträffande patenterbarheten hos den uppfinning som ansökningen avser. Sådan erinran skall göras skriftligen med angivande av de omständigheter på vilka den grundas. Den som gjort erinran är ej part i förfarandet vid det europeiska patentverket.

(2) Erinran som avses under 1 skall översändas till sökanden eller patenthavaren, som får yttra sig över denna.

Artikel 116

Muntlig förhandling

(1) Muntlig förhandling hålles om det europeiska patentverket finner det lämpligt eller om part yrkar det. Det europeiska patentverket får dock avslå yrkande om förnyad muntlig förhandling vid samma organ, om parterna och de sakförhållanden som förfarandet rör är desamma.

(2) Inför mottagningsavdelningen hålles muntlig förhandling på yrkande av sökanden endast om mottagningsavdelningen finner det lämpligt eller avser att avslå den europeiska patentansökningen.

(3) Muntlig förhandling inför mottagningsavdelningen, prövningsavdelning och rättsavdelningen är ej offentlig.

(4) Muntlig förhandling, däri inbegripet avkunnande av beslut, inför besvärskammare eller den stora besvärskammaren efter det den europeiska patentansökningen publicerats eller inför invändningsavdelning är offentlig, om ej det or-

gan vid vilket förhandlingen äger rum beslutar annat i fall då offentlighet skulle kunna, särskilt för part, medföra allvarliga och oskäliga olägenheter.

Artikel 117

Bevisupptagning

(1) Vid förfarande inför prövningsavdelning, invändningsavdelning, rättsavdelningen eller besvärskammare är bland annat följande bevismedel tillåtna:

- a) hörande av part,
- b) inhämtande av upplysningar,
- c) företeende av handlingar,
- d) hörande av vittnen,
- e) sakkunnigutlåtande,
- f) syn,
- g) beedigat skriftligt utlåtande.

(2) Prövningsavdelning, invändningsavdelning och besvärskammare får uppdraga åt en av sina ledamöter att verkställa bevisupptagning.

(3) Finner det europeiska patentverket att muntligt förhör med part, vittne eller sakkunnig erfordras, skall

a) denne kallas till förhör inför det europeiska patentverket, eller

b) behörig domstol i den stat, i vilken denne har hemvist, enligt artikel 131.2. anmodas att upptaga bevisningen.

(4) Part, vittne eller sakkunnig som kallats att inställa sig vid det europeiska patentverket, får hos verket begära att bli hörd vid behörig domstol i den stat i vilken han har hemvist. Har det europeiska patentverket mottagit sådan begä-

ran eller har svar ej erhållits på kallelse att inställa sig till förhör inom frist som verket angivit i kallelsen, får verket i enlighet med vad som föreskrives i artikel 131.2, anhålla hos behörig domstol att denna håller förhör med vederbörande.

(5) Höres part, vittne eller sakkunnig vid det europeiska patentverket och finner verket lämpligt att utsagan avges under ed eller i lika bindande form, får verket anhålla hos behörig domstol i den stat i vilken vederbörande har hemvist att domstolen föranstaltar om förnyat förhör i sådan form.

(6) Anhåller det europeiska patentverket hos behörig domstol att denna skall upptaga bevisning, får det anhålla att förhör skall äga rum under ed eller i lika bindande form samt att ledamot av berört organ tillåtes att närvara vid förhöret och direkt eller genom domstolen ställa frågor till parter, vittnen och sakkunniga.

Artikel 118

Europeisk patentansökans eller europeiskt patents enhetlighet

Finnes olika sökande eller olika innehavare av europeiskt patent för skilda designerade fördragsslutande stater, skall de vid förfarande inför det europeiska patentverket anses som gemensamma sökande eller gemensamma patenthavare. Ansökningens eller patentets enhetlighet vid detta förfarande påverkas ej. Särskilt gäller att ansökningens eller patentets lydelse skall vara densamma i fråga om samtli-

ga designerade stater, om ej annat sägs i denna konvention.

Artikel 119

Delgivning

Det åligger det europeiska patentverket att ombesörja delgivning av alla beslut, kallelser, underrättelser och meddelanden som utgör utgångspunkt för beräkning av tidsfrist eller som enligt andra bestämmelser i konventionen skall delges eller beträffande vilka det europeiska patentverkets president beslutat att delgivning skall ske. Om det är påkallat av särskilda omständigheter, kan delgivning ske genom förmedling av de fördragsslutande staternas patentmyndigheter.

Artikel 120

Tidsfrister

I tillämpningsföreskrifterna skall anges:

a) sätt för beräkning av tidsfrister samt de förutsättningar under vilka dessa frister får förlängas, om det europeiska patentverket ej är öppet eller myndighet som avses i artikel 75.1.b ej är öppen för att mottaga handlingar eller om post ej utbäres på den ort där det europeiska patentverket eller sådan myndighet har sitt säte eller fullständigt avbrott i postgången ägt rum eller störning i postgången uppkommit till följd av sådant avbrott;

b) kortaste och längsta tid för de frister som fastställs av det europeiska patentverket.

Artikel 121

Återupptagande av handläggning av europeisk patentansökan

(1) Om europeisk patentansökan skall avslås, har avslagits eller skall anses återkallad till följd av underlåtenhet att iakttaga frist som fastställts av det europeiska patentverket, skall föreskriven rättsföljd ej inträda, eller redan inträdd rättsföljd upphävas, om sökanden yrkar att handläggningen av ansökningen skall återupptagas.

(2) Yrkandet skall framställas skriftligen inom två månader från dagen för delgivning av beslut om avslag på den europeiska patentansökningen eller av underrättelse om att ansökningen anses återkallad. Den åtgärd som försummats måste vidtagas inom denna frist. Yrkandet anses ej ingivet förrän avgift för återupptagande erlagts.

(3) Beslut beträffande yrkandet ankommer på det organ, som är behörigt att besluta i anledning av underlåtenheten att vidtaga åtgärden.

Artikel 122

Återinsättande i tidigare rättigheter

(1) Sökande eller patenthavare som, trots att han iakttagit all omsorg som betingats av omständigheterna, ej varit i stånd att iakttaga en frist i förhållande till det europeiska patentverket, skall på framställning därom återinsättas i sina rättigheter, om underlåtenheten enligt konventionen har till omedelbar följd att europeisk patentansökan eller ett yrkande avslås, eu-

ropeisk patentansökan anses återkallad eller europeiskt patent upphäves eller att annan rättighet eller rätt att föra besvärstalan går förlo-rad.

(2) Framställningen skall inges skriftligen inom två månader från det hindret upphörde. Den åtgärd som försummats måste vidtagas inom denna frist. Framställningen får ej göras senare än ett år från utgången av den frist som ej iakttagits. Har årsavgift ej erlagts, skall den frist som avses i artikel 86.2 inräknas i fristen på ett år.

(3) I framställningen skall anges grunderna för denna och de omständigheter som åberopas till stöd för densamma. Framställningen anses ej ingiven förrän föreskriven avgift erlagts.

(4) Beslut beträffande framställningen ankommer på det organ, som är behörigt att besluta i anledning av underlåtenheten att vidtaga åtgärden.

(5) Denna artikel gäller ej i fråga om frist som avses under 2 i denna artikel eller i artikel 61.3, 76.3, 78.2, 79.2, 87.1 eller 94.2.

(6) Har någon, under tiden från det rättsförlust inträtt enligt vad som sägs under 1 till dess kungörelse om att åtgärd godtagits trots att den vidtagits efter fristens utgång publicerats, i designerad fördragsslutande stat i god tro utnyttjat uppfinning som omfattas av publicerad europeisk patentansökan eller europeiskt patent eller vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja sådan uppfinning, får han fortsätta utnyttjandet i sin rörelse

eller för dess behov utan att behöva betala ersättning därför.

(7) Vad som sägs i denna artikel inskränker ej fördragsslutande stats rätt att, i fråga om frister som föreskrives i denna konvention och som skall iakttagas i förhållande till denna stats myndigheter, godtaga att åtgärd vidtages efter fristens utgång.

Artikel 123

Ändringar

(1) De villkor under vilka europeisk patentansökan eller europeiskt patent får ändras under förfarandet vid det europeiska patentverket anges i tillämpningsföreskrifterna. Sökanden skall i vart fall ges tillfälle att minst en gång enligt egen önskan ändra beskrivning, patentkrav och ritningar.

(2) Europeisk patentansökan och europeiskt patent får ej ändras så att ansökningen eller patentet kommer att omfatta något som går utöver innehållet i ansökningen i dess lydelse vid ingivandet.

(3) Patentkraven i det europeiska patentet får ej ändras under invändningsförfarandet så att skyddsomfånget utvidgas.

Artikel 124

Uppgifter beträffande nationella patentansökningar

(1) Prövningsavdelning eller besvärskammare får anmoda sökanden att, inom frist som avdelningen eller kammaren fastställer, ange de stater i vilka han gjort nationell

ansökan om patent på den uppfinning eller del av den uppfinning som den europeiska patentansökningen avser och uppge numret på sådan ansökan.

(2) Underlåter sökanden att inom föreskriven tid efterkomma anmodan som avses under 1, skall den europeiska patentansökningen anses återkallad.

Artikel 125

Tillämpning av allmänna principer

I den mån denna konvention ej innehåller bestämmelser angående förfarandet, skall det europeiska patentverket beakta processrättsliga principer som är allmänt erkända i de fördragsslutande staterna.

Artikel 126

Preskription av betalningsskyldighet

(1) Organisationens rätt till betalning av avgift till det europeiska patentverket upphör när fyra år förflutit från utgången av det kalenderår under vilket avgiften förföll till betalning.

(2) Rätt till återbetalning av organisationen genom det europeiska patentverket av avgift eller av överskjutande belopp som inbetalats då avgift erlagts upphör, när fyra år förflutit från utgången av det kalenderår under vilket rätten uppkom.

(3) Frist som anges under 1 eller 2 avbrytes i fall som avses under 1 genom anmodan att betala avgiften och i fall som avses under 2 genom skriftligt krav på återbetal-

ning. Efter avbrottet börjar fristen omedelbart löpa på nytt och utgår senast när sex år förflutit från utgången av det år under vilket den ursprungligen började löpa, om ej dessförinnan talan väckts för att göra rätten gällande, i vilket fall fristen upphör tidigast när ett år förflutit från det domen vann laga kraft.

Kapitel II

Information till allmänhet och myndigheter

Artikel 127

Europeiskt patentregister

Europeiska patentverket skall föra ett register, som skall betecknas europeiskt patentregister och innehålla alla de uppgifter vilka enligt denna konvention skall antecknas i registret. Anteckning i registret får ej göras innan europeisk patentansökan publicerats. Registret är tillgängligt för allmänheten.

Artikel 128

Handlingars offentlighet

(1) Handlingar i ärende om europeisk patentansökan som ännu ej publicerats är tillgängliga för envar endast om sökanden medger detta.

(2) Den som visar, att sökanden gentemot honom åberopat sin europeiska patentansökan, har rätt att utan sökandens medgivande taga del av handlingarna innan denna ansökan publicerats.

(3) Sedan europeisk avdelad ansökan eller ny europeisk patentansökan som ingivits enligt artikel 61.1 publicerats, har envar rätt att utan sökandens medgivande taga del av handlingarna rörande den tidigare ansökningen innan denna ansökan publicerats.

(4) Sedan europeisk patentansökan publicerats, får envar som begär det taga del av handlingarna rörande denna ansökan och det på grundval därav meddelade europeiska patentet, om ej annat följer av de begränsningar som föreskrives i tillämpningsföreskrifterna.

(5) Det europeiska patentverket får redan innan europeisk patentansökan publicerats meddela tredje man följande uppgifter eller publicera dessa

a) den europeiska patentansökningens nummer;

b) ingivningsdag för den europeiska patentansökningen och, om prioritet yrkats från tidigare ansökan, dag, stat och nummer för den tidigare ansökningen;

c) sökandens namn;

d) benämning på uppfinningen;

e) de designerade fördragsslutande staterna.

Artikel 129

Regelbundet utkommande publikationer

Det europeiska patentverket skall regelbundet utge

a) en europeisk patenttidning, som innehåller de uppgifter som antecknats i det europeiska patentregistret och andra uppgifter vars

publicering föreskrives i denna konvention;

b) det europeiska patentverkets officiella tidning, som innehåller allmänna upplysningar och meddelanden från det europeiska patentverkets president samt andra upplysningar rörande denna konvention och dess tillämpning.

Artikel 130

Informationsutbyte

(1) Det europeiska patentverket och, om ej annat följer av lagstiftning eller administrativa bestämmelser som avses i artikel 75.2, patentmyndigheterna i de fördragsslutande staterna skall på begäran lämna varandra erforderliga uppgifter om ingivandet av europeiska eller nationella patentansökningar samt om handläggningen av sådana ansökningar och de patent som meddelats på grundval av dylika ansökningar.

(2) Vad som sägs under 1 gäller även i fråga om tillhandahållande av uppgifter enligt avtal mellan det europeiska patentverket och

a) patentmyndighet i stat som icke är fördragsslutande stat,

b) mellanstatlig organisation som har till uppgift att meddela patent,

c) annan organisation.

(3) I fråga om uppgifter som lämnats i enlighet med vad som sägs under 1 samt 2.a och b gäller ej de inskränkningar som föreskrives i artikel 128. Förvaltningsrådet får besluta att dessa inskränkningar ej skall gälla i fråga om uppgifter som

lämnas i enlighet med vad som sägs under 2.c, om ifrågavarande organisation förpliktar sig att behandla de lämnade uppgifterna som hemliga till dess den europeiska patentansökningen publicerats.

Artikel 131

Administrativt och rättsligt samarbete

(1) Det europeiska patentverket samt domstolar och andra myndigheter i de fördragsslutande staterna skall på begäran biträda varandra genom att lämna uppgifter eller låta varandra taga del av innehållet i handlingar, om ej annat föreskrives i denna konvention eller i nationell lag. Låter det europeiska patentverket domstol, åklagarmyndighet eller nationell patentmyndighet taga del av innehållet i handlingar, gäller ej de inskränkningar som föreskrives i artikel 128.

(2) På begäran av det europeiska patentverket skall domstol eller annan behörig myndighet i fördragsslutande stat i mån av behörighet för det europeiska patentverkets räkning upptaga bevisning eller vidtaga andra rättsliga åtgärder.

Artikel 132

Utbyte av publikationer

(1) Det europeiska patentverket och patentmyndigheterna i de fördragsslutande staterna skall på begäran kostnadsfritt till varandra översända ett eller flera exemplar

av sina publikationer att användas inom respektive myndighet.

(2) Det europeiska patentverket får ingå avtal om utbyte eller översändande av publikationer.

Kapitel III

Representation

Artikel 133

Allmänna principer för representation

(1) Om ej annat följer av vad som sägs under 2 är ingen skyldig att låta sig företrädas av auktoriserat ombud vid handläggning som äger rum enligt denna konvention.

(2) Fysisk eller juridisk person som varken har hemvist eller säte i fördragsslutande stat måste vid handläggning som äger rum enligt denna konvention företrädes av auktoriserat ombud och företaga alla ågärder genom ombudet utom ingivande av europeisk patentansökan. I tillämpningsföreskrifterna får föreskrivas ytterligare undantag.

(3) Fysisk eller juridisk person som har hemvist eller säte i fördragsslutande stat får vid handläggning som äger rum enligt denna konvention företrädas av anställd. Denne behöver ej vara auktoriserat ombud men måste ha sådan fullmakt som anges i tillämpningsföreskrifterna. I tillämpningsföreskrifterna får anges om och under vilka förutsättningar

den som är anställd hos sådan juridisk person får företräda även annan juridisk person som har säte i fördragsslutande stat och har ekonomisk anknytning till den förstnämnda juridiska person.

(4) I tillämpningsföreskrifterna får meddelas särskilda bestämmelser om gemensam företrädare för flera parter som handlar gemensamt.

Artikel 134

Auktoriserade ombud

(1) Vid handläggning som äger rum enligt denna konvention får fysisk eller juridisk person företrädas endast av auktoriserat ombud som är upptaget i förteckning som föres av det europeiska patentverket.

(2) I förteckningen över auktoriserade ombud får upptagas fysisk person som

a) är medborgare i fördragsslutande stat,

b) driver rörelse i eller har anställning i fördragsslutande stat, och

c) blivit godkänd i den europeiska lämplighetsprövningen.

(3) Införing göres på ansökan, vid vilken fogats intyg av vilka framgår att de krav som anges under 2 är uppfyllda.

(4) Den som upptagits i förteckningen över auktoriserade ombud har rätt att uppträda vid handläggning som äger rum enligt denna konvention.

(5) Den som upptagits i förteckningen över auktoriserade ombud har rätt att ha kontor för att bedriva

verksamhet som auktoriserat ombud i varje fördragsslutande stat, i vilken handläggning enligt denna konvention äger rum till följd av vad som föreskrives i det vid konventionen fogade centraliseringsprotokollet. Myndighet i sådan stat får endast i särskilda fall och med tillämpning av lagstiftning om skydd för allmän ordning och säkerhet upphäva denna rättighet. Innan sådan åtgärd vidtages skall det europeiska patentverkets president höras.

(6) Det europeiska patentverkets president får under särskilda omständigheter medge undantag från vad som sägs under 2. a.

(7) Den som är behörig som advokat i fördragsslutande stat och bedriver advokatverksamhet med säte i den staten får, i den omfattning han i denna stat är behörig att vara ombud i patentärenden, på samma sätt som auktoriserat ombud företräda annan vid handläggning som äger rum enligt denna konvention. Vad som sägs under 5 äger motsvarande tillämpning.

(8) Förvaltningsrådet får utfärda bestämmelser i fråga om

a) de kunskaper och den utbildning som kräves för att få genomgå europeisk lämplighetsprövning samt om det sätt på vilket denna prövning skall anordnas;

b) bildandet eller erkännandet av en sammanslutning i vilken de som är behöriga att uppträda som auktoriserade ombud, antingen efter att ha godkänts i europeisk lämplighetsprövning eller enligt artikel 163.7, är medlemmar;

c) den behörighet i disciplinärt avseende som denna sammanslutning eller det europeiska patentverket får utöva i förhållande till dessa personer.

ÅTTONDE DELEN

INVERKAN PÅ NATIONELL RÄTT

Kapitel I

Omvandling till nationell patentansökan

Artikel 135

Begäran om omvandling

(1) Patentmyndigheten i designerad fördragsslutande stat får inleda förfarande som syftar till meddelande av nationellt patent endast på begäran av den som sökt europeiskt patent eller av innehavare av sådant patent och i följande fall:

a) om den europeiska patentansökningen anses återkallad enligt artikel 77.5 eller 162.4;

b) i övriga i nationell lag angivna fall i vilka enligt denna konvention europeisk patentansökan avslagits, återkallats eller anses återkallad eller europeiskt patent upphävt.

(2) Begäran om omvandling skall inges inom tre månader från den dag då den europeiska patentansökningen återkallades eller från dagen för delgivning av meddelande om att ansökningen anses åter-

kallad eller av beslut om att ansökningen avslagits eller det europeiska patentet upphävt. Den rättsverkan som avses i artikel 66 upphör om begäran ej inges inom föreskriven tid.

Artikel 136

Ingivande och översändande av begäran

(1) Begäran om omvandling skall inges till det europeiska patentverket. I begäran skall anges de fördragsslutande stater i vilka sökanden önskar anhängiggöra förfarande som syftar till meddelande av nationellt patent. Begäran anses ingiven först när omvandlingsavgift erlagts. Det europeiska patentverket skall sända begäran om omvandling jämte avskrift av handlingarna rörande ifrågavarande europeiska patentansökan eller europeiska patent till patentmyndigheterna i de designerade fördragsslutande stater som anges i begäran.

(2) Har sökanden underrättats om att den europeiska patentansökningen ansetts återkallad enligt artikel 77.5, skall dock begäran om omvandling inges till den patentmyndighet hos vilken ansökningen ingivits. Om ej annat följer av bestämmelser om nationell säkerhet, skall denna myndighet sända begäran jämte avskrift av den europeiska patentansökningen direkt till patentmyndigheterna i de fördragsslutande stater som sökanden angivit i begäran. Den rättsverkan som avses i artikel 66 upphör om begäran icke översänts inom tjugo

månader från ingivningsdagen eller, om prioritet yrkats, prioritetssdagen.

Artikel 137

Formella krav för omvandling

(1) I fråga om europeisk patentansökan som översänts enligt artikel 136 får ej tillämpas sådana i nationell lag föreskrivna formkrav som avviker från eller går utöver de formkrav som anges i konventionen.

(2) Patentmyndighet till vilken europeisk patentansökan översänts får kräva att sökanden inom frist som ej får vara kortare än två månader

a) erlägger nationell ansökningsavgift,

b) inger översättning till ett av ifrågavarande stats officiella språk av ansökningen i dess ursprungliga lydelse och, i förekommande fall, av ansökningen i den lydelse som denna erhållit till följd av sådana ändringar som gjorts under handläggningen vid det europeiska patentverket och som sökanden önskar skall beaktas vid det nationella förfarandet.

Kapitel II

Ogiltighet och äldre rätt

Artikel 138

Ogiltighetsgrunder

(1) Om ej annat följer av vad som föreskrives i artikel 139 får europeiskt patent förklaras ogiltigt enligt

fördragsslutande stats lag med verkan för denna stats område endast om

a) det europeiska patentet avser något som ej är patenterbart enligt artiklarna 52–57;

b) det europeiska patentet ej beskriver uppfinningen så tydligt och fullständigt att en fackman med ledning därav kan utöva den;

c) det europeiska patentet omfattar något som ej framgår av innehållet i ansökningen i dess lydelse vid ingivandet eller, om patentet meddelats på grundval av en europeisk avdelad ansökan eller på grundval av en ny europeisk patentansökan som ingivits enligt artikel 61, av innehållet i den tidigare ansökningen i denna ansökans lydelse vid ingivandet;

d) det europeiska patentets skyddsomfång har utvidgats;

e) innehavaren av det europeiska patentet icke är berättigad till patentet enligt artikel 60.1.

(2) Föreligger ogiltighetsgrund endast i fråga om del av europeiskt patent, skall ogiltigförklaring ske genom en motsvarande begränsning av patentet. Begränsningen får göras genom ändring av patentkraven, beskrivningen eller ritningarna, om detta är tillåtet enligt nationell lag.

Artikel 139

Äldre rätt och rätt vid samma ansöknings- eller prioritetssdag

(1) I varje designerad fördragsslutande stat skall europeisk patentansökan och europeiskt patent

i förhållande till nationell patentansökan och nationellt patent ha samma företräde på grund av äldre rätt som nationell patentansökan och nationellt patent.

(2) Nationell patentansökan och nationellt patent i fördragsslutande stat skall i förhållande till europeiskt patent som omfattar denna stat ha samma företräde på grund av äldre rätt som i förhållande till nationellt patent.

(3) Fördragsslutande stat får föreskriva om och under vilka villkor uppfinning som anges både i europeisk patentansökan eller europeiskt patent och i nationell patentansökan eller nationellt patent med samma ingivningsdag eller, om prioritet yrkats, samma prioritetsdag samtidigt får åtnjuta skydd såväl på grund av europeisk patentansökan eller europeiskt patent som på grund av nationell patentansökan eller nationellt patent.

Kapitel III

Övrig inverkan på nationell rätt

Artikel 140

Nationella nyttighetsmodeller och certifikat för nyttighetsmodell

Artiklarna 66, 124, 135–137 och 139 skall i de fördragsslutande stater vars lag innehåller bestämmelser om nyttighetsmodeller eller certifikat för nyttighetsmodell tillämpas på dessa skyddsformer samt på ansökningar om skydd i sådan form.

Artikel 141

Årsavgift för europeiskt patent

(1) Årsavgift för europeiskt patent får uttagas endast för de år som följer det år som avses i artikel 86.4.

(2) Årsavgift för europeiskt patent som förfaller till betalning inom två månader från den dag då kungörelse om att europeiskt patent meddelats publicerades skall anses erlagt i rätt tid, om den betalas inom nämnda frist. Tilläggsavgift som föreskrives i nationell lag får ej uttagas.

NIONDE DELEN

SÄRSKILDA ÖVERENSKOMMELSER

Artikel 142

Enhetliga patent

(1) En grupp fördragsslutande stater, som i särskild överenskomelse stadgat att europeiskt patent som meddelas för dessa stater skall vara enhetligt inom samtliga dessa staters områden, får föreskriva att europeiskt patent endast får meddelas gemensamt för alla dessa stater.

(2) Har en grupp fördragsslutande stater utnyttjat den möjlighet som avses under 1, gäller bestämmelserna i denna del av konventionen.

Artikel 143

Särskilda organ inom det europeiska patentverket

(1) Gruppen fördragsslutande stater får uppdraga åt det europeiska patentverket att utföra ytterligare uppgifter.

(2) För att utföra de ytterligare uppgifter som avses under 1 får inom det europeiska patentverket inrättas särskilda organ som är gemensamma för de fördragsslutande stater som ingår i gruppen. Det europeiska patentverkets president skall leda verksamheten vid sådana särskilda organ. Därvid äger artikel 10.2 och 3 motsvarande tillämpning.

Artikel 144

Ombud inför särskilda organ

Gruppen fördragsslutande stater får införa särskilda bestämmelser om hur part skall företrädas inför de organ som avses i artikel 143.2.

Artikel 145

Särskilt utskott inom förvaltningsrådet

(1) Gruppen fördragsslutande stater får tillsätta ett särskilt utskott inom förvaltningsrådet för att övervaka verksamheten vid de särskilda organ som inrättats enligt artikel 143.2. Det europeiska patentverket skall ställa till utskottets förfogande den personal, de lokaler och den utrustning som erfordras för att utskottet skall kunna fullgöra sina uppgifter. Det eu-

ropeiska patentverkets president svarar inför förvaltningsrådets särskilda utskott för de särskilda organens verksamhet.

(2) Det särskilda utskottets sammansättning, behörighet och uppgifter bestämmes av gruppen fördragsslutande stater.

Artikel 146

Täckning av kostnader för särskilda uppgifter

Har det europeiska patentverket enligt artikel 143 fått i uppdrag att utföra ytterligare uppgifter skall gruppen fördragsslutande stater svara för de kostnader som organisationen ådrager sig genom att utföra dessa uppgifter. Har särskilda organ inrättats inom det europeiska patentverket för att utföra dessa ytterligare uppgifter, skall gruppen svara för de utgifter för personal, lokaler och utrustning som bör påföras dessa organ. Artikel 39.3 och 4 samt artiklarna 41 och 47 äger motsvarande tillämpning.

Artikel 147

Betalning av årsavgifter för enhetliga patent

Har gruppen fördragsslutande stater fastställt enhetliga årsavgifter för europeiskt patent, skall den andel som avses i artikel 39.1 beräknas på grundval av dessa enhetliga avgifter. Det lägsta belopp som avses i artikel 39.1 gäller även i fråga om det enhetliga patentet. Artikel 39.3 och 4 äger motsvarande tillämpning.

Artikel 148

Europeisk patentansökan som förmögenhetsobjekt

(1) Artikel 74 gäller, om ej gruppen fördragsslutande stater bestämt annat.

(2) Gruppen fördragsslutande stater får föreskriva att europeisk patentansökan, i vilken dessa fördragsslutande stater designerats, får överlåtas, pantsättas eller bli föremål för exekutivt förfarande endast för alla de fördragsslutande stater som tillhör gruppen och endast i enlighet med bestämmelserna i den särskilda överenskommelsen.

Artikel 149

Gemensam designering

(1) Gruppen fördragsslutande stater får föreskriva, att dessa stater får designeras endast gemensamt och att designering av endast en av de fördragsslutande stater som ingår i gruppen eller av endast vissa av dessa stater skall anses som designering av alla stater som ingår i gruppen.

(2) Är det europeiska patentverket designerad myndighet enligt artikel 153.1, gäller vad som sägs under 1 om sökanden i den internationella ansökningen angivit att han önskar erhålla europeiskt patent för en av de designerade stater som ingår i gruppen eller för vissa av dessa stater. Vad nu sagts gäller även om sökanden i den internationella ansökningen designerat en av de fördragsslutande stater som

ingår i gruppen och lagen i denna stat föreskriver att sådan designering av den staten har samma verkan som ansökan om europeiskt patent.

TIONDE DELEN

INTERNATIONELL ANSÖKAN ENLIGT KONVENTIONEN OM PATENTSAMARBETE

Artikel 150

Tillämpning av konventionen om patentsamarbete

(1) Konventionen om patentsamarbete av den 19 juni 1970, nedan benämnd samarbetskonventionen, skall tillämpas i enlighet med bestämmelserna i denna del.

(2) Internationella ansökningar enligt samarbetskonventionen får handläggas vid det europeiska patentverket. Vid sådan handläggning skall samarbetskonventionen kompletterad med denna konvention tillämpas. Är bestämmelserna i denna konvention och bestämmelserna i samarbetskonventionen ej förenliga med varandra, gäller samarbetskonventionens bestämmelser. Särskilt gäller i fråga om internationell ansökan att den frist, inom vilken begäran om patenterbarhetsprövning enligt artikel 94.2 i denna konvention skall inges, ej utgår före utgången av den frist som avses i artikel 22 eller, i förekommande fall, artikel 39 i samarbetskonventionen.

(3) Internationell ansökan, för vilken det europeiska patentverket tjänstgör som designerad myndighet eller utvald myndighet, skall anses som europeisk patentansökan.

(4) Förekommer i denna konvention hänvisning till samarbetskonventionen, omfattar denna hänvisning även tillämpningsföreskrifterna till den konventionen.

Artikel 151

Det europeiska patentverket som mottagande myndighet

(1) Det europeiska patentverket får tjänstgöra som mottagande myndighet, i den mening som anges i artikel 2 (xv) i samarbetskonventionen, om sökanden är medborgare i eller har hemvist ellersäte i sådan stat som tillträtt denna konvention för vilken samarbetskonventionen trätt i kraft.

(2) Det europeiska patentverket får även tjänstgöra som mottagande myndighet, om sökanden är medborgare i eller har hemvist eller säte i stat som ej har tillträtt denna konvention men har tillträtt samarbetskonventionen och har slutit avtal med organisationen om att det europeiska patentverket i enlighet med samarbetskonventionen skall tjänstgöra som mottagande myndighet i stället för denna stats nationella patentmyndighet.

(3) Under förutsättning att förvaltningsrådet dessförinnan godkänt detta, får det europeiska patentverket tjänstgöra som motta-

gande myndighet även för annan sökande i enlighet med avtal mellan organisationen och världsorganisationens för den intellektuella äganderätten internationella byrå.

Artikel 152

Ingivande och översändande av internationell ansökan

(1) Väljer sökande det europeiska patentverket som mottagande myndighet för sin internationella ansökan, skall han inge denna direkt till det europeiska patentverket. Artikel 75.2 äger dock motsvarande tillämpning.

(2) Inges internationell ansökan till det europeiska patentverket genom förmedling av behörig nationell patentmyndighet, skall vederbörande fördragsslutande stat vidtaga alla erforderliga åtgärder för att säkerställa att ansökningen vidarebefordras till det europeiska patentverket i så god tid att detta inom föreskriven tid kan iakttaga vad som föreskrives i samarbetskonventionen om översändande av internationella ansökningar.

(3) För internationell ansökan skall erläggas vidarebefordringsavgift, som skall erläggas samtidigt med att ansökningen inges.

Artikel 153

Det europeiska patentverket som designerad myndighet

(1) Det europeiska patentverket skall tjänstgöra som designerad myndighet, i den mening som anges i artikel 2 (xiii) i samarbetskon-

ventionen, för de fördragsslutande stater som designeras i den internationella ansökningen och för vilka samarbetskonventionen trätt i kraft, om sökanden i den internationella ansökningen underrättat den mottagande myndigheten om att han önskar erhålla europeiskt patent för dessa stater. Vad nu sagts gäller även om sökanden i den internationella ansökningen designerar fördragsslutande stat, i vars nationella lag föreskrives att designering av den staten har samma verkan som ansökan om europeiskt patent.

(2) Tjänstgör det europeiska patentverket som designerad myndighet, ankommer på prövningsavdelning att meddela beslut som avses i artikel 25.2.a i samarbetskonventionen.

Artikel 154

Det europeiska patentverket som internationell nyhetsgranskningsmyndighet

(1) Under förutsättning att avtal härom ingås mellan organisationen och världsorganisationens för den intellektuella äganderätten internationella byrå, skall det europeiska patentverket tjänstgöra som internationell nyhetsgranskningsmyndighet, i den mening som anges i kapitel I i samarbetskonventionen, för sökande som är medborgare i eller har hemvist eller säte i fördragsslutande stat för vilken samarbetskonventionen trätt i kraft.

(2) Under förutsättning att för-

valtningsrådet dessförinnan godkänt detta, skall det europeiska patentverket tjänstgöra som internationell nyhetsgranskningsmyndighet även för annan sökande i enlighet med avtal mellan organisationen och världsorganisationens för den intellektuella äganderätten internationella byrå.

(3) På besvärskamrarna ankommer att meddela beslut i anledning av protest som sökanden anfört mot tilläggsavgift som det europeiska patentverket uttagit enligt artikel 17.3.a i samarbetskonventionen.

Artikel 155

Det europeiska patentverket som myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning

(1) Under förutsättning att avtal härom ingås mellan organisationen och världsorganisationens för den intellektuella äganderätten internationella byrå, skall det europeiska patentverket tjänstgöra som myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning, i den mening som anges i kapitel II i samarbetskonventionen, för sökande som är medborgare i eller har hemvist eller säte i fördragsslutande stat som är bunden av nämnda kapitel.

(2) Under förutsättning att förvaltningsrådet dessförinnan godkänt detta, skall det europeiska patentverket tjänstgöra som myndighet för internationell förberedande patenterbarhetsprövning även för

annan sökande i enlighet med avtal mellan organisationen och världsorganisationens för den intellektuella äganderätten internationella byrå.

(3) På besvärskamrarna ankommer att meddela beslut i anledning av protest som sökanden anført mot tilläggsavgift som det europeiska patentverket uttagit enligt artikel 34.3.a i samarbetskonventionen.

Artikel 156

Det europeiska patentverket som utvald myndighet

Det europeiska patentverket skall tjänstgöra som utvald myndighet, i den mening som anges i artikel 2 (xiv) i samarbetskonventionen, om sökanden utvalt en av de designerade stater som avses i artikel 153.1 eller 149.2 och denna stat är bunden av kapitel II i samarbetskonventionen. Under förutsättning att förvaltningsrådet dessförinnan godkänt detta, gäller vad nu sagts även såvitt avser sökande som är medborgare i eller har hemvist eller säte i stat som ej tillträtt samarbetskonventionen eller ej är bunden av kapitel II i samarbetskonventionen, om sökanden tillhör dem som församlingen i Unionen för internationellt patentsamarbete genom beslut enligt artikel 31.2.b i samarbetskonventionen givit rätt att begära internationell förberedande patenterbarhetsprövning.

Artikel 157

Internationell nyhetsgranskningsrapport

(1) Med den begränsning som följer av vad som sägs under 2–4 skall internationell nyhetsgranskningsrapport som avses i artikel 18 i samarbetskonventionen eller förklaring som avses i artikel 17.2.a i den konventionen samt publicering enligt artikel 21 i samma konvention av sådan rapport eller förklaring ersätta europeisk nyhetsgranskningsrapport och kungörelse om dess publicering i den europeiska patenttidningen.

(2) Om ej annat följer av sådant beslut av förvaltningsrådet som avses under 3, skall

a) kompletterande europeisk nyhetsgranskningsrapport upprättas i fråga om varje internationell ansökan,

b) sökanden betala nyhetsgranskningsavgift samtidigt med den nationella avgift som föreskrives i artikel 22.1 eller 39.1 i samarbetskonventionen; har nyhetsgranskningsavgiften icke erlagts inom föreskriven tid, skall ansökningsanses återkallad.

(3) Förvaltningsrådet får besluta under vilka villkor och i vilken omfattning

a) kompletterande europeisk nyhetsgranskningsrapport ej skall upprättas,

b) nyhetsgranskningsavgiften skall nedsättas.

(4) Förvaltningsrådet får när som helst upphäva beslut som fattats i enlighet med vad som sägs under 3.

Artikel 158

Publicering av internationell ansökan och översändande av denna till det europeiska patentverket

(1) Om ej annat följer av vad som sägs under 3, skall publicering enligt artikel 21 i samarbetskonventionen av internationell ansökan, för vilken det europeiska patentverket är designerad myndighet, ersätta publicering av europeisk patentansökan och kungöras i den europeiska patenttidningen. Innehållet i sådan ansökan skall dock ej anses såsom del av teknikens standpunkt enligt artikel 54.3, om de förutsättningar som uppställs under 2 ej uppfylles.

(2) Internationell ansökan skall tillställas det europeiska patentverket avfattad på ett av dess officiella språk. Sökande skall till det europeiska patentverket erlægga den nationella avgift som föreskrives i artikel 22.1 eller 39.1 i samarbetskonventionen.

(3) Har internationell ansökan publicerats på språk som icke är något av det europeiska patentverkets officiella språk, skall det europeiska patentverket publicera den internationella ansökan, som verket mottagit på sätt sägs under 2. Om ej annat följer av artikel 67.3, skall provisoriskt skydd enligt artikel 67.1 och 2 uppkomma först från dagen för denna publicering.

ELFTE DELEN

ÖVERGÅNGS- BESTÄMMELSER

Artikel 159

Förvaltningsråd under en övergångstid

(1) De stater som avses i artikel 169.1 skall utse sina ombud i förvaltningsrådet. På kallelse av Förbundsrepubliken Tysklands regering skall förvaltningsrådet sammanträda inom två månader från konventionens ikraftträdande särskilt för att utnämna det europeiska patentverkets president.

(2) Den förste ordförande i förvaltningsrådet som utses efter konventionens ikraftträdande väljes för en tid av fyra år.

(3) Två av de valda medlemmarna i det första presidium för förvaltningsrådet som utses efter konventionens ikraftträdande väljes för en tid av fem respektive fyra år.

Artikel 160

Utnämning av tjänstemän under en övergångstid

(1) Till dess tjänstgöringsreglemente för fast anställda och anställningsvillkor för övriga anställda vid det europeiska patentverket antagits, skall förvaltningsrådet och det europeiska patentverkets president, envar inom ramen för sin behörighet, anställa erforderlig personal och för

detta ändamål ingå anställningsavtal som avser begränsad tid. Förvaltningsrådet får fastställa allmänna principer för anställning av personal.

(2) Under en övergångstid, vars upphörande bestämmes av förvaltningsrådet, får förvaltningsrådet, efter hörande av det europeiska patentverkets president, till ledamöter i den stora besvärskammaren eller besvärskamrarna förordna även tekniskt kunniga och lagkunniga ledamöter som tillhör nationell domstol eller myndighet i fördragsslutande stat. Den som erhållit sådant förordnande får fortsätta att tjänstgöra vid den nationella domstolen eller myndigheten. Förordnande får avse kortare tid än fem år men ej kortare tid än ett år. Förnyat förordnande får meddelas.

Artikel 161

Det första räkenskapsåret

(1) Organisationens första räkenskapsår skall löpa från den dag då denna konvention träder i kraft till den 31 december samma år. Infaller nämnda dag under årets senare hälft skall räkenskapsåret löpa till den 31 december följande år.

(2) Budget för det första räkenskapsåret skall utarbetas snarast möjligt efter det denna konvention trätt i kraft. Till dess de bidrag från de fördragsslutande staterna som avses i artikel 40 och som hänför sig till den första budgeten inbetalas, skall de fördragsslutande staterna på begäran av förvaltningsrådet erlægga förskott med belopp

som rådet fastställer. Dessa förskott avräknas från de bidrag som hänför sig till denna budget. Förskottens storlek bestämmes enligt de fördelningsgrunder som anges i artikel 40. Artikel 39.3 och 4 äger motsvarande tillämpning på dessa förskott.

Artikel 162

Stegvis utvidgning av det europeiska patentverkets verksamhetsområde

(1) Europeiska patentansökningar får inges till det europeiska patentverket från den dag som förvaltningsrådet bestämmer på förslag av det europeiska patentverkets president.

(2) På förslag av det europeiska patentverkets president får förvaltningsrådet besluta att begränsa handläggningen av europeiska patentansökningar från den dag som avses under 1. Sådan begränsning får avse vissa tekniska områden. I fråga om varje europeisk patentansökan skall emellertid prövning äga rum huruvida ansökningen kan åsättas ingivningsdag.

(3) Har beslut fattats enligt vad som sägs under 2, får förvaltningsrådet ej därefter ytterligare begränsa handläggningen av europeiska patentansökningar.

(4) Kan europeisk patentansökan ej handläggas vidare på grund av att handläggningen begränsats enligt vad som sägs under 2, skall det europeiska patentverket meddela sökanden detta och upplysa honom om att han kan inge begäran om omvandling. När sådant

meddelande mottagits, skall den europeiska patentansökningen anses återkallad.

Artikel 163

Auktoriserade ombud under en övergångstid

(1) Under en övergångstid, vars upphörande bestämmes av förvaltningsrådet, får utan hinder av vad som sägs i artikel 134.2 i förteckningen över auktoriserade ombud upptagas fysisk person som

a) är medborgare i fördragsslutande stat,

b) driver rörelse i eller har anställning i fördragsslutande stat, och

c) är behörig att företräda fysiska eller juridiska personer i patentärenden inför patentmyndigheten i den fördragsslutande stat i vilken han driver rörelse eller är anställd.

(2) Införing göres på ansökan vid vilken fogats intyg av patentmyndigheten av vilket framgår att de krav som anges under 1 är uppfyllda.

(3) Uppställs i fördragsslutande stat ej krav på särskild yrkeskompetens för den behörighet som avses under 1.c, måste den som ansöker om att bli upptagen i förteckningen regelbundet ha företrätt annan i patentärenden inför den statens patentmyndighet under minst fem år. Krav på yrkesutövning får dock ej uppställas i fråga om den vars behörighet att i viss fördragsslutande stat yrkesmässigt företräda fysiska eller juridiska personer i patentärenden

inför den statens patentmyndighet officiellt erkänts i enlighet med denna stats bestämmelser. Av det intyg som utfärdas av patentmyndigheten måste framgå, att sökanden uppfyller ett av de krav som anges i detta stycke.

(4) Det europeiska patentverkets president får medge undantag

a) från det krav som anges i första meningen under 3, om sökanden visar att han förvärvat erforderlig kompetens på annat sätt;

b) under särskilda omständigheter från det krav som anges under 1.a.

(5) Det europeiska patentverkets president skall medge undantag från det krav som anges under 1.a, om sökanden den 5 oktober 1973 uppfyllde de krav som anges under 1.b och c.

(6) Den som driver rörelse i eller har anställning i stat, som tillträder denna konvention mindre än ett år före utgången av den övergångstid som avses under 1 eller efter övergångstidens utgång, får under en tid av ett år från det konventionen trädde i kraft för nämnda stat upptagas i förteckningen över auktoriserade ombud under de villkor som anges under 1-5.

(7) Med beaktande av de disciplinära åtgärder som vidtagits enligt artikel 134.8.c skall efter övergångstidens utgång den som under denna tid upptagits i förteckningen över auktoriserade ombud kvarstå i förteckningen eller på begäran på nytt upptagas i denna, om han då uppfyller det krav som anges under 1.b.

TOLFTE DELEN

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 164

Tillämpningsföreskrifter och protokoll

(1) Tillämpningsföreskrifterna, erkännandeprotokollet, protokollet angående privilegier och immunitet, centraliseringsprotokollet samt protokollet angående tolkningen av artikel 69 utgör delar av denna konvention.

(2) Vid bristande överensstämmelse mellan konventionen och tillämpningsföreskrifterna skall konventionens bestämmelser gälla före tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 165

Undertecknande och ratificering

(1) Denna konvention är öppen för undertecknande till och med den 5 april 1974 för de stater som deltog i regeringskonferensen rörande införandet av ett europeiskt system för meddelande av patent eller som underrättades om att konferensen skulle äga rum och erbjöds möjlighet att delta i denna.

(2) Denna konvention skall ratificeras. Ratifikationsinstrument skall deponeras hos Förbundsrepubliken Tysklands regering.

Artikel 166

Anslutning

(1) Denna konvention är öppen för anslutning

a) för de stater som avses i artikel 165.1,

b) på inbjudan av förvaltningsrådet för varje annan europeisk stat.

(2) Stat, som varit fördragsslutande stat men som på sätt sägs i artikel 172.4 frånträtt konventionen, kan ånyo tillträda denna genom att ansluta sig till den.

(3) Anslutningsinstrument skall deponeras hos Förbundsrepubliken Tysklands regering.

Artikel 167

Förbehåll

(1) Fördragsslutande stat får vid undertecknandet eller vid deponeringen av ratifikations- eller anslutningsinstrument göra endast de förbehåll som anges under 2.

(2) Fördragsslutande stat får förbehålla sig rätt att föreskriva att

a) europeiskt patent skall vara utan rättsverkan eller kunna upphävas, enligt de bestämmelser som gäller för nationella patent, till den del patentet ger ett skydd som avser kemiska produkter, livsmedel eller läkemedel såsom sådana; sådant förbehåll inverkar ej på patentskyddet till den del patentet avser förfarande för tillverkning eller användning av kemisk produkt eller förfarande för tillverkning av livsmedel eller läkemedel;

b) europeiskt patent skall vara utan rättsverkan eller kunna upphävas, enligt de bestämmelser som gäller för nationella patent, till den del patentet avser sådant förfarande inom jordbruk eller trädgårds-

skötsel som ej omfattas av artikel 53.b;

c) europeiskt patent skall ha en giltighetstid som är kortare än tjuugo år i enlighet med vad som gäller för nationella patent;

d) den staten ej skall vara bunden av erkännandeprotokollet.

(3) Förbehåll som fördragsslutande stat gjort gäller under en tid av högst tio år från det denna konvention trätt ikraft. Har emellertid fördragsslutande stat gjort förbehåll som avses under 2.a eller b, får förvaltningsrådet i fråga om denna stat förlänga denna tid med högst fem år, såvitt avser alla eller del av de gjorda förbehållen, om ifrågavarande stat senast ett år före tioårsfristens utgång inger ansökan där- om och i denna anför sådana skäl att förvaltningsrådet finner, att denna stat ej är i stånd att avstå från förbehållet vid tioårsfristens utgång.

(4) Fördragsslutande stat som gjort förbehåll skall återkalla detta så snart omständigheterna medger. Återkallelse skall ske genom meddelande till Förbundsrepubliken Tysklands regering. Återkallelsen träder i kraft en månad efter den dag då nämnda regering mottog meddelandet.

(5) Förbehåll som avses under 2.a, b eller c, gäller i fråga om europeiska patent som meddelas på grund av europeiska patentansökningar vilka ingivits medan förbehållet är i kraft. Rättsverkan av detta förbehåll består under dessa patents giltighetstid.

(6) Om ej annat följer av vad som

sågs under 4 och 5, upphör rättsverkan av förbehåll vid utgången av den tid som avses i första meningen under 3 eller, om denna tid förlängts, vid utgången av den förlängda tiden.

Artikel 168

Geografiskt tillämpningsområde

(1) Fördragsslutande stat får i sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument eller vid senare tidpunkt i skriftligt meddelande till Förbundsrepubliken Tysklands regering förklara, att denna konvention skall gälla för visst område eller vissa områden för vars utländska förbindelser denna stat svarar. Europeiskt patent som meddelats för den staten skall ha rättsverkan även i de områden i fråga om vilka sådan förklaring trätt i kraft.

(2) Är förklaring som avses under 1 intagen i ratifikations- eller anslutningsinstrumentet, träder den i kraft samtidigt med ratifikationen eller anslutningen. Avges sådan förklaring i meddelande efter det ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats, träder förklaringen i kraft sex månader efter den dag då meddelandet mottogs av Förbundsrepubliken Tysklands regering.

(3) Fördragsslutande stat kan när som helst förklara, att konventionen skall upphöra att gälla för visst område i fråga om vilket eller för alla områden i fråga om vilka denna stat lämnat meddelande som avses under 1. Sådan förklaring träder i kraft ett år efter den dag då

Förbundsrepubliken Tysklands regering mottog meddelande om förklaringen.

Artikel 169

Ikraftträdande

(1) Denna konvention träder i kraft tre månader efter deposition av det sista ratifikations- eller anslutningsinstrumentet från sex stater inom vars omåden sammantaget under år 1970 ingavs sammanlagt minst 180 000 patentansökningar.

(2) Ratifikation eller anslutning efter det denna konvention trätt i kraft träder i kraft första dagen i tredje månaden efter depositionen av ratifikations- eller anslutningsinstrumentet.

Artikel 170

Tillträdesbidrag

(1) Stat som ratificerar eller ansluter sig till denna konvention efter det den trätt i kraft skall till organisationen betala ett tillträdesbidrag, som ej återbetalas.

(2) Tillträdesbidraget utgör fem procent av det belopp som erhålles genom att av summan av de särskilda ekonomiska bidrag som övriga fördragsslutande stater varit skyldiga att betala för samtliga tidigare räkenskapsår beräkna den andel som, enligt de fördelningsgrunder som anges i artikel 40.3 och 4, gäller för ifrågavarande stat den dag då denna stats ratifikation eller anslutning träder i kraft.

(3) Påfördes de fördragsslutande

staterna ej särskilda ekonomiska bidrag för räkenskapsåret närmast före den tidpunkt som avses under 2, skall de fördelningsgrunder som där avses vara de fördelningsgrunder som skulle ha gällt för ifrågavarande stat för det senaste räkenskapsår för vilket särskilda ekonomiska bidrag påfördes dessa stater.

Artikel 171

Konventionens giltighetstid

Denna konvention gäller för obegränsad tid.

Artikel 172

Revision

(1) Denna konvention kan revideras av en konferens bestående av de fördragsslutande staterna.

(2) Sådan konferens förberedes och sammankallas av förvaltningsrådet. Konferensen är beslutsmässig endast om minst tre fjärdedelar av de fördragsslutande staterna är företrädde vid konferensen. För antagande av reviderad text av konventionen kräves tre fjärdedels majoritet av de fördragsslutande stater som är företrädde vid konferensen och avger sina röster. Nedlagd röst skall anses som icke avgiven.

(3) Konventionens reviderade text träder i kraft sedan ratifikations- eller anslutningsinstrument deponerats av det antal fördragsslutande stater som konferensen fastställt och vid den tidpunkt som konferensen angivit.

(4) Stat som varken ratificerat eller anslutit sig till konventionens reviderade text när denna text träder i kraft upphör från den tidpunkten att vara part till konventionen.

Artikel 173

Twister mellan fördragsslutande stater

(1) Tvist mellan fördragsslutande stater angående tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, som ej kunnat lösas genom förhandling, skall på begäran av någon av de berörda staterna hänskjutas till förvaltningsrådet, som skall försöka få till stånd en uppgörelse mellan de berörda staterna.

(2) Kommer ej sådan uppgörelse till stånd inom sex månader från den dag då tvisten hänsköts till förvaltningsrådet, får envar av de berörda staterna hänskjuta tvisten till internationella domstolen för bindande avgörande.

Artikel 174

Uppsägning

Fördragsslutande stat får när som helst uppsäga denna konvention. Meddelande om uppsägning skall tillställas Förbundsrepubliken Tysklands regering. Uppsägning träder i kraft ett år efter den dag då sådant meddelande togs.

Artikel 175

Inverkan på uppkomna rättigheter

(1) Frånträder stat denna konvention enligt artikel 172.4 eller artikel 174, skall detta ej inverka på rättigheter som redan uppkommit enligt denna konvention.

(2) Europeisk patentansökan, som är anhängig när designerad stat upphör att vara fördragsslutande stat, skall såvitt avser denna stat handläggas av det europeiska patentverket som om konventionen i den efter denna tidpunkt gällande lydelsen hade varit tillämplig på den staten.

(3) Vad som sägs under 2 skall tillämpas på europeiska patent i fråga om vilka, vid den tidpunkt som där avses, invändningsförfarande är anhängigt eller invändningsfristen ännu ej utgått.

(4) Bestämmelserna i denna artikel inverkar ej på den rätt som stat, som frånträtt denna konvention, har att i fråga om europeiskt patent tillämpa konventionen i den lydelse som gällde för den staten.

Artikel 176

Ekonomiska rättigheter och skyldigheter för stat som frånträtt konventionen

(1) De särskilda ekonomiska bidrag, som enligt artikel 40.2 betalts av stat som frånträtt denna konvention enligt artikel 172.4 eller artikel 174, skall av organisationen återbetalas till den staten först vid den tidpunkt då och på de villkor under vilka organisationen

återbetalar de särskilda ekonomiska bidrag som under samma räkenskapsår betalats av andra stater.

(2) Stat som avses under 1 skall även efter det den frånträtt konventionen fortsätta att för de europeiska patent som upprätthålles i denna stat betala den andel av årsavgifterna som avses i artikel 39 med belopp beräknat enligt vad som gällde då den staten frånträdde konventionen.

Artikel 177

Konventionens språk

(1) Denna konvention, som upprättats i ett enda originalexemplar på engelska, franska och tyska språken, skall deponeras i Förbundsrepubliken Tysklands regerings arkiv. De tre texterna äger lika vitsord.

(2) Har förvaltningsrådet godkänt konventionens text i avfattning på annat officiellt språk i fördragsslutande stat än språk som avses under 1, skall denna text anses som officiell text. Uppkommer tvist rörande tolkningen av de olika texterna, äger de texter som avses under 1 vitsord.

Artikel 178

Översändande och underrättelser

(1) Förbundsrepubliken Tysklands regering skall framställa bestyrkta avskrifter av denna konvention och översända dem till regeringarna i övriga stater som

undertecknat konventionen eller anslutit sig till den.

(2) Förbundsrepubliken Tysklands regering skall underrätta regeringarna i de stater som avses under 1 angående

- a) undertecknanden;
- b) depositioner av ratifikations- eller anslutningsinstrument;
- c) förbehåll och återkallelser av förbehåll enligt artikel 167;
- d) förklaringar och meddelanden enligt artikel 168;
- e) dagen för denna konventions ikraftträdande;
- f) uppsägningar enligt artikel 174 och dagen för varje uppsägnings ikraftträdande.

(3) Förbundsrepubliken Tysklands regering skall låta registrera denna konvention hos Förenta Nationernas sekretariat.

TILL BEKRÄFTELSE HÄR-
AV har därtill vederbörligen befullmäktigade ombud, efter att ha företett sina fullmakter vilka befunnits vara i gott och vederbörligt skick, undertecknat denna konvention.

Som skedde i München den femte oktober nittonhundrasjuttio tre.

Några aktuella SNS-böcker

Finns att köpa i bokhandeln eller direkt från SNS, tel 08/23 25 20

V Bergström m fl: <i>Dags för tillväxt?</i> 1975	Hft 39:–
V Bergström m fl: <i>Klarar Sverige kostnadskrisen?</i> 1976	Hft 44:–
Bolin-Dahlberg: <i>Dagens storföretagsledare</i> , 1975	Hft 35:–
Bouveng-Söderman: <i>Världsmarknaden</i> , 2:a uppl 1976	Hft 40:–
Calmfors-Lundberg: <i>Inflation och arbetslöshet</i> , 1974	Hft 38:–
R Eidem: <i>Planekonomi eller ramhushållning?</i> 1976	Hft 37:–
L Lidén: <i>Makten över företaget</i> , 1974	Hft 23:55
J Myhrman: <i>Kreditmarknad och penningpolitik</i> , 2:a uppl 1976	Hft 40:–
K Samuelsson m fl: <i>Profit, vinst, överskott – näringsliv och samhälle i skolans böcker</i> , 1975	Hft 30:–
D Tarschys m fl: <i>Offentlig sektor i tillväxt</i> , 1975	Hft 35:–
I Torbiörn: <i>Att leva utomlands</i> , 1976	Hft 65:–
Å Wredén: <i>Kapital till de anställda?</i> 1976	Hft 41:–

Patent i omvandling

En översikt över svenska och internationella patentfrågor

Denna bok vill ge tekniker, jurister, politiker och intresserade lekmän en översikt över patentens betydelse i affärslivet, som tekniskt informationsmaterial och i det internationella tekniska samarbetet. Den beskriver ingående patentfrågornas internationalisering, bl a Europapatentet.

I stödet till u-länderna spelar patent och överföring av know-how en omstridd roll. Författaren beskriver dessa frågors behandling i olika internationella organisationer. Arbetstagares rätt till uppfinningar är ett annat viktigt område som behandlas.

Som bilagor ingår texterna till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten, 1970 års konvention om patentsamarbete samt 1973 års europeiska patentkonvention.

Författaren, Dr Ing **Fredrik Neumeyer**, är en internationellt känd expert på patentfrågor och har tidigare skrivit ett flertal uppmärksammade svenska och utländska arbeten på området.

Studieförbundet Näringsliv och Samhälle